

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDE MODERNLEŞME VE MİMARİ

DOKTORA TEZİ

Mukaddes ATAMAN

MART 2010

TRABZON

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDE MODERNLEŞME VE MİMARİ

Yüksek Mimar Mukaddes ATAMAN

**Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde
"Doktor (Mimarlık)"
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 29.01.2010
Tezin Savunma Tarihi : 04.03.2010**

**Tez Danışmanı : Prof. Dr. Şengül ÖYMEN GÜR
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. A. Melih ÖKSÜZ
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ö. İskender TULUK
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Nilgün KULOĞLU
Jüri Üyesi : Prof. Dr. Haşim KARPUZ**

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Salih TERZİOĞLU

Trabzon 2010

ÖNSÖZ

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Modernleşme ve Mimari adlı bu çalışma, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda doktora tezi olarak hazırlanmıştır.

Doktora çalışmam süresince danışmanlığımı üstlenen ve danışmanlığımın ötesinde her anlamda bana yol gösteren ve destek olan hocam Prof. Dr. Şengül ÖYMEN GÜR başta olmak üzere, çalışmam boyunca fikir ve düşünceleri ile hem motivasyonuma hem de teze katkılarını esirgemeyen tez izleme komitesinde görev alan değerli hocalarıma, çalışmamın son aşamalarında resmi görevinden ayrılan ancak katkılarıyla yanımda olmaya devam eden Yrd.Doç.Dr. M. Reşat SÜMERKAN'a teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Ayrıca çalışmamın her aşamasında çalışma azmimin sönmesine izin vermeyen, her seferinde umut aşılayan sevgili arkadaşım Yrd. Doç.Dr. Tülay ZORLU'ya ve teknik anlamda çizimlere destek olan Kübra ARSLAN'a teşekkür ederim.

Araştırmalarım sırasında anket çalışmasına katılarak katkılarını esirgemeyen uzman gruba, her türlü bilgiye ulaşmamda bana yardımcı olan sayın Bekir GERÇEK'e, çalışma alanım içerisinde yer alan ve bana arşivlerini açan meslektaşlarıma, tüm il ve ilçe belediyelerine, kurum ve kuruluşlarına, emeği geçen ve adını sayamadığım herkese minnettarlığımı belirtmek isterim.

Son olarak; bu uzun ve yorucu süreç boyunca manevi destekleriyle hep yanımda olan, büyük bir sabır ve özveriyle bana destek olan aileme minnet ve şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ	II
İÇİNDEKİLER	III
ÖZET	V
SUMMARY	VI
ŞEKİLLER LİSTESİ	VII
TABLolar LİSTESİ	IX
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Sorunun Belirlenmesi	1
1.2. Çalışmanın Amacı	2
1.3. Modernleşme	3
1.3.1. XIX.yy ve Cumhuriyet'in İlanına Kadar Modernleşme Hareketleri	3
1.3.2. XX.yy'da Modernleşme Projesi	6
1.3.3. Taşra'da Modernleşme	7
1.4. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Modernleşme	15
1.5. Mimari İncelemeye Yaklaşımlar	17
1.5.1. Cumhuriyet'in İlanı-1930 Arası Dönem Mimarlığı	18
1.5.2. 1930-1940 Arası Dönem Mimarlığı	19
1.5.3. 1940-1950 Arası Dönem Mimarlığı	21
1.5.4. 1950-1960 Arası Dönem Mimarlığı	22
1.5.5. 1960-1970 Arası Dönem Mimarlığı	23
1.5.6. 1970-1980 Arası Dönem Mimarlığı	25
1.5.7. 1980-1990 Arası Dönem Mimarlığı	26
1.5.8. 1990-2000 Arası Dönem Mimarlığı	28
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	31
2.1. Pilot Bölge Seçimi	31
2.2. Yöntem	32
2.2.1. Ampirik Çalışma	32
2.2.2. Belirleme Çalışması	34

2.2.3.	Yorumlama Çalışması	36
2.2.3.1.	Modern Öncesi ve Modern Mimari	37
2.2.3.2.	Modern Sonrası Mimari	40
2.2.3.3.	Yerel Mimari	42
3.	BULGULAR VE İRDELEME	44
3.1.	Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi	44
3.2.	Anket Sonuçlarına Göre Değerleme Aralıkları	53
3.3.	Anket Sonuçlarına Göre Yapıların Tanıtılması	78
3.4.	Anket Dışı Yapıların Tanıtılması	203
4.	SONUÇLAR VE YORUMLAR	262
5.	KAYNAKLAR	278
6.	EKLER	284
ÖZGEÇMİŞ		

ÖZET

'Modernleşme' ve 'çağdaşlaşma' ilkeleri üzerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde, tüm ülke genelinde kökten bir yenilenme hareketi planlanmıştır. Bu yeniden yapılanma sürecinde yaşanan tüm değişimlerin, toplumsal gelişimlerin mimariye de yansımaları olmuştur. Merkez ve merkeze yakın kentlerde bu gelişmeler yakından takip edilirken taşrada kentlerin modernleşme ve çağdaşlaşma kavramları uzantısında yeniden nasıl inşa edildiği incelenmemiştir. Bu çalışma ile söz konusu sürece ilişkin, bu eksikliğin giderilmesi amaçlanmış ve Doğu Karadeniz Bölgesi (DKB) için bir kaynak oluşturulmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde; çalışmanın amacına değinilmekte ve sorunun belirlenmesine yönelik açıklamalar yapılarak Cumhuriyet öncesi ve sonrası modernite, sorgulanmaktadır. Modernleşme doğrultusundaki sosyo-kültürel-ekonomik gelişmelerin merkez ve taşra uzantıları anlatılarak, bu ayrımın ortaya koyulması sağlanmaktadır. Aynı bölümde; modernleşmenin taşra ve merkezde mimariye yansımaları anlatılmaktadır.

İkinci bölümde; çalışmanın metodolojisi ve pilot bölge seçimi yapılarak, hangi yapıların çalışmaya dâhil edileceğine yönelik ölçütlere yer verilmektedir.

Üçüncü bölümde ikinci bölümde belirlenen ölçütlere göre çalışma kapsamına alınan yapıların her biri için oluşturulan kimlik kartları ile tanıtımları yapılmaktadır. Ayrıca çalışma kapsamındaki illerde seçilen yapıların sayısal değerlemeleri yapılarak illere göre dağılımları belirlenmektedir.

Çalışmanın son bölümünde; Tespit ve belgeleme sonucunda elde edilen bilgilere ve konuya ilişkin literatüre dayanılarak bölgenin mimari yapılanma süreci yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğu Karadeniz Bölgesi, Modernleşme, Mimari Akımlar,

SUMMARY

Modernization and Architecture: Eastern Black Sea Region

Republic of Turkey was founded on the principles of 'modernization', a radical renewal movement in the entire country was enforced. This restructuring process and consequent changes experienced in the social development has been reflected in architecture. These developments realized in the center are closely followed in the periphery. This extension of the concept of modernization to the periphery has not been examined in Turkish history in general and in architectural history in particular. This study attempts at preparing a source of Modern architectural history for the Eastern Black Sea Region.

The first part of the study, addresses a description of the periods of early to post modern developments in Turkey which also had influence on the periphery.

In the second part of the study a method is adopted for determining the buildings to be involved in the text. Certain criteria are depicted for this reason. A participatory study is made with a select expert group and buildings to be included in the study are determined based upon the evaluations of the exclusively chosen exemplary buildings from Rize, Trabzon, Giresun and Ordu.

In the third chapter ID cards of the selected buildings are introduced consisting of their architects, years of realization, plans and elevations. ID cards also include a number of statements as to their bearings for certain styles of architecture.

In the last part of the study an interpretation related to the center-periphery discussions are made in terms of architecture: especially important to note here that quality and styles undergo some devaluation in the periphery except for a few noteworthy architectural statements. Nevertheless this study contributes to the discussions on architecture and architectural history by filling a long neglected gap in the history.

Key Words: Eastern Black Sea Department, Modernization, Architectural Trends

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Pilot Bölge Seçimi	32
Şekil 2. 1-7 değerlendirme aralıklarında yapı sayıları dağılımı	75
Şekil 3. Tüm illerin 1-1,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı	76
Şekil 4. Tüm illerin 2-2,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı	76
Şekil 5. Tüm illerin 3-3,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı	76
Şekil 6. Tüm illerin 4-4,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı	77
Şekil 7. Tüm illerin 5-5,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı	77
Şekil 8. Rize ili Klasik (Erken) Modern yapı örneği.....	262
Şekil 9. Trabzon ili Klasik ve Erken Modern yapı örnekleri	262
Şekil 10. Giresun ili Klasik Modern ve Klasik yapı örnekleri	263
Şekil 11. Ordu ili Klasik ve Erken Modern yapı örnekleri	263
Şekil 12. Trabzon ili Modern yapı örnekleri	264
Şekil 13. Giresun ili Erken Modern ve Modern yapı örnekleri	264
Şekil 14. Ordu ili Modern yapı örnekleri	265
Şekil 15. Rize ili Uluslararası Stil yapı örneği	265
Şekil 16. Trabzon ili Uluslararası Stilde Modern yapı örnekleri	265
Şekil 17. Giresun ili Uluslararası Stilde yapı örnekleri.....	266
Şekil 18. Ordu ili Uluslararası stil yapı örneği	266
Şekil 19. Trabzon ili Geç Modern yapı örnekleri.....	267
Şekil 20. Rize ve Ordu ili Brütalist yapı örnekleri	267
Şekil 21. Trabzon ili Brütalist yapı örnekleri	268
Şekil 22. Ordu ili Brütalist yapı örnekleri	268
Şekil 23. Rize ili Postmodern yapı örneği	268
Şekil 24. 1980–1990 yılı Postmodern yapı örnekleri	269
Şekil 25. 1990-2000 ve sonrasında Postmodern yapı örnekleri	269
Şekil 26. Giresun ili Postmodern yapı örnekleri	270
Şekil 27. Ordu ili Postmodern yapı örnekleri.....	270
Şekil 28. Trabzon ili Lokal Modern yapı örnekleri	271

Şekil 29. Giresun ili Lokal Modern ve Lokal Postmodern yapı örnekleri	271
Şekil 30. Ordu ili Lokal Modern yapı örnekleri	272
Şekil 31. Doğrudan tekrarlara referans veren yapı örnekleri	272
Şekil 32. Trabzon ili Eklektik-Popülist Postmodern yapı örnekleri.....	273
Şekil 33. Giresun, Ordu ili Eklektik-Popülist Postmodern yapı örnekleri	273
Şekil 34. Vernaküler yapı örnekleri	274
Şekil 35. Monimental etkideki yapı örnekleri	274
Şekil 36. Trabzon ili apartman yapılarında doğrudan tekrarlar	275
Şekil 37. Trabzon ili resmi yapılarında görülen doğrudan tekrarlar	275
Şekil 38. Trabzon ili çarşı ve işyeri yapılarında görülen doğrudan tekrarlar	276
Şekil 39. Ordu ili resmi yapılarında görülen doğrudan tekrarlar	276
Şekil 40. Ordu ili işyeri yapılarında görülen doğrudan tekrarlar	277

TABLolar LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1.	Rize ili anket sonuçları değerlendirme tablosu	44
Tablo 2.	Trabzon ili anket sonuçları değerlendirme tablosu	45
Tablo 3.	Giresun ili anket sonuçları değerlendirme tablosu	48
Tablo 4.	Ordu ili anket sonuçları değerlendirme tablosu	50
Tablo 5.	Rize ili 1-1,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	54
Tablo 6.	Rize ili 2-2,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	55
Tablo 7.	Rize ili 3-3,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	56
Tablo 8.	Rize ili 4-4,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	57
Tablo 9.	Trabzon ili 2-2,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	58
Tablo 10.	Trabzon ili 3-3,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	59
Tablo 11.	Trabzon ili 4-4,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	61
Tablo 12.	Trabzon ili 5-5,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	62
Tablo 13.	Giresun ili 1-1,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	63
Tablo 14.	Giresun ili 2-2,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	64
Tablo 15.	Giresun ili 3-3,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	65
Tablo 16.	Giresun ili 4-4,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	67
Tablo 17.	Giresun ili 5-5,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	68
Tablo 18.	Ordu ili 1-1,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	69
Tablo 19.	Ordu ili 2-2,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	70
Tablo 20.	Ordu ili 3-3,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	72
Tablo 21.	Ordu ili 4-4,99 değerlendirme aralığında yer alan yapılar	74
Tablo 22.	Rize ili 1 nolu yapı analiz tablosu.....	79
Tablo 23.	Rize ili 7 nolu yapı analiz tablosu.....	80
Tablo 24.	Rize ili 10-15 nolu yapı analiz tablosu	81
Tablo 25.	Rize ili 13 nolu yapı analiz tablosu.....	82
Tablo 26.	Rize ili 16 nolu yapı analiz tablosu.....	83
Tablo 27.	Rize ili 21 nolu yapı analiz tablosu.....	84
Tablo 28.	Rize ili 29 nolu yapı analiz tablosu.....	85

Tablo 29.	Rize ili 30 nolu yapı analiz tablosu.....	86
Tablo 30.	Rize ili 31 nolu yapı analiz tablosu.....	87
Tablo 31.	Rize ili 32 nolu yapı analiz tablosu.....	88
Tablo 32.	Trabzon ili 1 nolu yapı analiz tablosu.....	89
Tablo 33.	Trabzon ili 2 nolu yapı analiz tablosu.....	90
Tablo 34.	Trabzon ili 3 nolu yapı analiz tablosu.....	91
Tablo 35.	Trabzon ili 6-7 nolu yapı analiz tablosu	92
Tablo 36.	Trabzon ili 16 nolu yapı analiz tablosu	93
Tablo 37.	Trabzon ili 17 nolu yapı analiz tablosu	94
Tablo 38.	Trabzon ili 18 nolu yapı analiz tablosu	95
Tablo 39.	Trabzon ili 19 nolu yapı analiz tablosu	96
Tablo 40.	Trabzon ili 20 nolu yapı analiz tablosu	97
Tablo 41.	Trabzon ili 21 nolu yapı analiz tablosu	98
Tablo 42.	Trabzon ili 22 nolu yapı analiz tablosu	99
Tablo 43.	Trabzon ili 23 nolu yapı analiz tablosu	100
Tablo 44.	Trabzon ili 24 nolu yapı analiz tablosu	101
Tablo 45.	Trabzon ili 26 nolu yapı analiz tablosu	102
Tablo 46.	Trabzon ili 29 nolu yapı analiz tablosu	103
Tablo 47.	Trabzon ili 30 nolu yapı analiz tablosu	104
Tablo 48.	Trabzon ili 31 nolu yapı analiz tablosu	105
Tablo 49.	Trabzon ili 33-34 nolu yapı analiz tablosu	106
Tablo 50.	Trabzon ili 35 nolu yapı analiz tablosu	107
Tablo 51.	Trabzon ili 36 nolu yapı analiz tablosu	108
Tablo 52.	Trabzon ili 38 nolu yapı analiz tablosu	109
Tablo 53.	Trabzon ili 39 nolu yapı analiz tablosu	110
Tablo 54.	Trabzon ili 40 nolu yapı analiz tablosu	111
Tablo 55.	Trabzon ili 41 nolu yapı analiz tablosu	112
Tablo 56.	Trabzon ili 42 nolu yapı analiz tablosu	113
Tablo 57.	Trabzon ili 43 nolu yapı analiz tablosu	114
Tablo 58.	Trabzon ili 46 nolu yapı analiz tablosu	115
Tablo 59.	Trabzon ili 47 nolu yapı analiz tablosu	116
Tablo 60.	Trabzon ili 48 nolu yapı analiz tablosu	117

Tablo 61.	Trabzon ili 51 nolu yapı analiz tablosu	118
Tablo 62.	Trabzon ili 52 nolu yapı analiz tablosu	119
Tablo 63.	Trabzon ili 53-54 nolu yapı analiz tablosu	120
Tablo 64.	Trabzon ili 57 nolu yapı analiz tablosu	121
Tablo 65.	Trabzon ili 58 nolu yapı analiz tablosu	122
Tablo 66.	Trabzon ili 59 nolu yapı analiz tablosu	123
Tablo 67.	Trabzon ili 60 nolu yapı analiz tablosu	124
Tablo 68.	Trabzon ili 61 nolu yapı analiz tablosu	125
Tablo 69.	Trabzon ili 62 nolu yapı analiz tablosu	126
Tablo 70.	Trabzon ili 63-64 nolu yapı analiz tablosu	127
Tablo 71.	Trabzon ili 65 nolu yapı analiz tablosu	128
Tablo 72.	Trabzon ili 66-A/B nolu yapı analiz tablosu.....	129
Tablo 73.	Trabzon ili 67 nolu yapı analiz tablosu	131
Tablo 74.	Trabzon ili 69 nolu yapı analiz tablosu	132
Tablo 75.	Trabzon ili 70-71 nolu yapı analiz tablosu	133
Tablo 76.	Trabzon ili 73 nolu yapı analiz tablosu	134
Tablo 77.	Trabzon ili 74-78 nolu yapı analiz tablosu	135
Tablo 78.	Trabzon ili 76 nolu yapı analiz tablosu	136
Tablo 79.	Trabzon ili 79-80 nolu yapı analiz tablosu	137
Tablo 80.	Trabzon ili 81 nolu yapı analiz tablosu	138
Tablo 81.	Trabzon ili 85-87 nolu yapı analiz tablosu	139
Tablo 82.	Trabzon ili 92 nolu yapı analiz tablosu	140
Tablo 83.	Trabzon ili 95 nolu yapı analiz tablosu	141
Tablo 84.	Trabzon ili 96-107 nolu yapı analiz tablosu	142
Tablo 85.	Trabzon ili 97A/B nolu yapı analiz tablosu	143
Tablo 86.	Trabzon ili 101 nolu yapı analiz tablosu	145
Tablo 87.	Trabzon ili 102 nolu yapı analiz tablosu	146
Tablo 88.	Trabzon ili 105 nolu yapı analiz tablosu	147
Tablo 89.	Trabzon ili 106 nolu yapı analiz tablosu	148
Tablo 90.	Trabzon ili 110 nolu yapı analiz tablosu	149
Tablo 91.	Trabzon ili 116 nolu yapı analiz tablosu	150
Tablo 92.	Trabzon ili 117 nolu yapı analiz tablosu	151

Tablo 93. Trabzon ili 119 nolu yapı analiz tablosu	152
Tablo 94. Giresun ili 4 nolu yapı analiz tablosu	153
Tablo 95. Giresun ili 5-8 nolu yapı analiz tablosu	154
Tablo 96. Giresun ili 7 nolu yapı analiz tablosu	155
Tablo 97. Giresun ili 10-15 nolu yapı analiz tablosu	156
Tablo 98. Giresun ili 14 nolu yapı analiz tablosu	157
Tablo 99. Giresun ili 17 nolu yapı analiz tablosu	158
Tablo 100. Giresun ili 19-21 nolu yapı analiz tablosu	159
Tablo 101. Giresun ili 20 nolu yapı analiz tablosu	160
Tablo 102. Giresun ili 22-44 nolu yapı analiz tablosu	161
Tablo 103. Giresun ili 25 nolu yapı analiz tablosu	162
Tablo 104. Giresun ili 27 nolu yapı analiz tablosu	163
Tablo 105. Giresun ili 31 nolu yapı analiz tablosu	164
Tablo 106. Giresun ili 32 nolu yapı analiz tablosu	165
Tablo 107. Giresun ili 33 nolu yapı analiz tablosu	166
Tablo 108. Giresun ili 45-57 nolu yapı analiz tablosu	167
Tablo 109. Giresun ili 59-71 nolu yapı analiz tablosu	168
Tablo 110. Giresun ili 69 nolu yapı analiz tablosu	169
Tablo 111. Giresun ili 72-56* nolu yapı analiz tablosu	170
Tablo 112. Giresun ili 77 nolu yapı analiz tablosu	171
Tablo 113. Giresun ili 88 nolu yapı analiz tablosu	172
Tablo 114. Giresun ili 148* nolu yapı analiz tablosu	173
Tablo 115. Ordu ili 1 nolu yapı analiz tablosu.....	174
Tablo 116. Ordu ili 4(34) nolu yapı analiz tablosu	175
Tablo 117. Ordu ili 7-20 nolu yapı analiz tablosu	176
Tablo 118. Ordu ili 9 nolu yapı analiz tablosu.....	177
Tablo 119. Ordu ili 11 nolu yapı analiz tablosu.....	178
Tablo 120. Ordu ili 12 nolu yapı analiz tablosu.....	179
Tablo 121. Ordu ili 25-36 nolu yapı analiz tablosu	180
Tablo 122. Ordu ili 26 nolu yapı analiz tablosu.....	181
Tablo 123. Ordu ili 40-59 nolu yapı analiz tablosu	182
Tablo 124. Ordu ili 50 nolu yapı analiz tablosu.....	183

Tablo 125. Ordu ili 51 nolu yapı analiz tablosu.....	184
Tablo 126. Ordu ili 55 nolu yapı analiz tablosu.....	185
Tablo 127. Ordu ili 57 nolu yapı analiz tablosu.....	186
Tablo 128. Ordu ili 67 nolu yapı analiz tablosu.....	187
Tablo 129. Ordu ili 68 nolu yapı analiz tablosu.....	188
Tablo 130. Ordu ili 71 nolu yapı analiz tablosu.....	189
Tablo 131. Ordu ili 73 nolu yapı analiz tablosu.....	190
Tablo 132. Ordu ili 77 nolu yapı analiz tablosu.....	191
Tablo 133. Ordu ili 80-83 nolu yapı analiz tablosu	192
Tablo 134. Ordu ili 86 nolu yapı analiz tablosu.....	193
Tablo 135. Ordu ili 87-95 nolu yapı analiz tablosu	194
Tablo 136. Ordu ili 88 nolu yapı analiz tablosu.....	195
Tablo 137. Ordu ili 108-119 nolu yapı analiz tablosu	196
Tablo 138. Ordu ili 97 nolu yapı analiz tablosu.....	197
Tablo 139. Ordu ili 127-130 nolu yapı analiz tablosu	198
Tablo 140. Ordu ili 131-139 nolu yapı analiz tablosu	199
Tablo 141. Ordu ili 135 nolu yapı analiz tablosu.....	200
Tablo 142. Ordu ili 146 nolu yapı analiz tablosu.....	201
Tablo 143. Ordu ili 150 nolu yapı analiz tablosu.....	202
Tablo 144. Rize ili Çaykur Genel Müdürlük Binası yapı analiz tablosu	204
Tablo 145. Rize ili Üniversite Yerleşkesi yapı analiz tablosu	207
Tablo 146. Rize ili Tefik İleri Meslek Lisesi yapı analiz tablosu	208
Tablo 147. Rize ili PTT binası yapı analiz tablosu	209
Tablo 148. Rize ili Ticaret ve Sanayi Odası yapı analiz tablosu	210
Tablo 149. Rize ili Belediye Binası yapı analiz tablosu	211
Tablo 150. Rize ili Adliye Binası yapı analiz tablosu.....	212
Tablo 151. Rize ili Valilik Binası yapı analiz tablosu	213
Tablo 152. Rize ili Öğrenci Yurdu yapı analiz tablosu.....	214
Tablo 153. Rize ili Çayeli Belediye Binası yapı analiz tablosu	215
Tablo 154. Trabzon ili Müstakil Konut yapı analiz tablosu	216
Tablo 155. Trabzon ili Toplu Konut yapı analiz tablosu	217
Tablo 156. Trabzon ili Tiyatro Binası yapı analiz tablosu.....	218

Tablo 157. Trabzon ili PTT Binası yapı analiz tablosu	219
Tablo 158. Trabzon ili Turan Otel yapı analiz tablosu	220
Tablo 159. Trabzon ili İller Bankası yapı analiz tablosu	221
Tablo 160. Trabzon ili DSİ yapı analiz tablosu	224
Tablo 161. Trabzon ili Merkez Bankası yapı analiz tablosu.....	226
Tablo 162. Trabzon ili Hükümet Konağı yapı analiz tablosu	227
Tablo 163. Trabzon ili Suluhan yapı analiz tablosu	228
Tablo 164. Trabzon ili Yol-İş Sendikası İlköğretim Okulu yapı analiz tablosu	229
Tablo 165. Trabzon ili Konut/Apartman yapı analiz tablosu.....	230
Tablo 166. Trabzon ili KTÜ Lojman Bloğu yapı analiz tablosu	231
Tablo 167. Trabzon ili KTÜ Çarşı Binası yapı analiz tablosu	232
Tablo 168. Trabzon ili KTÜ Fizik Bölümü yapı analiz tablosu	233
Tablo 169. Trabzon ili KTÜ Kimya Bölümü yapı analiz tablosu.....	234
Tablo 170. Trabzon ili KTÜ Makine Bölümü yapı analiz tablosu	235
Tablo 171. Trabzon ili KTÜ Elektrik Fakültesi yapı analiz tablosu	239
Tablo 172. Trabzon ili KTÜ Jeodezi Bölümü yapı analiz tablosu.....	242
Tablo 173. Trabzon ili KTÜ Jeoloji Bölümü yapı analiz tablosu	243
Tablo 174. Trabzon ili KTÜ Mimarlık Bölümü yapı analiz tablosu	244
Tablo 175. Trabzon ili KTÜ Orman Fakültesi yapı analiz tablosu.....	245
Tablo 176. Trabzon ili KTÜ Rektörlük/Oditoryum yapı analiz tablosu	248
Tablo 177. Trabzon ili KTÜ Rektörlük Binası yapı analiz tablosu	249
Tablo 178. Trabzon ili KTÜ Kapalı Spor Salonu yapı analiz tablosu	250
Tablo 179. Trabzon ili Numüne Hastanesi yapı analiz tablosu	251
Tablo 180. Trabzon ili Trabzon Lisesi yapı analiz tablosu	252
Tablo 181. Trabzon ili Eski Valilik Binası yapı analiz tablosu	253
Tablo 182. Trabzon ili Köy Enstitüsü yapı analiz tablosu	254
Tablo 183. Trabzon ili Ziraat Bankası yapı analiz tablosu	256
Tablo 184. Trabzon ili Tekel Binası yapı analiz tablosu	257
Tablo 185. Giresun ili Adliye Binası yapı analiz tablosu	258
Tablo 186. Giresun ili Belediye Binası yapı analiz tablosu	259
Tablo 187. Giresun ili Hükümet Konağı yapı analiz tablosu.....	260
Tablo 188. Giresun ili Fabrika Binası yapı analiz tablosu	261

KISALTMALAR LİSTESİ

- A : Art Nouveau
B : Brütalizm
E : Eskpresyonizm
EM : Erken Modern
G : Geleneksel-Lokal Geleneksel Anlayış
GÇ : Geç Modernizm
K : Klasik
KK : Klasik Kübik
LPM : Lokal Postmodern
M : Modernizm
MVU : Modernin Vernakülere Uyumu
NKE : Neoklasik Eklenti
O : Osmanlı
OK : Osmanlı Klasiği
OM : Organik Mimari
P : Popülizm
PM : Postmodern
PV : Popülist Vernaküler
R : Rönesans
US : Uluslararası Stil
V : Vernaküler
VM : Vernaküler Modern
VPM : Vernaküler Postmodern
YEM : Yöre Erken Modernizmi
YM/LM: Yerel Modern/Lokal Modern

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Sorunun Belirlenmesi

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, onu önceleyen imparatorluğun aksine Cumhuriyet rejimine dayanan, ulus kavramıyla oluşturulan bir devlettir. Diğer çağdaş devletlerin aksine, toplumsal düzeyde modernleşmenin hedeflendiği bu siyasal harekette, ulusla birlikte yönetme anlayışı payı büyüktür. Bu dönemde Türkiye'nin tüm kentlerinin ve vatandaşlarının, Batılı dünyanın "modern" kimliğine göre yeniden yapılandırılması amaçlamıştır. Modernleşme amacıyla, ülke genelinde yazıdan kıyafete bir dizi devrim yapılmıştır.

Modernleşme; tanım itibarıyla, sosyal, ekonomik, bilimsel ve kültürel bir gelişim süreciyle doğrudan bağlantılıdır. Cumhuriyetin ilanı ile gerçekleştirilmek istenen tüm bu süreçlerin planlı bir şekilde ele alınması hedeflenmiştir. Ülke genelinde toplum yaşantısı, her açıdan bir alt-üst oluş süreci geçirmiştir. Bu amaçla seçilen hedef tüm ülke topraklarını içermektedir. Modern düşüncenin etkin bir uygulama alanı olan Anadolu toprakları bu düşünceyle yeniden yapılandırılmaya çalışılmıştır. Yıllarca Roma, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu'na başkentlik yapmış İstanbul yerine Anadolu'nun tam orta noktasında yer alan Ankara başkent olarak seçilmiş ve yeniden yapılandırılmıştır. Yapılan tüm bu yeniliklerin tüm ülkeye -taşrının her noktasına- kolayca yayılacağı düşünülmüştür. Bu amaçla yapılan sosyal ve ekonomik devrimler, özel sektör tarafından yürütülmesi amaçlanan sanayileşme ile desteklenmiştir. Devlet eliyle kurulan her fabrika, her halkevi her köy enstitüsü sadece bir sanayi ya da toplumsal tesis işlevi görmemiş, çağdaşlaşma hedefini uygulayacak mekânlara dönüşmüştür, halkevleri, köy enstitüleri gibi...

Merkez ve merkeze yakın kentlerin tüm bu gelişmeleri yakından takip etmelerinin yanı sıra; uzak bölgelerde özellikle taşrada bu yenilenme sürecinin nasıl aşılacağı ve aşılıma çalışıldığı üzerinde tarih yazarları pek de durmamıştır. Tüm ülkenin çağdaşlaşması ve modernleşmesi adına son derece önemli olan bu adımlara ilişkin tarihi literatür bilgileri son derece azdır. Günümüze kadar bu süreç hep cumhuriyetin ve öncesinin başkentleri üzerinden incelenmiş ve literatüre geçmesi sağlanmıştır. Mimarlık Tarihi yazarları da aynı hatalar içine düşmüş; "1. Milli Mimari", "2. Milli Mimari" adı altında akımlar kaydederken ülkeyi İstanbul ve Ankara'dan ibaret saymışlardır. Özellikle

“Postmodern” terimiyle işaret edilen ve Modernite’yi sorgulayan içinde bulunduğumuz dönemlerde tarihin tamamlanması ve bütünlenmesi açısından taşranın sorgulanması son derece önemlidir. Amaçlanan tüm hedeflere varmak, merkeze göre ne derecede başarılıdır? Söz konusu açıdan bakıldığında bölgeler ve işlevleri ne olmuştur? Bu türden araştırmaların azlığı konuyu önemli kılmakta ve bu açığın bu tez kapsamında en azından mimari alanda kapatılması düşünülmektedir.

Özetle bu çalışma; Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan 2005 yılına kadar, merkez dışındaki bir bölgede-Doğu Karadeniz Bölgesi’nde mimarlık tarihi oluşturmaya yönelik bir denemedir. Ülkedeki mimarlık tarihi çalışmalarının merkez ve merkez etrafında yer alan kentler üzerinden yürütüldüğü düşünülürse taşranın bu anlamda sorgulanması önemlidir. Bu bağlamda çalışmada, özel sektör ve devlet eliyle yapılan tüm yapı sınıfları ele alınmakta, araştırma alanı işlenmemiş bir bölge olduğu için birincil kaynaklara birinci elden ulaşılarak sürdürülmektedir.

1.2. Çalışmanın Amacı

Yukarıda da belirtildiği gibi, günümüze kadar; Cumhuriyet kavramıyla sıkı sıkıya ilişkili görünen Cumhuriyet dönemi mimarlığı ve sonrasındaki sürecin, merkezden uzakta taşrada sorgulanması çok az yapılmıştır. Bu çalışmada cumhuriyetten günümüze kadar yayılan süreçte tüm hedeflere varmanın ne derecede başarılı olduğu, taşranın merkeze göre hangi paralelde düşünüldüğü ve gerçekleştirildiğini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu açığı kapatmayı hedefleyen sosyal içerikli tez ve araştırmalar da yakın tarihte ortaya çıkmaya başlamıştır (Düzenli 2009)¹. Ancak derin inceleme isteyen bu çalışmalar tez kapsamında ele alınca uzun dönemleri kapsamak yerine tarihsel sınırlarla çalışmak zorunda kalmakta ve sosyal içerik fiziksel oluşumlara baskın bir biçimde ele alınmak zorunda kalmaktadır. Tez süreleri ancak buna izin vermektedir. Bu tezin amaçları doğrultusunda bir bölge ele alınmak istenmiş, ve geniş bir tarih aralığı, tüm Cumhuriyet dönemi, araştırma konusu olarak seçilmiştir. Bu sözü edilen aralıkta ve DKB coğrafyasında modernleşme adımları mimari anlamda sınıflandırılıp belgelendirilmeye çalışılmıştır. Sonuçta mimari literatürde hiç yer almayan birinci el bilgileri toplanarak bu anlamda bir tarih oluşturulmuştur.

¹ Evrim Düzenli, Cumhuriyet Dönemi’nde (1923-1960) Modernite Düşüncesinin Mekansal Kuruluşu: Merkez-Periferi Bağlamında Trabzon Örneği, KTÜ Fen Bilimleri, Trabzon, 2009.

Yine de Modernleşmenin köklerini ve hamlelerini anımsatmakta yarar olabileceğinden aşağıda bu evrim çok kısaca özetlenmektedir.

1.3. Modernleşme

1.3.1. XIX.yy ve Cumhuriyetin İlanına Kadar Modernleşme Hareketleri

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki oluşumların birçoğunun başlangıcı, Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşma sürecine dayanmaktadır (1). 1800'lü yılların ortalarından itibaren, Batıdan başlayarak dünyayı saran uluslaşma ve modernleşme hareketleri, Osmanlı topraklarında birbiri ile mantıksal düzlemde çelişen, iki oluşuma neden olmuştur. İlki, çok uluslu bir Türk devleti olan Osmanlı'nın parçalanması ve yok olması; ikincisi ise, ulus-devlet ana mantığıyla, Osmanlı'dan miras kalan Anadolu topraklarında 'modern' Türkiye'nin kurulması (1), (2).

Osmanlı İmparatorluğu'nun 1840larda başlayan ekonomik ve toplumsal dönüşümleri birçok alanda etkisini göstermiş, modernleşme çabaları batılılaşmayla eş tutulmuştur. Temeli belli bir felsefeye dayalı yansımaları da gündeme getiren 1839 Tanzimat Fermanı'dır. Modernleşme; teknolojiye dayalı olarak askeri ve sivil alanda uygulanmaya çalışılmıştır. Yeni bir anlayış ve dünya görüşüyle birlikte eğitim yapma-bilim yapma eğilimi yerleşmeye başlamıştır. Basın ve çeviri hareketleri ile batıdaki gelişmeler, Avrupalı filozofların görüşleri Osmanlı felsefe dünyasında yerini almıştır.

Sonrasındaki en belirgin hareket ise; 1867 yılında Oryantalistlerin de duyurduğu gibi Osmanlı padişahının bir ilki yaşamaya yönelik Avrupa seyahatine çıkma kararı alması olarak ifade edilir. Sultan Abdülaziz, III. Napolyon tarafından Paris Evrensel Sergisi'ne davet edilmiştir. Daha sonra bu davete İngiltere Kraliçesi Victoria, Prusya ve Belçika Kralları'nın davetleri de eklenince olay tam bir Avrupa seyahatine dönüşmüştür. Seyahatten oldukça memnun bir şekilde yurda dönmüş ve batılılaşma hareketleri ivme kazanmış ve batılılaşma sürecinde sosyal yaşam olumlu bir şekilde etkilemiştir. Bu amaçla sivil hayatı yeniden düzenlemek ve gerekçelerini açıklamak için adab-ı muaşeret kuralları yabancı dillerden birebir çevrilerek sosyal tabakaların hizmetine sunulmuştur. Tüm kurallar giyimden ziyaretlere kadar gündeme oturmuş, kadınlara yönelik bir takım değişimler - özellikle sokağa çıkma özgürlüğü- önem kazanmıştır.

Aynı gelişmeler müzik ve plastik sanatlarda da etkisini göstermiş, Osman Hamdi ve Şeker Ahmet Paşa gibi sanatkârlar eğitim için batıya gönderilmişlerdir. Sanatçılar batıda uzun süreler kalarak oradan aldıkları görgüyle gelenekselden kopuşun ilk adımlarını atmışlardır. Batur'a göre, bu hareket; sanat alanında Modernitenin açmış olduğu ufka yakınlaşmanın ilk sinyalleri olarak da değerlendirilebilir (3).

Modernleşme hareketlerinde kadının toplumsal konumundaki değişiklikler de XIX. yy.'da başlamıştır. Yine temelleri Tanzimat Fermanıyla atılan bu sosyal statüde kadına yönelik eğitim-veraset-çalışma hakları gündeme gelmiştir. Kölelik, cariyelik gibi kurumlar kalkmış; kadına yönelik pek çok dergi, gazete yayına girmiştir. Bu değişim sürecinde kentli kadın, haklarını üretim faaliyetlerine girmeden derneklerde, yayın organlarında ararken köylü kadın için durum pek de değişmemiştir. Bu dönemde cılız da olsa tütün-ğıda- dokuma sektöründe düşük ücretle çalışan işçi kadınlar yeni bir sosyal kesim oluşturdu.

Ancak Abdülaziz'in son zamanlarında bazı devlet adamlarının ölümü ve işleri devralan yeni devlet adamlarının yönetimlerindeki yanlışlar işlerin kötüye gitmesine neden olmuştur. Dış borçların artması nedeniyle faizini bile ödeyemeyen Osmanlı 1875'te mali iflasını ilan etmiştir. Ayaklanmalarla birlikte gelişen olaylarda padişah tahttan indirilmiş ve intihar süsü verilerek öldürülmüştür. Yerine V. Murat getirilmiştir. V. Murat da tahttan indirilmiş onun yerine de II. Abdülhamit padişah ilan edilmiştir (4).

II. Abdülhamit söz verdiği gibi ilk Türk anayasası olan Kanuni Esasi'nin hazırlanmasını sağladı. Kanuni Esasi'yi Medis-i Mebusan izledi. İç siyasal yaşam mecliste eleştiriliyordu. Bu sayede Tanzimat ile başlayan yeniliklerin; bu zor dönemde de devamı sağlanmış oldu. Haberleşme alanında telgrafla ilgili birtakım gelişmeler yaşandı. Yurtdışına öğrenci gönderme ve posta işletmesi hakkının Osmanlı Posta İşletmesi'ne verilmesi gibi yeniliklere ek olarak 1887'de Ziraat Bankası'nın kurulması gelmektedir. Böylelikle tarımın gelişmesi ve modernleşmesi için gerekli en büyük mali destek yaratılmış oldu. Telgraf hatları uzatıldı. Posta hizmetleri geliştirildi. Ulaşım konusunda demiryolu yapımına ağırlık verildi.

Eğitim konusunda Maarif Nezareti Teşkilatı genişletildi. Maarif Müdürlüğü ve Müfettişlikleri kuruldu. Mülkiye, Maliye, Hukuk ve Ticaret Meslekleri adı altında çeşitli meslek okulları açıldı. 1881'de Sanayi Nefise Mektebi Güzel Sanatlar Okulu kuruldu. 'Böylelikle Tanzimatçıların unuttukları eğitim alanındaki reformlarıyla birlikte II.

Abdülhamit önemli bir atılımı gerçekleştirmiş ve bu alanda Cumhuriyetin temellerini atmış sayılabilir (3).

Padişah müzik konusunda da İtalyan operası ve batı müziklerinin takipçisi olarak bilinmektedir. Bu dönemde Dolmabahçe Yıldız tiyatrosu ve batıdan pek çok sanatçı ziyaretleri gündeme gelmiştir.

Ancak; II.Abdülhamit'in Meclis-i Mebusan'ı süresiz tatil edişi, Kanuni Esasi'yi yürürlükten kaldırmayıp uygulamayışı meşrutiyetçileri yeniden ayağa kaldırdı. Gizlice; amacı meşrutiyeti uygulamak ve padişahın sorumluluklarını denetim altına almak olan İttihat-ı Osmaniye Derneği kuruldu. Dernek üyeleri Jön Türklerle irtibata geçtiler ve padişahı tutukladılar. Daha çok yurtdışında faaliyet gösterdiler ve Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti adını aldılar. Bu dönemde genişleyen olaylar ve ayaklanmalar gölgesinde Kanuni Esasi yeniden yürürlüğe girdi.

II. Meşrutiyetin ilanı ile Batıcılık, Osmanlılık, Türklük ve İslamcılık akımları çerçevesinde tartışmalar yoğunlaştı. Basındaki özgürlüğün getirdiği ortam kültür-sanat-mizah yayınının doğmasına neden oldu. Sosyal yaşam, tüketim ve kültürde değişim, edebiyat ve felsefede tartışma ortamları gelişti. Bu gelişmelerden memnun olmayan tutucular şeriat istemiyle 31 Mart vakasına sebep oldular.

İttihat ve Terakki Partisi Selanik'ten gönderdiği orduyla olaylara engel olmaya çalıştı. Ancak; ulusal yaklaşımlı eğilimleri olayları engellemeye yetmedi. Balkanlardaki yenilgiler ardından I.Dünya Savaşı'ndaki yenilgiyi getirdi. Felaketle gelen bu sonuç Osmanlı devleti için ağır şartlara dönüştü (4).

Emperyalist devletler ülkeyi işgal ederken M. Kemal ve Türk milleti için bağımsızlık mücadelesi başlamış oldu.

Kısaca özetlemek gerekirse; 16. yy'dan 19. yy'a kadar keşif ve sömürge şampiyonu olarak koşturan dünya; tek engel olarak gördüğü Osmanlı İmparatorluğu'nu ele geçirmeye çalışırken padişah ve destekçileri yeni arayışlar içindeydi. Bunun için tek yol batılılaşmaydı ve bu akabinde modernleşmeyi getirecekti. Tanzimat ve Islahat Fermanı'yla gelen batılılaşma hareketlerine bir yeniliği ve ilki eklemek isteyen yönetim, padişahı bir Avrupa seyahatine ikna etmişti. Bu yönetimden eğitime kadar birçok değişikliğe yol açmıştı. Eğitimin ulaşımına, yönetimden orduya kadar olan bu yenilikler padişahın intihar süsü verilerek öldürülmesiyle sona ermişti. Bu arada güçlenen muhalefet meşrutiyeti ilan etmiş II. Abdülhamit tahta geçmiş ve 33 yıl süren bir istibdat yönetimi sergilemişti. Güç kazanan muhalifler İttihat ve Terakki Partisi'ni kurmuşlardı. 1908 devrimiyle birlikte II.

Meşrutiyet kurulmuştu. Felaketle sonuçlanan yenilgilere İttifak devletleriyle girilen savaşın kaybedilmesi de eklenince Osmanlı için tüm başlangıçların ağır şartlara dönüşümü başlamıştı. Bu süreç içerisinde de modernleşme gibi hareketlerin yapılması bir yana diğer memleket meseleleri nedeniyle adından söz edilmesi bile mümkün olmamıştı.

Daha yakın tarih olarak iyi bilinen İstiklal Savaşı ve sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti elbette daha zor siyasi ve ekonomik koşullarla karşı karşıyaydı ama Modernite'den asla özveride bulunmayacaktı.

1.3.2. XX.yy'da Modernleşme Projesi

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan itibaren aydınlanma geleneği içinde köktenci bir 'modernite' ya da 'çağdaşlaşma' projesini uygulamaya çalışmıştır. Böyle bir projenin genel çizgileriyle dört ana boyutu olduğu söylenebilir (1):

- Bilgiye, ahlaka ve sanata, akılcı -evrenselci bir aydınlanma geleneği çerçevesinde yaklaşmak,
- Ekonomiyi düzenlemek, kapitalist gelişme, sanayileşme ve özel mülkiyetin kurumsallaşmasını sağlamak,
- Ulus-devlet ve temsili demokrasiyi kurumsallaştırmak, ulus bilinci yaratmak ve ulusu yeniden inşa etmek,
- Kanun karşısında eşit, toplum içindeki haklarının ve sorumluluklarının bilincinde olan özgür yurttaşlar oluşturmak.

Bu modernite projesinin gerçekleşmesi temelde kentleşmeye dayanmakta ve başarısı büyük ölçüde kentleşmeye bağlı olmaktadır: Modernitenin ekonomik boyutunun gerçekleşebilmesi için toprağa bağlı köylü kitlelerinin çözülerek hareketlilik kazanması; toplumun bireylerinin, ekonominin gerek duyduğu emeği, gerek duyulan yerde ve anonim ilişkiler içinde sunabilmesi gerekir. Bunun gerçekleşmesinin yolu kentleşmedir. Kentleşen nüfusun anonim yeni ilişki biçimleri içine girmesi, yeni değerleri benimsemesi ve bir kültürel dönüşüm gerçekleştirmesi beklenmekte; bu kültürel dönüşüm kentleşme diye anılmaktadır. Bir ülkede nüfusun kentleşmesi temelde kentsoylu tüketim normlarının benimsemesinden çok, yurttaş olma bilincine sahip olabilmesiyle gerçekleşir. Kısacası, kentleşme ile çağdaşlaşma projesinin gerçekleştirilmesi iç içe süreçlerdir. Bu süreçlerin

aşılmasında kentlileşme misyonu yerine getirilirken mekânsal düzenleme stratejileri iki farklı düzeyde düşünülmüştür:

- Ülke mekânını bir ulus-devlet mekânına dönüştürmek
- Kentlerin Modernite yeri halinde düzenlenmesini sağlamak

Günümüzden geçmişe bakıldığında, Türkiye Cumhuriyeti'nin köktenci bir çağdaşlaşma projesini ortaya koyması, tarihte hem bir kopuş hem de bir süreklilik olarak görülebilir. Bu bir kopuştur, çünkü çok yönlü bir çağdaşlaşma projesi uygulamasına gidilmiştir. Bir sürekliliktir, çünkü bir yandan Türkiye'de yaşayanların zengin kültürel birikimleri üzerine oturmuştur, öte yandan bir ölçü de olsa, bu projenin uygulanması 19. yy'ın ikinci yarısından itibaren başlamış bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kentsel gelişme deneyi Tekeli'ye göre sıkılğan, köktenci, popülist, hızlı ve aşınan Modernite olarak beş ayrı dönemde incelenmektedir (5):

Tekeli, Osmanlı İmparatorluğu'nun dünya kapitalizmine eklemlendiği 19. yy'ın ikinci yarısından Cumhuriyetin ilanına kadar geçen süre sıkılğan modernite olarak tanımlamaktadır.

Köktenci Modernite Cumhuriyetin kuruluşundan İkinci Dünya Savaşı'na dek geçen süreyi kapsar. Tek partili siyasal bir rejim içinde, yeni bir yasal ve kurumsal çerçeve oluşturulmuş, bir başka deyişle modernist bir meşruiyet çerçevesi kurulmaya çalışılmıştır.

Tekeli, İkinci Dünya Savaşı'ndan 1960'a kadar giden süreci Popülist Dönem olarak adlandırır. 1960lardan 1980lere kadar olan dönemi ise Hızlı Modernite olarak tarif eder. Hızlı kentleşme, planlı ekonomi arayışı ve ilk kez kent planlama eğitiminin ayrı bir disiplin olarak kurumsallaşması bu dönemde söz konusudur. Bu hızlı dönem karşısında yetersiz kalan kurumsal sistem yeni koşullara uygun olarak yeniden yapılandırılmıştır.

1980 sonrası dönemde ise Aşınan Modernite'nin yer aldığı belirtilmektedir. Bu dönemde kentleşme yavaşlamış, Türkiye, dünyanın yaşadığı küreselleşme olgusunun etkileri altında kalmaya başlamıştır.

1.3.3. Taşrada Modernleşme

Yukarıda belirtildiği gibi, Cumhuriyet öncesinde Osmanlı yönetiminde 18. ve 19. yy.'lar Batı ile ekonomik ilişkilerin arttığı dönemlerdir. Fakat bu ilişkiler ülkenin bütününe 'modernleşme' niteliğinde yansımamıştır. Nedeni de; Batı ile Osmanlı yönetimi arasında politik ve ekonomik bağların yapısında aranabilir. Ekonomideki değişme Batı'nın dikte

ettiği ticari ilişki biçimine bağlı olarak, ülkede kapital birikimine fırsat tanımayan bir süreç olmuştur. Büyük alt yapı yatırımları ve bunların işletmesi tamamen yabancı kaynaklara dayandırılmıştır. Bu politikalar yerleşme sistemi üzerinde etkili olmuş sadece liman kentleri gelişmiş, İstanbul'un Anadolu'yla bağları gelişmemiştir.

Kurtuluş Savaşı sonrası benimsenen Anadolu'ya dönük politikalar ülkedeki bu çarpık yapıya bir tepki olarak doğmuştur. Ekonomik kalkınmada izlenecek politikada devletin ve özel sektörün ağırlıkları konusu "*dengeli bir kalkınma modeli*" biçiminde kabul edilmiştir (5).

Bir Başka deyişle; Cumhuriyetle birlikte oluşturulmaya çalışılan 'modernite projesi' temelinde tüm Anadolu'nun modernleşmesini öngörmektedir. Bu uygulamanın sağlanabilmesi için beş stratejik hedef belirlenmiştir:

1. Ankara'nın başkent olması: Taşra'nın modernleşmesini sağlayacak en önemli başlangıç; üç imparatorluğa başkentlik yapmış olan İstanbul'un bırakılarak Ankara'nın başkent olarak ilan edilmesi karardır. Aslında bu karar gerçek bir çağdaşlaşma modelinin aranmakta olmasıyla yakından ilişkilidir. Ulusalçı çağdaşlaşma örneğinin kozmopolitleşmiş bir kentte gerçekleştirilemeyeceği düşünülmüş, Anadolu'nun ortasında yozlaştırıcı etkilerden uzak gerçekten aydınlanmış bir ulus-devlet'in başkenti yaratılmaya çalışılmıştır.

Türk devleti Anadolu'dan ibaretti ve Batı'nın sömürgeci tutumunu reddetmek durumunda idi (1). Hem temelde amaç örnek bir kent inşa edilerek modern ve çağdaş bir yaşama ortamı oluşturmak, bu yeni kentsel mekânda yeni sosyal normlarla Anadolu'nun kentleşmesine öncülük etmektir. Bu anlamda Ankara; Cumhuriyetle birlikte modernleşme projesinin uygulanmaya başlandığı ilk Anadolu kentidir. Ve Anadolu'nun tam orta noktasında yer aldığı için de diğer Anadolu kentlerinin ve önemli yerleşmelerin oluşturulan bu modele göre çağdaştırılmasını sağlamak kolay olacaktı (5).

2. Stratejinin ikinci ögesi; 'ülkeyi demir ağlarla örmek' düşüncesidir. Osmanlı İmparatorluğu'nun demiryolu sistemi; ülkenin iç pazarının bütünlüğünü sağlamaktan çok, ülkenin değişik bölgelerini, etkisi altında bulunduğu dış gücün ekonomisiyle bütünleştirmeye dönük biçimde gelişmişti. Birbirleriyle işbirliği yapmak istemeyen yabancı şirketler eliyle geliştiği için, birbirinden kopuk hatlar halindeydi. Cumhuriyet dönemi bir yandan yeni hatlar açarak, öte yandan yabancı şirketler elindeki hatları devletleştirerek Ankara merkezli bir demiryolu şebekesi oluşturdu. Bu şebeke iç pazarın bütünlüğünü sağlamayı amaçlıyordu. Asıl önemli amaç ise; ülkeyi 'demir ağlarla örerek'

başkentini vatani üzerindeki denetimini güçlendirmek ve modernleşmeyi taşraya kadar hızlı bir şekilde yaymaktı.

3. Üçüncü stratejik öge ise; 1929 sonrasında gelişen devletçilik politikası sonucu uygulanmaya başlayan sanayi planlarında yapılması öngörülen fabrikaların yerlerinin demiryolu güzergâhı üzerindeki küçük Anadolu kentleri olarak seçilmesidir. Birbiri ardına açılan her fabrika, Cumhuriyet yönetiminin hedeflediği 'çağdaşlaşma' hareketinin ve ulusal kimlik giydirme sürecinin, Anadolu kentlerindeki uygulayıcısı haline gelmiştir (2).

Öte yandan Anadolu'nun tüm yerleşmelerinde kurulan halkevleri ve köy enstitüleri modernite projesinin tüm ülke sathlarına yayılmasını amaçlamaktadır (5).

4. Dördüncü stratejik öge-Halkevleri; Şubat 1940'lı yıllarda kuruluşları başlayan halkevlerinin temel amacı taşranın modernleşmesidir. Cumhuriyetle birlikte toplum yaşamına kazandırılmak istenen yeniliklerin, yeni değerlerin toplum katmanlarına yayılması, yaşanılır kılınması gerekmektedir. Bu hedef doğrultusunda aşağıda belirtilen alanlarda çalışmalar yapılmıştır (6), (7):

- Dil-Edebiyat-Tarih
- Güzel Sanatlar
- Temsil
- Spor
- Sosyal Yardım
- Halk Dershaneleri ve kurslar
- Kütüphane ve Yayın
- Köycülük
- Müzecilik ve Sergileme

5. Stratejik öge-Köy Enstitüleri; 1940'lı yıllarda kurulmaya başlanan köy enstitülerinin halkevleriyle aynı amaç doğrultusunda hizmet vermeleri beklenmiştir. II. Meşrutiyetten beri var olan Öğretmen Yetiştirme Modeli ile tüm kırsal alanlarda aşağıda belirtilen amaçlar doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır (8):

- Kırsal alanı kalkındırmak
- Türk insanına bilinç kazandırmak
- Ulusal hedeflerin dayanağı haline getirmek için belli düzeyde bilgi ve beceri sahibi kılmak

Bu dönemdeki modernleşme merkezdeki(Ankara) gibi ülkenin tüm sathlarında yukarıda alınan stratejik kararlara rağmen hızlı bir şekilde olmamıştır. Taşra'da olması istenen modernleşme bu kararların ışığında yine Cumhuriyet'in temelinde olduğu gibi kentlerin modernleşmesiyle eş tutulmuştur. Ancak taşradaki kentler söz konusu olduğu gibi Ankara kadar hızlı bir büyüme gösteremediler.

Bu amaçlara hizmet adına ülkenin dört bir yanında köy enstitüleri kurulmuştur (7):

1. İzmir/Kızılçullu Köy Enstitüsü (1937/1940)
2. Eskişehir/Çifteler Köy Enstitüsü (1937/1940)
3. Edirne/Kepritepe Köy Enstitüsü (1938/1940)
4. Kastamonu/Gölköy Köy Enstitüsü (1939/1940)
5. Antalya/Aksu Köy Enstitüsü (1940)
6. Isparta/Gönen Köy Enstitüsü (1940)
7. Adapazarı/Arifiye Köy Enstitüsü (1940)
8. Kayseri/Pazarören Köy Enstitüsü (1940)
9. Malatya/Akçadağ Köy Enstitüsü (1940)
10. Adana/Düziçi Köy Enstitüsü (1940)
11. Samsun/Ladik Köy Enstitüsü (1940)
12. Trabzon/Beşikdüzü Köy Enstitüsü (1940)
13. Balıkesir/Savaştepe Köy Enstitüsü (1940)
14. Kars/Cilavuz Köy Enstitüsü (1940)
15. Ankara /Hasanoğlu Köy Enstitüsü (1941)
16. Sivas/ Pamukpınar Köy Enstitüsü (1942)
17. Konya / İvriz Köy Enstitüsü (1942)
18. Erzurum/ Pulur Köy Enstitüsü (1943)
19. Diyarbakır/ Dicle Köy Enstitüsü (1944)
20. Aydın /Ortaklar Köy Enstitüsü (1944)
21. Van / Erciş Köy Enstitüsü (1948)

Bu stratejilerin gerçekleşmesi bazı yasama modellerini zorunlu kılmaktaydı. Çok yaygın başlıklar içeren Modernleşme harekâtı uygun yasalarla dengelenmedikçe başarılı sonuçlar almak olanaklı değildi. Bu nedenle Ankara örneğinde edinilen deneyimlerle birlikte 1930–1935 yılları arasında beş yasa çıkarılarak Osmanlı'dan kalan mevzuat değiştirilmiş, yeni bir kurumsal düzenleme getirilmiştir. Bu yasalar:

1930 yılında 1580 sayılı Belediye Kanunu

1930 yılında 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu

1933 yılında 2290 sayılı Yapı ve Yollar Kanunu

1933 yılında 2033 sayılı Belediye Bankası Kuruluş Kanunu

1934 yılında 2722 sayılı Belediyeler İstimlâk Kanunu

1935 yılında 2763 sayılı Belediyeler İmar Heyeti Kanunu

Ayrıca mimarlık ve mühendislik mesleği için çıkarılan yasayla da kentlerde bina yapımı diplomalı meslek adamlarının tekeline bırakılmıştır.

Tekeli'nin Hızlı Modernite olarak yorumladığı dönemde ise görülen lüzum üzerine 'Planlı Dönem'lere geçilmiştir. 1923-1950'arası yıllar arsında Türkiye Cumhuriyeti'nde genel bir kalkınma politikası uygulanmıştır. Ancak; merkez illere yakın bölgeler ticari gelenekle birlikte iç ve dış sermaye birikimi nedeniyle farklılık kazanmıştır. 1950–1960 arasındaki dönemde de liberal ekonomi nedeniyle özel sektör yatırımları Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşmıştır. Toplumsal yaşam kalitesi de aynı oranda değişim göstermiştir. Bu durum bölgeler arasında dengesiz bir gelişim süreci doğurmuştur (9).

1960 sonrasında planlı dönem hayata geçirilmiştir. Günümüze kadar beş yıllık kalkınma planları hazırlanarak genel ve bölgesel planlama ve yaklaşımları ele alınmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda hedefler hazırlanarak, bu yaklaşımları etkileyecek birinci dereceden mevcut durum ve uluslar arası bağlam, planlama, sanayileşme, tarımın geliştirilmesi, çevrenin korunur ve yaşanabilir kılınması ve kalkınma süreçleri belirlenmiştir. DPT tarafından hazırlanan kalkınma planları aşağıda sıralanmaktadır (10):

- I. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963–1967)
- II. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968–1972)
- III. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973–1977)
- IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979–1983)
- V. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985–1989)
- VI. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990–1994)
- VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996–200)
- VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001–2005)

Birinci plan döneminde, bölge planlama ve kalkınması gündeme getirilmiştir. Bu planlama ile bölgesel dengesizliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Bölgeler ve iller arası gelişmişlik farklarının azaltılması, refah seviyesini her bölgede eşitleyebilmek için faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, kaynakların yerinde ve etkin kullanılması, yerel

dinamiklerin harekete geçirilmesi esas alınmıştır. Başarıyla da uygulanmıştır (11). Bölgesel gelişmişlik farklarının ortaya çıkması ile birlikte, bu farkların giderilmesi için, bölge ve illerin ihtiyaçları ön plana çıkarak gündeme gelmiştir. Böylece, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki iller olmak üzere, ülkenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi açısından geri kalmış bazı yöreler “Kalkınmada Öncelikli Yöreler” olarak isimlendirilmiştir. İlk olarak, 28 Şubat 1963 tarih ve 202 sayılı Kanun gereği, 1968 yılında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini kapsayan 22 il olarak belirlenmiştir (12).

Kırsal kalkınmayı ilerletmek amacıyla, Dünya Bankası'nın kredi yardımlarıyla bazı kırsal kalkınma projeleri 1970'lerden beri DPT tarafından uygulanmaktadır. Bu projeler, daha çok tarım, sulama, kırsal alanlarda yol yapımı ve içme suyu tedariki üzerinedir. Bu projelere örnek olarak, Çorum-Çankırı Kırsal Kalkınma Projesi, Erzurum Kırsal Kalkınma Projesi, Bingöl-Muş Kırsal Kalkınma Projesi, Yozgat Kırsal Kalkınma Projesi, ve Ordu-Giresun Kırsal Kalkınma Projesi verilebilir (13).

Üçüncü plan döneminde kalkınmada öncelikli yöreler kavramı ortaya çıkmış olup, dördüncü plan döneminde iç ve dış olumsuz konjonktür nedeniyle planın uygulanması olanaklı olamamıştır (9).

Hazırlık çalışmalarındaki aksama nedeniyle bir yıl geciken beşinci plan döneminde ise; üretim payının yükseltilmesi, istihdamın artırılması gelir dağılımının düzeltilmesi, kalkınmada öncelikli yörelerde gelişimin hızlandırılması, ekonomik ve sosyal altyapının geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda yerel yönetimlerin işlevlerini artırma amaçlanmıştır. Ancak; 1980 sonrasında ise bölgeler arası dengesizliklerde artmalar olmuştur.

Altıncı beş yıllık kalkınma planında ise; hızlı, dengeli ve istikrarlı bir kalkınma süreci hedeflenmiş, bölgesel ve yöresel gelişmişlik farklarını azaltmak amaçlanmıştır. Ancak; 1990'lı yıllarda yaşanan küreselleşme süreci, yerel ve bölgesel dinamikleri de etkilemiş ve bölge kavramında değişimleri beraberinde getirmiştir. Günümüzde bölgenin değişen anlamı ve artan önemi tartışılmaya başlanmıştır. Ayrıca yerel, ulusal ve küresel olmak üzere tüm düzeylerde artan çevre sorunları, katılım ve dengeli bir gelişme anlayışının önemini arttırmıştır. Bu kapsamda “sürdürülebilirlik” kavramı bölgesel stratejilerin belirlenmesinde bir başka önemli boyut olarak yerini almıştır. Türkiye'nin önünde duran sorunlar da dikkate alındığında; bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi, metropoliten alanların gelişmelerinin kontrol altına alınması, kentsel ve kırsal etkileşimin güçlendirilerek az gelişmiş bölgelerin gelişmelerine ivme kazandırılması

amacına yönelik olarak politikalar oluşturulması ülke gündeminde önemini korumaktadır (12).

Yedinci planda; Türkiye'yi XXI. yy. çağı yakalamış bir ülke olarak taşıma ve dünyadaki hızlı gelişmelerle birlikte toplumda ortaya çıkan beklentilere yanıt verme gibi hedeflerden yola çıkılmıştır. Bu amaç doğrultusunda yerli yatırımları hızla artırma ve özelleştirme yoluyla devletin üretim alanlarından çekilmesi ve piyasaya müdahalelerinin azaltılma ilke edinmiştir (10). Ayrıca; bu kalkınma planı ile merkezi plandan bölgesel projelere geçme eğilimini yansıtmıştır. Bölgesel dengesizlikleri azaltmak ve kalkınmayı teşvik etmek amacıyla, bazı bölgesel kalkınma planları ve kalkınma planlarının sektörel önceliklerini mekansal boyutlara entegre eden entegre bölgesel kalkınma planları hazırlanmıştır. Bunlar arasında en önemlileri, Doğu Marmara Planlama Projesi, Antalya Projesi, Çukurova Bölgesi Projesi, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Zonguldak-Bartın-Karabük Bölgesel Kalkınma Projesi, Doğu Anadolu Projesi (DAP) ve Doğu Karadeniz Bölgesel Kalkınma Planı (DOKAP)'dır (13). Aynı plan çerçevesinde, bölge kalkınma ajansları kurularak, yerel dinamiklere ve iç potansiyele dayalı gelişme ortamı oluşturulmuş, bölgelerin uluslar arası güç ve piyasalara açılımı amaçlanmıştır. Kalkınmada öncelikli yöre gündemde olup mevcut durum itibariyle, 17 Ekim 1998 tarih ve 23496 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 13 Ekim 1998 tarih ve 11844 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Birinci Derecede K.Ö.Y sayısı 49 il ve 2 ilçe olmuştur (12).

Hazırlanan sekizinci planda taşraya ilişkin olarak kalkınma planlarına yer verilmiştir. Bu hedefler doğrultusunda belirlenen bölgesel gelişme politikası; ulaşım ve iletişim altyapısının güçlendirilmesi, çok amaçlı su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetilmesi, toprak mülkiyeti ve kullanımının iyileştirilmesi, mahalli idarelerin güçlendirilmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi olmak üzere beş ögeden oluşmaktadır(14).

Plan dönemi DOKAP Ana Planının Birinci Dönemini oluşturmakta olup, Ana Planın bu dönem için öngördüğü projelerin uygulamaya konulması amaçlanmaktadır. Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi kapsamında, bölgenin önem arz eden sorunlarını çözmek için temel stratejileri belirleyecek ve tüm sektörel hedefleri kapsayacak bir Bölgesel Gelişme Ana Planı çalışmasına başlanacaktır.

Doğu Akdeniz Bölgesi Gelişme Planı ile bölgenin geliştirilmesinin yanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Marmara Bölge Planı ile, depremin yarattığı olumsuzlukların giderilmesi, kentsel alanlara yönelik göçün istikrarlı bir yapıya kavuşturulması, tarım,

sanayi, ticaret, konut, turizm, vb. konulara ilişkin yerleşim alanlarının afet riskleri de dikkate alınarak hazırlanacak bir arazi kullanım planına göre yönlendirilmesi, çevre ve mekan kalitelerinin korunarak kentsel büyümenin denetim altına alınabilmesi ve sosyoekonomik orta vadeli gelişme deseninin belirlenmesi amaçlanmaktadır (14).

Yukarıda belirtildiği gibi İkinci Plan Döneminde ‘organize sanayi bölgesi’ oluşturma düşüncesi şekillenmiştir. Bu düşünceyle sanayinin disipline edilmesi, şehrin planlı gelişmesine katkıda bulunulması, birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanayicilerin bir arada ve bir program dâhilinde üretim yapmaları amaçlanmıştır. Ayrıca; üretimde verimliliğin ve kar artışının sağlanması, sanayinin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması, tarım alanlarının sanayide kullanılmasının disipline edilmesi, sağlıklı, ucuz, güvenilir bir altyapı ve ortak sosyal tesisler kurulması, bölgelerin devlet gözetiminde, kendi organlarınca yönetiminin sağlanması şeklinde özetlenebilmektedir (15).

İlk olarak 1966 yılında Bursa Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. Takip eden diğer bölgeler ve açılış tarihleri aşağıda verilmiştir (16):

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi–1984

Afyon Organize Sanayi Bölgesi 1980–1991

Ankara Organize Sanayi Bölgesi -1978

Antalya Organize Sanayi Bölgesi–1977

Bursa Organize Sanayi Bölgesi–1966

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi 1977

Denizli Organize Sanayi Bölgesi–1988

Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi -1973

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi–1994

Gebze Organize Sanayi Bölgesi–1985

İnegöl Organize Sanayi Bölgesi 1977

İstanbul Organize Deri Sanayi

İzmir Atatürk Organize Sanayi–1980

Kayseri I. Organize Sanayi Bölgesi 1976

Kocaeli-Gebze Organize Sanayi Bölgesi 1985

Konya II. Organize Sanayi Bölgesi

Manisa Organize Sanayi Bölgesi–1970

Niğde Organize Sanayi Bölgesi–1986

Trabzon Organize Sanayi Bölgesi, 1985

Uşak Organize Sanayi Bölgesi–1985

1.4. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Modernleşme

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte düşünülen yeniliklerin Doğu Karadeniz Bölgesi'ne ulaşması zaman almıştır. Öncelikli olarak savaş sonrası harap olan kentlerin tamiratları yapılmaya çalışılmıştır. Sonrasında ise taşra kentlerinin modernleşmesi için başkent ve genel merkezlerde olduğu gibi yabancı mühendisler davet edilmiştir. Kentlerin elektrik, yol ve su işlerini projelendirmekle görevlendirilmişlerdir (Trabzon-Akçaabat Tramvay Projesi, Chester Projesi-Trabzon Erzurum Demiryolu Projesi v.b gibi). 1930'lu yıllarda kütüphanelerin kurulumu ve güzel sanatların birkaç dalında çalışmalar (musiki cemiyetleri, sinema v.b.) yapılmıştır. Modernleşme hareketinin temeli 1930'lu yıllarda şehirlerin belediyeleşmeye başlamasıyla atılmıştır. Hatta o dönemde cumhuriyetle birlikte gelişen kadınların yönetimde söz sahibi olmasına yönelik belediye meclis üyeliğine kadınların seçilmesi (Trabzon Belediyesi-Faika ve Sakibe Hanım) söz konusudur. Ancak belediyeleşme kentlerin gelişiminde zayıf kalmış ve 'mesken ve İmar planıyla birlikte şehir planı yapma zorunluluğu getirilmiştir. Modern kent görüntüsünü elde etmek amaçlanmış ve nefes alan cadde ve sokakların oluşumu düşünülmüştür (denize dik sokaklar-Gazipaşa cad.) Planlama aşamasında hastanelerin kurulumu düşünülmüş ancak gerçekleşmesi zaman almıştır. Ancak 1930'lu yıllardan sonra devlet tekeliyle kurulumlarına başlanmıştır. Sosyal açıdan halkın sosyal ihtiyaçlarına ilişkin ihtiyaçların ve alanların düzenlenmesine yönelinmiştir. 1929 yılında benzer örnekleriyle birlikte Samsun'da Örnek Köy Çalışması yapılmıştır (17). 1942 Beşikdüzü Köy Enstitüsü kurulmuş ve açılan Öğretmen Okulu ile birlikte bölge halkının her alanda eğitimi amaçlanmıştır.

Ülke genelinde özel sektör ya da devlet eliyle yapılan ve kalkınmada etkisi olan pek çok kurum ve kuruluşun açılışı yapılmıştır (Ek-1). Doğu Karadeniz Bölümü için de bu gelişime hız verecek bazı kurum ve kuruluşların açılış tarihleri aşağıda verilmiştir (18), (19):

1929 Trabzon'da Visera Hidroelektrik Santrali hizmete girdi.

1942 Trabzon Lisesi öğretime başladı.

1946 Trabzon Limanı'nın temeli atıldı.

1947 Trabzon Numune Hastanesi hizmete açıldı.

1952 Trabzon Tuğla ve Kiremit Fabrikası hizmete girdi.

1954 Trabzon Limanı hizmete girdi. Trabzon otomatik telefon santrali hizmete girdi.

1958 Trabzon SSK Hastanesi açıldı.

1961 Trabzon Sağlık Koleji açıldı.

1963 Karadeniz Teknik Üniversitesi açıldı, yeni binasının temeli atıldı.

1963 Trabzon Balıkyağı ve Balık Unu Fabrikası üretime başladı.

1964 Trabzon Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.

1967 Trabzon Çimento Fabrikası üretime başladı.

1968 Trabzon İl Radyosu yayına başladı.

1945 Rize Kız Meslek ve Endüstri Meslek Liseleri açıldı.

1946 Rize Çay Fabrikası'nın temeli atıldı.

1947 Rize Çay Fabrikası ilk ürününü verdi. İlk parti Rize çayı ihraç edildi.

1954 Rize Devlet Hastanesi hizmete açıldı.

1968 Rize SSK Hastanesi hizmete girdi.

1938 Giresun'da Fiskobirlik kuruldu.

1954 Giresun Limanı'nın temeli atıldı.

1959 Giresun Tirebolu'da Çay Fabrikası üretime başladı.

1965 Giresun'da Devlet Hastanesi açıldı.

1967 Giresun Kağıt Fabrikası'nın temeli atıldı.

1970 Giresun'da Fındık İşletme Tesisleri kuruldu. Giresun'da SEKA Aksu Kâğıt Fabrikası üretime başladı.

1956 Ordu Dil Okulu açıldı.

1965 Ordu Soya Fabrikası hizmete açıldı.

Türkiye'de bölgesel gelişme konusunda önemli mesafeler alınmasına rağmen, bölgeler arası gelişmişlik farkları sorun olmaya devam etmektedir. 1996 yılında yapılan bölgelerin sosyoekonomik gelişmişlik endeksi sonuçlarına göre, Karadeniz Bölgesi Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

Doğu Karadeniz Bölgesinin potansiyellerini harekete geçirerek, sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmek ve bölge ile ülkenin diğer bölgeleri arasındaki gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı'nın koordinasyon ve denetiminde, Japonya Uluslar arası İşbirliği Ajansı (JICA) tarafından yürütülen Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı (DOKAP) çalışmalarında son aşamaya gelmiştir. DOKAP kapsamında; Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesindeki yedi il yer almaktadır. (14).

Plan hazırlıkları sırasında; Sosyal Yapı Araştırması, Doğal Yapı Araştırması, Kentsel Etki Alanları Araştırması, Sanayi Araştırması, DOKAP Tanıtım Programı ve Coğrafi Bilgi Sistemi (GIS) çalışmaları gerçekleştirilmiştir (14).

1.5. Mimari İncelemeye Yaklaşımlar

Cumhuriyetin Modernite projesinin ikinci şiarının ekonomik boyut olduğu daha önce belirtilmişti. Uygulanmaya çalışıldığı günden bu güne kadar ekonomi ile birlikte sosyal ve siyasal dengelerin aynı anda mimari dönemlerin de belirleyicileri olduğu görülmektedir.

Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan ekonomik dönemler aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (20);

- Açık Ekonomi Koşullarında Yeniden İnşa 1923–1929
- Korumacı devletçi Sanayileşme: 1930–1939
- Bir Kesinti II.Dünya Savaşı 1940-1945
- Dünya Ekonomisi İle Farklı Bir Eklemlenme Denemesi: 1946–1953
- Tıkanma ve Yeniden Uyum: 1954–1961
- İçte Dönük Dışa Bağımlı Genişleme: 1962–1976
- Yeni Bunalım: 1977–1979
- Askeri Rejim Altında Liberal Ekonomi: 1981–1983
- ANAP'ın Altın Yılları ve Tıkanma: 1984–1988
- Popülizme Kayış ve Sermaye Hareketlerinin Serbestleşmesi: 1989–1993
- Finansal Krizler ve Uluslararası Sermayeye Teslimiyet: 1994–2002,

Sosyal-siyasal-ekonomik değişim ve gelişimler temel alındığında, genel kabullerin değiştiği yıllar temel alınarak mimari anlamda bir sınıflama yapılması gereği mimarlık tarihçilerimiz arasında kabul görmüştür. Mimari anlamda sınıflamalar için yaklaşık onar yıllık zaman dilimleri yukarıdaki zaman periyotları dikkate alınarak seçilmiştir. Buna bağlı olarak bu tezde de Doğu Karadeniz Bölgesi için de aynı onar yıllık dönemler esas alınarak sınıflama yapılması ve bu dönemlerin merkezle taşra arasındaki farklılıkları ve benzerliklerinin ortaya konması açısından benimsenmiş ve izlenmiştir. Ancak yine okura anımsatılması açısından ve ilerde karşılaştırmalarda kullanılmak üzere bu dönemlerin kısaca tanıtılmasında yarar vardır.

1.5.1. Cumhuriyetin İlanı–1930 Arası Dönem Mimarlığı

Erken Cumhuriyet döneminde her alanda olduğu gibi mimari alanda da 'çağdaşlaşmak', 'uluslaşmak' ve 'laiklik' ilkelerinin benimsenmesi söz konusudur. Ancak; hem toplumun savaştan yeni çıkmış olması ve hem de uzun yıllar süregelen toplumsal alışkanlıklar nedeniyle 'çağdaşlaşmak' ilkesi bir geçiş dönemi yaşamış ve bu etki mimarlık alanında da kendini göstermiştir. Kısa bir süre Osmanlı dönemini hatırlatan eski Osmanlı ve Türk motifleri uygulanmıştır. Bundan literatürde I. Milli Mimari Dönem diye söz edilir.

Cumhuriyetin yeni kurulduğu bu dönemlerde, modernleşme fikri tam olarak benimsenememiş ve geleneksel-ulusal mimarlık anlayışı sürdürülmeye çalışılmıştır. Türkiye'ye gelen yabancı mimarlara, onların batıdan getirdikleri anlayışa karşı koymuşlardır. Dönemin ünlü mimarlarından Vedat Bey ve Kemalettin Bey başta olmak üzere mimarlığın dilinin Türk kültürü kaynaklı olmasını savunmuşlardır. Ülkenin yeni kuruluyor olmasının getirdiği ağır ekonomik koşulların da etkisiyle dış kaynaklı teknoloji ve malzeme desteği ile sağlanan mimari dönemin ruhu yansıtmaktan uzak kalmıştır. Bu döneme örnek olarak tarihçilerimizin verdiği yapılar aşağıdaki gibidir (21), (22), (23), (24), (25), (26);

Vedat Tek; Halk Fırkası Mahfeli(TBMM), Ankara, 1922

Kemalettin Bey, Teyyare Apartmanı, İstanbul, 1922

Vedat ve Kemalettin Bey, Ankara Palas, 1924-1927

Necmettin Emre, Eski Türk Ocağı, İzmir, 1925

Tahsin Sermet-Mühendis Galip, Milli Sinema, İzmir, 1926

Kemalettin Bey, IV. Vakıf Hanı, İstanbul, 1926

Falih Ülkü, PTT Binası, Konya, 1926,

Arif Hikmet Koyunoğlu; Etnografya Müzesi, Ankara, 1925-28

Guilio Mongeri; Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Ankara, 1925-1929

Kemalettin Bey, Gazi Eğitim Enstitüsü, Ankara, 1926

Guilio Mongeri; Osmanlı Bankası, Ankara, 1926

Kemalettin Bey; Evkaf Apartmanları Ankara, 1927-28

Arif Hikmet Koyunoğlu, Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Ankara, 1927

Arif Hikmet Koyunoğlu; Türk Ocağı, Ankara, 1927-1930

Ernst Egli, Devlet Müzik Konservatuarı, Ankara, 1927-1928

Ernst Egli, Yüksek Ziraat Enstitüsü, Ankara, 1928

Ernst Egli, Sayıştay Binası, Ankara, 1928-1930

Clemens Holzmeister, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, 1929

Guilio Mongeri; İş Bankası Genel Müdürlüğü, Ankara, 1929

1.5.2. 1930–1940 Arası Dönem Mimarlığı

Devletçi ekonominin benimsendiği bu yıllarda devlet tekeliyle yapılan ve günümüzde özelleştirilen pek çok kuruluşun temelleri atılmıştır. Ülkenin her tarafında özellikle eğitim ve kamu yapılarına ağırlık verilmiştir.

Devlet destekli ekonomi ve devrimlerle birlikte gelen modernleşme hareketi bu dönemde Batı Avrupa'da da etkinliği artmakta olan modern mimarlığın uygulamaları için uygun ortamı sağlamıştır (21). Bu koşullarda bir dönemi kapsayan I. Milli Mimarlık Akımı kararlı bir şekilde terk edilmeye başlanmıştır. 1927'de ülkeye getirtilen yabancı mimarların 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nde öğretime katılmaları modern bir eğitim düzenini getirmiş, yapılan çalışmalarda rasyonel-fonksiyonel bir mimarlık anlayışı ortaya koyulmuştur. Tip projelere karşı çıkılmakta, işlevsellik savunulmaktadır. Modern Hareketin öncülerinden Bruno Taut'un Türkiye'ye gelmesi de bu döneme rastlamaktadır. Ülkeye davet edilen yabancı mimarlar arasında önemli bir yeri olan Taut'un bu gelişi; mimarlığın pratiğinin yanında kuramsal ve ideolojik yönünün tartışılmasını da beraberinde getirmiştir. 1930'lu yıllardan II. Dünya Savaşı'nın sona ermesine kadar olan süreçte aşırı milliyetçi-ırkçı düşüncelerin baskısından bunalan mimarlar ülkelerini terk etmekteydiler. Türkiye'de o dönemlerde rejimle birlikte uygulanmaya çalışılan modernleşme ideolojisi, dış dünyaya açılma isteği bu mimarların ülkeye gelmesine ön ayak olmuştur. Bir kısım mimarlarla birlikte mühendislerin de ülkeye davet edilmeleri bu amacın gerçekleşmesinde önemli katkı sağlamıştır. İzleyen zamanlarda gazete ilanlarında ve yarışma projelerinde bu mimarlar sıklıkla yerini almıştır. Çoğunluğu merkez ağırlıklı olmak üzere düzenlenen yarışma projelerinde yerli mimarlar da aynı anlayışla birlikte mimari ürünler ortaya koymuşlardır. 1933 yılında Seyfi Arkan'ın Cumhuriyetin Onuncu Yıl Kutlamaları İçin Tak isimli projesinde Modernist biçimsel yaklaşımın yanı sıra kavramsal zenginlikle de dikkat çekmiştir (22). Aynı dönemlerde Sedat Hakkı Eldem gibi gelenekselci tavırla hareket eden mimarların da bulunduğu bilinmektedir.

Bu dönemim yayın organları da ülke politikasıyla eşgüdümlü bir şekilde Modernizm'i savunmaktaydı. İlk mimarlık yayını 1931'de başlayan ve 1935 yılında

Arkitek'e dönüşen Mimar dergisidir. Dergide Bauhaus etkileri açıkça görülmekteydi. Dergi daha sonraları politikaları gereği Bonatz'ın yarışma jürilerindeki etkinliğine ve uygulamalarına karşı çıkmıştır (21).

Bazı mühendislik yapıları da sınırlı bütçeye rağmen bu dönemde gerçekleştirilmiştir. Köprüler başta olmak üzere modern anlayış bu yapılarda da kendini göstermiştir. Tarihçilerimizin değindiği bu dönem mimarları ve yapıları aşağıdaki gibidir (21), (22), (23), (24), (25), (26);

Ernst Egli, Zübeyde Hanım Kız Enstitüsü, Ankara, 1930

Ahmet Kemal; Roma Bankası ve Amerikan Konsoloslugu, 1930-1932

Sırrı Arif; Valide Mektebi, Aksaray-İstanbul, 1931

Zeki Tevfik, Hendese-i Mülkiye, İstanbul, 1931

Clemens Holzmeister, Merkez Bankası, Ulus-Ankara, 1931-1933

Clemenz Holzmeister, Bakanlıklar, Ankara, 1932-1934

Clemens Holzmeister, Çankaya Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Ankara, 1932

Mimar Hüsnü; Yalova'da Otel Yarışması, 1932

Guilio Monceri; Bursa Kaplıca Oteli, 1932

C. Biçer, GSA Diploma Projesi, Egli Atölyesi, 1933

Şevki Balmumcu, Ankara Sergi Evi Yarışması, 1933 (I.Ödül)

Seyfi Arkan, Hariciye Köşkü, Ankara, 1933-1934

Ernst Egli, Bebek'te Villa(Ragıp Devres), İstanbul, 1933

Sedad Hakkı Eldem, Fındıklı Elektrik Binası, İstanbul, 1934

Necmettin Emre, Gazi İlk Mektebi, İzmir, 1934

Martin Elassaesser, Sümerbank Merkez Binası, Ankara, 1934

G. Debre; Namık Kemal İlköğretim Okulu, 1934-35

H. Poelzig; İstanbul Tiyatrosu ve Konservatuarı Proje Yarışması, 1935 (I.Ödül)

Seyfi Arkan, Üçler Apartmanı, Gümüşsuyu-İstanbul, 1935

Tahir Tuğ, İnhisarlar Müdürlüğü İdare Binası, İzmir, 1935

Ernst Egli, Siyasal Bilgiler Fakültesi(Mülkiye Mektebi), Ankara, 1935-1936

Seyfi Arkan, Cumhurbaşkanı Deniz Köşkü, Florya-İstanbul, 1935-1936

Seyfi Arkan, Kozlu Kömür İş İşçi Evleri, Zonguldak, 1936

Ernst Egli, İsmet Paşa Kız Enstitüsü, Ankara, 1936

Arif Hikmet Holtay, İstanbul Üniversitesi Gözlem Evi, 1936

Adil Denктаş; Tüten Apt., Ayazpaşa-İstanbul, 1936

Seyfi Arkan, İller Bankası, Ankara, 1936-1937

Sedad Hakkı Eldem, Başbakanlık, Ankara, 1937

Bruno Taut, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, 1937-1938

Ernst Egli, Sivil Havacılık Okulu, Ankara, 1937-1938

Bruno Taut, İzmir Enternasyonal Fuarı, 1938

1.5.3. 1940–1950 Arası Dönem Mimarlığı

Cumhuriyetin ilanıyla ülke ideolojisi olarak belirtilen ve her alanda olduğu gibi aynı ölçüde mimariyle de ortaya konmaya çalışılan modernleşme Atatürk'ün ölümüyle etkinliğini yitirmeye başlamıştır. Bu anlayış; Eldem'in gelenekselci projeleri ile öncüsü olduğu II. Milli Mimarlık Akımı ve devlet eliyle çıkan projelerde Bonatz'ın anlayışları ile daha da etkin olmaya başlamıştır. Modern mimarlara yaklaşım değişmiş, etkinlikleri azalmıştır. Yarışma projelerinde Neo-Klasik, gelenekçi dönem özellikleri taşıyan çizgiler beğenilmekteydi. Eldem'in gelenekçi yaklaşımı ile Güzel Sanatlar pek çok eski eserin rölövesi bu dönemde çıkarılmıştır. 1944 yılında yayımlanmaya başlayan Mimarlık Dergisi de bu akım doğrultusunda yayın yapmaktadır. Bu anlayışın özünde; tarihten toplanmış belgelerin analizine dayalı plan ve oranlara bağlı bir referans sisteminin olduğu söylenmektedir (21). Arkan, Balmumcu ve arkadaşları gibi modern çizgide olan mimarlar bu dönemde geri planda kalmışlardır.

Dönemin sonlarına doğru Avrupa'daki sosyal olaylar Türkiye'ye yansımış, dünyaya açılım ve yakın ilişkilerle birlikte Eldem'in öncülüğünü yaptığı II. Milli Mimarlık Akımı etkisini yitirmeye başlamıştır (22). Eskiye gönderme yapan ancak yeni ve modern çizgi taşıyan projeler yarışmalarda yer almaya başlamıştır. Eğitim kurumlarında ve yarışma jürilerinde görev alan modern çizgideki mimarların (örneğin, Emin Onat) etkisiyle bu anlayış tekrardan gündeme oturmuş, hatta yabancı mimarları bile geride bırakacak kadar ilerlemiştir. Bir rastlantı sonucu 1948 yılında Güzel Sanatlar Akademisinde çıkan yangında Eldem'in hazırladığı birçok rölöve çalışması yok olmuştur (21).

1945-50'lerde Güzel Sanatlar akademisi ile Yüksek Mühendis Mektebi Mimarlar Okulu'nun (İTÜ) birleştirilmesi önerilmiş; bu karar beraberinde pek çok tartışmayı da getirmiştir. Sonuçta Akademinin onarımı tamamlanarak bu birleşim olmamış ve tartışmalara da nokta konmuştur. İlk önemli toplu konut projelerinin inşası da bu döneme

rastlamaktadır. Dönemin Mimarları ve Yapıları tarihçilerimiz tarafından aşağıdaki gibi belgelenmiştir (21), (22), (23), (24), (25), (26);

Emin Onat-Orhan Arda, Anıtkabir, Ankara, 1942(I.Ödül)

Sedad Hakkı Eldem, Fen Fakültesi, Ankara, 1943

Emin Onat-Sedad Hakkı Eldem, Fen Edebiyat Fakülteleri, İstanbul, 1944

Paul Bonatz, Saraçoğulları Lojmanları, Ankara, 1944-1947

Doğan Erginbaş,-İsmail Utkular-Ömer Günay, Radyoevi, İstanbul, 1945

Emin Onat, Vali Konağı, Bursa, 1945-1946

Sedad Hakkı Eldem; Taşlık Kahvesi, İstanbul, 1948-1950

Emin Onat-Sedad Hakkı Eldem, Adalet Sarayı, İstanbul, 1949

Arif Hikmet Holtay, İş Bankası, Mersin, 1949

1.5.4. 1950–1960 Arası Dönem Mimarlığı

Ülkenin dünya ekonomisine eklemlendiği bu dönemde; genel anlamda pek çok değişiklikler yaşanmıştır. NATO'ya katılımın gerçekleştiği bu dönemde milli mimarlık düşüncesi terkedilmiş, bu düşünceyle birlikte dışa açılım kolaylaşmış; serbest ticaretle birlikte teknik anlamda hem malzemenin hem de bilginin alımı kolaylaşmıştır (27). *Bu dönemlerde Amerika'da*; Mies van der Rohe, Walter Gropius, Frank Lloyd Right Avrupa'da da Le Corbusier'in tasarım fikir ve ilkeleri ilham kaynağı olmuştur (22). Türk mimarlar (rasyonel-fonksiyoncu) bu düşünceleri o dönem koşulları çerçevesinde izlemeye çalışmışlardır. Daha kişisel yorumlar, yeni malzemeler, teknik olanaklar ve yeni biçim dilleri aranmaya çalışılmıştır. İlk yıllardaki bu tutum dönem sonlarına doğru yerini daha organik bir anlayışa bırakmıştır. Zenginleşen malzeme ve teknik bilgiler ülke geneline uyarlanmaya çalışılmış, bu anlamda eski-yeni malzemelerin (ahşap, çelik, betonarme) yapı şartnamelerinin çıkarılması, mali hesapları, yapı malzeme araç ve gereçleri standartlaştırılması gibi mimarlık ve uygulamaları yasa ve yönetmeliklere oturtulmaya çalışılmıştır (22).

Aynı anlayışın eğitim alanında kabul edildiği görülmektedir. Bu kurumlarda öğretim görevlisi olan ve daha önceki dönemlerde de yer alan Eldem ve Onat gibi önde gelen mimarlar da rasyonel düşünceyi benimsemişlerdir (21). Orta Doğu ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakülteleri'nin açılması ve yabancı mimarların eğitime katılımlarının sınırlandırılması eğitim alanındaki diğer iki önemli gelişmedir.

Dönemin bir diğer farklılığı da 1952 yılında yürürlüğe giren mimarlık ve şehircilik proje yarışmalarını düzene oturtulması, 1954 yılında meslek locaları örgütlenmesi ile birlikte Mimarlar Odası'nın kurulmasıdır (22). Bu dönemin mimarları ve yapıları aşağıdaki gibi özetlenebilir (21), (22), (23), (25), (26);

Abdurrahman Hancı, Anadolu Kulübü, İstanbul, 1950

Turgut Cansever, Ertur Yener; Türk Tarih Kurumu, 1951

Orhan Bolak, Merkez Bankası, Eskişehir, 1952

Nevzat Erol, Belediye Sarayı, İstanbul, 1953

Skidmore-Owings-Merrill-Sedad Hakkı Eldem; Hilton Oteli, İstanbul, 1953

Turgut Cansever-Abdurrahman Hancı, Büyükkada Anadolu Kulübü, İstanbul, 1953-1957

Gazanfer Beken-Orhan Bolak-Orhan Bozkurt, Ulus İşhanı ve Çarşısı, Ankara, 1954

K. Ahmet Aru, Dördüncü Levent Toplu Konutları, İstanbul, 1954

Vedat Dalokay, Elektrik İdaresi Etüd Dairesi, Ankara, 1955

Enis Kortan, Harutyun Vapurciyan, Nişan Yaubyun, Avyerinos Antoniadis, Hükümet Konağı, Sakarya-Adapazarı, 1956

Vedat Özsan, Tuğrul Devres, Yılmaz Tuncer, Etibank, Ankara, 1956

Vedat Dalokay, Porsuk Oteli/Orduevi, Eskişehir, 1956

Tuğrul Devres-Vedat Özsan, İstatistik Genel Müdürlüğü, Ankara, 1957

Muhlis Türkmen-Utarit İzgi-Hamdi Şensoy-İlhan Türegün, Brüksel Uluslar arası Sergisi Türkiye Pavyonu, 1957

Doğan Tekeli, Sami Sisa, Metin Hepgüler; Manifaturacılar Çarşısı, İstanbul, 1959

Enver Tokay, Behruz Çinici, Teoman Doruk, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Ankara, 1959

Enver Tokay, İlhan Tayman; Kızılay İşhanı, 1959

K. Ahmet Aru-Tekin Aydın-Hande Süher-Yalçın Emiroğlu-Altay Erol-Ali Handan, İstanbul Sheraton Oteli, 1959

1.5.5. 1960–1970 Arası Dönem Mimarlığı

Dönemin başlangıcında siyasal ve sosyal alandaki gelişmeler, Türk mimarları toplumsal sorunlara eğilmeye itmiştir. Cumhuriyetin ilanından bu yana kalkındırılmaya çalışılan ülkede; "mimarlığın köye inmedikçe ulusal mimarlık davasının

çözümlemeyeceği ve Orta Anadolu köylerinde aile tarım işletmesi binalarının inşası gibi konular gündeme gelmeye başlamıştır (21).

Günümüz mimarlığının temellerinin atıldığı, pek çok üniversite yapısının başladığı ya da tamamlandığı, diğer yandan toplu konut ve sanayi yapılarının inşası da bu dönemde hızlı bir gelişmeyi başlatmıştır. Ancak bu hızlı sanayileşme-kentleşme beraberinde birtakım sorunlar getirmiştir. Gecekondu sorunu ve tarihi çevre kirlenmesi de bu dönem başlamış ve en büyük boyutlara ulaşmıştır (23). Mimarlık anlayışı olarak modernite kavramından çok biçimsel gereksinimler ve ekonomik koşullar dikkate alınmıştır (28). Biçimsel etkilenmeler açısından batı mimarlık düşüncesinden kaynaklı kuram ve ilkelerin yanısıra ülkenin ekonomik koşullarının getirdiği zorunluluklar egemen olmuştur.

Rasyonel-Pürist anlayış, daha irrasyonel-lirik-bağımsız mimarlık anlayışı, prizmanın çözülmesi-dağılması, Organik Mimari'ye yöneliş, Brütalizm gibi dış kaynaklı akımların ülkede uygulama alanı bulduğu ve ülkenin ekonomik koşullarına uygunluğu açısından en çok da Brütalizm üzerinde durulduğu ifade edilmektedir (29). Son dönemlerde de mevcut çevre verilerinin ele alındığı, çevre bilinçli bir tasarım anlayışını yansıtan Yeni-Rejyonalizm eğilimi gündeme gelmiştir. Bölgeselci ya da çevre koruma özüne dayanan bu hareket; belli bir yer ve zamana özgü; malzeme, teknik özellik, organizasyon, estetik ve bina kurgusuna ilişkin normları araştırmakta ve çevreyi bunlara dayalı oluşturmaktadır (30). Türkiye'deki uygulamalarında tarihi çevre içinde süreklilik eğilimi, kavramsal süreklilik ve biçimsel-yöresel değerlerde süreklilik' olmak üzere üç farklı eğilimin söz konusu olduğu görülmektedir (31). Dönemin mimarları ve yapıları arasında tarihçilerin seçtiği örnekler şöyledir: (21), (22), (23), (25), (26), (32);

MJ.Saugey, Yüksel Okan, Büyük Ankara Oteli, 1960

Emin Onat-Sedad Hakkı Eldem, Hukukçular Apartmanı, 1960–66

Behruz Çinici, Altuğ Çinici, ODTÜ Kampusu, Ankara, 1961

Doğan Tekeli-Sami Sisa, Stad Oteli, Ankara, 1962

Yılmaz Sanlı-Yılmaz Tuncer-Vedat Özsan, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, 1962–67

Orhan Şahinler, Ticaret Odası, İstanbul, 1963

Sedad Hakkı Eldem, Zeyrek SSK Kompleksi, İstanbul, 1963

Ertur Yener, Anadolu Kulübü, Ankara, 1963-1968

SİSAG Projelendirme Grubu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1964

Şevki Vanlı-Ersen Gömleksizoğlu, Öğrenci Yurdu, Tandoğan-Ankara, 1965

Şevki Vanlı-Ersen Gömleksizoğlu, Merkez Bankası, Bursa, 1966-1967

Turgut Cansever, ErturYener, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1967

Yalçın Tezcan-Esen Bolak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ankara, 1967

Utarit İzgi-Esat Suher-Asım Mutlu, Ziraat Bankası, Harbiye-İstanbul, 1967

Aydın Boysan, Arçelik Fabrikası, ÇAyıtova-İstanbul, 1967

Mukbil Gökdoğan-A. Sabri Oran-W. Tiedje, Yapı ve Kredi Bankası, Ankara, 1968

Cengiz Bektaş-Vedat Özsan-Oral Vural, Toprak Mahsülleri Ofisi Genel Müdürlüğü, Ankara, 1968

Günay Çilingiroğlu-Muhlis Tunca, Reklâm Binası, İstanbul, 1969

Hayati Tabanlıoğlu, Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul, 1969

1.5.6. 1970–1980 Arası Dönem Mimarlığı

Ekonomide bunalım yıllarının yaşandığı ve askeri rejim altında liberal ekonominin gündeminde Kıbrıs Harekatı'nın da yer aldığı bu dönem ülke için her açıdan çalkantılı olmuştur.

Mimari anlamda dönemlerin birbirleriyle kaynaşmış ve iç içe olduğu düşünülürse de bir önceki dönemin etkilerinin devamı yansırsa farklılaştığı da görülmektedir. Aynı şekilde batı eksenli gelişen etkilenme bu dönemde sürmüş ancak yerini yavaş yavaş bireysel arayışlara bırakmıştır. Bir dönemin modern mimarlığı doğrultusunda yapılan birtakım biçimlenmeler bu dönemde tekrardan ele alınmıştır. Örneğin akan düz çatılara yeniden eğim verilerek onarılmış, enerji tasarrufu nedeniyle pencereler küçültülmüş, günün ekonomisi gereği ucuz malzemelerin seçimini gerektirmiştir (23). Bir önceki dönemin Yeni Rejyonalizmi bu dönemde giderek artan ilgiyle Postmodernizm adıyla uygulama bulmaya başlamıştır. Mimarların yaptıkları ilk uygulamalar bu anlamda daha çok bireysel arayışlar niteliğinde olmuş, sonrasında da daha ölçülü örneklerini göstermeye başlamıştır. Aynı anlayış kentsel ölçeklerde (üniversite, tatil köyü toplu konut vs. gibi) de ele alınmaya çalışılmıştır.

Bu dönemler; ülke için yukarıda belirtilen eğilimlerin yanı sıra gökdelen mimarisinin ve inşasının da başlangıç dönemleri olarak tanımlanabilir.

Batı'daki gelişmelerin takipleri yanı sıra; eski yapılara, geleneksel mimariye ve yeniden işlevlendirme-restorasyon işlerinin yoğunlaşması da bir diğer boyutudur (33).

Genel anlamda çalkantılı ve karmaşık bir sürecin başlangıcı olan bu yılları anlatan bir grupta da; 'Yerli Modernizm, Modernin Vernaküleri, Müteahhit Modernizmi' gibi tanımlanmıştır (25). Bu değerlendirme olumlu örneklerin yanı sıra tüm gelişim ve değişime ayak uydurmaya çalışan niteliksiz pek çok uygulanmanın da varlığını ortaya koymaktadır.

Bu dönemin göreceli olarak başarılı örnekleri arasında aşağıdaki mimarlar ve yapıları sayılmaktadır(21), (22), (23), (26), (32);

Sedad Hakkı Eldem, Akbank Genel Müdürlüğü, İstanbul, 1970

Aydın Boysan, Kartosan Fabrikası, İzmit, 1970

Kaya Tecimen-Ali Kema Taner, Odakule, İstanbul, 1970-75

K.Ahmet Aru-Yıldırım Sağlıkova-Yalçın Sağlıkova-Emre Aru, Diyarbakır Dicle Üniversitesi Kampusu, 1971

Cengiz Bektaş; Ankara Türk Dil Kurumu, 1972-1978

Ersen Gürsel-Nihat Güner-Öcal Ertüzün-Mehmet Çubuk, Bodrum/Datça Tatil Sitesi, Marmaris, 1972-1980

Sedad Hakkı Eldem, Atatürk Kitaliği, İstanbul, 1973

Mehmet Konuralp-Salih Sağlamer, Boğaziçi Köprüsü Yapıları, 1973-1979

Aydın Boysan, Alüminyum Sanayi Fabrikası, İzmit, 1973

Hamdi Şensoy, Toplu Konut ve Sosyal Tesis, Çatalca-Büyükçekmece-Güzelce Köyü-İstanbul, 1974-1978

Cengiz Bektaş, Esat Sivri Evi, Denizli, 1975

Filiz Erkal-Coşkun Erkal, Merkez Bankası, Konya, 1975-1976

Altuğ Çınici-Behruz Çınici, İran Kültür Merkezi İlkokulu, Ankara, 1975-1976

Doğan Tekeli-Sami Sisa, Lassa Fabrikası, İzmit, 1975-1977

Ayhan Böke-Yılmaz Sargın, İş Bankası Genel Müdürlüğü, Ankara, 1977

Sedad Hakkı Eldem, Ilıcak Yalısı, İstanbul, 1978-1980

Cengiz Bektaş, Aliğa Demir Çelik, İzmir, 1979-1980

1.5.7. 1980-1990 Arası Dönem Mimarlığı

Her on yılda bir önemli değişimlerin yaşandığı ülkede bu dönemin en belirleyici özelliği 12 Eylül askeri darbesi ve arkasından gelen ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmedir. Mimarlık alanındaki yansımaları da askeri yönetimin çalışmaları şeklindedir. OYAK Siteleri, Kara-Hava-Deniz-Jandarma Komutanlık Binaları ve orduevleri yapılmıştır

(33). Ulusal yarışmalar aracılığıyla pek çok bakanlık binasının yapımı da bu döneme rastlamaktadır.

Mimari anlayış olarak; evrenselleşmenin getirdiği farklılaşmanın önüne geçebilmek için ulusal kimlik arayışlarının önem kazandığı bir dönemdir. Mimaride Türk Milli Üslubu seminerlerinin toplandığı bu yıllar; Anadolu'lu yerel ve hatta İslami kaynaklara yönelen bir kimlik bulma amacının, Batılı üslup ve akımlarının etkisiyle çözüme kavuşturulmaya çalışıldığı yıllardır (29).

Ülkenin yetkilerini yerel yönetimlerle paylaşması ve teşvik politikaları Anadolu kentleri için önemli bir fırsat olmuş ve tüm kentler genel anlamda inşaat faaliyetleriyle büyük değişikliklere başlamışlardır. Bu amaçla; belediye binaları, terminaller gibi hizmet yapıları, açık ve yeşil alan düzenlemeleri ve tarihi dokularını koruma gibi çalışmalar önem kazanmıştır. Bu yıllarla birlikte gelişen Serbest Ekonomi Politikası ile gündelik hayata yansıyan tüketim kültürünün etkileri mimarlık alanına da yansımıştır. Bu dönemde cumhuriyet ideolojisindeki 'çağdaşlaşma' ilkesi 'çağ atlama' olarak benimsenmiş, globalleşme ile birlikte farklı uygarlıkların motifleri ele alınmıştır. Mimari sınıflamada da Postmodernizm adını almıştır. Devletin teşvikiyle kurum ve özel girişimciler; tüketim kültürünün kullandığı çarşı, marketler, fast-foodlar, alışveriş merkezleri, iş merkezleri, tatil köyleri gibi yapıları değişik biçimlerde ele almaya başlamışlardır. Bu da mimari anlamda çeşitlilik getirmiştir. Mimarın kültürel tutumuna bağlı olarak farklılaşan bir anlayışla her şey tüketilmeye ve sıradanlaşmaya başlamıştır. Yanı sıra globalleşen dünyada her şeye ulaşımın kolaylaşması evrenselliği getirmiş, farklı kültürlerle alışverişler ve mimariye yansımaları ortaya çıkmıştır. Bu dönemde Post-Modern anlayışın; bir yandan gelenek ve tarihi içine alırken (25), bir yandan da Modern Mimari'nin getirdiği tekdüzeliği bozma yönünde olduğu savunulmaktadır.

Tüm açılardan bakıldığında 80'li yıllar; Türk mimarlara yapılarında kimlik, anlam ve tarihsel süreklilik kazandırmak amacı ile kendi ulusal, yerel, tarihsel geçmişinden ve hatta kendi bireysel çabalarından yararlanma; görsel zenginlik sağlamak amacı ile devşirme, alıntılama, ekleme, soyutlama, yorumlama teknikleri aracılığı ile geçmiş çağ ve üslupların biçim, form ve mekân düzenlemelerinden yararlanma yolunda sınırsız bir serbestlik zemini olarak açıklanabilir (30). Dönemin mimarları ve yapılarından örnekler (26), (32), (34), (35);

Kara kuvvetleri Komutanlığı

Affan Yatman-Nesrin Yatman, Kızılay Sosyal ve Rant Tesisi, Ankara, 1980

- Tamer Başbuğ-Hasan Özbay-Baran İdil, Dışişleri Bakanlığı, Ankara, 1981
- Coşkun Erkal-F Erkal, Atatürk Kültür Merkezi, Ankara ,1981–88
- Orhan Akyürek-İnal Uşşaklı-Ünal Demiraslan-Demir Gökmen, Milli Kütüphane, Ankara, 1982
- Sezar Aygen, Oktay Vural, Gama Giriş İş Merkezi, Ankara ,1983
- Turgut Cansever,Sualtı Arkeoloji Enstitüsü (INA), Bodrum-Muğla, 1983
- Turgut Cansever-Emine Öğün-Mehmet Öğün-Feyza Cansever, Demir Tatil Köyü, Bodrum-Muğla, 1983
- DoğanTekeli-Sami Sisa, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, 1983–1991
- Hayati Tabanlıoğlu, Atatürk Havalimanı (Eski Dış Hatlar Terminali), İstanbul, 1984
- Tuncay Çavdar, R.C. Pamfilya Tatil Köyü, Side-Antalya, 1984–1986
- Merih Karaslan-Nuran Unsal, Altındağ Belediye Sarayı, Ankara, 1986
- Merih Karaaslan, Sungur Çarşısı, Niğde, 1986
- Erkut Şahinbaş-İlhan Kural, Bilkent Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Ankara,1986
- Ragıp Buluç, Atakule, Ankara ,1986–1989
- Şevki Vanlı-Gülnur Güvenç, Gölbaşı Dinlenme Tesisleri, Ankara, 1987
- Ersen Gürsel, Bodrum Manastır Oteli, 1987
- Merih Karaslan-Nuran Unsal, Peritower Oteli, Nevşehir, 1989-1996
- Oral Vural, Şekerbank Genel Müdürlüğü, Ankara, 1989-1992
- Sezar Aygen-Oktay Vural, Eski Emlak Bank, Petrol Ofisi Hizmet Binası, Ankara, 1984
- Merih Karaaslan-Nuran Karaaslan-Mürşid Günday Sürücüler Sitesi (Terasevler), Oran Yolu-Ankara, 1989
- Ragıp Buluç-Ziya Tanalı-Ercan Yener, Abdi İpekçi Spor Sarayı, İstanbul, 1989

1.5.8. 1990–2000 Arası Dönem Mimarlığı

Ülkenin finansal krizler ve uluslararası sermayeye teslimiyetinin yaşandığı bu dönem geçmiş dönemlere göre gelişmelerin durakladığı ve sınırlandığı yıllar olarak kabul edilebilir. Yaşanan ekonomik çöküntü tüm gelişmeleri yakından etkilemiştir.

Diğer yandan globalleşmenin daha da hızlandığı, kültürlerin iç içe kabul gördüğü bu dönemde mimari açıdan bir önceki dönem anlayışının devam ettiği görülmektedir. Ancak geçmişe göre çoğunlukla form ağırlıklı Postmodern anlayış yerini, geçmiş kültürlerin yeniden kavramsal ya da kuramsal anlam boyutuna yönelmeye bırakmıştır. Farklı kültürlerden de olsa alınan bir takım formların belirli bir anlayış ya da kurguyla yapılarda vurgulandığı söylenebilir. Özellikle konut ve turizm mimarlığında dile getirilen bu tutum da dönemin ikinci yarısına doğru aşırılıklarını yitirmiş yerini yine batı kaynaklı Dekonstrüktivizm, Geç-Modernizm ve Minimalist anlayışlara bırakmıştır. Bu üç anlayıştan en etkili olanı; toplumsal yaşamın karmaşasını kültürel sembollerin naif aktarmacılığı yerine doğrudan yapı tektoniğinde arayan Dekonstrüktivizm olmuştur. Ancak Türk mimarların bu konuda denemeleri işin anlamsal boyutundan çok biçimsel kaygıların yerine getirilmesi şeklinde gelişmiştir.

Diğer yandan Postmodern sonrası yeniden Modernizm'e dönüş ya da devamı olarak nitelendirilen Geç-Modernizm anlayışı da ülke genelinde yeni teknoloji ve malzemenin uygulanması açısından geniş kullanım alanı bulmuştur. Buna her mimarın günümüz anlayışı ile bireysel yaklaşımları farklı bir boyut katmıştır. Ancak temelinde daha önceki dönemlerde olduğu gibi batının bir uzantısı şeklindedir. Özgün olabilen, bir başka deyişle, birinci elden üretilen ve tüketilen bir anlayış ortaya konmamıştır. Bu karmaşık dönemin yapıları arasında şunlar öne sürülmüştür (26), (32), (34), (35);

Mehmet Konuralp, Eski Sabah Gazetesi Medya Plaza Tesisleri, İstanbul, 1990

Tuncay Çavdar, Club Mega Saray Tatil Köyü, Belek-Antalya, 1990-91

Von Gerkan Grubu, Sheraton Oteli ve Karum İş Merkezi, Ankara, 1991

Nezih Eldem, Harbiye Askeri Müzesi, İstanbul, 1991

Gündüz Özdeş, Tübitak Başkanlık Binası, Ankara, 1993

Nevzat Sayın, Shell Genel Müdürlüğü, Altunizade-İstanbul, 1993

Behruz Çinici, Platin Sitesi, Ulus-İstanbul, 1994

Birol Gültekin-Aytekin Gültekin, Antalya Mimarlar Odası Şubesi, 1994-1998

Kadri Atabaş-Ufuk Ertem-İdris Kırman, Toyota Plaza, Ankara, 1995

Doğan Tekeli-Sami Sisa, Gebze Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Binası, 1995-1996

Tatsuya Yamamoto-Gökhan Aktan Altuğ, Ser Plaza, İstanbul, 1995-1998

Doruk Pamir, Dikmen Vadisi Kompleksi, Ankara, 1996

Levent Aksüt-Yaşar Marulyalı, Cam Piramit, Antalya, 1997

Merih Karaaslan ve İlker Aksu, İzmir Otobüs Terminali, 1998

Han Tümertekin, Çatalhöyük Sergi Evi, Konya, 1998

Umut İnan, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı Kompleksi, Ankara, 1998

Doğan Tekeli-Sami Sisa, Gebze Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Binası, Kocaeli,
1998

Selim Velioğlu, Fenerbahçe Orduevi Dinlenme Tesisleri, İstanbul, 1999

Nevzat Sayın, E. Uluutku, Irmak Lisesi, 1999

Doğan Tekeli ve Sami Sisa, İş Kuleleri, Levent-İstanbul, 2000

Erkut Şahinbaş-İzzet Fikirlier, Sabiha Gökçen Havaalanı, İstanbul, 2000

Doğan Tekeli-Sami Sisa, İş Kuleleri, Levent-İstanbul, 2000

Hasan Özbay-Tamer Başbuğ, Fatih Hükümet Konağı, İstanbul, 2000

Murat Tabanlıoğlu, Hannover Expo-2000 Türkiye Pavyonu

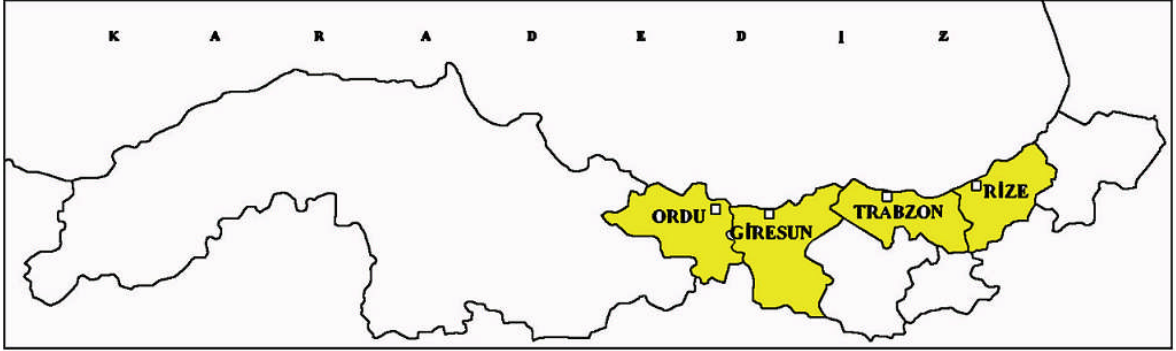
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Pilot Bölge Seçimi

Bu çalışma ülkemizdeki genel mimarlık tarihi yazımına ciddi bir tepki olarak ele alınmış, ve Anadolu göz ardı edilerek ülke mimarlığından söz etmenin yanlış ve eksiklikleri göz önüne serilmeye çalışılmak istenmiştir. Bilindiği gibi merkez-çevre bakış açısından ülkemiz merkez dünyaya karşı zaten bir çeperdir. Taşranın mimarisi ise bu durumda zaten çeper olan bir olgunun da çeperidir. Burada iki kademeli bir değer kaybindan söz etmek ya da tersine özgün değerlerin korunmasında belki de güçlü bir çepercik olarak taşra mimarlığını sunmak olanaklıdır. Tezin bu aşamada bir savı yoktur. Olamaz, çünkü hiç araştırılmamış bir alana yönelmektedir. Bu tezin bu aşamadaki en büyük sıkıntısı aslında kendi içinde kavgaları haklı olarak süren tarih yazım geleneğinin 20. yy itibarıyla bilimsel bir esasa oturtulma ve ampirik olma kaygısıdır. Oysa yakın dönemli söylemler bilimin asla tarih karmaşasına açıklık getiremeyeceği doğrultusundadır. Tarihi ne yazık ki tarihçiler aracılığıyla biliriz. Tarih tarihinin bir öyküsüdür. Geçmiş ile tarih bu bakımdan aynı şeyler değildir. Geçmiş, adı üstünde geçmiş olduğundan artık gerçekliğine ulaşmak pek de mümkün değildir. Bu nedenle bu tez öyküye istediği yerden başlama özgürlüğüne aslında pek tabidir ki sahipti. Ancak içinde zayıf bir tarih bölümünün olduğu ve kısıtlayıcı bir tez formatında mutlaka 'bilimsel davranma' gereği çalışmayı bazı suni yapılara, kurumsallaştırmalara itti. Bölge ne olarak tanımlanmalıydı? Sadece bir kenti genel tarihe bir anti-tez olarak sunmak olanaklıydı! Ama diğer kentlerle ilgili hiçbir çalışmanın yapılmamış olduğu bir ülkede bu kadar zahmetle salt bir kenti çalışmak bir doktora kapsamında yazık değil miydi?

İş bu nedenlerle ampirik çalışmanın belli bir bölgeye-yazarın ulaşabileceği bir alana yayılması daha uygun görüldü. Çalışmada öncelikli olarak bir pilot bölge belirlendi. Merkezle bağlantıları, etkileşimleri, kendi içinde farklı etnik değerler taşıması nedeniyle, her yönden gelişim ve değişimlerin daha hızlı ve kolay gözlenebileceği düşünüldüğünden ve bölgede yerleşimin zaten kıyı kesiminde yoğunlaşması nedeniyle kıyı illerinden Ordu, Giresun, Trabzon, Rize pilot bölge olarak belirlendi (Şekil 1), (36). Örneklem sayısına sınır getirilmedi. Aksine, örneklemin olabildiğince zengin olması hedeflendi. Bölgenin taşrada

yer alması, yapı örneklerinin azlığı, dönemlerin ve akımların bölgeye özgü algılanışından ötürü ve daha çok veriye ulaşmak amacıyla etki alanı geniş tutuldu. Bu nedenle işlevlerine yönelik olarak bakım, eğitim, sağlık, kültür, eğlence-dinlenme ve endüstri (fabrika, sanayi siteleri v.b.) olmak üzere her gruptan yapılar ele alındı. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki devlet destekli yapıların sonraki dönemlerde özel sektör destekli yapılara doğru yönelmesi yapılarda bu ayrımın vurgulanmasına neden oldu.

Şekil 1. Pilot bölge seçimi

Basit bir bilgi vermek gerekirse incelenen kentlerden; Rize 3920 km²'lik alanda 365938 nüfusa, Trabzon 4685 km²'lik alanda 979295 nüfusa, Giresun 6934 km²'lik alanda 524010 nüfusa, Ordu 6001 km²'lik alanda 887765 nüfusa sahiptir (37).

2.2. Yöntem

Çalışmanın yöntemi üç kademelidir: birinci aşamada yapılar tespit edilmiş, ikinci aşamada eksper çalışmasına tabi tutularak bölgeyle ilgili kalıcı bir belge olması hedeflenen tarih kitabına girebilecek niteliğe sahip yapılar tespit edilmiştir. Üçüncü aşamada bu yapılar ID kartları üzerinde egemen mimari yaklaşım özellikleri cinsinden yorumlanmıştır. Böylece bir tarih kitabı yazılmamış ama bu tezde alt yapısı hazırlanmıştır.

2.2.1. Ampirik Çalışma

Yapıların gözleme dayalı olarak derlenmesi amacıyla yapılan alan çalışmasına başlamadan önceki ilk aşama, yapıların belirlenmesinde baz alınacak ölçütlerin tespiti

olmuştur. Bu aşamadaki serbest belirlemelerde yazar aşağıdaki ölçütleri göz önünde bulundurmuştur: yapıların nitelikleri, yapıların belli bir dönem tarzını yansıtmaları ve yapıların sınıfları.

a. Yapıların Nitelikleri: Yapıların seçiminde daha önce benzer bir çalışma için önerilen kimlik, teknik, kültürel ve estetik değerler olarak yapılan gruplandırmaların olduğu bilinmektedir (38).

Bu çalışmada yapılar; form, format, cephe anlatımı ve süsleme düzeyinde ele alınmıştır. Belirleyici olacak seçim ölçütleri şöyle sıralanmıştır:

- Mimarlık tarihinde belirli bir dönemin üslubunu taşımak,
- Çevresel etiğe hizmet etmek ve gelişmesini sağlayıcı olmak,
- Kültürel, estetik veya jeopolitik değerler içermek,
- Yere ve konuma özgü olmak,
- Kendine özgü mimari değerleriyle ön plana çıkmak,
- Bulunduğu yere özgünlük-kimlik katmak,
- İlham kaynağı niteliğinde olmak.

b. Yapıların Sınıfları: Yapılara ilişkin sınıflamada ise; irdeleme konusu mimari dönemim taşrada yer alması ve yapı örneklerinin azlığı, ve ayrıca Cumhuriyetin ilk yıllarındaki devlet destekli yapıların sonraki dönemlerde özel sektör destekli yapılara doğru yönelmesi nedeniyle her iki sektör eliyle yapılan yapılara bu çalışmada yer verilmiştir. Bu nedenlere bağlı olarak; araştırma föylerinde bina işlevleri aşağıdaki gibi belirtilmiş ancak, değerlendirmede dikkate alınmamıştır.

- Barınma /Konut(apartman/müstakil ev/toplu konut)
- Yönetim(belediyeler, valilikler, v.b.)
- Eğitim (okullar, enstitüler v.b.)
- Sağlık (hastaneler, sağlık ocakları, klinikler v.b.)
- Kültür (tiyatrolar, müzeler, kitaplıklar v.b.)
- Konaklama-Eğlence-Dinlenme (Oteller, Parklar)
- Spor (Spor Salonları)
- Ticaret ve İşyeri (bankalar, bürolar, çarşı binaları, alışveriş merkezleri, lokantalar, dükkanlar/mağazalar v.b.)
- Endüstri Yapıları (fabrika, sanayi siteleri v.b.)

Bina ID'lerinde binanın kent veya kasabalarında olma durumu belirtilmiş ancak, illerde görüleceği gibi değerlendirilmede dikkate alınmamıştır.

Öncelikli olarak; kente özgü ulusal ve uluslar arası mimari eğilimleri örnekleyebilmek adına belirtilen ölçütler doğrultusunda ele alınan yapılar için bölge kentlerinde gözlem yapılmıştır. Yapılan gözlem sonucunda fotoğraflama tekniği ile yapılar saptanmıştır.

Çalışma alanı içine dâhil edilen iller kapsamında, fotoğraflama tekniği ile belirlenen yapıların mimarları, yapım yılları ve planlarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu aşamada, literatürden, il ve ilçe belediyelerinin arşivlerinden, yapıların mimarlarından ve konuya vakıf kişilerden bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

2.2.2. Belirleme Çalışması

Çalışma oldukça geniş ve tasnifi zor dönemleri kapsadığı ve her yapının bu çalışmada değerlendirilemeyeceği düşünüldüğünden binaların tespitinde uzman görüşlerin esas alınması gerektiği düşünülmüş ve katılımcı bir model çerçevesinde yapılar belirlenmiştir. Bölgede yer alan kentler için temsil yeteneği olan komisyonlar oluşturularak, bazı uzmanlardan mülakat yoluyla bilgi toplanırken değerli bir uzman grup ile grup anketi yapılarak sonuçlara varılmıştır.

Tespit ve belgeleme aşamasından sonra anket çalışmalarına geçilmiştir. Çalışma kapsamı Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Modernleşme ve Mimarisi olup ve cumhuriyetten günümüze bu doğrultuda yapılan mimari yapıların belgelenmesini kapsamaktadır. Bu nedenle; akademisyen ve uygulamacı mimarların fikirleri, yapıların nitelikleri ve sınıfları, akımlar v.b. ölçütlere göre saptanan yapılar arasından hangilerinin çalışmaya dâhil edileceğini belirlemek gerekmiştir. Bu tarihin tespitidir ve bireyin yetkisine bırakılmaması gereken bir konudur. Bu nedenle anket çalışması, Anlamsal Farklılaşım tabloları kullanılarak yapılmıştır (39), (Ek-2).

Anket çalışması akademisyen ve uygulamacı mimarlardan oluşturulan çalışmanın yapıldığı ilde mevcut uzman grupla yapılmıştır (Ek-3). Bu aşamada devlet eliyle yapılan yapılar(kamu binaları), yarışma projeleri ve kentin ikonu haline gelen yapılar anket çalışması dışında tutulmuş, çoğunluk olarak özel sektör eliyle yapılan yapılar anket çalışmasına dahil edilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda Anlamsal Farklılaşım

ölçeğinde 7 üzerinden 3.5 değer üstünde puan alına yapılar teze dahil edilmiş ve tarih yazımında önemle üstünde durulmak üzere belirlenmiştir.

Aslında önemli olan bu çalışmada bölge mimarının kabulleri, tarzları nasıl yorumladığı ve zihniyle nasıl bir çeper belirlediğidir, fakat panoramanın tamamlanması açısından ulusal yarışmalar yoluyla elde edilen projelerden uygulanmış olanların da illerde görüleceği üzere tespitlere değerlendirmeye alınmaksızın eklenmelerinde sakınca görülmemiştir.

Mühendislik ve Mimarlık Yarışma Projelerine Ait Yönetmelik'e göre; yarışmalar, yapımı düşünülen konularda günün mimarlık, mühendislik ve sanat anlayışına uygun, işletme ve ilk tesis maliyetleri yönünden en ekonomik çözümleri bulmak ve güzel sanatları teşvik etmek amacıyla açılır (40). Ayrıca; ülkeyi, kenti, toplumu ilgilendiren önemli yapıların yarışma yoluyla elde edilmeye çalışıldığı da bilinmektedir. Bu nedenle; söz konusu coğrafyada açılan yarışmalar sonucu yapılan yapıların direkt olarak alınması öngörülmüştür. Ayrıca; çalışmanın süresi içinde sözkonusu illerde açılan yarışmaların listesi de aşağıda verilmiştir (41):

Trabzon;

- Trabzon Sergi Evi, 1946, Harbi Hotan-İlhan Ağan
- KTÜ Teknik Üniversitesi, 1962, Nihat Güner-Mustafa Polatoğlu
- Trabzon Eğitim Enstitüsü, 1969, Yılmaz-Faruk Çakılcı
- Trabzon Hükümet Konağı, 1979, Mahmut Tuna
- KTÜ Akademik Merkezi, Sami Sisa-Doğan Tekeli
- Trabzon Belediyesi Hizmet Binası, 1996, Emre Apak-Ali Çalışkan-Derya Ekim-Ali Eray-Ozan Öztepe
- Trabzon Merkez Bankası, 1990, Nesrin-Affan Yatman

Rize;

- Çaykur Genel Müdürlüğü ve Sosyal Tesisleri, 1975, Atilla Atay

Giresun;

- Giresun Hükümet Konağı, 1986-1987, Semra-Özcan Uygur
- Önal Petrol Tesisleri, 1989, Semra-Özcan Uygur

Bu bağlamda bu çalışmalara da kentsel analizlerde yer verilmiş ancak yorum dışı bırakılmışlardır.

2.2.3. Yorumlama Çalışması

Bir düşünce sistemi kurmaya ve binalar yapmaya yönelten mimarlık kuramlarının ve sonucunda akımlarının temelinde ideoloji oluşturmaya yönelik bir dizi sabit fikir vardır. İdeoloji, genel kuramla tutarlı olan her projede görülebilir. Bunun karşıtı olarak, sınırlı bir kavram üzerine kurulu mimarlık, benzersizlik ve çeşitleme ile ortaya çıkar ve özel bir durumun tekliğini aydınlatır (42).

Bu bağlamda soruşturmanın tarih aralığı olan 1923'den günümüze kadar süren zaman diliminde bölgedeki belli başlı yapılar ele alındığından; bu dönemlere damgasını vuran mimarlık tarihi yazımı alanında Modern Mimarlık ve Postmodern Mimarlık olarak adlandırılan bu akımlara, dayandıkları temel kuramlardan yola çıkarak biçimsel olarak neleri ifade ettiklerini anlamak açısından değinmek gerekmektedir. Genelindeki yansımalarıyla birlikte; Türkiye genelindeki I. Ve II. Milli Mimarlık ve Vernaküler Mimarlık uzantılarını da aynı amaçla tanımlamak gerekmektedir. Bu akımlara Türkiye genelindeki yansımalarından ziyade; Doğu Karadeniz Bölgesi için bölgesel anlamda değinmek aydınlatıcı olmuştur. Seçim kriterlerinde de belirlenecek yapıların bu gruplandırmaların içerisine konabilecek nitelikte olmasına dikkat edilmiştir.

Mimari akım tanımlaması ile mimari ürünün oluşturulma biçimi, tasarım aşaması, mimarinin taşınması gereken nitelikler, ürünün oluşturulma biçimine ilişkin ortaya konan düşünce sistemleri, ilkeler takımı anlatılmaktadır (43). Bu temel ilkeler kuramlarda; mimarinin anlamı ve doğası üzerine, onun uç ürünü olan mimari nesnenin tasarlanması, oluşturulması, ona nitelik kazandırılması ve biçimlendirilmesi ve doğası üzerine araştırma-fikir yürütme-sistem kurma olarak ortaya koyulmaktadır (44).

Tarihsel aralık içinde soyut ya da somut birtakım temellerden yola çıkılarak değişen bu görüşlere ilişkin farklı kabuller ve anlayışlar gelişmiştir. Örneğin 20 yy. mimarlık akımları; klasisizm, klasisizm karşıtı ve çağdaş bağımsız mimarlık akımları olmak üzere üç farklı başlıkta incelenebilmiştir (45).

2.2.3.1. Modern Öncesi ve Modern Mimari

Klasisizm temelli mimarlık kuramları akılcılık ve işlevselciliğe dayalıdır. İdeal ve nesnel bir güzellik anlayışı içinde mimaride bina görünümünün estetik ifadelerini, serbest bir anlayışla biçimlendirme veya işlev temelli olarak biçimlendirme ikileindedir (45).

20.yy. içinde mimarlıkta görülen bu akılcı düşünme biçiminin gelişimi, yönlenmesi ve buna bağlı estetik görüşler dört ana başlıkta toplanabilir (45):

- Başlangıçta çok eski zamanlara giden, olabildiğince soyut kavramlarla ilgilendirilen düşünme sistemi ve klasik savdaki estetik yaklaşım
- Mekâna yoğunlaşan tek bir bütünlük kavramı ile mekânı mimari olarak yorumlayan görüş ve estetik anlayış;
- Mimaride biçimlere karşıt olarak geliştirilen, aynı zamanda klasisizmin akılcı düşünme biçimini alan ve 'basitlik', 'sadelik', 'işlevselcilik' temaları içinde geliştirilen Modern Mimarlık kuramı ve estetik görüşü;
- İşlevselciliğe, onun uluslar arası görünümüne karşı geliştirilen ve klasik öğretinin gerek kuramsal gerekse biçimsel, ifadesel izlerini taşıyan Postmodern hareket ve estetik anlayışı

20. yy. klasisizm karşıtı mimarlık kuramları ve estetik görüşleri ise;

• Doğa-mimari benzetmesine dayalı; benzeşimli, simgesel, yenilikçi ve devrimci olarak nitelendirilen Art Nouveau,

- Ekspresyonizm,
- Doğal dünyanın ritmini ve fiziksel sürekliliğini ortaya koyan, doğa-mimari benzetmesini ve onda var olan sürekliliğini yansıtan kuramlar,
- Her türlü geometrik, matematik düzene ve biçime hatta yer çekimi kanunlarına karşı çıkan, geleneksel düşünme biçimini ve düşüncenin çözümlenmesindeki alışlagelmiş yolları sorgulayan Dekonstrüktivizm (45).

20. yy. çağdaş, bağımsız mimarlık kuramları ve estetik görüşleri ise simgeci, tanımlayıcı, yenilikçi bir görüşle ele alınmaktadır;

- Binaların zamandan bağımsız bir yolla tasarlanabileceği, üretilebileceği savı
- Estetik alana ait nesnel değerlerle mimarinin değerlendirilebileceği savı,
- Mimariyi üçlü bir ilişki, yeryüzü-bina-insan sistemi içinde ele alan sav
- Mimariyi varoluşsal mekan, genel ayırıcı karakter kavramlarına oturtan sav,

- Eş yaşamcılık düşüncesindeki temelindeki sav.

İşte bu dönemden genel olarak dünyada Modern Mimari Akım ya da Modernizm diye söz edilmektedir. Mimarlık akımı olarak tanımlamaya geçmeden önce ‘modern’i kelime anlamı olarak açıklamak gerekmektedir. Modernin sözlük anlamı; ‘günümüzden ya da şimdiki zamandan gelen anlamındadır ve ilk defa 16. yy.da ortaya çıkmıştır (46). Modern anlamı toplumsal değişim sürecinde çeşitli şekillerde etkisini gösterirken, özellikle sanat, bilim ve felsefe alanlarındaki değişimler ve bu değişimlerin mimariye yansımaları şeklinde ele alınabilir. Sanat ve bilim 20. yy. modern dönem mimarlığının tanımlanmasında en etkin rolü üstlenmiştir. Bilim ve bilim felsefesi, toplumu yeniden inşa etme çabası içindeki toplumbilimciler tarafından ‘standardizasyon’ ve yönetim üstünlüğü sağladığı için ön plana çıkarılmıştır. Geleneksel olandan kesin çizgilerle ayrılan modern ve modernist yaklaşım mimarlığa tamamen egemen olmuştur (47). Modern mimarlık 19. yy.’ın endüstri devrimi sonucunda ortaya çıkan gelişmelere dayanan pozitivist düşüncenin izlerini taşımaktadır. Bilim, teknik ve endüstrinin gelişmesi, zevkin sade ve işlevsele yönelmesi, yeni konuların ortaya çıkması gibi önemli etkenleri getirmiştir (43).

Tarihin bu yorumu, mimarlıktaki anlamın, mimarlığın kendi geçmişinin belleğine dayanmadığını işaret ediyordu. Bu ima; modernist estetiğin temelinde yer alan ‘mimarlığın kaynağını artık yalnızca kutsal kökenli oldukları varsayılan eski metinlerin otoritesinde aramadan, bunun yerine çağdaş uygulamalara kuramsal bir temel oluşturmak amacıyla, tarihin varsayımsal olarak yeniden inşası’ fikriyle de açıklanabilir. Bir başka deyişle tarihsel, eski biçimlerin kopyaları yerine özgün tasarımları yapmayı gerekli kılmaktadır (43). Sonuç olarak mimarlığın 19. yy aydınlanma dönemi ile başlayan pozitivist düşünce, tümevarım, doğrulama kavramları etkisiyle oluşturduğu modern anlayış, felsefi bir çerçeve içinde tanımlanmıştır. Pozitivizmin öngördüğü tümevarım yöntemi ile mimarlık-felsefe-bilim ilişkisinde faydacı yaklaşım egemen kılınmış; modern mimarlığın temelini oluşturan ‘işlevsellik’ ve ‘akılcılık’ yapılarda ana öge olarak benimsenmiştir (45).

Modern mimarlık kuramı ve estetik görüşü, 19. yy.’ın endüstri devrimi sonucu ortaya çıkan gelişmelere dayanan, toplumsal istekleri karşılamak üzere saptanmış, geçmişten yararlanmaksızın, günün gereksinmelerine, sanat anlayışına ve yapı teknolojisine uygun, geometrik bir düzen içinde, yararçı bir anlayışla biçim yaratan mimarlık ve yaratıcı düşünce olarak tanımlanabilir.

Formlar süslemeden ve tarihsel referanslardan soyutlanarak alınmaktadır. Çözümlerde evrensellik ve pozitivist düşünce esas alınmaktadır. Bu nedenle estetik konuya yaklaşımda da Gestalt ölçülerine bağlı kalınmaya çalışılmıştır (48).

İyi bir yapı, estetik, çekicilik kadar, kullanılma amacına uygun niteliklere de sahip olmalıdır. Böylece modern mimarlıkta iç mekân düzenlemeleri en az dış görünüş kadar önem kazanmıştır. Kuramın öncülerinden Sullivan'ın 'bir binanın biçimini belirleyen gördüğü işlev olmalıdır' önermesi ile işlevi tüm biçimlerin belirleyicisi haline getiren bu görüşün önemli temsilcisi ve geliştiricisi Bauhaus Okulu ve onun kuramcılarıdır. 'Biçim işlevi izler' görüşünü temel almışlardır. Bu okul endüstri çağına estetiğini kullanarak çağın mimarisini yakalamayı amaçlamıştır (45).

Saf, geometrik, arınmış formlarla çözülen işlevsel yaklaşım, tasarıma ifadeye akılcı bir yapı kazandırmıştır. Bu anlamda modern akımın felsefesi olarak; geçmişteki formlar terk edilerek; yalın, rasyonel birincil geometrik biçimlerin esas alınması ve basitleştirilmesi esas alınmıştır. 'Formda ve malzemede soyutlama ile güzele ve evrensele varılacaktır' (Mondrian), 'süsleme suçtur' (Loos), 'az çoktur (Rohe), sanatçı süslemeyi bırakmalı, işleve önem vermelidir (Gropius), 'ev içinde yaşanılacak bir makinedir'(Le Corbusier) şeklindeki sloganlar akımın biçim anlayışını dile getirmektedir.

1920'lerde bir yandan W.Gropius'un öncülüğüyle Bauhaus, diğer yandan Le Corbusier'in konut alanındaki düşünceleri -beş ilkesi- etkili olmaya başladı (45).

Diğer yandan; Wright'in konut plan tipolojileri, , Rohe'un saf biçim arayışları modern mimarlık kuramının, doğrudan biçim ve biçim kaygılı estetik yaklaşım içindedir ve ondan kaynaklanmıştır (45). 1933'ten sonra da Amerikan mimarlık okulları, nasyonal sosyalizm nedeniyle Avrupa'dan göç eden mimarlık ustalarına kapılarını açarak modern mimarinin daha da güçlenmesine olanak sağlamış oldular.

ABD'de William Le Baron Wenney, Daniel Burnham, ve Louis Sullivan'ın önderliğinde gelişen çelik konstrüksiyon ve ve modern tekniklerden oluşan rasyonalist mimarlık akımı gelişti. 1920'lerde Gropius, Corbusier, Mies gibi modern mimarlar tarafından örnekleri okyanusun diğer yanında verilmekteydi. 1928-1956 arası yapılan CIAM toplantıları sonucunda en genel anlamda bir modern mimarlık kavramı oluşturulmuştur (49).

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yıkılan kentlerin ve konutların yenilenmesi gündeme gelmişti. Bu da prefabrike konutlar, büro ve apartman kuleleri ile işlevsel, çoğu kez tekdüze ve soğuk bir beton-çelik-cam mimarisini oluşturdu.

Modern mimarlık kendi içerisinde pek çok akıma kaynak oluşturacak ortamı doğurmuştur. Michael Ragon'a göre modern mimarlığın süresi boyunca sekiz akımı ortaya çıkarmıştır: Yeniklasik, Kübist, Matematik, Organik, İşlevsel, Strüktürel, Yenibarok, Öncü(Avanguard) (43).

20.yy.'ın başlangıcında bilim, sanat, felsefe ve mimarlıkta gelişen diğer akımlar da; Fütürizm (1909), Neoplastisizm(De Stijl) (1917), Pürizm (1918), Ekspresyonizm(1918), Konstrüktivizm(1920), Brütalizm(1954), yine modern mimarlığı yaratan etkin düşünme sistemleridir (50).

Modern mimarlığı dönemi içinde farklı kılan ve diğerlerinden soyutlayan en temel özelliği tarih boyutuna karşı tutum sergilemesinden kaynaklanmakta saf, kübik form anlayışı ile tanımlanmaktadır. Ancak; zamanla gündelik yaşamın dışlanması ve avangard bir yaklaşımla sürekli düzenleyici olması beraberinde eleştirileri getirmiştir. İlk eleştiri Robert Venturi'nin 'Mimarlıkta Karmaşıklık ve Çelişki' adlı eseriyle baskın olarak gündeme gelmiştir. Toplumsal gelişmeleri ve bireylerin ihtiyaçlarını analiz etmeye çalıştığı bu yapıt mimarlığı farklı bir düzleme taşımıştır (38). Eleştirilerin ağırlık kazanması, 15 Temmuz 1972 yılında St. Louis Pruitt Igoe konutlarının dinamitlenmesi olarak gerçekleşmiştir (51).

2.2.3.2. Modern Sonrası Mimari

1960'lı yıllardan başlayarak dilbilim, felsefe, edebiyat resim ve mimari gibi pek çok alanda gelişen eğilimler modernin eleştirisi olarak kabul edilebilir (52). Geçmişin insafsızca yadsındığı, halka yönelik anlam kodlarının kullanılmadığı, kullanım yönergeleri olan buyurgan mekânlar yaratıldığı ve yeni toplu konutların yabancılaştırıcı rol oynadığı eleştirileri, modern mimarinin toplumsal görüşünü yitirmesine neden olmuştur (53). Yine modern mimarinin tarihten yoksunluğu ve tekdüzeliğine karşı; eski dönemlerin yeniden canlandırılması, tarih ve kültürün ortaya koyulması şeklinde gelişmeler olmuştur. Tarihi formlar yeni mekan anlayışı ve malzeme ile yeniden gündeme getirilerek postmodernizm adı altında ele alınmış ve uygulamaya konulmuştur. Postmodernizm, yüksek modernizmin sofuluğuna; belki de geç kapitalist mantığa uyum yapan, onun programını gerçekleştiren ve hiçbir şeye direnmeyen 1945'ler sonrası modernizmin her şeyi onaylayan haline başkaldırmıştır (53). Yine de modern ötesi olarak adlandırıldığı gibi onun bazı niteliklerini

en önemlisi modern olma özelliğini taşıyan bir akımdır. Ayrıca bu anlayışa göre; modern mimarlık da bir tarihtir ve referans olarak kabul edilebilir (54).

Bu bağlamda, Jenks postmodernizmi, modern gramer içinde eski ile kurulan anlamsal bağ olarak tanımlamaktadır (55).

Bilimsel açıdan olduğu kadar kullanıcılar tarafından tepkiler alan modern mimari, cepheye dekoratif bir işlev tanımıyordu (56). Bu eksiklerin giderilmesi amacıyla antik mimari öğeler, eski kentsel görünüm ve tarihi biçimler yeni tasarımlarla kullanılmaya başlanmıştır. Jenks'e göre de referansı geçmiş olduğu için çeşitlilik ve çoğulculukla birlikte; tarih, gelenek, kültür, insan, toplum, biçim, retorik, ikonografi, renk, konvansiyon, heykel hatta çok korkulan süsleme içeri alınmıştır (57). Bazen biçimi aynen alan, abartan, karikatürize eden davranışlar görülmektedir. Keyfi süslemelerle birlikte, üsluplaştırılmış Yunan ve Roma sütunları, alınlıklar ve pop art öğeleri cephelerde sıklıkla görülmeye başlanmıştır (43). Bu nedenle postmodern mimari hareket önceki dönemlerle kıyaslanmayacak ölçüde çeşitlilik göstermiştir. Hatta mimarlar da yapıtlarını zenginleştirmek amacıyla farklı kurallarla oynayarak yeni bir yaratı tarzı oluşturmaya yönelmişlerdir.

Post-modernizmin öncüleri Robert Venturi ile Charles Moore'dur. Venturi Mies Van Der Rohe'nin 'az çoktur' una karşılık 'az sıkıcıdır' sloganı ile karşı çıkmıştır (43). Modernizmin 'ya öyle, ya böyle' katılığına karşı, 'hem öyle hem böyle' mantığını savunan bir mimari tarzıdır (58). Çeşitlilik o kadar fazladır ki; 'kitsch'den korku duymayan bir rahatlık sözkonusudur.

Şentürer'e göre Postmodern kuramlar içerisinde çeşitli yaklaşımlar sözkonusudur. Mimaride biçim ve işlevin teknoloji verilerine paralel olarak yansıtılabileceğini öne süren yüksek teknolojiyi (High-tech) Postmodern anlayış; Klasisizmin yansımalarını çeşitli şekillerde ele alan simgesel, bezemeci, alaycı ya da düz bir taklit olarak ele biçimsel arayışları olan yeni Klasist Postmodern anlayış; geleneksel ve anonim mimarinin ya da sıradan kentsel görünümü soyut bir ifade ile çıkış noktası olarak ele alan bölgeselci(Vernakülerist) Postmodern anlayış bağlam, sürdürülebilirlik, halkçılık idealiyle ortaya çıkan popülist, yeni yöreselci Postmodern anlayış gibi (45), (53).

Bu kabuller içerisinde en önemlisi; globalleşen dünya üzerinde her ulusun kendi kültürünü ön plana çıkaran birtakım anlayış ve kodlamalarla dile getirilen mimari tanımlamaların ön plana çıkartılmaya çalışılmasıdır. Böylelikle; kültürler arası paylaşımlar ve sonucunda evrensellik değer kazanmıştır.

Postmodern mimarlık kendini geleneksel ve yavaş değişen kodlara; komşuluğun etnik kodlarına; mimari profesyonelizmin yaratıcılık ve özgünlük gibi hızlı değişen kodlarına bırakmıştır. Popüler kültüre yönelme; kitle mesajlarının önemini, parçalılığı, raslantısallığı; teknoloji, para, yaşamın her türlü banallikleri gibi imgelere dayanmayı, mekansal çeşitliliği, zenginliği, yararcılığı, çekiciliği, acaipliği, süslü-püslülüğü ve figürasyonu beraberinde getirmiştir (53).

Günümüzde ise pozitif akla karşı simgesel-anlamsal boyutlara ağırlık veren, modernizmin tarihten arınmışlığına karşılık her türlü seçmeci ve tarihçi biçim arayışları eğilimiyle, modernizmin birtakım eksiklerini giderici-tedavi edici bir anlayışla ortaya çıkması, palyatif bir tarz olması nedeniyle eleştirilmektedir. Görünümleri ve biçimsel yaklaşımları farklı olamayan, tatminsiz fantezilerin sonu gelmeyen tüketici bir sınıf oluşturması, her türlü yaratıcılık aracını ve yöntemini destekleyerek hoş görmesi, sorumsuzluk, düzeysizlik, zevksizlik ve bir kitsch kavramı yaratmasıyla da hoş karşılanmamaktadır (59), (45).

2.2.3.3. Yerel Mimari

Halkın içinden çıkan, konuya ilişkin eğitimi olmayan, usta-çırak ilişkisine dayalı deneme-yanılma-düzeltilme yöntemleriyle yetişen kişiler tarafından oluşturulan mimarlığa halk mimarisi denilmektedir (60). Sözen ve Tanyeli'ye göre; halk sanatını var eden koşulların mimarlık alanında ortaya koyduğu ürünlerin tümüdür. Bu kapsamda daha çok evler ve tanımsal hizmet yapıları oluşturulmuştur (61). Yaşayış olarak dönemlerinin yer aldığı çevrelerin kendilerine has kültürel yapısını ve o bölgede daha önceden denenmiş, çoklukla kullanım olanağı bulmuş malzemeleri de ortaya koymaktadır.

Vernaküler mimarlık ise; günlük kullanımda halk mimarisine yakın bir anlamda olmakla birlikte halk mimarisi teriminin daha özelleşmiş biçimidir (62). Bu tanımında; kendine özgü olmasıyla başka çevrelerden ayırt edilebilen mimari varlığa sahip bir yöre mimarisi bir birim olarak sayılmaktadır (60). Halk mimarisinde yöreye özgü kültürle yakın ilişki, yöre mimarisinde aynı kültürel özelliklerin yaşandığı farklı yöreleri de kapsamaktadır. 'Yöre mimarisinde çevre determinizmi olmadığı gibi, tanım ölçütü veya birikim olarak coğrafi sınırları da aşabilir.

Bir başka ifadeye göre de; gelişim sürecinde olan bir kültürün, bilinçsiz de olsa mimari şeklinde ortaya konması olarak tanımlanmaktadır (63). Toplumda kişilerin kendi

gerçekleştirdikleri yapıların, yalnızca oluştukları yerlerde gelişebildikleri durumlarda ortaya çıkabilmektedir.

Vernaküler, kelime anlamı ve köken olarak çeşitlilik göstermektedir:

- İngilizce’de bölge anlamından, belirli yapı tarzı veya kültür anlamları çıkmakta ve terim bu dilde, dört-beş yüceltici veya alçaltıcı çağrışım yapmaktadır,
- Fransızca’da bölge kavramı yerelleşerek endemik anlam kazanmaktadır,
- Sözcüklerde açıklanmamakla birlikte, bölge-endemik anlamları milli-merkezi standartlaşmalara uymayan taşra kavramı verebilmekte ve buradan halk kavramına bağlanabilmektedir,
- Verna ise çalıştığı evde doğmuş köle anlamındadır (62).

Daha çok kırsal yöreyi tanımlar biçimde kullanılmasına rağmen, yöreye özgülük kavramına kasaba hatta kent evleri de girebilir.

3. BULGULAR VE İRDELEME

3.1. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Bu bölümde, uzman grupta yapılan anlamsal farklılaşım anketi sonuçları baz alınarak, her yapının (1-7 değer aralığında) ortalama değerlendirme notu bulunmuştur (Tablo 1-4).

Tablo 1. Rize ili anket sonuçları değerlendirme tablosu

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	4	5	6	3	4	5	4	4	6	4	5	2	3	6	61	4,36
2	3	5	4	4	2	2	4	3	5	2	3	2	2	4	45	3,21
3	3	4	4	3	3	2	3	1	3	3	1	2	1	4	37	2,64
4	3	4	2	3	3	1	3	1	4	1	5	2	4	4	40	2,86
5	3	4	5	4	3	2	4	2	4	3	4	2	2	4	46	3,29
6	3	3	5	4	2	3	2	2	5	3	2	2	1	4	41	2,93
7	4	5	5	3	4	4	3	4	6	4	5	2	4	6	59	4,21
8	3	5	4	3	4	1	3	2	4	3	2	4	1	5	44	3,14
9	3	3	5	2	3	1	2	1	3	2	1	2	1	2	31	2,21
10	4	6	3	5	3	3	4	1	5	3	6	3	7	5	58	4,14
11	3	5	5	4	2	1	5	1	5	3	1	2	1	2	40	2,86
12	4	3	4	3	3	2	3	1	5	3	1	2	1	2	37	2,64
13	4	4	5	4	4	5	3	1	5	4	3	2	4	4	52	3,71
14	4	4	4	5	2	1	3	1	4	3	2	2	3	5	43	3,07
15	4	7	6	5	4	4	4	2	4	3	4	4	6	4	61	4,36
16	3	6	4	3	4	2	3	2	5	4	5	3	2	3	49	3,50
17	3	4	3	3	3	2	2	1	3	3	2	2	1	3	35	2,50
18	3	4	4	3	2	2	2	1	4	3	1	2	1	4	36	2,57
19	3	4	5	3	2	1	2	2	4	2	1	2	2	4	37	2,64
20	2	5	4	3	2	2	2	1	3	3	2	2	2	4	37	2,64
21	3	4	5	4	3	3	3	2	4	3	5	2	5	4	50	3,57
22	3	3	2	4	3	3	2	1	3	4	2	2	2	4	38	2,71
23	3	5	2	4	3	3	2	2	3	3	2	2	4	3	41	2,93
24	3	4	4	3	3	2	3	1	3	3	4	2	5	3	43	3,07
25	2	3	5	2	2	2	2	1	4	3	1	2	1	3	33	2,36
26	3	4	2	3	3	1	2	1	4	2	4	2	1	3	35	2,50
27	2	2	1	2	2	1	2	1	5	2	1	2	1	3	27	1,93
28	2	2	4	3	3	3	3	1	5	3	1	2	3	3	38	2,71
29	3	3	5	3	4	5	4	1	5	2	6	3	4	5	53	3,79
30	2	5	5	2	4	5	4	1	5	4	6	3	3	5	54	3,86
31	3	6	3	4	4	5	5	2	5	4	6	3	4	6	60	4,29
32	5	5	4	3	4	2	4	2	6	4	6	4	2	6	57	4,07
33	3	4	4	3	3	2	2	2	4	5	2	3	2	5	44	3,14
34	4	4	2	4	3	4	3	1	3	3	3	2	2	5	43	3,07
35	3	5	2	3	3	2	3	1	4	2	2	2	1	3	36	2,57
36	3	4	2	3	2	1	2	1	2	3	1	2	2	2	30	2,14
37	3	4	5	3	4	4	3	2	3	2	2	3	3	2	43	3,07
38	4	2	1	3	2	1	3	1	5	3	2	2	1	3	33	2,36
39	2	5	4	5	1	1	2	1	4	3	2	6	1	4	41	2,93
40	1	4	5	3	2	2	4	1	5	2	5	4	4	3	45	3,21

Tablo 2. Trabzon ili anket sonuçları değerlendirme tablosu

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	5	6	5	6	5	4	6	3	6	5	5	4	4	5	69	4,93
2	6	6	4	6	4	4	7	6	6	5	5	3	7	6	75	5,36
3	4	2	3	5	4	2	6	4	5	4	2	3	2	6	52	3,71
4	5	4	5	3	3	1	4	3	3	4	2	2	3	5	47	3,36
5	6	4	2	4	3	2	4	2	3	4	2	2	2	6	46	3,29
6	5	5	4	4	3	3	4	3	4	3	4	2	5	5	54	3,86
7	4	6	5	2	4	2	5	3	2	3	6	3	3	4	52	3,71
8	6	5	2	4	3	1	4	1	1	4	2	4	6	2	45	3,21
9	6	3	2	5	3	1	3	2	2	4	2	2	6	3	44	3,14
10	4	4	3	3	4	1	4	2	2	4	2	2	2	6	43	3,07
11	4	4	4	2	4	1	4	2	2	2	2	1	4	5	41	2,93
12	5	6	6	4	4	1	4	1	2	2	1	2	5	3	46	3,29
13	4	4	4	4	4	3	3	2	1	2	1	2	2	5	41	2,93
14	4	6	4	3	4	1	5	1	2	2	1	2	3	5	43	3,07
15	3	4	2	5	4	1	5	3	3	3	3	4	4	4	48	3,43
16	4	6	5	4	5	2	5	4	4	3	7	3	6	3	61	4,36
17	5	5	3	4	4	1	4	3	3	3	2	6	5	5	53	3,79
18	5	5	2	3	5	1	6	4	6	3	6	6	6	6	64	4,57
19	6	6	5	5	5	3	5	4	6	6	6	3	5	5	70	5,00
20	6	6	5	5	4	4	3	4	5	5	2	2	3	4	58	4,14
21	6	5	5	5	6	5	6	5	6	5	6	6	4	6	76	5,43
22	5	6	5	3	5	3	6	5	4	4	1	4	3	4	58	4,14
23	6	5	5	4	4	2	4	3	5	4	5	4	4	6	61	4,36
24	6	5	5	4	3	2	6	5	4	4	1	3	3	6	57	4,07
25	4	5	3	4	2	2	2	1	5	3	3	3	2	4	43	3,07
26	3	5	5	3	5	3	4	1	5	2	3	3	5	4	51	3,64
27	4	6	4	2	2	2	3	2	4	3	2	3	6	4	47	3,36
28	5	6	3	3	5	1	2	1	3	4	1	2	4	2	42	3,00
29	4	6	5	4	2	2	4	2	4	3	3	4	2	4	49	3,50
30	6	5	6	4	4	3	4	5	4	4	6	3	5	5	64	4,57
31	4	4	2	3	4	2	5	3	3	5	3	3	4	4	49	3,50
32	6	5	5	3	3	2	2	1	3	4	3	2	3	5	47	3,36
33	5	4	6	4	2	3	6	5	4	2	5	6	7	6	65	4,64
34	4	4	3	4	2	3	4	4	4	2	6	6	6	6	58	4,14
35	6	6	6	4	4	3	2	3	4	4	2	7	6	5	62	4,43
36	6	6	6	3	4	5	2	4	5	4	7	4	4	4	64	4,57
37	6	5	2	2	2	2	2	1	3	3	6	5	3	5	47	3,36
38	5	6	5	2	5	3	5	2	4	2	6	1	4	3	53	3,79
39	4	7	5	2	2	3	5	2	5	3	6	1	4	3	52	3,71
40	4	7	5	4	2	4	7	3	6	5	6	3	6	5	67	4,79
41	6	5	5	2	2	4	4	3	5	4	3	4	2	6	55	3,93
42	6	6	4	3	2	3	6	3	6	2	6	5	3	6	61	4,36
43	5	6	5	5	4	3	5	3	6	4	4	5	4	6	65	4,64
44	3	5	4	4	2	2	1	1	3	3	1	4	5	5	43	3,07
45	6	4	4	3	2	3	2	1	2	2	4	1	3	3	40	2,86
46	4	5	5	4	3	6	4	5	5	4	4	4	5	5	63	4,50
47	5	5	5	4	4	2	5	4	4	4	3	6	1	6	58	4,14
48	5	4	2	3	3	3	3	3	5	2	6	7	3	5	54	3,86
49	5	4	1	5	3	1	5	1	5	3	3	3	3	6	48	3,43
50	4	6	5	4	3	1	5	1	3	4	5	3	1	2	47	3,36
51	6	6	4	6	3	3	5	2	5	4	7	4	7	3	65	4,64
52	5	4	1	4	4	3	6	4	5	2	7	6	2	6	59	4,21

Tablo 2'in devamı

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
53	4	4	6	3	4	3	6	4	4	3	6	1	5	5	58	4,14
54	4	5	3	2	4	3	6	4	4	2	6	6	3	5	57	4,07
55	4	5	4	2	3	3	4	3	3	2	6	1	3	5	48	3,43
56	4	4	2	2	3	2	3	1	4	2	4	2	3	4	40	2,86
57	4	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	5	4	6	53	3,79
58	4	6	5	5	3	4	6	4	5	4	6	5	3	4	64	4,57
59	5	6	3	4	3	2	5	4	5	4	5	6	5	5	62	4,43
60	6	6	5	4	2	5	5	4	6	4	7	3	7	5	69	4,93
61	6	5	5	4	4	3	5	4	5	5	6	5	5	5	67	4,79
62	6	6	5	5	3	5	6	5	6	5	6	7	5	6	76	5,43
63	5	3	5	4	3	3	6	4	3	4	2	4	3	6	55	3,93
64	4	6	5	5	5	4	6	1	3	4	2	6	6	5	62	4,43
65	4	4	5	4	3	5	3	3	2	5	6	4	1	5	54	3,86
66	6	6	5	6	3	6	6	5	6	4	6	6	6	4	75	5,36
67	6	7	5	4	4	6	5	3	5	6	5	4	5	5	70	5,00
68	6	4	5	3	3	4	4	1	3	3	2	2	2	4	46	3,29
69	7	5	3	3	3	2	3	2	5	5	3	3	3	6	53	3,79
70	6	7	6	3	4	4	2	2	6	4	6	2	2	5	59	4,21
71	6	5	3	2	3	3	2	3	5	5	2	3	2	6	50	3,57
72	6	4	3	2	3	1	2	2	4	3	4	2	2	4	42	3,00
73	6	4	4	3	3	1	3	2	4	4	5	4	2	6	51	3,64
74	6	6	5	4	4	2	3	3	4	3	3	4	2	5	54	3,86
75	5	4	5	3	3	2	2	1	3	2	3	2	2	3	40	2,86
76	5	6	2	4	3	4	3	2	4	3	6	3	2	5	52	3,71
77	4	5	1	4	2	2	3	1	4	4	4	2	3	4	43	3,07
78	5	5	6	3	4	5	6	5	3	3	4	7	5	5	66	4,71
79	5	5	6	4	4	4	4	5	2	5	2	6	6	5	65	4,64
80	4	6	6	4	4	4	4	3	4	3	5	6	2	4	59	4,21
81	3	6	5	4	4	3	4	4	5	4	4	5	2	4	57	4,07
82	4	4	4	3	4	4	2	1	3	3	5	6	2	3	48	3,43
83	3	4	4	3	3	2	2	2	3	3	3	2	2	3	39	2,79
84	5	5	5	4	3	4	2	1	2	2	3	4	2	4	46	3,29
85	5	6	6	6	4	2	6	5	4	4	3	3	2	5	61	4,36
86	3	5	2	3	4	1	2	1	3	2	3	2	2	3	36	2,57
87	4	6	3	3	4	2	3	1	4	3	6	4	3	4	50	3,57
88	3	4	3	4	3	3	4	1	4	2	4	3	2	5	45	3,21
89	4	3	2	3	3	4	3	2	5	3	6	3	4	3	48	3,43
90	4	3	1	4	2	2	4	1	3	3	2	3	3	4	39	2,79
91	4	3	5	4	2	1	5	1	4	4	4	3	3	4	47	3,36
92	5	5	5	4	4	6	4	3	6	6	6	4	6	4	68	4,86
93	3	3	4	4	2	3	5	3	4	2	6	7	5	5	56	4,00
94	4	4	2	2	2	3	2	3	4	2	2	7	3	5	45	3,21
95	4	5	6	5	4	4	3	2	4	3	6	4	5	5	60	4,29
96	3	5	2	4	2	2	4	1	5	4	3	4	5	5	49	3,50
97	4	6	2	5	2	2	5	3	6	5	6	4	4	5	59	4,21
98	3	2	1	2	1	1	2	1	3	1	2	1	4	4	28	2,00
99	5	4	1	3	2	2	3	3	4	2	1	1	4	4	39	2,79
100	5	4	2	2	3	4	2	1	5	3	3	1	4	4	43	3,07
101	5	5	1	4	3	6	2	2	5	2	5	6	3	5	54	3,86
102	6	3	1	4	4	6	3	1	5	4	4	5	4	5	55	3,93
103	6	3	2	2	3	3	2	1	3	1	3	2	3	5	39	2,79
104	5	4	2	2	3	4	2	1	4	2	2	3	4	5	43	3,07

Tablo 2'nin devamı

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
105	6	2	3	2	4	4	3	4	6	4	3	3	4	7	55	3,93
106	3	6	4	5	3	1	4	4	5	3	5	3	2	5	53	3,79
107	5	4	1	2	4	5	2	3	5	3	5	3	3	6	51	3,64
108	5	4	1	2	3	4	2	2	4	3	3	4	3	5	45	3,21
109	4	4	2	3	3	4	2	3	6	4	4	2	2	5	48	3,43
110	3	3	4	3	4	5	3	1	5	4	5	4	4	5	53	3,79
111	3	5	3	4	2	2	3	1	4	3	2	2	4	3	41	2,93
112	5	3	2	2	2	4	2	3	3	1	2	3	3	6	41	2,93
113	5	5	2	2	2	3	2	3	5	3	2	3	2	5	44	3,14
114	5	4	3	2	2	4	2	2	3	2	2	3	2	5	41	2,93
115	4	4	4	4	3	3	3	2	4	3	4	2	2	5	47	3,36
116	5	6	5	3	4	5	2	1	2	3	2	4	2	5	49	3,50
117	4	6	4	5	2	4	3	3	4	4	2	3	3	4	51	3,64
118	4	3	1	4	2	5	3	1	6	1	5	2	2	5	44	3,14
119	4	5	3	2	4	6	4	1	6	3	2	5	2	4	51	3,64
120	3	3	2	2	3	4	2	2	5	2	6	3	4	5	46	3,29
121	3	5	3	2	3	2	2	2	3	2	5	2	3	3	40	2,86
122	4	2	1	5	3	5	4	1	5	2	7	1	3	3	46	3,29

Tablo 3. Giresun ili anket sonuçları değerlendirme tablosu

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	2	3	2	3	3	2	3	2	4	4	1	3	1	3	36	2,57
2	3	3	2	3	4	2	2	1	3	4	1	3	2	3	36	2,57
3	2	3	2	2	3	4	2	2	3	3	5	3	1	2	37	2,64
4	4	3	5	4	3	4	2	3	6	4	1	4	1	5	49	3,50
5	4	3	5	3	4	5	3	2	5	3	3	4	3	5	52	3,71
6	3	3	3	4	4	3	3	2	5	3	1	4	2	5	45	3,21
7	3	4	4	4	4	4	3	2	5	4	1	3	4	5	50	3,57
8	3	5	4	4	4	2	4	3	4	4	5	2	4	5	53	3,79
9	3	5	4	5	3	3	4	1	3	3	2	2	2	4	44	3,14
10	3	5	4	4	4	4	3	3	4	4	2	2	2	5	49	3,50
11	4	4	4	4	4	4	3	1	4	3	2	2	1	3	43	3,07
12	3	3	5	3	4	3	2	1	3	2	2	2	1	3	37	2,64
13	3	5	1	2	3	2	3	2	5	4	5	3	2	4	44	3,14
14	4	6	5	6	5	4	4	2	6	5	6	3	4	4	64	4,57
15	3	6	3	5	4	4	4	3	6	4	4	3	3	5	57	4,07
16	4	4	2	4	4	3	3	2	4	3	1	2	3	3	42	3,00
17	2	4	4	5	4	2	4	3	5	4	5	2	4	5	53	3,79
18	3	4	4	3	3	5	4	1	3	3	5	2	2	4	46	3,29
19	3	4	6	3	5	3	4	2	5	4	6	2	4	5	56	4,00
20	4	5	5	4	4	5	3	1	6	4	5	2	4	5	57	4,07
21	4	4	4	3	3	3	3	5	3	4	4	2	2	5	49	3,50
22	3	5	2	3	4	5	5	2	5	4	4	3	4	4	53	3,79
23	3	3	2	3	3	4	5	1	5	3	4	3	2	3	44	3,14
24	3	4	2	2	3	4	3	1	6	2	4	2	2	3	41	2,93
25	3	6	3	4	3	3	4	2	6	3	4	2	2	5	50	3,57
26	2	3	2	3	3	4	3	1	5	3	4	2	3	4	42	3,00
27	3	3	5	5	3	6	5	1	4	4	4	2	5	5	55	3,93
28	3	4	2	5	3	3	3	3	5	2	5	2	4	2	46	3,29
29	3	3	3	3	4	2	5	2	4	2	2	2	4	2	41	2,93
30	3	4	1	4	3	2	4	1	3	4	4	2	2	3	40	2,86
31	4	4	2	3	3	4	4	3	6	4	6	3	3	4	53	3,79
32	5	5	2	4	4	4	3	2	5	4	3	2	3	5	51	3,64
33	4	4	5	2	3	5	2	1	5	3	5	2	3	6	50	3,57
34	3	3	3	3	4	3	2	1	3	2	3	2	2	5	39	2,79
35	3	3	1	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1	5	35	2,50
36	4	4	2	5	2	2	2	1	5	2	1	3	1	3	37	2,64
37	3	3	2	4	4	4	4	1	4	3	3	3	2	3	43	3,07
38	3	3	4	3	3	2	2	1	3	2	3	2	2	3	36	2,57
39	4	3	5	3	3	3	2	1	4	3	2	2	2	3	40	2,86
40	3	4	5	4	4	4	4	1	4	4	4	2	1	4	48	3,43
41	3	2	2	2	4	5	3	3	5	3	2	2	2	3	41	2,93
42	4	3	2	2	3	4	2	1	5	2	2	2	3	4	39	2,79
43	5	3	2	2	3	5	2	1	5	3	2	2	2	5	42	3,00
44	5	4	2	3	5	6	4	5	6	3	6	2	5	6	62	4,43
45	5	4	2	4	3	4	3	3	6	3	4	2	3	6	52	3,71
46	5	2	2	4	3	4	4	1	5	2	1	2	3	6	44	3,14
47	3	2	2	2	2	1	3	1	3	2	2	2	2	2	29	2,07
48	2	3	1	4	2	1	4	1	3	2	2	2	1	3	31	2,21
49	2	4	3	2	3	1	4	2	3	3	2	2	3	3	37	2,64
50	3	4	2	2	3	1	3	1	3	3	3	2	2	3	35	2,50
51	3	3	2	3	3	1	3	2	4	3	2	2	3	4	38	2,71
52	2	2	2	2	2	1	3	1	4	3	1	2	1	1	27	1,93

Tablo 3'ün devamı

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
53	2	4	3	3	3	3	2	1	4	1	2	2	2	2	34	2,43
54	2	2	3	2	3	4	2	1	3	3	1	2	2	2	32	2,29
55	3	3	4	4	3	4	2	1	4	2	3	2	4	3	42	3,00
56	2	3	2	2	2	2	4	2	5	2	3	2	5	3	39	2,79
57	4	4	4	3	4	2	4	3	6	3	6	2	5	5	55	3,93
58	2	5	3	2	4	3	3	2	5	3	3	2	1	4	42	3,00
59	4	5	3	3	4	4	3	3	5	1	5	2	2	6	50	3,57
60	4	5	4	3	3	3	2	1	4	3	5	2	3	3	45	3,21
61	3	5	4	4	3	2	2	2	5	3	5	2	4	4	48	3,43
62	3	4	3	3	4	4	2	1	4	2	2	2	1	4	39	2,79
63	3	4	4	2	3	3	3	2	4	3	2	2	3	5	43	3,07
64	3	3	4	2	2	4	2	2	4	3	2	2	3	4	40	2,86
65	4	4	4	2	4	2	2	1	4	3	2	2	3	4	41	2,93
66	4	3	4	2	4	2	2	1	5	2	2	2	2	4	39	2,79
67	2	2	2	3	2	1	2	2	5	3	1	3	1	4	33	2,36
68	2	4	3	2	3	3	2	2	4	2	2	2	2	4	37	2,64
69	4	5	4	4	3	2	3	1	5	4	6	3	3	6	53	3,79
70	2	5	5	3	4	4	2	2	3	3	6	2	2	5	48	3,43
71	3	4	5	5	4	4	3	1	6	3	6	2	4	6	56	4,00
72	2	3	5	4	4	4	3	2	6	4	6	3	3	5	54	3,86
73	3	5	5	5	4	3	5	2	6	4	7	2	3	5	59	4,21
74	3	4	4	3	3	3	2	3	3	2	1	2	2	5	40	2,86
75	4	5	4	4	4	2	2	2	4	3	1	2	2	6	45	3,21
76	3	4	2	4	3	2	3	2	3	2	3	3	2	3	39	2,79
77	3	6	6	4	4	3	4	3	3	2	6	2	1	4	51	3,64
78	4	2	3	3	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	33	2,36
79	2	2	2	3	2	1	2	2	3	2	2	1	1	3	28	2,00
80	4	4	4	4	3	4	3	2	5	3	2	2	1	4	45	3,21
81	2	4	4	3	3	2	2	2	3	2	2	2	1	3	35	2,50
82	4	3	5	3	3	4	3	2	5	3	2	2	1	5	45	3,21
83	3	4	2	3	3	3	4	1	5	2	4	2	2	3	41	2,93
84	2	5	2	3	3	2	2	2	4	3	1	2	3	3	37	2,64
85	3	5	3	5	2	5	3	2	4	2	5	1	3	4	47	3,36
86	3	5	4	3	3	4	3	1	4	3	2	1	1	3	40	2,86
87	2	4	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	2	3	35	2,50
88	4	4	5	5	3	4	3	1	5	3	5	6	4	5	57	4,07
89	3	4	2	4	3	2	2	1	3	2	2	2	2	4	36	2,57
90	2	5	3	3	3	2	2	2	3	3	2	1	1	3	35	2,50
91	3	5	2	2	3	2	3	1	4	4	4	2	1	5	41	2,93
56*	4	6	6	6	4	6	6	5	6	3	7	5	7	5	76	5,43
148*	6	5	4	3	5	5	3	5	6	4	6	5	3	6	66	4,71

Tablo 4. Ordu ili anket sonuçları değerlendirme tablosu

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	4	3	6	4	4	4	2	6	5	3	7	3	4	5	60	4,29
2	2	4	4	4	3	2	3	3	4	2	5	3	4	4	47	3,36
3	2	3	3	4	3	2	3	1	3	2	5	2	2	3	38	2,71
4	5	5	5	4	3	4	3	3	5	3	7	3	2	5	57	4,07
5	2	4	2	5	3	1	4	1	4	3	2	2	2	3	38	2,71
6	2	5	2	4	2	2	3	1	4	1	4	2	2	3	37	2,64
7	2	6	3	4	3	5	3	2	6	1	6	3	1	4	49	3,50
8	2	4	1	4	3	4	2	3	5	3	6	3	2	3	45	3,21
9	3	5	6	3	4	6	4	4	6	1	7	2	6	4	61	4,36
10	2	4	3	3	2	4	4	1	4	2	4	5	4	4	46	3,29
11	6	6	4	3	2	4	3	3	6	1	5	5	4	5	57	4,07
12	6	5	4	3	3	6	3	3	6	2	7	2	3	5	58	4,14
13	3	3	1	5	2	5	4	1	2	2	3	4	1	5	41	2,93
14	2	4	4	3	3	2	4	3	3	1	3	3	2	4	41	2,93
15	6	2	3	4	2	1	4	1	5	1	2	2	1	5	39	2,79
16	4	4	2	4	2	1	4	1	5	1	3	4	3	4	42	3,00
17	4	5	2	3	3	1	5	2	4	3	3	3	2	4	44	3,14
18	3	2	1	1	2	2	2	2	2	1	4	3	2	3	30	2,14
19	5	2	3	3	2	3	3	3	5	2	3	2	2	4	42	3,00
20	4	6	6	4	4	6	5	5	5	4	4	3	7	4	67	4,79
21	2	3	1	3	2	1	2	1	2	1	2	2	2	3	27	1,93
22	4	3	1	2	2	2	4	2	2	1	4	2	6	3	38	2,71
23	3	3	4	4	3	3	3	1	5	3	6	2	4	4	48	3,43
24	4	3	2	3	3	1	3	1	3	1	3	2	2	3	34	2,43
25	5	4	5	3	3	6	3	2	6	2	6	5	1	4	55	3,93
26	6	5	5	4	3	4	4	1	5	4	6	4	3	5	59	4,21
27	3	4	1	3	3	4	4	2	3	2	3	2	1	5	40	2,86
28	3	3	5	3	3	2	2	1	2	2	2	2	1	3	34	2,43
29	2	2	1	3	2	2	3	2	4	2	5	2	3	3	36	2,57
30	5	3	4	3	3	4	2	2	5	2	2	2	3	3	43	3,07
31	4	4	2	3	2	3	2	1	3	3	1	2	1	3	34	2,43
32	4	4	4	3	2	5	3	1	3	2	2	3	4	3	43	3,07
33	3	5	2	4	2	2	5	1	5	2	3	3	3	3	43	3,07
34	5	6	5	4	3	5	3	5	6	3	7	3	5	5	65	4,64
35	3	5	3	4	3	3	4	2	3	2	3	2	4	3	44	3,14
36	5	3	5	4	3	3	4	1	4	4	4	2	5	5	52	3,71
37	4	4	1	4	2	2	3	2	4	2	6	2	4	3	43	3,07
38	4	5	2	5	3	5	4	2	4	2	4	3	6	4	53	3,79
39	5	5	4	3	4	5	3	1	3	3	3	2	2	3	46	3,29
40	5	5	2	3	3	2	4	3	3	2	6	2	6	4	50	3,57
41	3	3	2	3	2	3	4	3	5	2	3	2	6	2	43	3,07
42	3	4	1	3	2	2	3	1	3	2	4	2	4	2	36	2,57
43	4	3	3	3	3	3	5	2	2	3	6	2	4	3	46	3,29
44	4	3	1	3	3	2	2	2	4	2	3	2	2	4	37	2,64
45	3	2	3	2	3	2	2	1	2	1	2	2	1	1	27	1,93
46	4	5	2	2	3	4	2	2	4	2	2	2	2	3	39	2,79
47	4	4	1	3	2	4	4	2	3	2	3	2	6	4	44	3,14
48	3	4	1	2	2	3	3	1	4	2	2	2	2	3	34	2,43
49	3	5	1	3	3	4	3	2	5	1	3	2	6	3	44	3,14
50	4	4	1	3	3	2	3	2	5	2	4	2	6	3	44	3,14
51	4	4	6	5	3	4	2	3	6	2	5	2	4	5	55	3,93
52	3	4	3	3	3	3	2	1	3	2	3	2	1	2	35	2,50

Tablo 4'ün devamı

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
53	4	4	6	2	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	40	2,86
54	4	5	5	3	4	6	3	5	5	3	5	3	7	4	62	4,43
55	5	5	6	4	4	4	3	4	4	3	5	2	4	3	56	4,00
56	3	4	5	4	4	4	3	4	5	4	6	4	7	5	62	4,43
57	4	3	4	4	3	3	3	3	4	2	3	2	3	2	43	3,07
58	4	5	4	4	3	3	3	3	4	2	6	2	5	3	51	3,64
59	3	4	4	3	4	2	2	1	3	3	3	2	3	2	39	2,79
60	2	5	2	3	3	5	2	1	4	2	5	3	2	2	41	2,93
61	4	5	2	5	3	5	3	2	5	2	5	3	1	2	47	3,36
62	3	5	2	3	3	1	2	1	4	3	6	2	1	3	39	2,79
63	5	5	2	4	3	3	2	1	4	4	5	2	3	4	47	3,36
64	4	3	2	4	3	2	5	1	4	3	5	2	3	4	45	3,21
65	5	4	3	3	3	3	2	1	5	3	5	3	2	4	46	3,29
66	5	6	5	5	2	2	3	1	6	3	6	2	3	4	53	3,79
67	5	4	4	5	3	5	2	3	5	4	6	2	3	5	56	4,00
68	3	3	3	3	3	3	3	1	5	3	3	2	2	6	43	3,07
69	3	4	5	4	3	3	2	2	4	2	4	2	2	3	43	3,07
70	3	3	6	3	4	5	3	1	4	4	6	2	3	2	49	3,50
71	2	3	2	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	32	2,29
72	4	5	5	6	4	6	3	3	6	4	6	2	3	4	61	4,36
73	3	5	3	3	3	3	2	1	2	2	3	2	2	2	36	2,57
74	3	4	3	5	4	4	3	2	2	3	3	2	6	3	47	3,36
75	3	4	2	3	3	2	2	1	2	3	3	3	3	2	36	2,57
76	5	5	3	4	4	4	4	3	4	4	4	2	3	5	54	3,86
77	4	3	3	3	3	3	3	1	5	2	3	2	2	5	42	3,00
78	4	3	1	3	4	3	3	3	4	2	5	4	4	3	46	3,29
79	5	5	4	4	3	5	3	3	5	3	3	4	5	4	56	4,00
80	4	3	4	3	4	6	2	2	4	3	3	2	3	3	46	3,29
81	3	3	3	4	3	4	2	1	3	3	2	2	2	2	37	2,64
82	4	4	1	3	4	3	4	3	4	4	3	4	5	3	49	3,50
83	4	3	3	4	4	5	2	2	4	3	2	2	5	5	48	3,43
84	3	3	1	3	3	2	3	2	2	1	3	4	4	5	39	2,79
85	5	5	5	3	2	3	3	2	6	2	5	2	1	5	49	3,50
86	4	4	2	4	4	5	4	2	5	4	4	2	4	2	50	3,57
87	5	4	5	4	3	5	4	2	6	2	3	2	2	5	52	3,71
88	3	4	2	3	2	3	4	3	3	2	3	2	4	3	41	2,93
89	4	5	1	3	2	3	3	3	3	3	3	2	5	2	42	3,00
90	2	5	1	3	3	2	2	1	3	3	3	3	3	3	37	2,64
91	3	5	3	2	4	2	3	3	4	1	3	2	5	3	43	3,07
92	2	3	4	2	3	3	2	1	3	2	3	3	2	3	36	2,57
93	2	2	3	5	2	1	3	1	4	3	1	2	1	4	34	2,43
94	4	5	4	5	3	3	3	4	4	2	3	3	5	4	52	3,71
95	4	5	2	3	3	5	3	2	5	1	4	3	3	4	47	3,36
96	4	5	2	4	4	3	4	3	5	3	2	2	4	4	49	3,50
97	3	4	4	4	3	3	2	2	4	2	4	2	4	3	44	3,14
98	3	2	3	4	2	2	3	1	4	2	1	1	1	3	32	2,29
99	3	2	3	3	3	2	3	2	5	3	1	2	2	3	37	2,64
100	3	2	4	4	3	5	2	1	6	3	2	1	2	3	41	2,93
101	4	2	1	4	3	3	3	2	3	2	6	2	3	3	41	2,93
102	4	5	3	3	3	3	2	1	3	3	3	1	2	2	38	2,71
103	4	4	3	4	3	3	2	1	3	3	3	2	1	5	41	2,93

Tablo 4'ün devamı

YAPI NO	UZMAN GRUP SIRALAMASI														TOPL.	ORT.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
104	3	3	3	4	3	2	2	2	3	2	2	1	2	4	36	2,57
105	3	4	4	3	4	4	2	2	5	3	3	2	3	4	46	3,29
106	2	3	2	4	2	2	2	1	3	3	2	2	2	3	33	2,36
107	3	4	3	3	4	5	2	4	5	4	6	3	3	4	53	3,79
108	3	3	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	1	3	34	2,43
109	2	5	2	4	3	3	4	2	4	2	2	2	1	3	39	2,79
110	3	3	2	4	2	2	3	3	2	2	4	2	1	2	35	2,50
111	4	4	3	3	4	3	2	1	3	3	2	2	2	3	39	2,79
112	3	3	3	4	3	1	2	1	2	2	1	1	1	3	30	2,14
113	3	3	1	4	2	4	3	2	3	1	4	2	2	4	38	2,71
114	3	4	3	4	3	3	2	1	2	2	2	1	2	4	36	2,57
115	3	3	3	3	3	3	2	2	4	4	6	2	2	3	43	3,07
116	4	5	4	3	4	4	3	2	5	3	3	2	3	3	48	3,43
117	3	4	2	4	3	3	3	1	2	2	2	1	4	3	37	2,64
118	4	6	2	4	4	4	2	3	4	3	4	2	4	3	49	3,50
119	3	4	1	3	3	3	2	1	3	2	3	2	3	3	36	2,57
120	4	4	2	3	3	4	3	2	5	3	6	2	3	4	48	3,43
121	5	3	3	2	4	6	2	2	5	2	2	3	2	4	45	3,21
122	4	5	3	2	4	3	3	4	6	2	2	3	1	5	47	3,36
123	3	5	2	3	4	6	2	2	5	2	3	2	2	5	46	3,29
124	3	3	1	3	3	5	3	2	5	1	2	2	2	4	39	2,79
125	4	4	1	3	3	4	2	1	4	1	1	2	2	4	36	2,57
126	3	6	3	4	4	6	3	4	5	2	4	3	2	5	54	3,86
127	4	2	1	2	3	5	2	1	3	2	3	2	2	4	36	2,57
128	3	2	2	2	3	4	3	1	5	3	1	2	3	4	38	2,71
129	4	4	5	3	5	6	5	3	5	4	2	3	7	5	61	4,36
130	4	6	6	3	5	6	4	3	3	3	4	3	4	4	58	4,14
131	4	3	2	2	4	5	3	3	4	2	2	2	3	3	42	3,00
132	3	4	4	4	4	2	2	1	6	3	4	3	2	4	46	3,29
133	3	5	3	3	3	3	3	3	5	3	2	2	5	4	47	3,36
134	4	6	5	3	4	4	5	5	6	4	6	2	4	4	62	4,43
135	2	4	4	2	4	2	2	1	4	2	2	2	2	3	36	2,57
136	2	3	1	2	3	3	2	2	4	2	1	2	2	4	33	2,36
137	3	4	2	3	4	5	2	2	3	3	1	2	3	4	41	2,93
138	4	5	3	3	4	5	2	1	5	3	4	2	3	5	49	3,50
139	3	2	3	2	4	3	2	1	4	3	2	2	2	3	36	2,57
140	2	3	2	2	3	5	2	2	4	2	2	2	1	2	34	2,43
141	2	4	3	2	4	4	2	1	5	2	2	2	2	3	38	2,71
142	3	3	2	2	4	3	3	3	4	3	1	2	3	3	39	2,79
143	2	2	1	2	3	1	3	1	3	3	1	2	3	2	29	2,07
144	3	3	4	2	6	4	3	1	4	4	1	2	3	3	43	3,07
145	4	4	4	3	6	6	3	3	6	4	6	3	4	4	60	4,29
146	3	3	3	2	5	4	2	3	4	4	2	2	2	4	43	3,07
147	3	4	4	2	5	5	3	2	3	2	4	3	1	2	43	3,07
148	4	6	5	5	5	5	4	5	6	4	7	4	4	3	67	4,79

3.2. Anket Sonuçlarına Göre Binalar ve Değerlendirme Aralıkları

Yapılar illere göre gruplanarak; 1-1,99, 2-2,99, 3-3,99, 4-4,99, 5-5,99, 6-6,99 değer aralıklarında sıralamaları yapılmıştır (Tablo 5-21). Bu aşamada; ankete tabi olan yapılardan ankette kullanılan farklılaşım tablosuna göre ortalama değer olan 3,5 ve üzerinde not alan yapıların tanıtılmasına tez izleme komitesince karar verilmiştir.

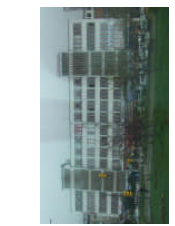
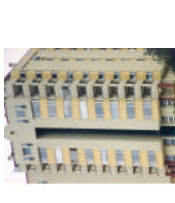

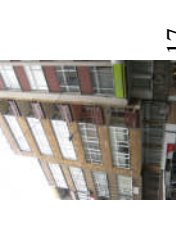
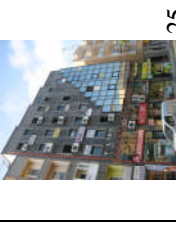

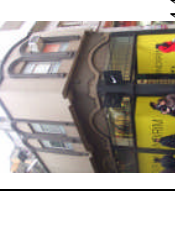

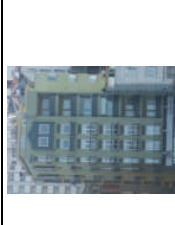
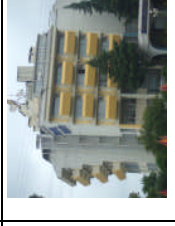
Tablo 6. Rize ili 2-2,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

RİZE							
 3	 4	 6	 39	 9	 11	 12	 17
 18	 19	 20	 22	 23	 25	 26	 28
 35	 36	 38					

Tablo 8. Rize ili 4-4,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

RİZE							
	1						
	7						
	10						
	15						
	31						
	32						

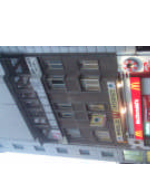

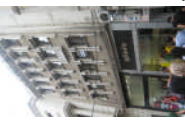

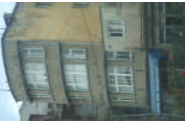

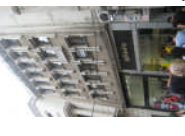

Tablo 10. Trabzon ili 3-3,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

TRABZON									
									
									
									
									
									

Tablo 10'nun devamı

TRABZON							
							
84	88	88	89	91	94	96	100
							
101	102	104	105	100	107	108	109
							
110	113	115	116	117	118	119	120
							
122							

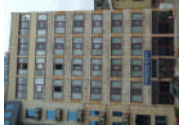

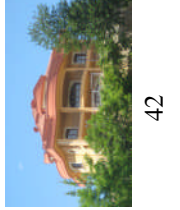

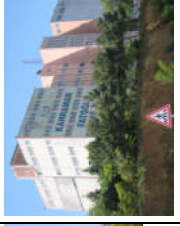

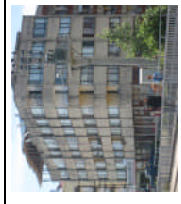
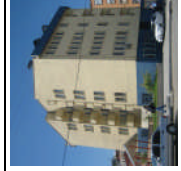
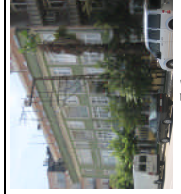

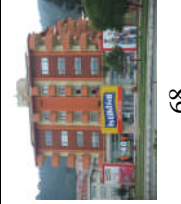

Tablo 11. Trabzon ili 4-4,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

TRABZON										
										
1	16	18	20	22	23	24	25	46	43	60
										
33	34	35	36	40	42	43	46	54	59	85
										
47	51	52	53	54	58	59	60	79	81	80
										
61	64	70	78	79	80	81	85	97	95	93
										
92	93	95	97	99	99	99	99	99	99	99

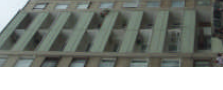
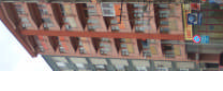

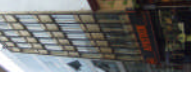

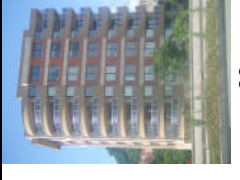
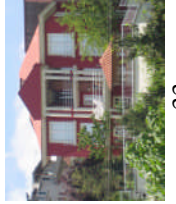

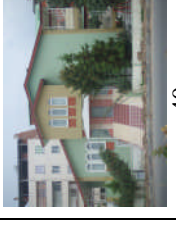

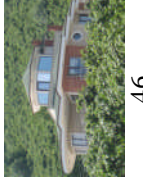

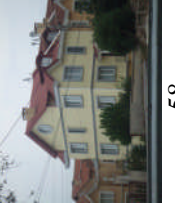
Tablo 12. Trabzon ili 5-5,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

TRABZON						
 2	 19	 21	 62	 66	 67	

Tablo 14. Giresun ili 2-2,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

GİRESUN																																				
																																				
1	2	3	12	24	29	30	30	35	41	42	47	48	49	50	51	53	54	56	62	64	65	66	67	68	74	76	78	79	81	83	84	86	87	89	90	91

Tablo 15. Giresun ili 3-3,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

GİRESUN							
 4	 5	 6	 7	 8	 9	 10	 11
 13	 16	 17	 18	 21	 22	 23	 25
 26	 27	 28	 31	 32	 33	 37	 40
 43	 45	 46	 55	 57	 58	 59	 60

Tablo 15'in devamı

GİRESUN							
 61	 63	 69	 70	 72	 75	 77	 80
 82	 85						

Tablo 19. Ordu ili 2-2,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

ORDU							
 142	 3	 5	 6	 13	 14	 15	 18
 22	 24	 27	 28	 29	 31	 42	 44
 46	 48	 52	 53	 89	 60	 61	 144
 63	 72	 74	 76	 143	 82	 85	 91

Tablo 19'un devamı

ORDU																														
 93	 94	 100	 99	 101	 102	 103	 104	 105	 107	 109	 110	 111	 112	 113	 114	 115	 118	 120	 125	 126	 128	 129	 136	 137	 138	 140	 141			

Tablo 20. Ordu ili 3-3,99 değerleme aralığında yer alan yapılar

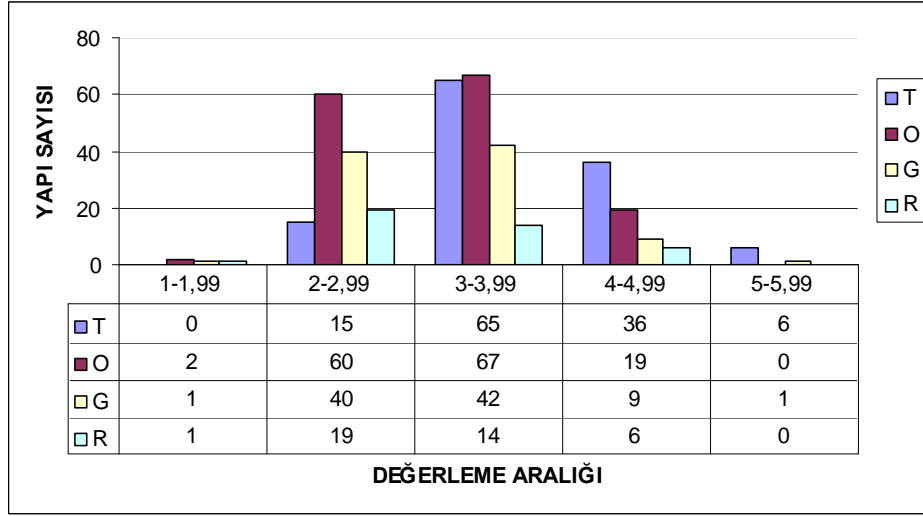
ORDU							
							
							
							
							
							

Tablo 20'nin devamı

ORDU							
							
							
							
							

Amprik çalışmada Trabzon için 122, Ordu için 147, Giresun için 93 ve Rize için 40 adet yapı belirlenmiştir. Yapılan anket sonucu değerlendirme notu 1-7 aralığında olduğundan sınır değer, yukarıda da belirtildiği gibi, bu aralığın ortalama değeri olan 3,5 olarak kabul edilmiştir.

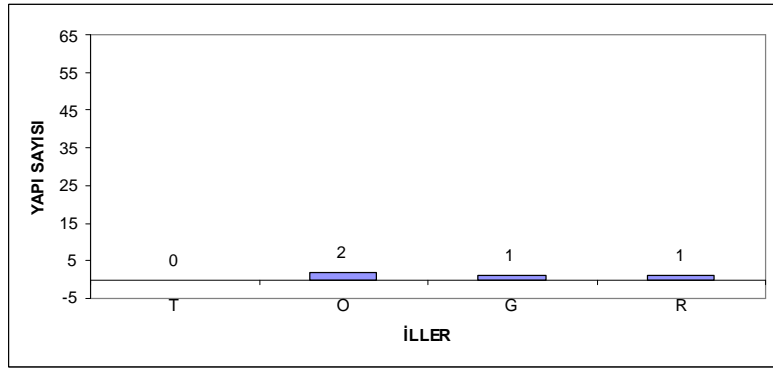
Bu durumda Trabzon'da 71, Ordu'da 37, Giresun'da 28 ve Rize'de 11 yapı sınır değerinin üzerinde kalmıştır. Dört ilin 1-1,99, 2-2,99, 3-3,99, 4-4,99, 5-5,99, 6-6,99 değer aralıklarındaki yapı sayılarının dağılımı aşağıdaki gibidir.

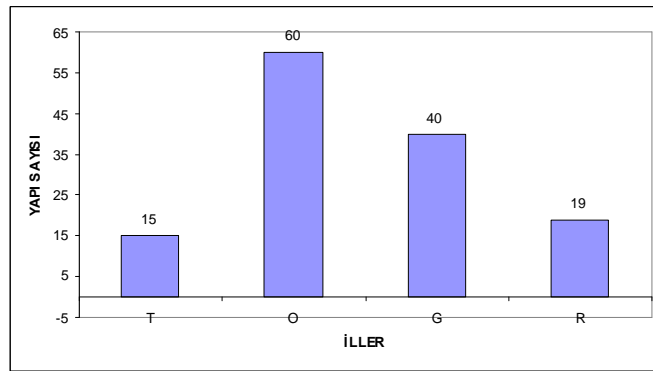
Şekil 2. Tüm illerin 1-7 değerlendirme aralıklarında yapı sayıları dağılımı

1-1,99 değerlendirme notu aralığında; Trabzon ilinde bu değerde yapıya rastlanmazken, Ordu ilinde 2, Giresun ve Rize illerinde birer yapıya rastlanmıştır (Şekil 4).

2-2,99 değerlendirme notu aralığında; en çok Ordu (60) ilinde bu değerde yapıya rastlanmıştır. Bu değer aralığındaki yapıların sayısı sırasıyla Giresun ilinde 40, Rize ilinde 19 ve Trabzon ilinde 15'dir (Şekil 5).

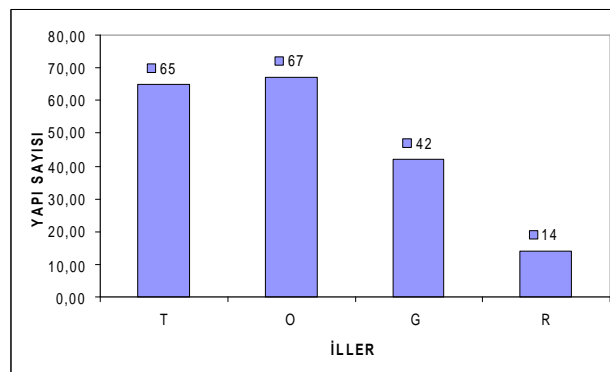

Şekil 3. Tüm illerin 1-1,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı

Şekil 4. Tüm illerin 2-2,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı

Ortalama değerimizin (3,5) de yer aldığı 3-3,99 değer aralığında yer alan yapıların sayısı illere göre sırasıyla; Ordu ilinde 67, Trabzon'da 65, Giresun'da 42 ve Rize'de 14'dür (Şekil 6).

Şekil 5. Tüm illerin 3-3,99 değer aralığında yapı sayıları dağılımı

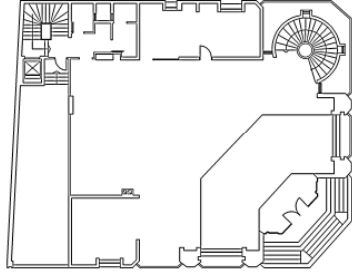
3.3. Anket Sonuçlarına Göre Yapıların Tanıtılması

Bu tez üzerine dayandırılarak ileride yazılacak tarih kitabına alınmasına karar verilen yapılar tablolarda tanıtılırken; plan bilgisinin olup olmamasına bağlı olarak iki ayrı tablo formatı seçilmiştir. Tablolarda; sırasıyla yapı analizi bölümünde yapının yeri, mimarı, yılı, türü, değerlendirme notu belirtilmektedir. Yapı numarasında; anket aşamasında yapıya verilen numara bulunmaktadır. Yapı özelliklerinde ise yapının tarzını ortaya koymaya yönelik mimari özelliklerine yer verilmiştir. Arşiv araştırması aşamasında mimarına ve yapım yılı bilgisine ulaşılamayan yapılarda bu kısımlar boş bırakılmıştır. Belediye, mimar arşivleri ya da yazılı kaynaklar dışında, konuya vakıf kişilerden elde edilen tarih bilgisi verilirken; değerlendirmenin onar yıllık periyotlarda yapılacağı düşünüldüğünden ‘yaklaşık olarak bu süreç aralığı’ verilmiştir. Sonrasında ise; varsa planlarına ve yapının görünüşlerine yer verilmiştir. Planları olmayan yapıların tanıtıldığı tablolar da ise; yapı analizi ve yapı özellikleri bölümünden sonra görünüşlere yer verilmiştir (Tablo 22-143).

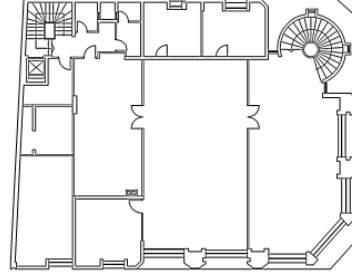
Tablo 22. Rize ili 1 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 1 Yapı Mimarı : Yapım Yılı :1987 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Düz ve eğrisel formların birlikte kompozisyonu (M+PM) Köşe sütunu izlenimi (PM) Son katın bütünle kontrast vurgusu (K) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(PM) Kalın parapetli çatı bitimi (K)

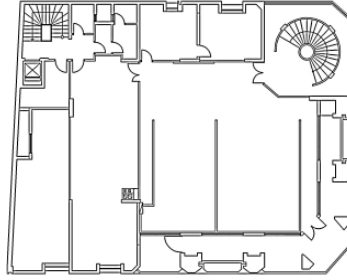
YAPI PLANLARI: (64)

Zemin Kat Planı

3.Kat Planı

4.Kat Planı

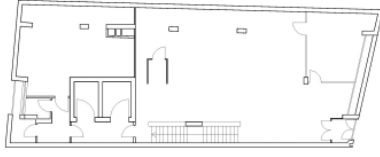
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

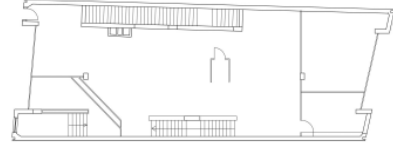
Tablo 23. Rize ili 7 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 7 Yapı Mimarı : Yakup Hazan Yapım Yılı : 1980 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,21	YAPI ÖZELLİKLERİ: Örtük ve kamufraj cephe (M+PM) Zorunlu olmayan metal doku (PM) Zeminden yukarı düzensiz cephe ritmi (PM) Çatı katında Rönesans pencereleri (PM)

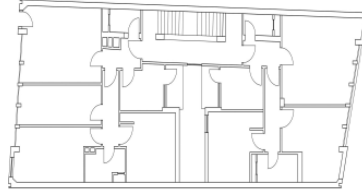
YAPI PLANLARI: (65)

Alt Zemin Kat Planı

Galeri Kat Planı

Lojman Katı Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

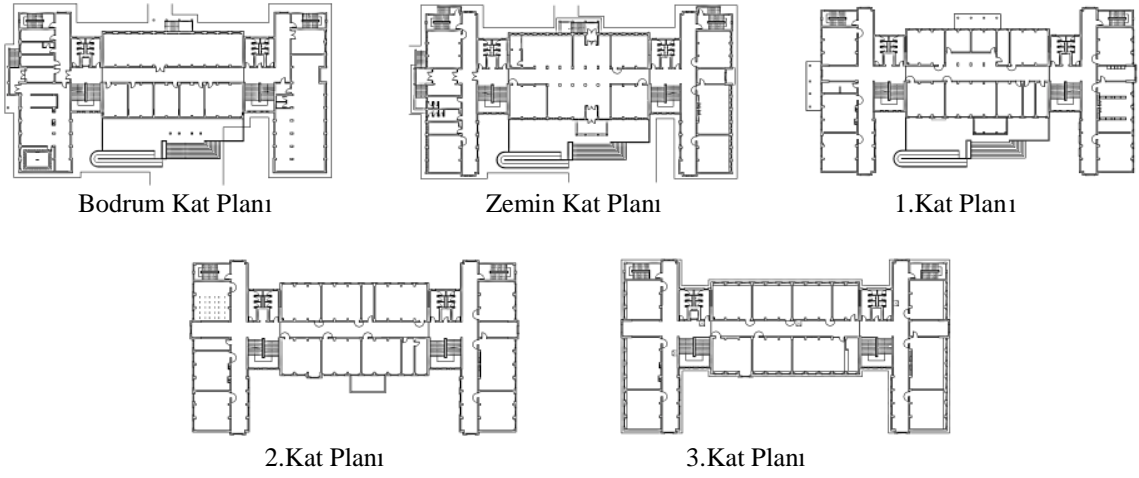
Tablo 24 . Rize ili 10-15 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 10 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1950-1960 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,14</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 15 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1940-1950 Yapının Türü : Konut (Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,36</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ Düz ve eğrisel formların birlikte kompozisyonu (M+PM) Balkonda sütun vurgusu (K+EM) Kat aralarında yivli sürekli yatay bantlar (M) Kalın parapetli çatı bitimi (K)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ Bacanın düşey eleman olarak kullanılması (F.L.Right izlenimi) Cephede kütleli çıkıntı (EM) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Kalın parapetli çatı bitimi (K)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

Tablo 25. Rize ili 13 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 13 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 2005 Yapının Türü : Okul Yapı Değ. Notu : 3,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephede pencere elemanın örgüsel dokusu (K) Sun, düşey ince bantlar (UD) Pastel renk kombinasyonu (P) Söveli pencereler (PM) Arabesk giriş vurgusu (PM) Kalın parapetli çatı bitimi (K)

YAPI PLANLARI: (66)

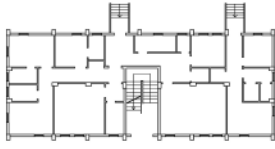

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

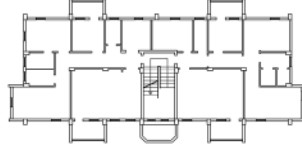

Tablo 26 . Rize ili 16 nolu yapı analiz tablosu

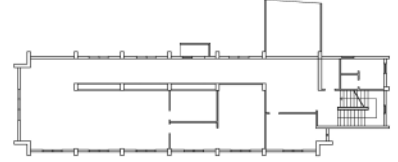
YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 16 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1980 Yapının Türü : Tekel Binası Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephede düşey vurgulu hareketler (PM) Bölmelerde farklı doku oluşturan tekrarlı pencereler (K) Kapalı çıkımlar (PM) Cepheye sarkan kalın parapet bantı (PM) Düşey sirkülasyonun vurgulanması (M)

YAPI PLANLARI: (65)

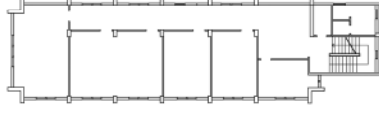
Lojman Zemin Kat Planı

Lojman Normal Kat Planı

İdare 2. Kat Planı

İdare 3. Kat Planı

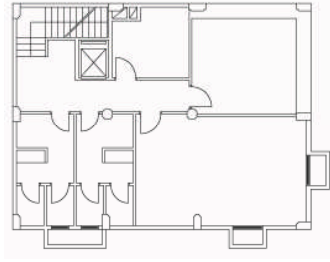
İdare 4. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

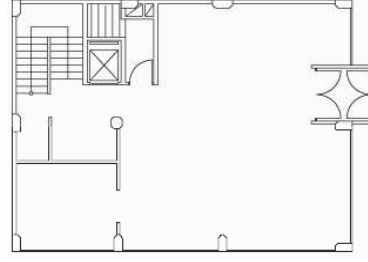
Tablo 27. Rize ili 21 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 21 Yapı Mimarı : Necati Küçükvar Yapım Yılı : 1993 Yapının Türü : Konut(Apartman)+İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephe yüzeyinden taşmış ince kat ayırıcıları (K+PM) Tam tekrarlı pencere dokusu (K+M+PM) Pencere boyutları (V) Bütüncül cephe (K+M) Çatı farklılaşması (EM) Brüt beton kullanımı (B)

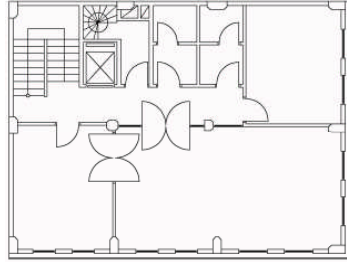
YAPI PLANLARI: (65)

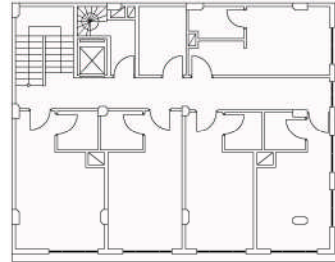
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Asma Kat Planı

Ara Kat Planı

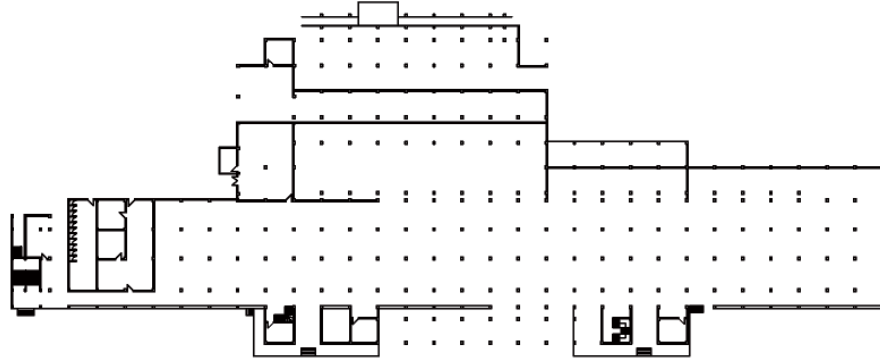
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 28. Rize ili 29 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Çayeli
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 29 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1956 Yapının Türü : Fabrika Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: İşlevsel eğik bantların cephede cesur kullanılışı (M) Sağır ve cam yatay ağırlıklı kitlelerin ana bina ile kontrastı (PM)

YAPI PLANLARI: (67)

Zemin Kat Planı

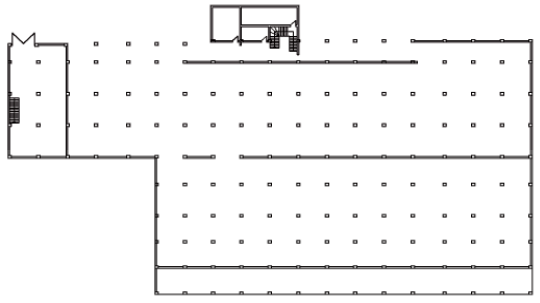
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

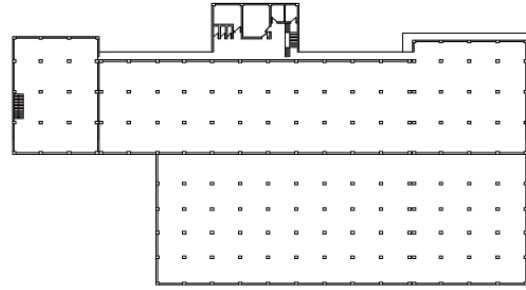
Tablo 29 . Rize ili 30 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Gündoğdu
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 30 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1958 Yapının Türü : Fabrika Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Renk ile sağlanan tarihsel göndermeler (tuğla hatıllı taş duvar izlenimi)(M+MVU) Yatay ve düşey vurgular (M) Pastel renk kombinasyonları (OK)

YAPI PLANLARI: (67)

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

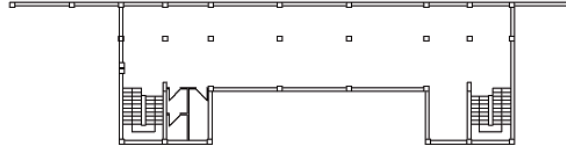
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

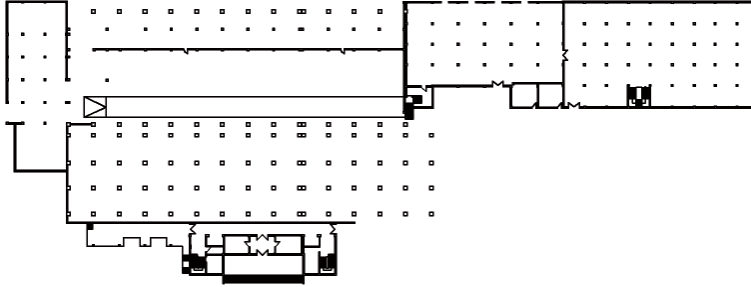
Tablo 30. Rize ili 31 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/İyidere
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 31 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1961 Yapının Türü : Fabrika Yapı Değ. Notu : 4,29	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheden fırlamış sağır kulelerle yatay cam yüzeylerin kompozisyonu (M+US) Renk kullanımı (EM+V)

YAPI PLANLARI: (67)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

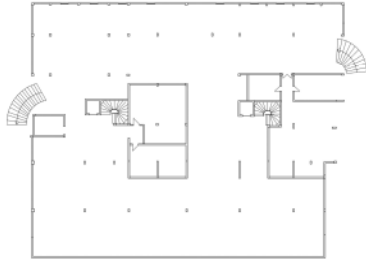
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 31. Rize ili 32 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Çayeli
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 32 Yapı Mimarı : Celalettin Çavuşoğlu Yapım Yılı : 1982 Yapının Türü : Otel Yapı Değ. Notu : 4,07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yöresel cumba yüzeylerin tek ve çift kat yüksekliğinde cepheden fırlatılmasıyla oluşmuş tümsel bir kompozisyon (PM) Pastel renk kombinasyonları (OK) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Güvercinlik penceresi (PM)

YAPI PLANLARI: (68)

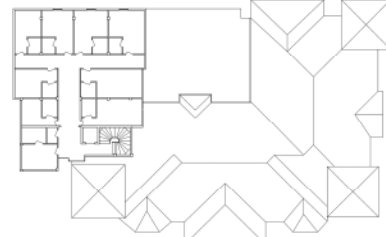
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1-2.Kat Planı

Normal Kat Planı

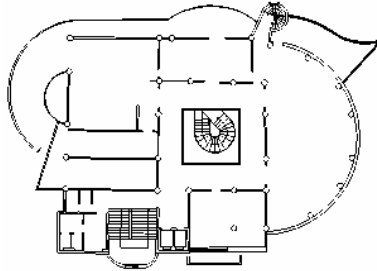
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

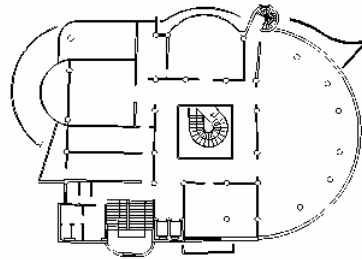
Tablo 32. Trabzon ili 1 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Akçaabat
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 1 Yapı Mimarı : Ergun Subaşı Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : Belediye Binası Yapı Değ. Notu : 4,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Düz ve eğrisel formların birlikte kompozisyonu(M+PM) Bütüncül cephe anlayışı (M) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Çatı katında doku değişikliği (K+PM) Süs kolonları (PM) Cepheye geri çekilerek boşluk yaratılması (M+PM)

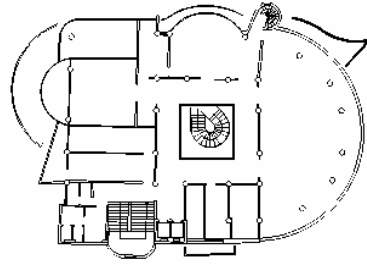
YAPI PLANLARI: (69)

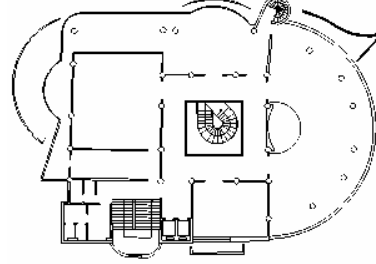
Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

3.Kat Planı

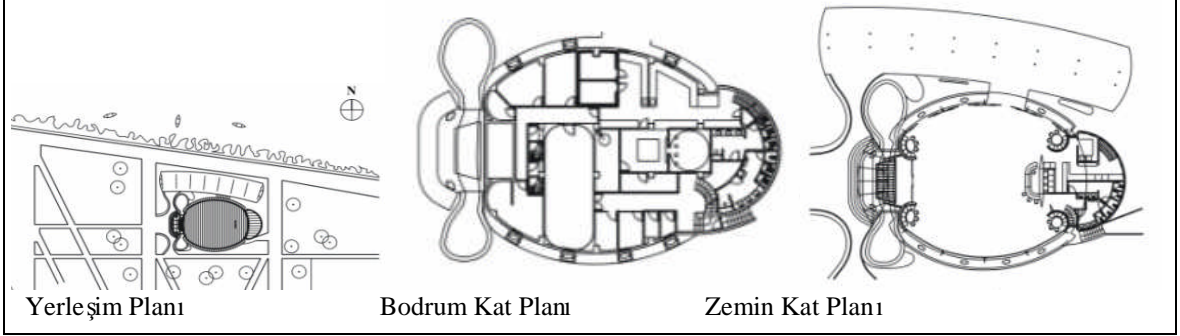
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 33. Trabzon ili 2 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Akçaabat
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 2 Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı Yapım Yılı : 2001 Yapının Türü : Lokanta Yapı Değ. Notu : 5,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Elipsoid pla tipolojisi (GM) Çok camlı yüzey (GM) Çatı parapetinin saçak alınma dönüşmesi Yüksek geri çekilmiş bant ile çatı vurgusu (K) Metal taşıyıcılar (GM)

YAPI PLANLARI: (70)

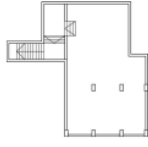
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

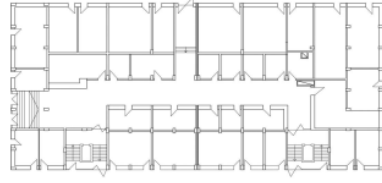
Tablo 34 . Trabzon ili 3 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Akçaabat
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 3 Yapı Mimarı : Emine Turhan Yapım Yılı : 1973 Yapının Türü : Eski Belediye Binası Yapı Değ. Notu : 3,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cam ağırlıklı düşey vurgular(M+US) Yatay egemen elemanter cam ağırlıklı bantlar (US) Dar sağır bantlar (US)

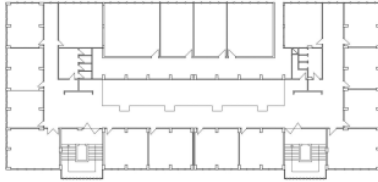
YAPI PLANLARI : (69)

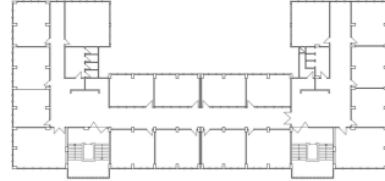
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

2. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

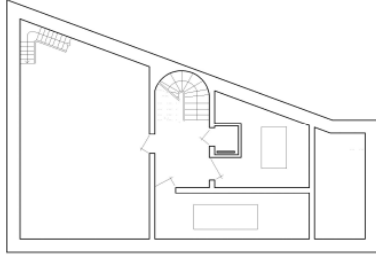
Tablo 35. Trabzon ili 6-7 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 6 Yapını Yeri : Merkez Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı Yapım Yılı : 1989 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,86</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 7 Yapını Yeri : Merkez Yapı Mimarı : Yapım Yılı : Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,71</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Renk vurgusuyla masif cephe parçalanması (PM) Cephede merdivenlenme hissi (PM) Balkonun doku olarak kullanılması (M) Balkon düzeninin farklılaşması (PM)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Çatı ve baca eleman ve bileşenlerinin yöresele referansı (V) Farklı pencere boyutlarının kompozisyonu (M+V) Cephede pencerelerde tekillik ve serbest düzeni (Venturi anımsatması-YM+PM)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

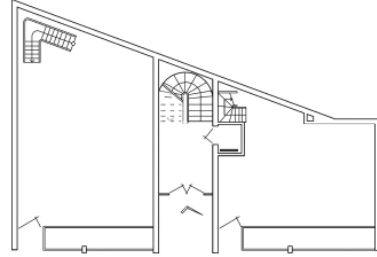
Tablo 36. Trabzon ili 16 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 16 Yapı Mimarı : Murat Gür Yapım Yılı : 1972 Yapının Türü : Konut/Apartman+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Zemin katta kendi içinde farklılaşan pencere dokusu (K) Üst katlarda malzeme ve renkle işlevsel ayrımın sağlanması(Alvar Aalto işlevselciliği izlenimi-M) Yatay ve fugalı sağır çıkmalı bantlar (M) Yatay cam bantlar (M)

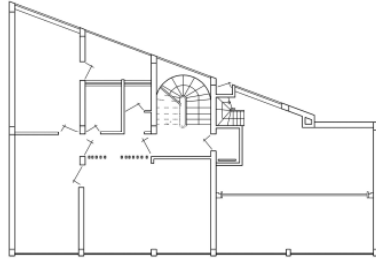
YAPI PLANLARI: (71)

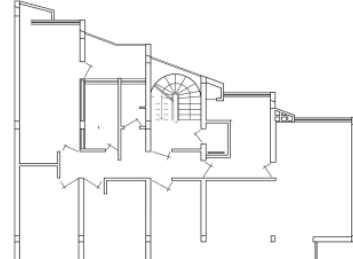
Bodrum Kat Planı

Giriş Katı Planı

Asma Kat Planı

Normal Kat Planı

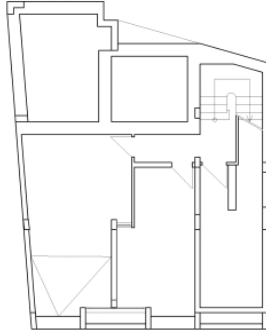
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

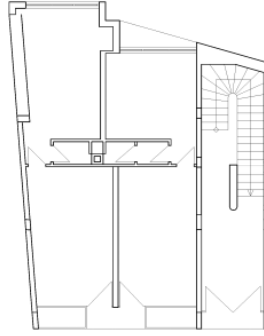
Tablo 37. Trabzon ili 17 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 17 Yapı Mimarı : Turan Ilgaz Yapım Yılı : 1972 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Zemin katta kendi içinde farklılaşan pencere dokusu (K) Balkonun estetik doku olarak kullanılması (M)

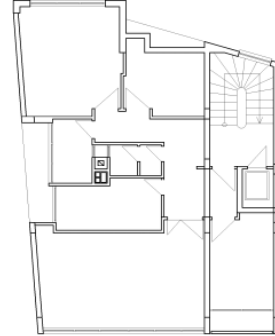
YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Katı Planı

Normal Kat Planı

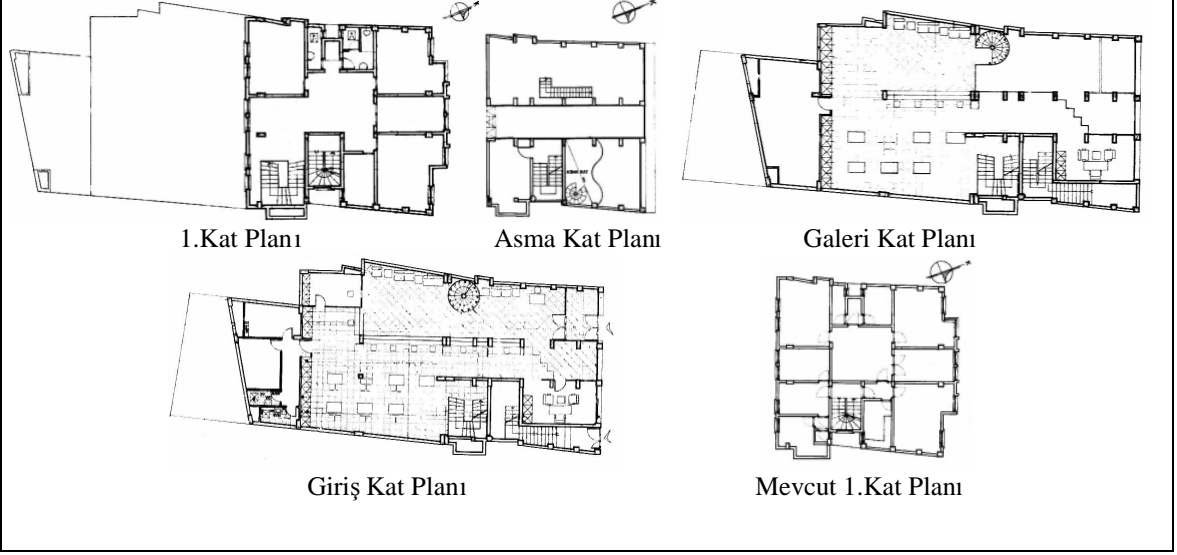
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 38. Trabzon ili 18 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 18 Yapı Mimarı : Rıza N. Nalbantoğlu Yapım Yılı :yapı mevcut değil Yapının Türü : Büro+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Kolonatlı çatı bahçesi (M) Geniş çatı çıkması (V+EM) Edulputz sıva kullanımı (V) Köşe pencereleri (M) Pencere boyutları (V)

YAPI PLANLARI: (71)

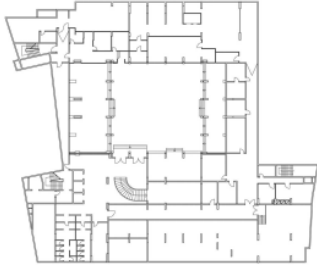

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 39. Trabzon ili 19 nolu yapı analiz tablosu

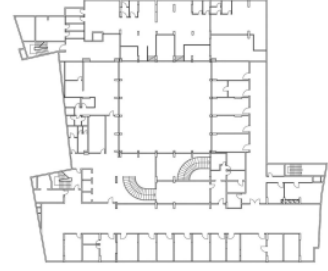
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı No su : 19 Yapı Mimarı : Gülsüm Sağlamer / Ferhan Hülya Yürekli Yapım Yılı : 1985-1987 Yapının Türü : Otel+Mağaza Yapı Değ. Notu : 5	YAPI ÖZELLİKLERİ: Pencere dokusuyla cephe örgüsü (PM) Süs bağlantı elemanları(PM) Üçgen çatı alınlıkları(PM) Sağır güvercinlik penceresi (PM)

YAPI PLANLARI: (71)

2. Bodrum Kat Planı

1. Bodrum Kat Planı

Ara Kat Planı

Ara Bodrum Kat Planı

Asma Kat Planı

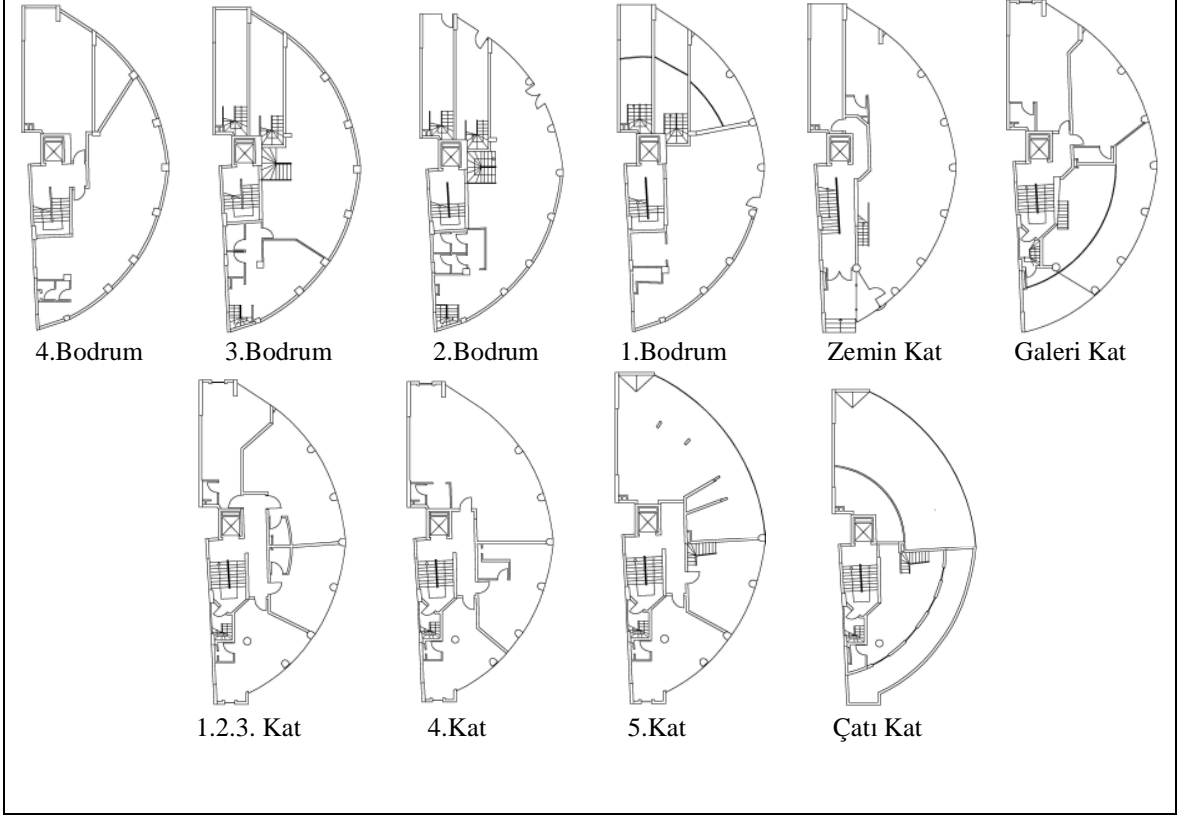
Yatak Katı Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 40. Trabzon ili 20 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 20 Yapı Mimarı : Murat Yılmaz Yapım Yılı : 2000-2001 Yapının Türü : Büro+Mağaza+Lokanta Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Yarım daire plan tipolojisi (GM) Tümüyle cam cephe (GM) Zemin katta düşey-yatay bant örüntü(PM)

YAPI PLANLARI: (71)

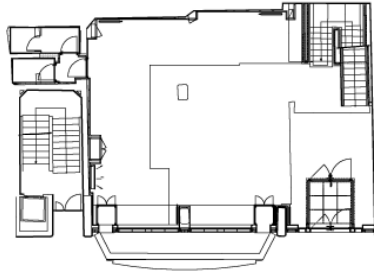
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

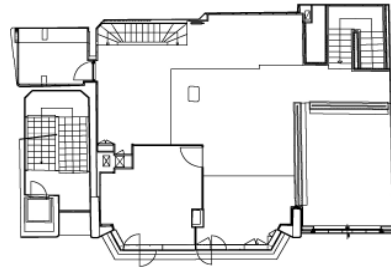
Tablo 41. Trabzon ili 21 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 21 Yapı Mimarı : Cevdet İŞYERİ Yapım Yılı : 1980 Yapımın Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 5,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cam ağırlıklı düşey vurgular(M+US) Sağır ve cam yatay bantlar (US) Dar sağır bantlar (US) Brüt beton kullanımı (B)

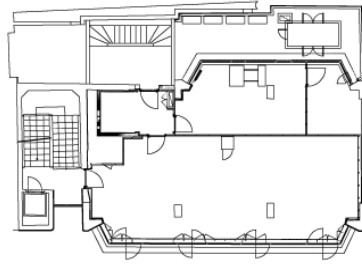
YAPI PLANLARI: (72)

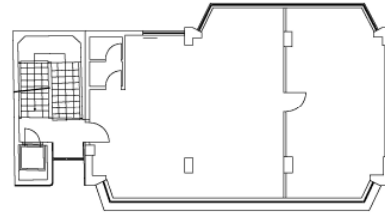
Zemin Kat Planı

Galeri Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

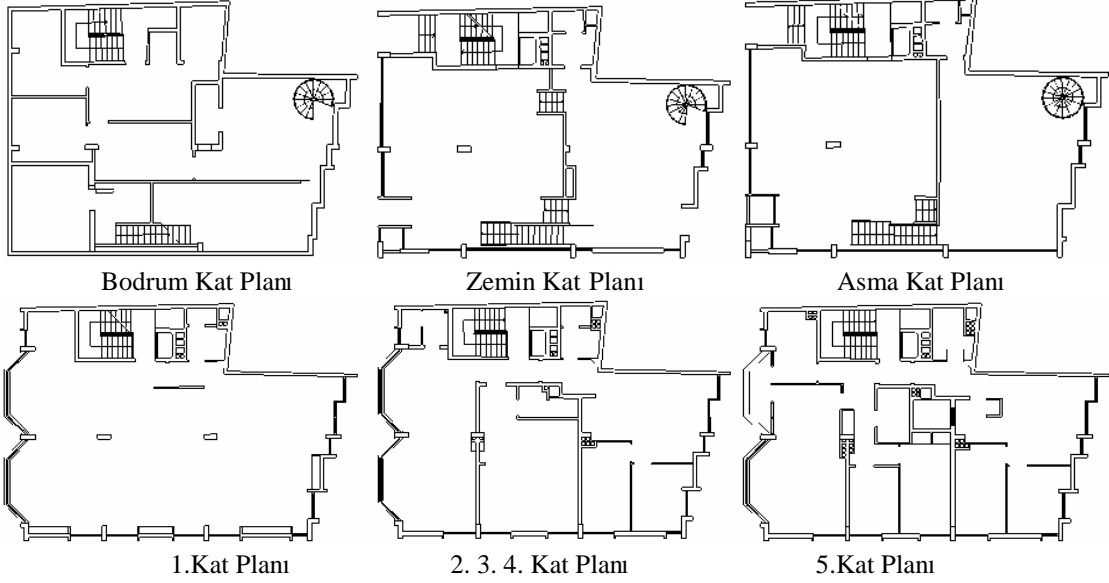
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 42. Trabzon ili 22 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 22 Yapı Mimarı : Selahattin Göksal Yapım Yılı : 1980 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI ÖZELLİKLERİ: Eğrisel cephe elemanları (M) Yatay sağır ve cam bantlar (M) Düşey köşe vurgusu (M+PM) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti(PM)

YAPI PLANLARI: (71)

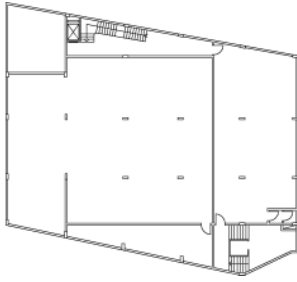
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

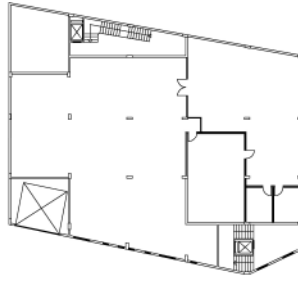
Tablo 43. Trabzon ili 23 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 23 Yapı Mimarı : Merter İnş.Tic.San.Ltd.Şti Yapım Yılı : 1996 Yapının Türü : Ecza Deposu Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yöresel cumba yüzeylerin tek ve çift kat yüksekliğinde cepheden fırlatılmasıyla oluşmuş tümsel bir kompozisyon (PM) Pastel renk kombinasyonları (OK) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Güvercinlik penceresi (PM)

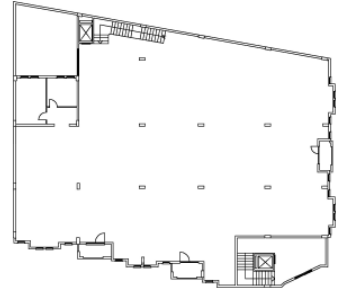
YAPI PLANLARI: (71)

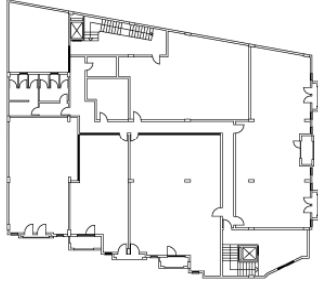
Bodrum Kat Planı

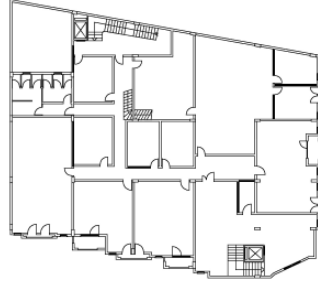
Zemin Kat Planı

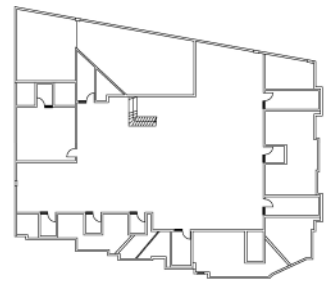
1.Kat Planı

2.Kat Planı

3.Kat Planı

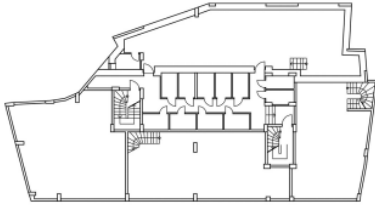
Çatı Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

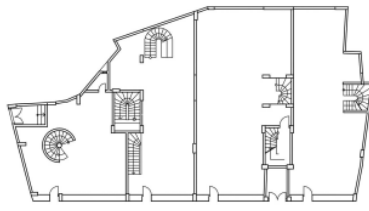

Tablo 44. Trabzon ili 24 nolu yapı analiz tablosu

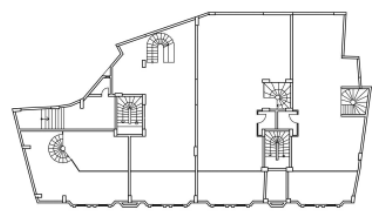
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 24 Yapı Mimarı : M. Sinan Kurbeçi Yapım Yılı : 1992(yapı mevcut değil) Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı(K) Renk ve fugalı çıkıntılarla ince, sağır ve cam bantların şaşırtılması (PM) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti(PM)

YAPI PLANLARI: (71)

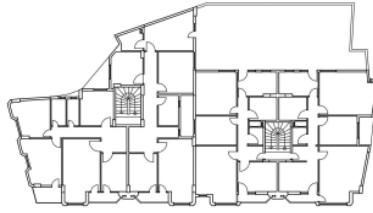
Bodrum Kat Planı

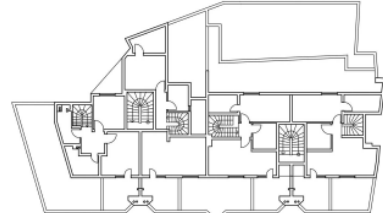
Zemin Kat Planı

Galeri Katı Planı

Normal Kat Planı

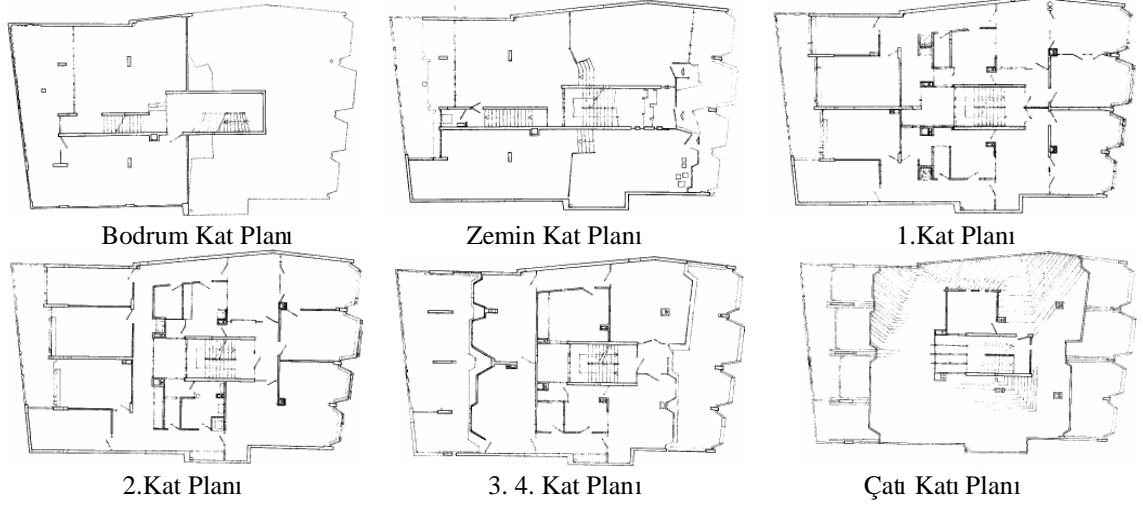

Çatı Katı Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

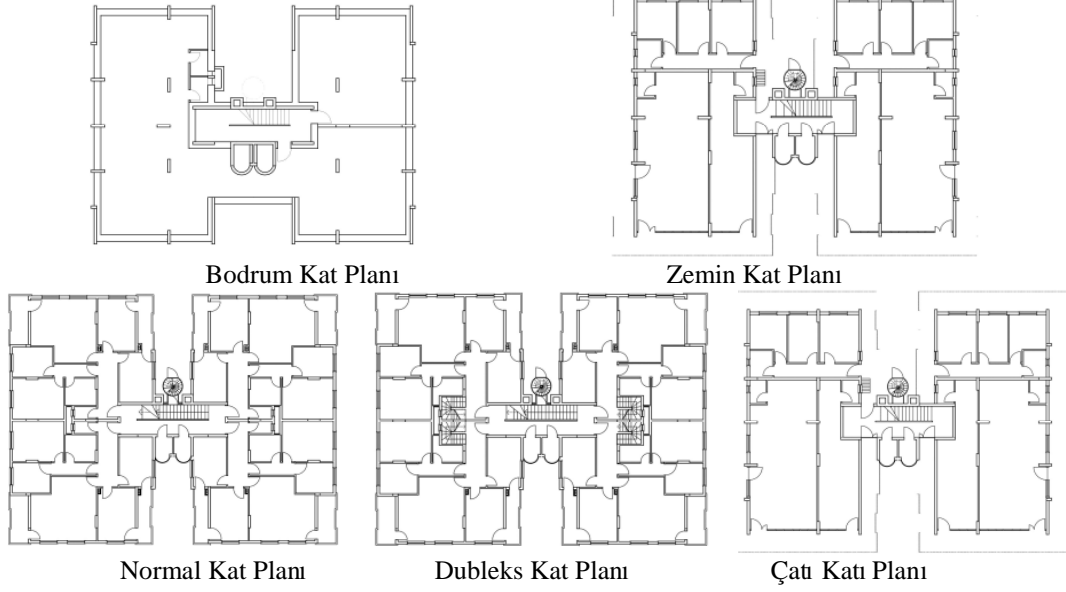
Tablo 45. Trabzon ili 26 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 26 Yapı Mimarı : Mustafa Polatoğlu Yapım Yılı : 1967 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 3,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımlı (K) Üst katlarda malzeme ve renkle işlevsel ayrımın sağlanması(Alto işlevselciliği izlenimi-M) Yatay ve fugalı sağır çıkmalı bantlar (M) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Eğrisel cephe elemanları (M)

YAPI PLANLARI: (71)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 46. Trabzon ili 29 nolu yapı analiz tablosu

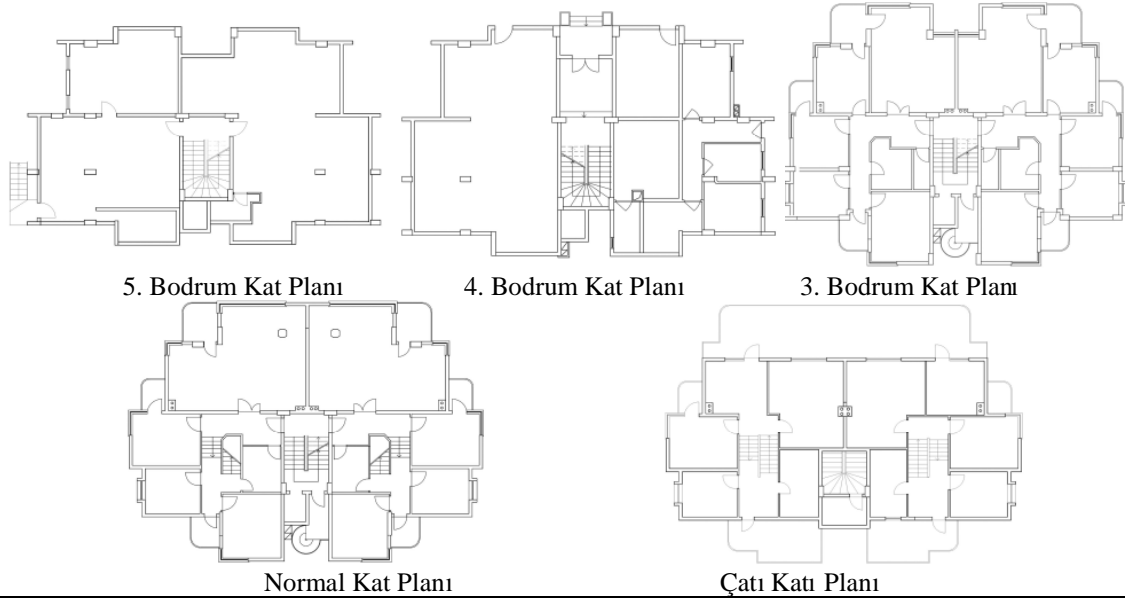
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 29 Yapı Mimarı : Hatice Öztürk Yapım Yılı : 1994-1995 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI ÖZELLİKLERİ: Pencere elemanlarıyla topyekün cephe örüntüsü(PM) Cephe örüntüsünün çeşitli geometrik, farklı renklerle ayrışması(PM) Pencere boyutları (V+PM) Cam asansör denemesi (PM)

YAPI PLANLARI: (73)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 47. Trabzon ili 30 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 30 Yapı Mimarı : L. Durmuş/G. Ustaömeroğlu Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : Konut(Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 4,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephe merkezinde yırtık hissi veren boşluklar (PM) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM) Zemin kattan taşan üst katlar (PM) Balkon dokusunun sürekliliği (M) Küçük ve zayıf çıkımlar (PM)

YAPI PLANLARI: (71)

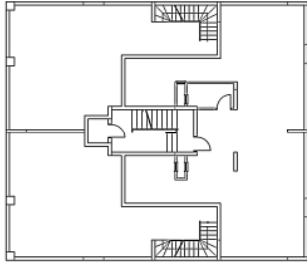

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

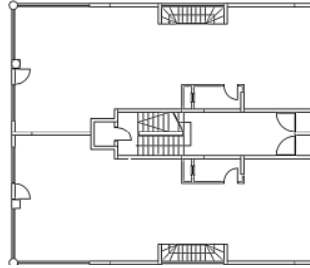

Tablo 48. Trabzon ili 31 nolu yapı analiz tablosu

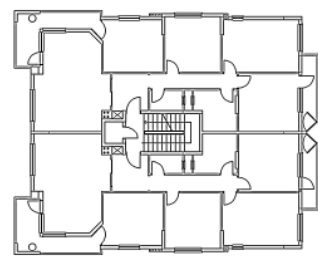
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 31 Yapı Mimarı : Yusuf Ardıç/Serbülent Vural Yapım Yılı : 2003 Yapının Türü : Konut(Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat aynımı ve doku farklılığı (K) Balkonlu köşe vurgusu (K) Merkezi, bütüncül ve simetrik cephe olgusu (US) Merih Karaaslan anımsatması (PM)

YAPI PLANLARI: (71)

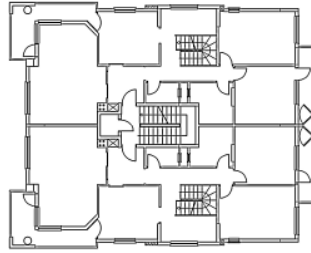
Bodrum Kat Planı

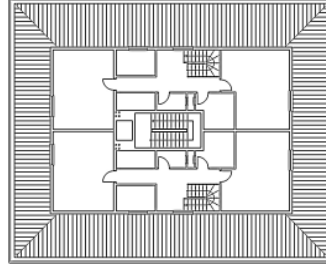
Zemin Kat Planı

1,2,3,4 Normal Kat Planı

5.Dubleks Kat Planı

Çatı Katı Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

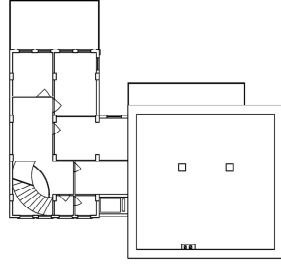
Tablo 49. Trabzon ili 33-34 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 33 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1959 Yapımın Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,64	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 34 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1950-1960 Yapımın Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,14
YAPI ÖZELLİKLERİ: Eğrisel ön cephe formu (EM) Yatay cam bantlarla boyut tekrarı (EM) Yatay sağır bantlarla boyut tekrarı (EM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay bant (fuga) ile kat ayrımı (K) Edulputz sıva (V) Zayıf çıkmanın getirdiği hareketli üst kat bantı (YM/LK) Tekil büyük pencereler (YM/LM)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

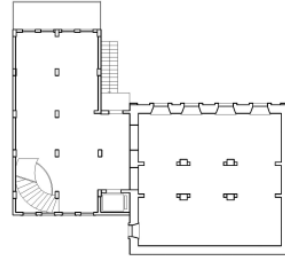
Tablo 50. Trabzon ili 35 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 35 Yapı Mimarı : Levent Durmuş/İlhan Sağlam Yapım Yılı : 2002 Yapının Türü : Mağaza Yapı Değ. Notu : 4,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Büyük ölçekte denenen yöre anlatımı (V) Çatı elemanı(Y) Açık çıkma (geleneksel) (V) Yöresel pencere boyutları ve düzeni (V)

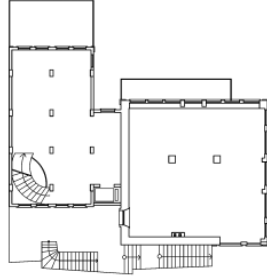
YAPI PLANLARI: (71)

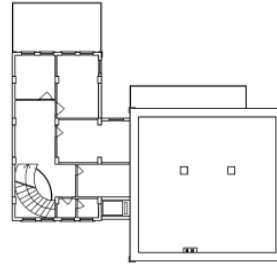
2. Bodrum Kat Planı

1. Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

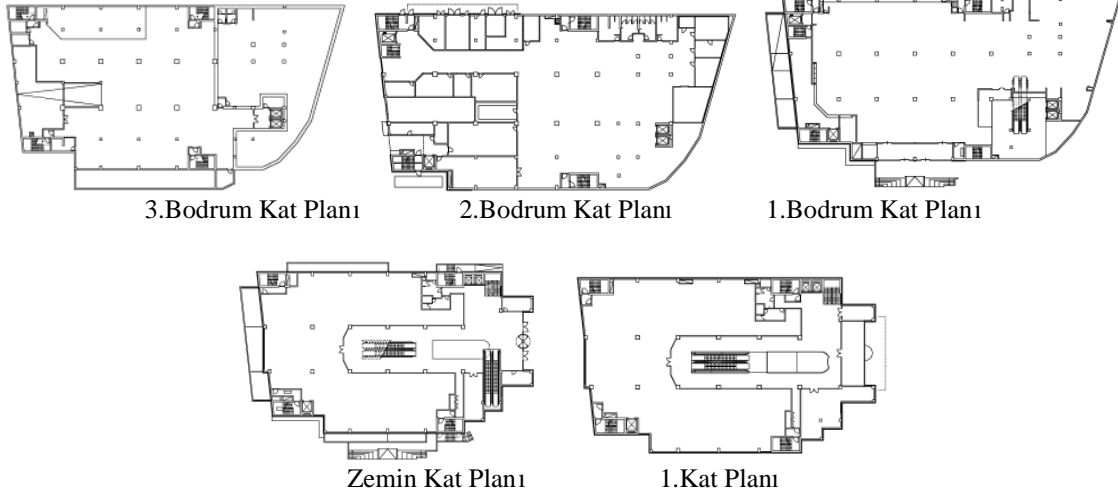
1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

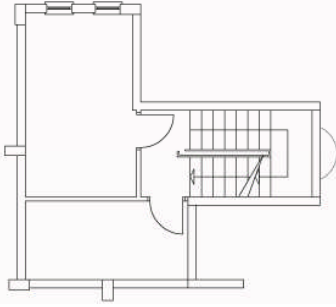
Tablo 51. Trabzon ili 36 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yıldızlı
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 36 Yapı Mimarı : Ziya Canbazoğlu Yapım Yılı : 2004 Yapının Türü : Alış-Veriş Merkezi Yapı Değ. Notu : 4,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır hareketler (K+EM) Üsk katlarda dokulu bant pencereler (EM) Girişte kalın saçak anlayışı (K) Pür geometrik, kübik form düzeni (M) Seyfi Arkan anımsatması (Halkevleri)

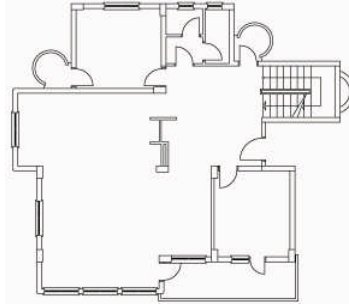
YAPI PLANLARI: (74)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 52. Trabzon ili 38 nolu yapı analiz tablosu

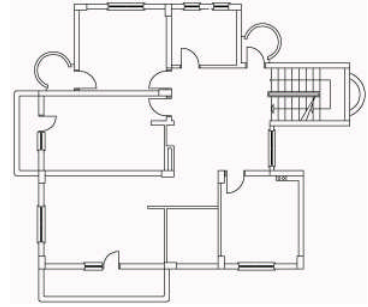
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yıldızlı
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 38 Yapı Mimarı : Bekir Gerçek Yapım Yılı : 1988-89 (yapı mevcut değil) Yapının Türü : Barınma/Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Eğrisel küçük balkon (Ricardo Bofill anımsatması) Çatı ve baca eleman ve bileşenlerinin yöresele referansı (V) Farklı pencere boyutlarının kompozisyonu (M+V) Cephede pencerelerde tekil ve serbest düzeni (Venturi anımsatması-YM+PM)

YAPI PLANLARI: (75)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

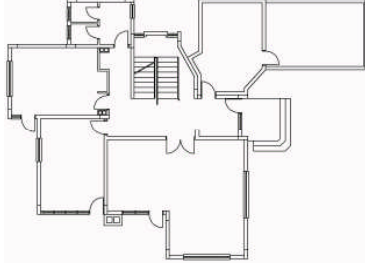
+3.10 Kodu Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

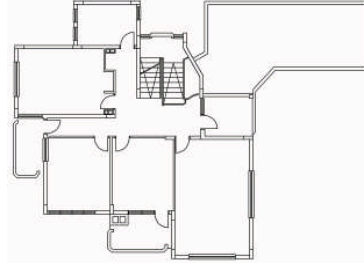
Tablo 53. Trabzon ili 39 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yıldızlı
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 39 Yapını Yeri : Merkez Yapı Mimarı : Taşkın Özer Yapım Yılı :1987-88 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Çatı ve baca eleman ve bileşenlerinin yöresele referansı (V) Farklı pencere boyutlarının kompozisyonu (M+V) Cephede pencerelerde tekil ve serbest düzeni (Venturi anımsatması-YM+PM)

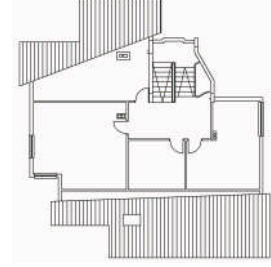
YAPI PLANLARI: (76)

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

Çatı Kat Planı

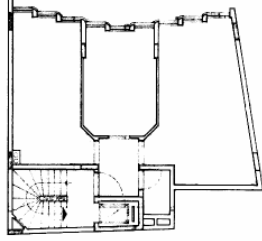
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

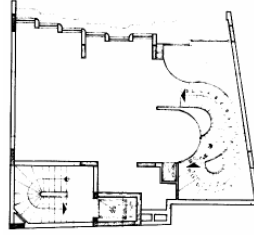
Tablo 54. Trabzon ili 40 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 40 Yapı Mimarı : M. Ali Yardımoğlu Yapım Yılı : 1984 Yapımın Türü : İşhanı Yapı Değ. Notu : 4,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Ritmik hareketli örgü cephe (PM) Yöresel pencere boyutları ve düzeni (V) Brüt beton kullanımı (B)

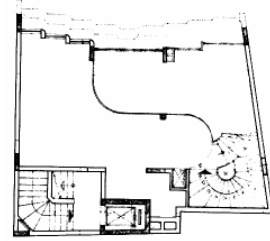
YAPI PLANLARI: (71)

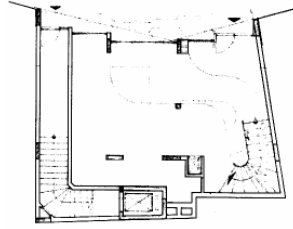
Büro Kat Planları

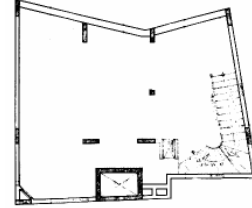
1.Kat Planı

Ara Kat Planı

Zemin Kat Planı

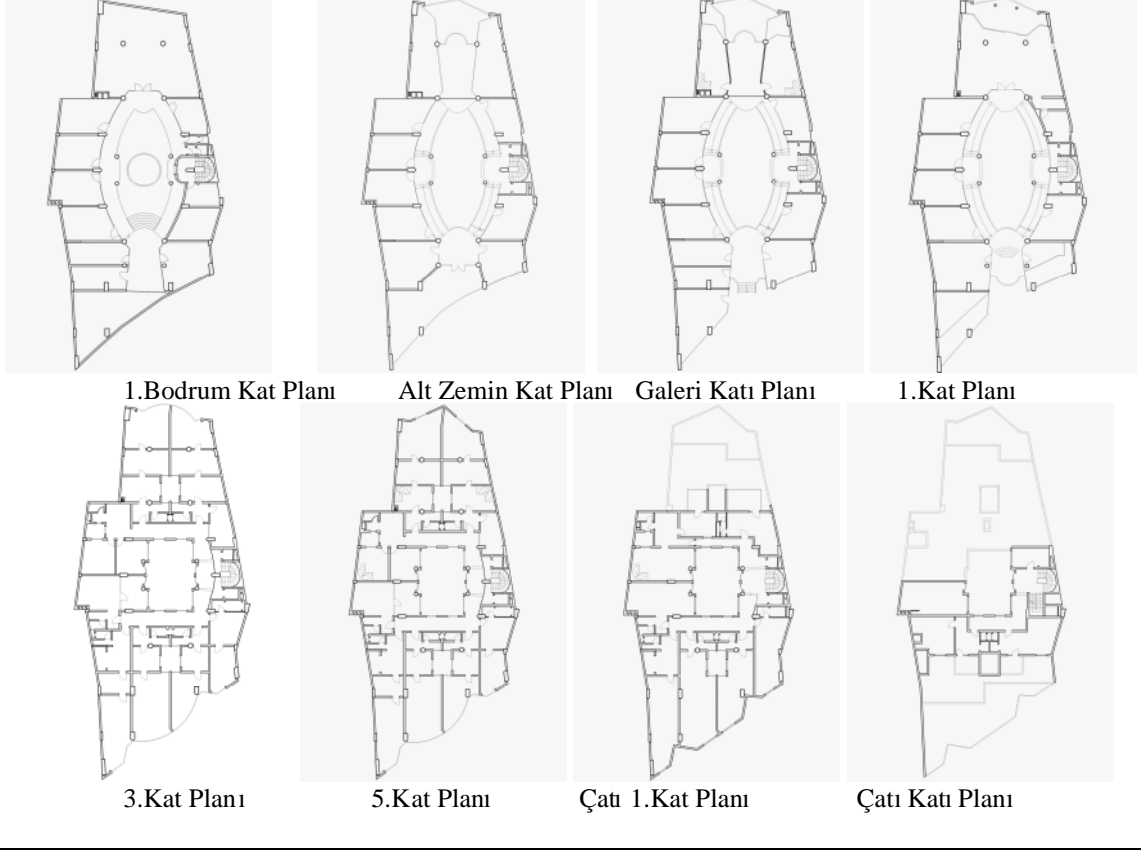
Bodrum Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 55. Trabzon ili 41 nolu yapı analiz tablosu

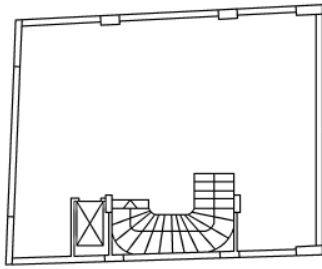
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 41 Yapı Mimarı : M. Sinan Gurbetçi Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : İş Merkezi Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Monimental etki yaratan klasik çerçeve (PM) Reflektif yekpare cam (PM) Abartılı çatı katı Rönesans pencereleri (K)

YAPI PLANLARI: (71)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

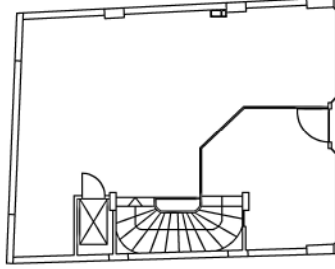
Tablo 56. Trabzon ili 42 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 42 Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı Yapım Yılı : 1986 Yapının Türü : Mağaza Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yatay eşdeğer bantlarla yekpare cephenin brüt betonla çerçevesi (M+PM+B)

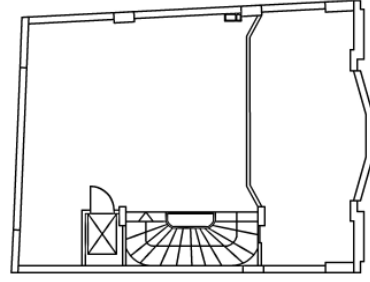
YAPI PLANLARI: (71)

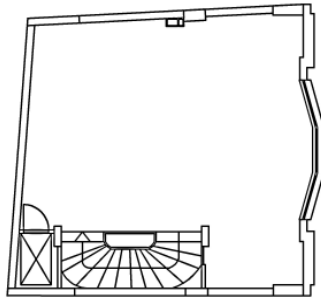
Bodrum Kat Planı

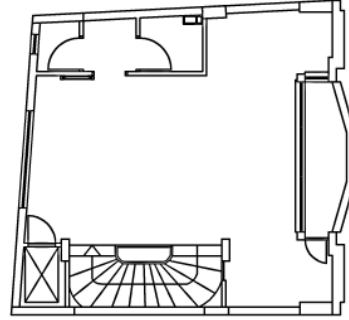
Zemin Kat Planı

Galeri Kat Planı

1.ve 2.Kat Planı

3.Kat Planı

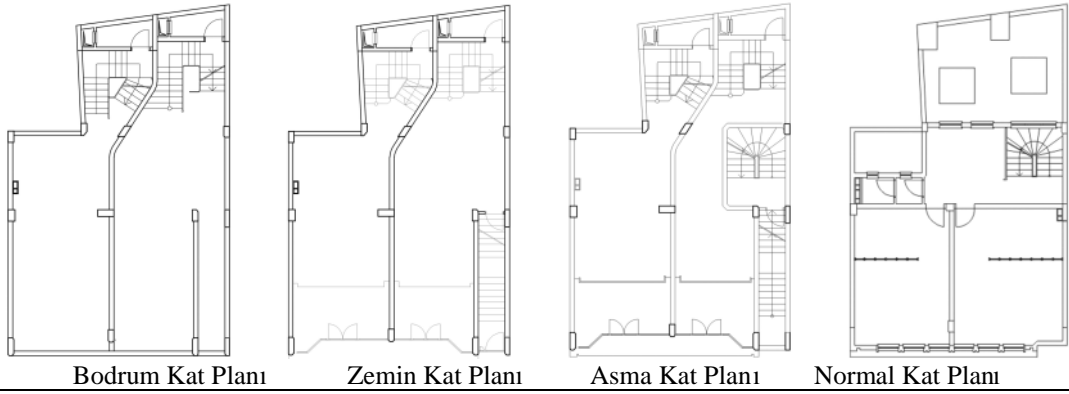
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 57. Trabzon ili 43 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 43 Yapı Mimarı : Bekir Gerçek Yapım Yılı : 1986 Yapımın Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 4,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımlı (K) Cephede üst katlarda küçük çıkıntılarla kademelenme (O+R anımsatması) Pencereyi ayıran sövelerde brüt beton süsleme kullanımı (K)

YAPI PLANLARI: (75)

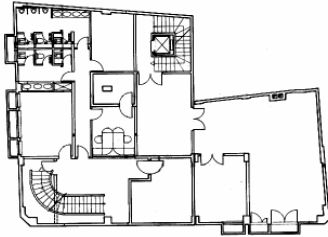
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

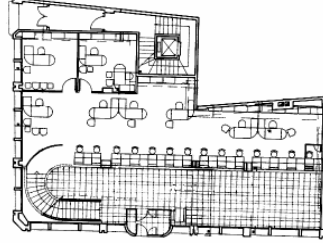
Tablo 58. Trabzon ili 46 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 46 Yapı Mimarı : Kenan Bağçicek Yapım Yılı : 1982 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,50	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheye sarkan kalın elemaner çatı parapeti (K+PM) Pencere tekrarlı sürekli arzedan cephe örüntüsü (PM) Monumental etki bırakan süreklilik (PM) Brüt beton kullanımı (B)

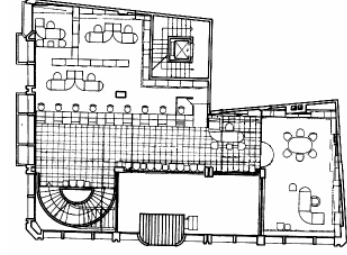
YAPI PLANLARI: (71)

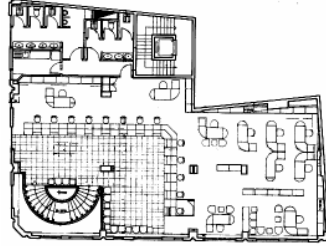
Bodrum Kat Planı

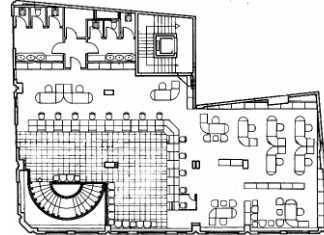
Zemin Kat Planı

Asma Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

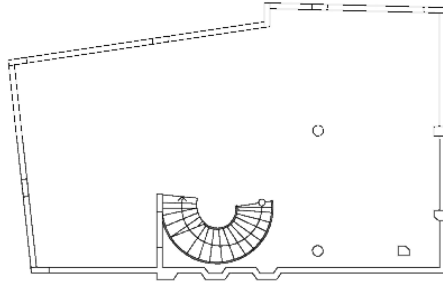
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

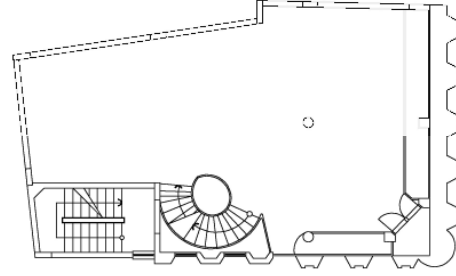
Tablo 59. Trabzon ili 47 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 47 Yapı Mimarı : Sezgin Atasoy Yapım Yılı : 1987 Yapının Türü : Mağaza Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat aynımı (K) Bol camlı zemin kat, sağır üst kat cephe düzeni (K+PM) Monumental etki (PM) Kesiksiz düşey cam satırlar(boşluklar) (EM) Kesiksiz düşey sağır cephe düzeni (EM) Silindiril köşe vurgusu (EM+PM)

YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

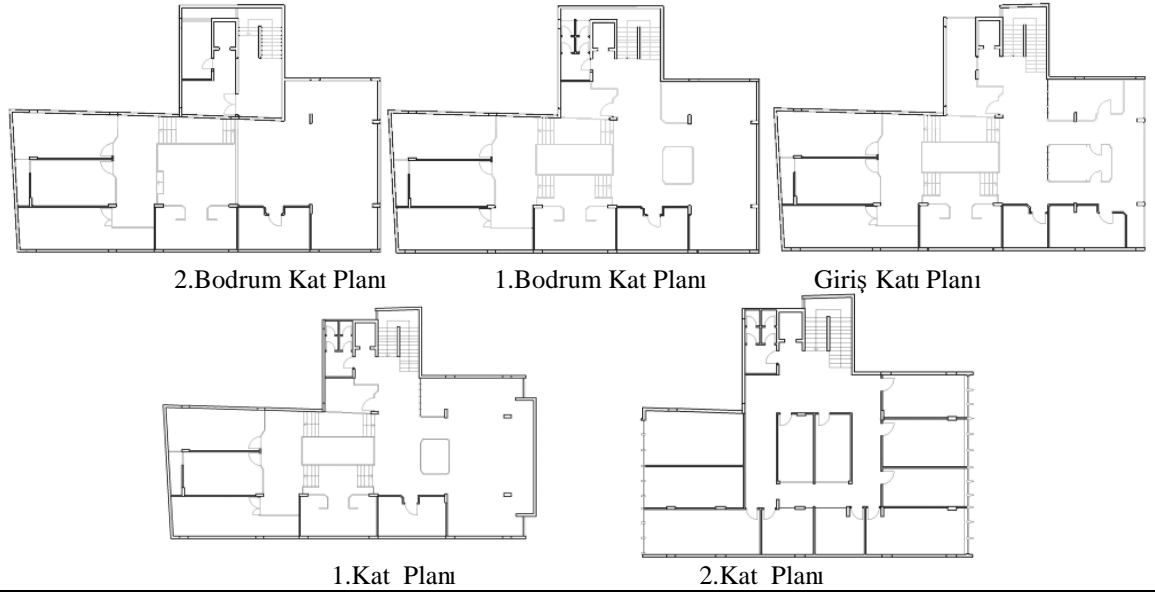
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 60. Trabzon ili 48 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 48 Yapı Mimarı : Engin Dilek Yapım Yılı : 1973 Yapının Türü : İşham Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır ve cam yatay bantların düşeyde ince kolonlarla bölünmesi (M) Zemin kat dokusunda kendi içinde farklılaşma (M)

YAPI PLANLARI: (71)

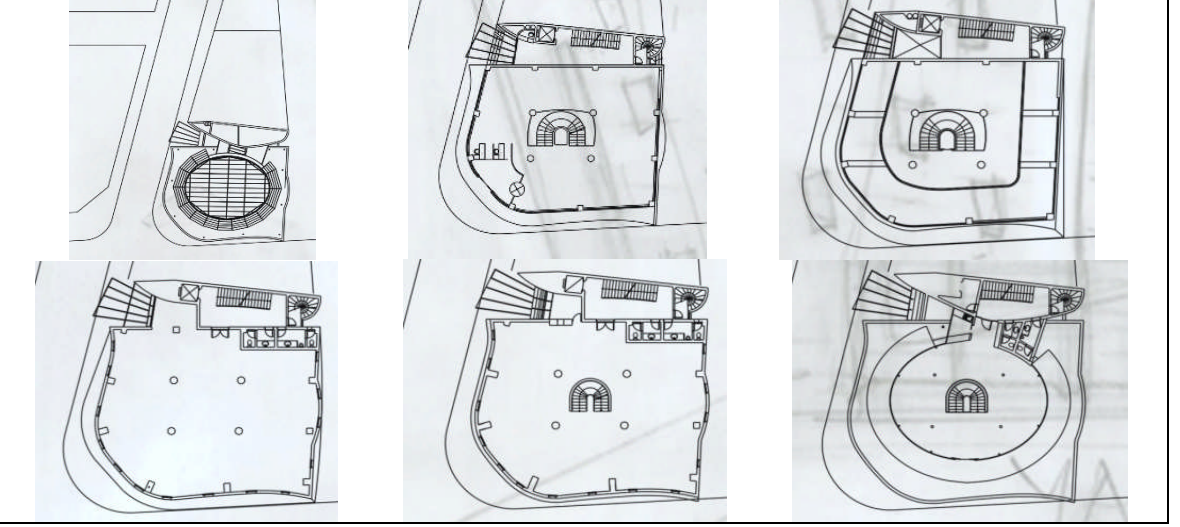
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 61. Trabzon ili 51 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 51 Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı Yapım Yılı : 2004 Yapının Türü : Eğitim/Dershane Yapı Değ. Notu : 4,64</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Eğrisel formun gelişigüzel bükülmesi, formun bozulması (Frank Gehry anımsatması) Sütunlu zemin kat vurgusu (K) Geniş saçak fikri (EM+US)</p>

YAPI PLANLARI: (70)

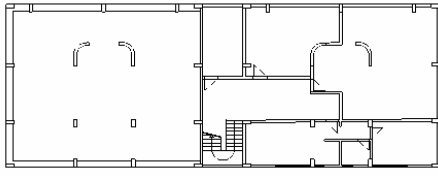
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

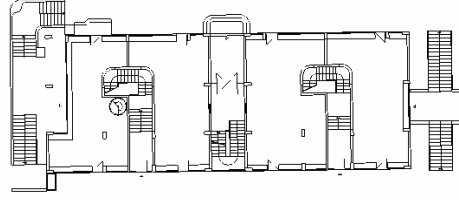
Tablo 62. Trabzon ili 52 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 52 Yapı Mimarı : Şahabettin Bayçelebi Yapım Yılı : 1985 Yapımın Türü : Konut(Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 4,21	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Renk ile sağlanan tarihsel göndermeler (tuğla hatıllı taş duvar izlenimi)(M+MVU) Köşe çıkmalı balkon (Bruno Taut anımsatması) Brüt beton ve çıplak tuğla kullanımı (B)

YAPI PLANLARI: (70)

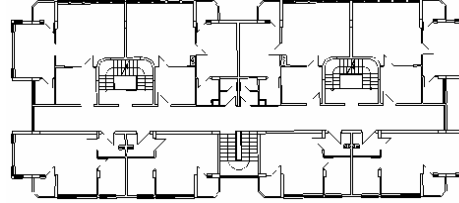
2. Bodrum Kat Planı

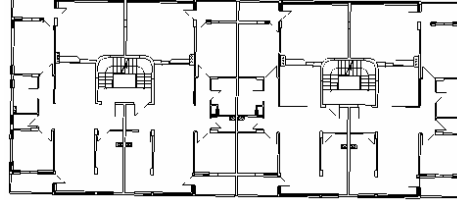
Zemin Kat Planı

1. Bodrum Kat Planı

1. Kat Planı

Normal Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

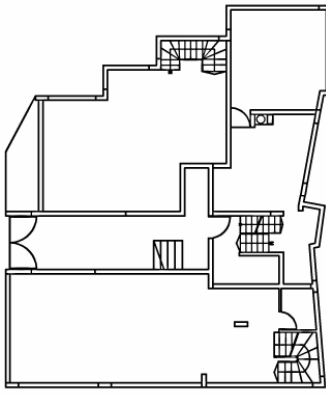
Tablo 63. Trabzon ili 53-54 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 53 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1960-1970 Yapının Türü :Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 54 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1960-1970 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,07
YAPI ÖZELLİKLERİ: Denizlikli yöresel pencere (YEM) Beşik çatı ve baca formu (V) Kapı üstü çıkma (V)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Denizlikli yöresel pencere (YEM) Beşik çatı ve baca formu (V) Kapı üstü çıkmanın cephede vurgulanması (V)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 64. Trabzon ili 57 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nos : 57 Yapı Mimar : Osman Kolcu Yapım Yılı : 1976 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır ve cam yatay bantlarla sağlanan örüntü (M) Balkon elemanının hareketiyle cephe örüntüsü (M)

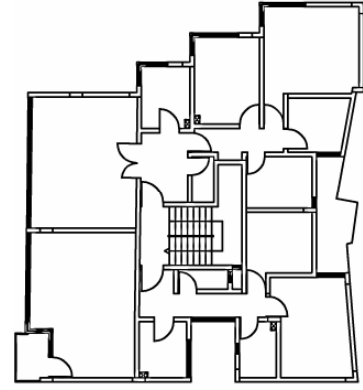
YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Galeri Kat Planı

Normal Kat Planı

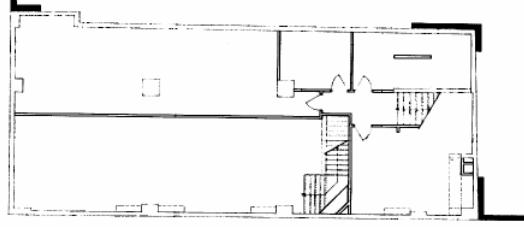
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

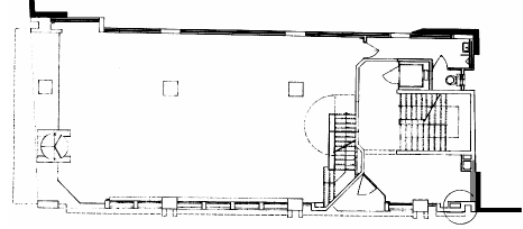
Tablo 65. Trabzon ili 58 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 58 Yapı Mimarı : Hüseyin İmamoğlu Yapım Yılı : 1984 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 4,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Yekpare örüntü cephe (PM)

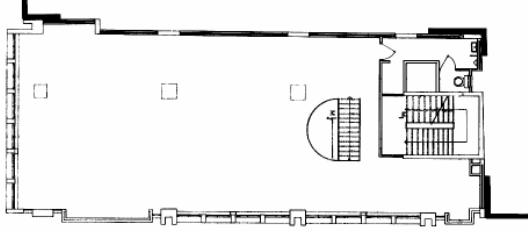
YAPI PLANLARI: (71)

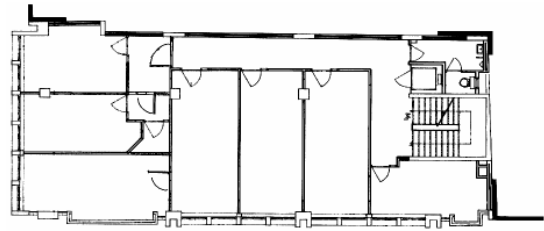
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

Tıp Büro Kat Planı

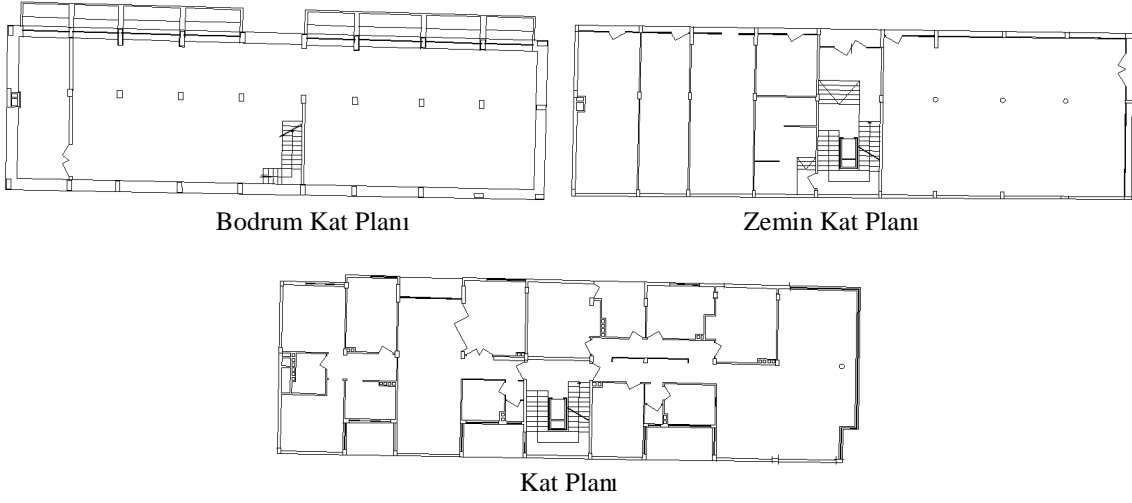
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 66. Trabzon ili 59 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 59 Yapı Mimarı : Sinan Kulaç Yapım Yılı : 1969 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Cephe düzeni (US)

YAPI PLANLARI: (71)

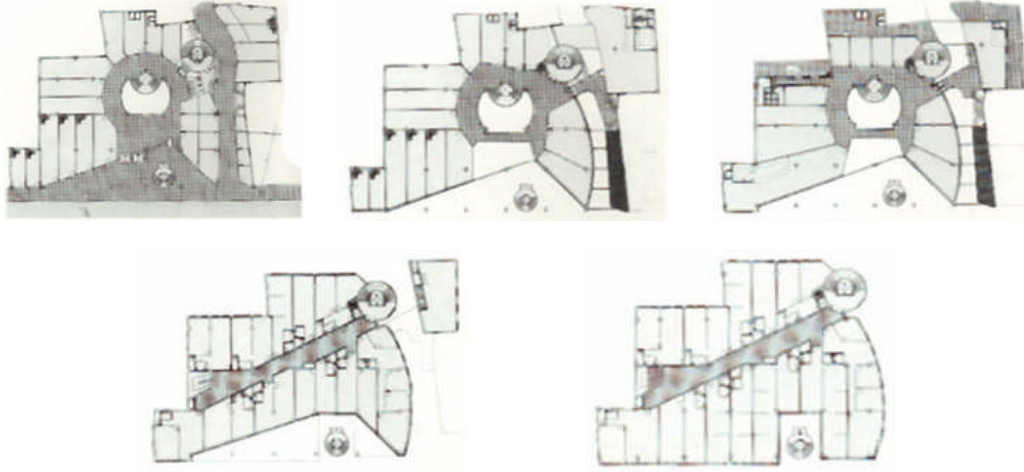
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 67. Trabzon ili 60 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 60 Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı Yapım Yılı : 1997 Yapının Türü : İş Merkezi Yapı Değ. Notu : 4,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Boşluk doluluk ayrımlı yekpare cephe örüntüsü (PM) Reflektif cam (PM) Kare sağır ağırlıkların cephede merdivelenmesi (PM) Çatı katı dokusu farklılaşması (PM)

YAPI PLANLARI: (70)

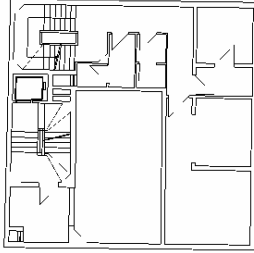
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

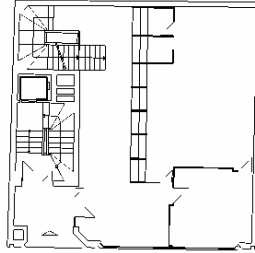
Tablo 68. Trabzon ili 61 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 61 Yapım Yeri : Merkez Yapı Mimarı : Osman Kolcu Yapım Yılı : 1986 (T.P.) Yapımın Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Cephe düzeni (US) Eğrisel cephe elemanları (M)

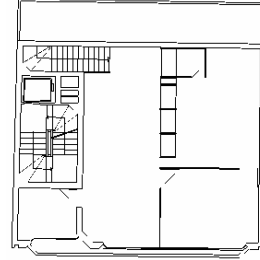
YAPI PLANLARI: (71)

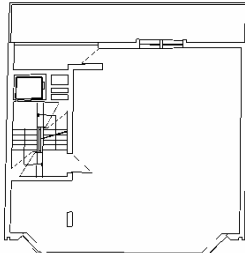
Bodrum Kat Planı

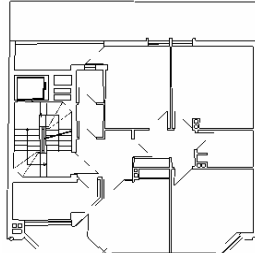
Zemin Kat Planı

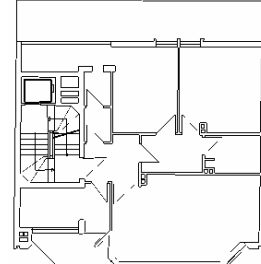
1. Kat Planı

2. Kat Planı

3. Kat Planı

4. 5. Kat Planı

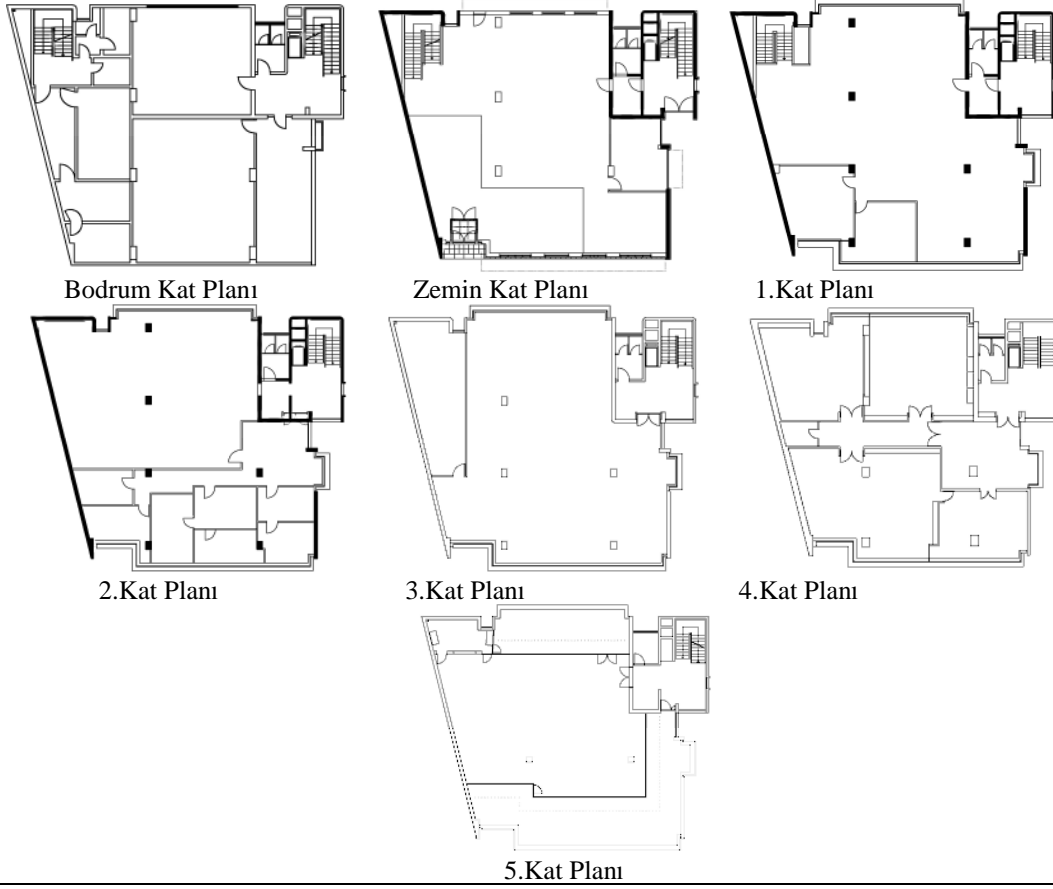
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 69. Trabzon ili 62 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 62 Yapı Mimarı : Cevdet İşyeri Yapım Yılı : 1974 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 5,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat aynımı (K) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Cephe düzeni (US)

YAPI PLANLARI: (72)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

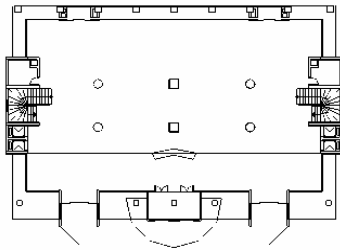
Tablo 70. Trabzon ili 63-64yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 63 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1960-1970 Yapının Türü : Sümerbank Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 64 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1930 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 4,43
YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yüzeylerle düşey etki bırakan bütüncül bir örüntü (K+PM) Düşey kurgunun egemen olması (PM) Monimental etki (K+PM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Kent geleneksel ev ve ofislerinde sık kullanılan pencere düzeni (Rum yapısı anımsatması K+Gelenekseli anımsatması) Kat ayrımlarının fugalarla vurgulanması (EM)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

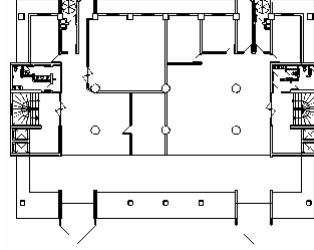
Tablo 71. Trabzon ili 65 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 65 Yapı Mimarı : Sinan Kurbetçi Yapım Yılı : 1994 Yapının Türü : Ticaret ve Sanayi Odası Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Monumental etki yaratan klasik çerçeve (PM) Reflektif yekpare cam (PM) Abartılı çatı katı Rönesans pencereleri, gül penceresi (K+PM)

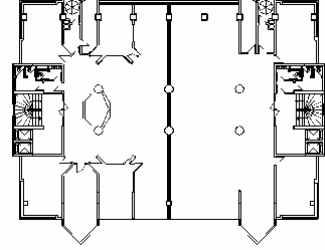
YAPI PLANLARI: (71)

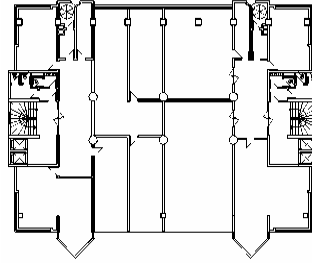
Zemin Kat Planı

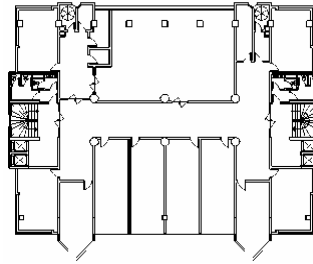
Galeri Kat Planı

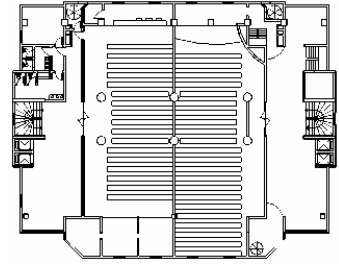
1.Kat Planı

2.Kat Planı

6.Kat Planı

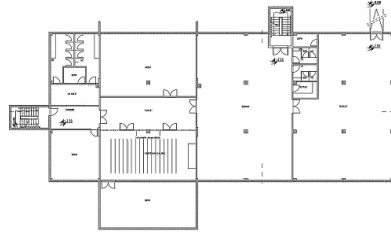
7.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

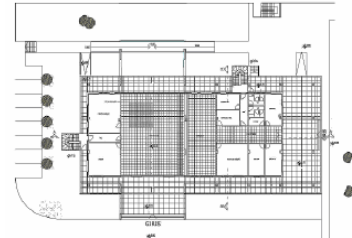

Tablo 72. Trabzon ili 66-A/B nolu yapı analiz tablosu

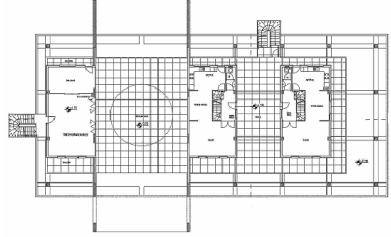
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 66-A Yapı Mimarı : Sonay Çevik /Serbülent-Nilhan Vural, Nihan Engin Yapım Yılı : 2002-2003 Yapının Türü : Üniversite/İdari Bloğu Yapı Değ. Notu : 5,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Serbest düzende modern referanslı kübik ve prizmatik etkiler (PM) Süs asma kirişleri (PM) Geçişlerde büyük cam sathlar (PM) Renk vurgusu ve alukobont malzeme vurgusu (PM) Serbest pencere düzeni (PM) Cam kutu içine alınmış sirkülasyon alanı (PM)

YAPI PLANLARI: (77)

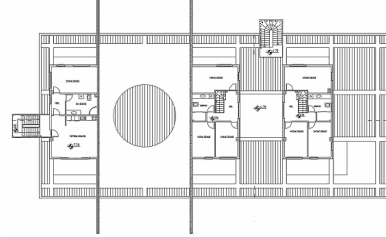
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

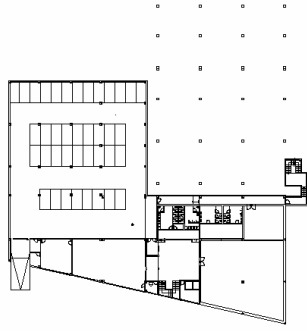
2. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

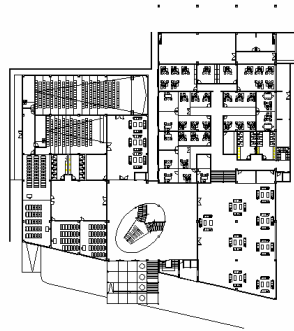
Tablo 72'nin devamı

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 66-B Yapı Mimarı Gün : Sonay Çevik /Ali Kemal Yapım Yılı : 2003 (tadilatlı proje) Yapının Türü : Üniversite/Derslik Bloğu Yapı Değ. Notu : 5,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Serbest düzende modern referanslı kübik ve prizmatik etkiler (PM) Süs asma kirişleri (PM) Geçişlerde büyük cam satırlar (PM) Renk vurgusu ve alukobont malzeme vurgusu (PM) Serbest pencere düzeni (PM)

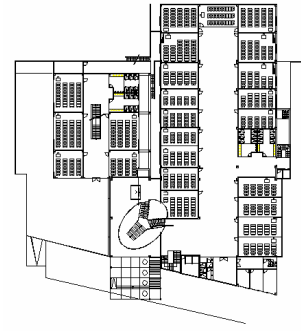
YAPI PLANLARI: (78)

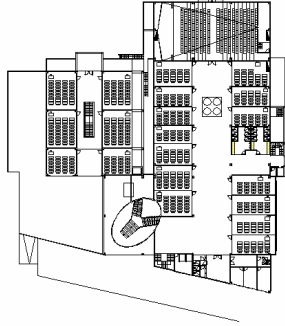
Bodrum Kat Planı

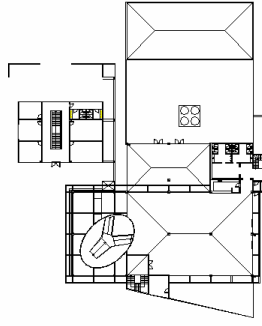
1.Bodrum Kat Planı

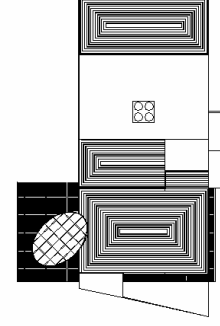
Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

Çatı Katı Planı

Çatı Planı

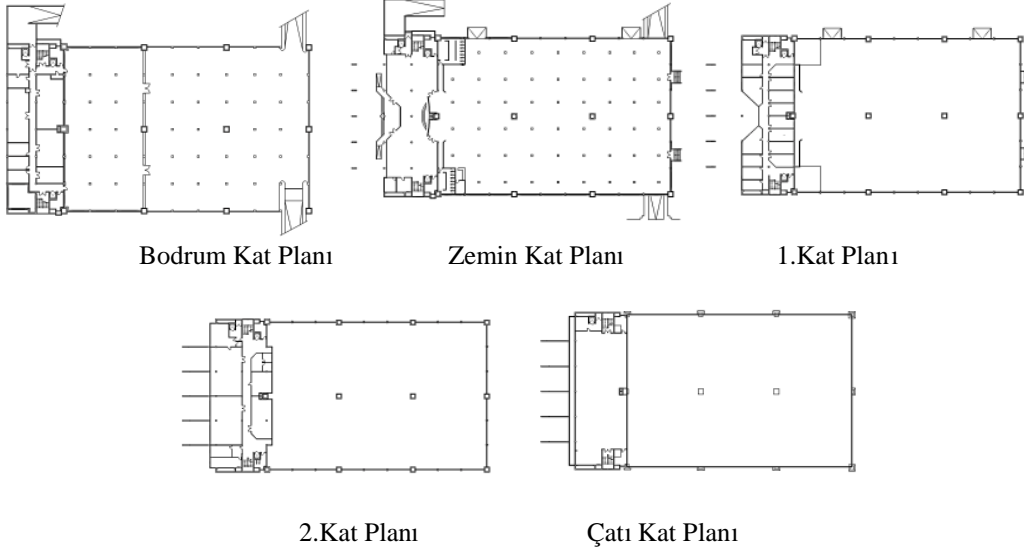
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 73. Trabzon ili 67 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Şana
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 67 Yapı Mimarı : Yalçın Sağlıkova Yapım Yılı : 2002 Yapımın Türü : Ticaret Merkezi Yapı Değ. Notu : 5,00	YAPI ÖZELLİKLERİ: Giriş ögesinin vurgusu (K+PM) Cephe sonunda taşan kalın bant, kapalı çıkma (M+PM) Cam yatay bant (M) İşlevsel kullanılan güvercinlik penceresi (PM) Klasik yırtık izlenimi veren renk ve doku farkları (K+PM) Köşelerde renk farkıyla ortaya çıkan sağır, kübik vurgular (K+M)

YAPI PLANLARI: (79)

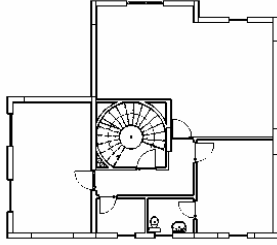
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

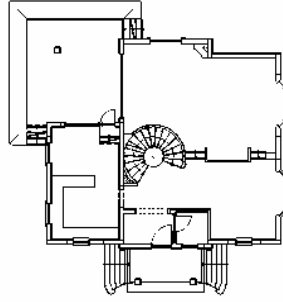
Tablo 74. Trabzon ili 69 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Şana
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 69 Yapı Mimarı : Sezgin ATASOY Yapım Yılı : 2001 Yapının Türü : Konut (Müstakil Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Söveli zemin kat pencereleri (PM+P) Renk ve doku farklılıkları (PM) Yöreyi anımsatan farklı formda pencereler (PM) Sağır üçgen alınlıklar(PM) Geniş saçaklar (V)

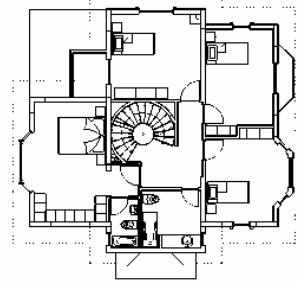
YAPI PLANLARI: (80)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Bodrum Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 75. Trabzon ili 70 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yahıncak-Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 70 Yapı Mimarı : Mesut Evren Yapım Yılı : Yapının Türü : Konut (Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,21</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 71 Yapı Mimarı : Sinan Kurbetçi Yapım Yılı : Yapının Türü : Konut (Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,57</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Hareketli beşik çatı versiyonu (V) Kotlara yayılmış planlama (VM) Yöresel pencere oranları (V)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Modernist yatay bantların masif bir kitlede sahte düşey renklerle ve balkon hareketleriyle parçalanarak hafifletilmesi (P+M) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM) Parapetten içeri çekilen beşik çatı (V)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

Tablo 76. Trabzon ili 73 nolu yapı analiz tablosu

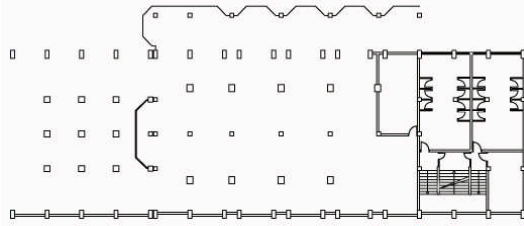
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 73 Yapı Mimarı : Sezgin ATASOY Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : Konut/Apartman Yapı Değ. Notu : 3,64</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Yöresel cumba yüzeylerin tek ve çift kat yüksekliğinde cepheden fırlatılmasıyla oluşmuş tümsel bir kompozisyon (PM) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Köşe Fransız balkonları (PM) Yöresel evlerdeki kapalı çıkımların distorsiyonlarıyla elde edilmiş cephe elemanlarının kullanımı (P)</p>
<p>YAPI PLANLARI: (81)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 10px;"> Normal Kat Planı Dubleks Kat Planı Çatı Katı Planı </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	

Tablo 77. Trabzon ili 74-78 nolu yapı analiz tablosu

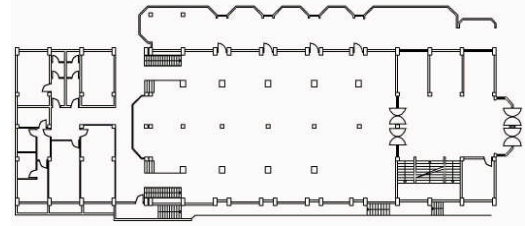
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Beşikdüzü-Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 74 Yapı Mimarı : Lütfü Altun Yapım Yılı : 1978 Yapının Türü : Otel Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 78 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,71
YAPI ÖZELLİKLERİ: Katlardaki çıkmaların balkonlarla bitirilerek kendine özgü örüntü oluşturma (VPM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay kornişlerle cephe düzeni (EM) Kapalı çıkmalar (V) Yöre boyutlarında pencere formu (V) Kalın cepheden taşan parapet duvarı Kübik anımsatma (K)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 78. Trabzon ili 76 nolu yapı analiz tablosu

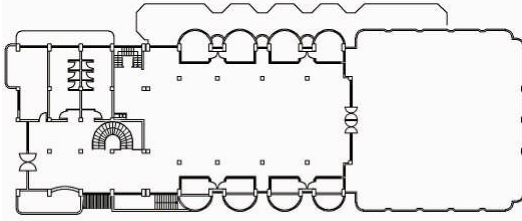
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Vakfıkebir
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 76 Yapı Mimarı : Lütfü Altun Yapım Yılı : 1982 Yapının Türü : Belediye Düğün/Sergi Salonu Yapı Değ. Notu : 3,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephe üzerine sarkan elemaner açık çıkmalar (PM) Kör formun boşluk yaratmada kullanımı (PM) Kemer formunun pencere olarak kullanımı (PM)

YAPI PLANLARI: (81)

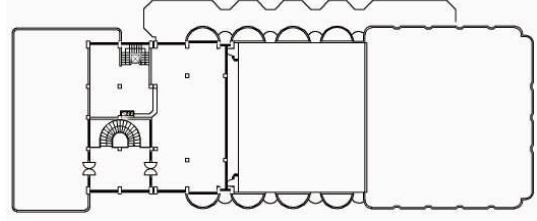
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

+6.00 Kodu Planı

+9.00 Kodu Planı

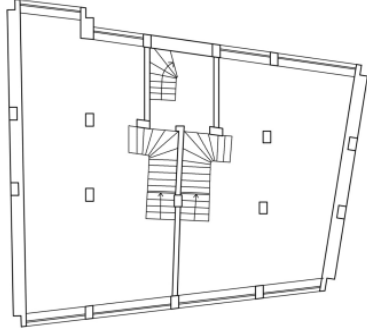
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 79. Trabzon ili 79-80 nolu yapı analiz tablosu

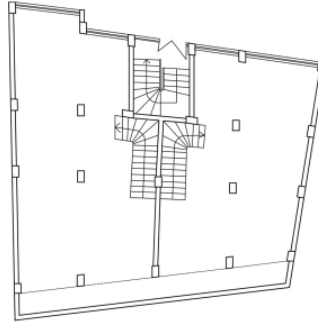
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 79 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1958 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,64	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 80 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1960-1970 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,21
YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Yekpare örüntü cephe (PM) Geniş çatı çıkması (V+EM) Edulputz sıva kullanımı (V) Köşe pencereleri (M) Pencere boyutları (V)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Balkonun estetik doku olarak kullanılması (M) Sağır ve cam yatay bantlar (M)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 80. Trabzon ili 81 nolu yapı analiz tablosu

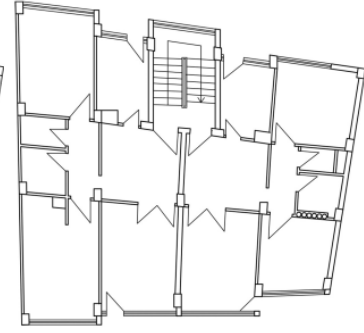
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 81 Yapı Mimarı : Ömer Öztürk Yapım Yılı : 1968 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 4,07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Balkonun estetik doku olarak kullanılması (M)

YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

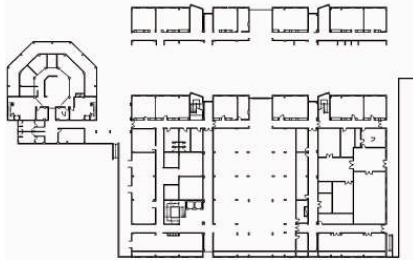
Tablo 81. Trabzon ili 85-87 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez-Arsin
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 85 Yapı Mimarı : Engin Dilek Yapım Yılı : 1967 Yapının Türü : Tekel İdare Binası Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 87 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1990 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,57
YAPI ÖZELLİKLERİ: Cephe elemanı olarak seçilen eğik yüzeyli çıkmaların tekrarıyla sağlanan hareketli düzene kontrast yapan sağır ağırlıklı düz cephe (Avlar Aalto anımsatması-M) Sağır yatay bantların katlara doğru kademelenmesiyle elde edilen sağır kübik cephe (M)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Giriş üstü açık çıkma, beşik çatı (V) Yuvarlak sütunlu yöre yapılarına göre masif tabanlı eklektik yapı (P)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

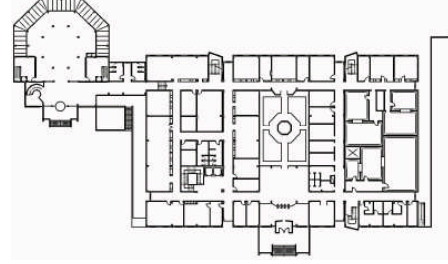
Tablo 82. Trabzon ili 92 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Söğütlü
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 92 Yapım Yeri : Söğütlü Yapı Mimarı : Sura Ülkü Yapım Yılı : 1999 Yapının Türü : TRT Binası Yapı Değ. Notu : 4,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Rönesans pencereleriyle elde edilen topyekün cephe örüntüsü (KK) Pür geometrik kübik kütle formu (Aldo Rossi anımsatması)

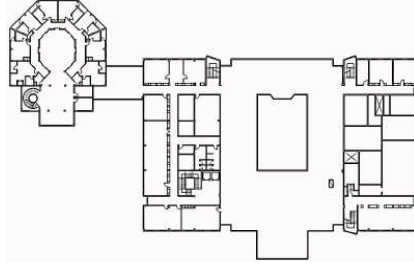
YAPI PLANLARI: (82)

Bodrum ve Asma Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

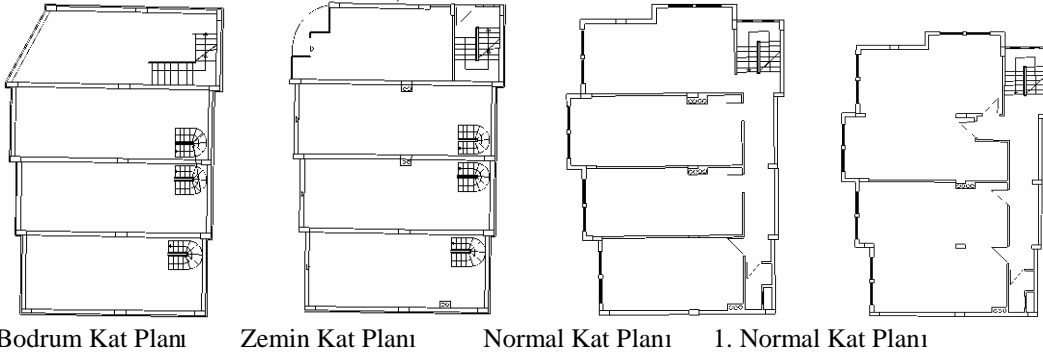
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 83. Trabzon ili 95 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 95 Yapı Mimarı : M. Ali Yardımoğlu Yapım Yılı : 1987 (T.P.) Yapının Türü : İşyeri+Dükkan Yapı Değ. Notu : 4,29	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Çift kat kapalı çıkma (V) Geleneksel pencere boyutlarının birleştirilmiş versiyonları (V) Geniş saçaklı beşik çatı (V)

YAPI PLANLARI: (71)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

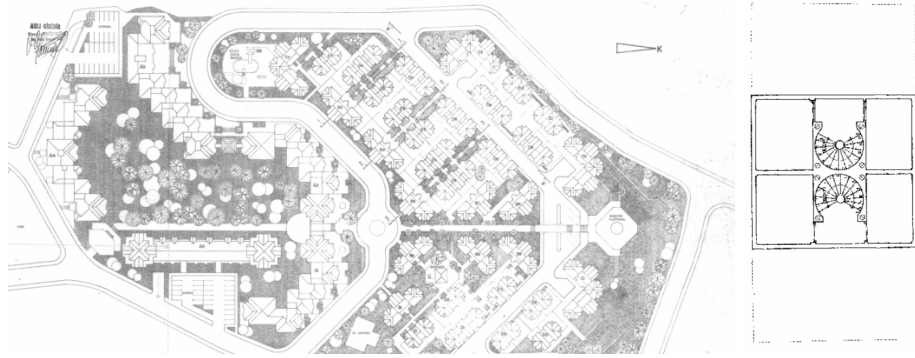
Tablo 84. Trabzon ili 96-107 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 96 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1950-1960 Yapımın Türü : İşyeri+Dükkan Yapı Değ. Notu : 3,5</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 107 Yapı Mimarı : Sezgin Atasoy Yapım Yılı : 2000 Yapımın Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,64</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Eğrisel köşe yapısı (M) Zemin kat üst kat ayrımı (K) Üst kat altına beton payanda dizaynı Ara katlardan farklılaşan topyekün balkonlu çatı kartı (EM-YM/LM)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Geniş saçak, Sahte kolonlar (PM) Balkon korkuluklarındaki Rönesans boşlukları (Alvar Aalto anımsatması)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

Tablo 85. Trabzon ili 97-A/B nolu yapı analiz tablosu

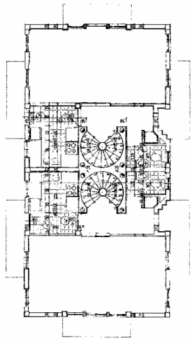
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 97-A Yapı Mimarı : Gülsüm Sağlamer Yapım Yılı : 1984 Yapının Türü : Konut (Toplu Konut T-1) Yapı Değ. Notu : 4,21	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yöresel cumba yüzeylerin tek ve çift kat yüksekliğinde cepheden fırlatılmasıyla oluşmuş tümsel bir kompozisyon (PM) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Köşe Fransız balkonları (PM) Yöresel evlerdeki kapalı ve açık çıkmaların distorsiyonlarıyla elde edilmiş cephe elemanlarının kullanımı (P)

YAPI PLANLARI: (71)

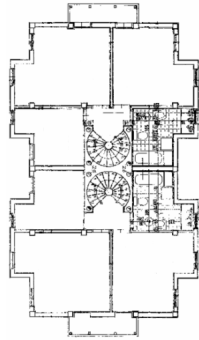

Vaziyet Planı

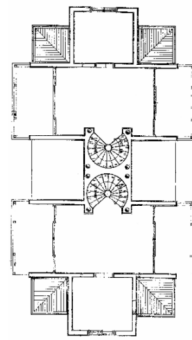
Bodrum Kat Planı

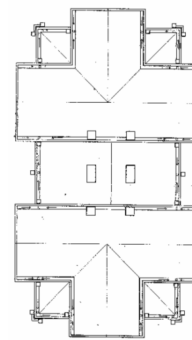
Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

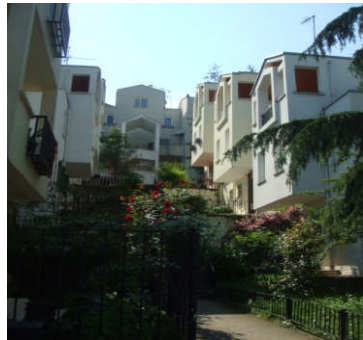

2.Kat Planı

Çatı Katı Planı

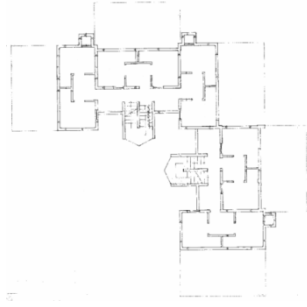
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

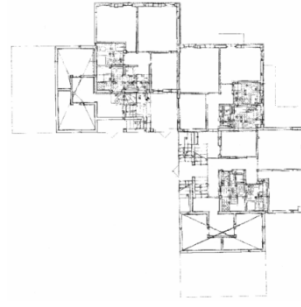
Tablo 85'in devamı

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 97-B Yapı Mimarı : Gülsüm Sağlamer Yapım Yılı : 1984 Yapının Türü : Konut /Toplu Konut Yapı Değ. Notu : 4,21	YAPI ÖZELLİKLERİ: Yöresel cumba yüzeylerin tek ve çift kat yüksekliğinde cepheden fırlatılmasıyla oluşmuş tümsel bir kompozisyon (PM) Pencere boyutlarının yöresele referanslı olması(V) Köşe Fransız balkonları (PM) Yöresel evlerdeki kapalı ve açık çıkmaların distorsiyonlarıyla elde edilmiş cephe elemanlarının kullanımı (P)

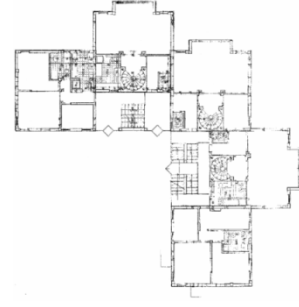
YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

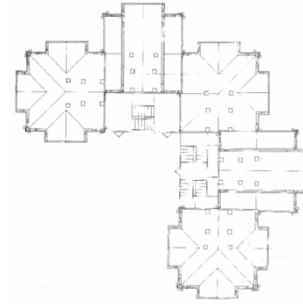
1.Kat Planı

2.Kat Planı

3.Kat Planı

Çatı Katı Planı

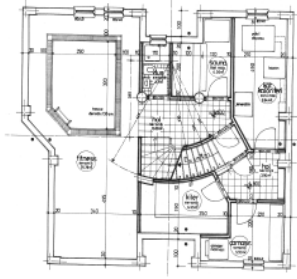
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

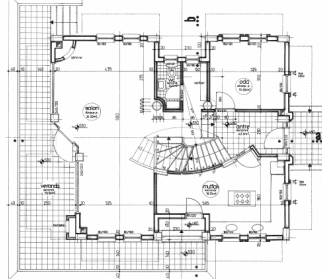
Tablo 86. Trabzon ili 101 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 101 Yapı Mimarı : Gürol Ustaömeroğlu Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Çerçevesi açık çıkmalar (V) Çıkma üzeri beşik çatıla(V) Kapalı çıkmalar (V) Mansart çatı (PV)

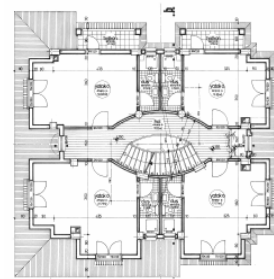
YAPI PLANLARI: (83)

1. Bodrum Kat Planı

2. Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 87. Trabzon ili 102 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 102 Yapı Mimarı : Gürol Ustaömeroğlu Yapım Yılı : 2003 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,93</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Yatay kornişlerle bölümlenmiş cephe (NKE) Geniş saçaklar (NKE) Köşe kolonatları Arkatlı balkon düzeni (NKE) Yöresel pencere boyutu ve motifleri (V)</p>

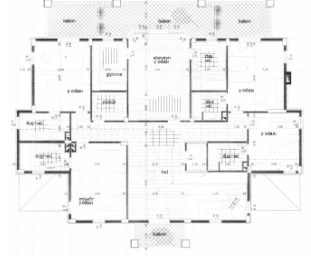
YAPI PLANLARI: (83)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

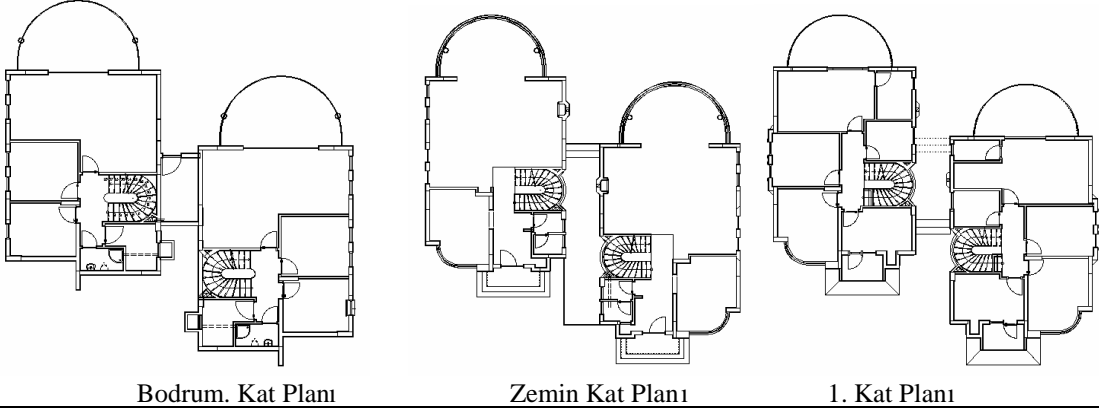
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 88. Trabzon ili 105 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 105 Yapı Mimarı : Sezgin Atasoy Yapım Yılı : 2001 Yapının Türü : Konut(Toplu Konut-Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Söveli zemin kat pencereleri (PM+P) Renk ve doku farklılıkları (PM) Yöreyi anımsatan pencere formu (PM) Eğrisel yüzeyli formlar (PM) Geniş saçaklar (V)

YAPI PLANLARI: (80)

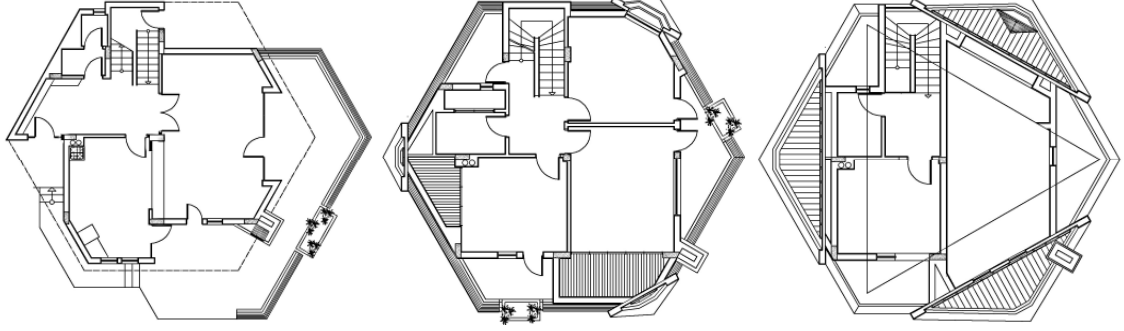
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 89. Trabzon ili 106 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 106 Yapı Mimarı : Sinan Kurbetçi-Ömer Ökten Yapım Yılı : 1994 Yapının Türü : Konut(Müstakil -Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Heykelsi yapı Vurgulu çatı örtüsü Pencere boyutları ve düzeni Yontu kaygıları (V)

YAPI PLANLARI: (84)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

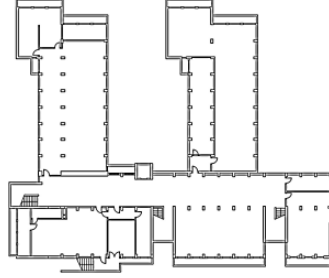
1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

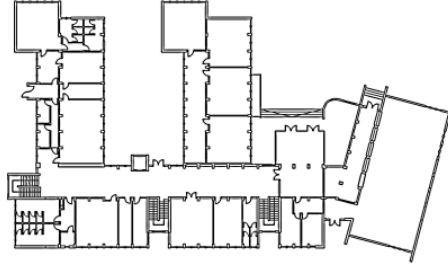

Tablo 90. Trabzon ili 110 nolu yapı analiz tablosu

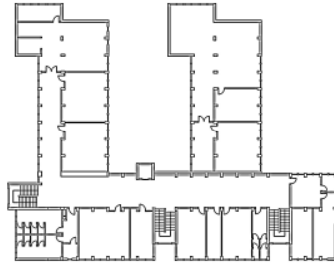
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 110 Yapını Yeri : Merkez Yapı Mimar : E.Onat,H.Can,Z.Onur,H.Sağlam, G.Gültek, S.Uysal, İ.Kesmez, Ş. Rastgeldi, M.Akansel, G.Ulukabak Yapım Yılı : 1998/2000 Yapının Türü : Okul Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Beşik çatı formasyonu (G) Gotik gül pencere yorumu (PM) Batı kaynaklı pencere örüntüsü(PM) Çelişkili renk kombinasyonu(PM)

YAPI PLANLARI: (66)

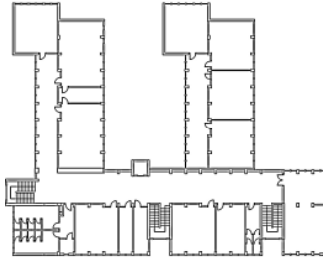
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 91. Trabzon ili 116 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yıldızlı
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 116 Yapı Mimarı : Sezgin Atasoy Yapım Yılı : 1984 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI BİLGİLERİ:
YAPI ÖZELLİKLERİ: Hareketli beşik çatı (V) Balkon vurgusuyla cephede süs ögesi oluşturma(M) Küçük işlevsel olmayan güvercinlik penceresi (G) Batılı pencere ebatları(PM)	YAPI ÖZELLİKLERİ:
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 92. Trabzon ili 117 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 117 Yapı Mimarı : Sabri Şentürk Yapım Yılı : 1993 Yapının Türü : İşhanı Yapı Değ. Notu : 3,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Karmaşık örüntü(PM) Yöre kapalı çıkmalarını taklit eden üç büyük birime yayılmış eklektik alınlı derin çıkma Pencere düzeni(M) Köşelerde eklektik pencere düzeni(Aldo Rossi anımsatması) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM) Hem yüzey zemin kat cephesi (PM)

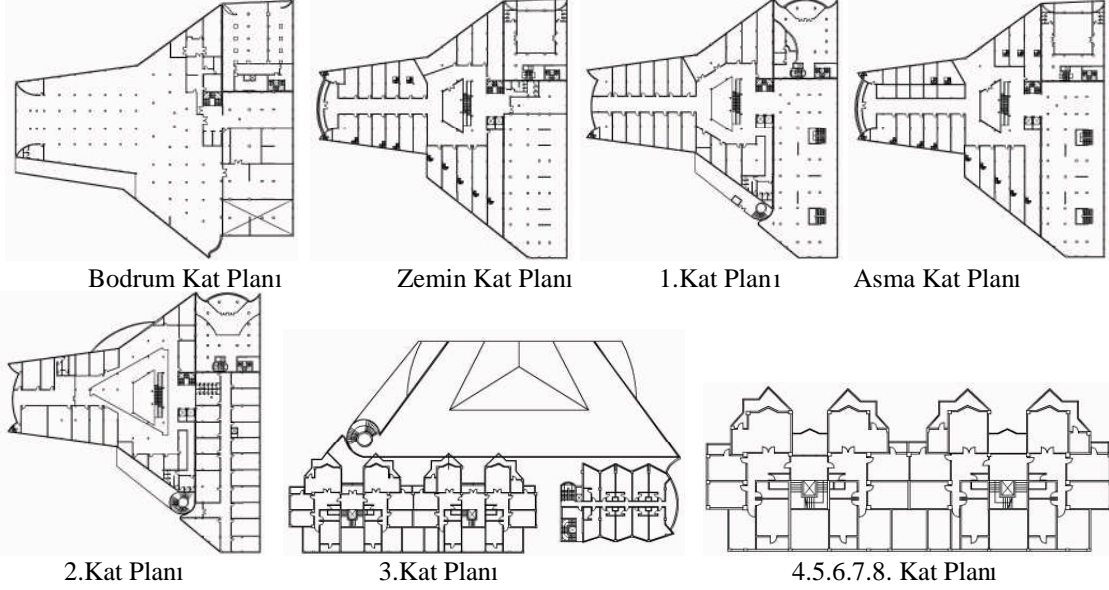
YAPI PLANLARI: (71)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 93. Trabzon ili 119 nolu yapı analizi tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 119 Yapı Mimarı : Gürol Ustaömeroğlu Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Kapalı çıkma pencere dokusu (V) Fransız balkonu (PM) Beşik çatı (V) Ahşap camekan çıkma (P)
YAPI PLANLARI: (83) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Üst Kat Planı</p> </div> </div>	
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: <div style="display: grid; grid-template-columns: 1fr 1fr; gap: 10px;"> </div>	

Tablo 94. Giresun ili 4 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 4 Yapı Mimarı : Mahmut Bayraktar Yapım Yılı : 1997 Yapının Türü : Alışveriş Merkezi Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Geniş reflektif cam satırlar (PM) Köşelerde megalit(tek başına) sağır köşe elemanları(PM) Çelişkili renk kullanımı (PM)

YAPI PLANLARI: (85)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

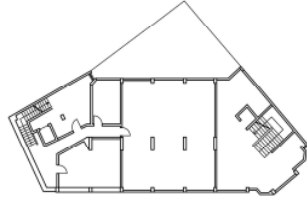
Tablo 95. Giresun ili 5-8 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 5 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1989 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 3,71</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 8 Yapı Mimarı : Baycan Kancı Yapım Yılı : 1970 Yapının Türü : Konut(Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 3,79</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Bant pencerelerdeki açılır pencere boyutlarının batı kaynaklı seçimi (eklektik) Düz yan cephenin oluşturduğu sade tavır Cepheye sarkan kalın parapet (PM) Kat boyunca giden yan kapalı çıkma motifi(PM) Brüt beton (B)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay bantların düşey vurgu elemanları ve de stil elemanların şaşırtılmasıyla elde edilen örüntü (M)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

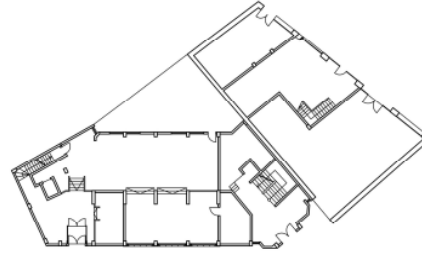
Tablo 96. Giresun ili 7 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 7 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufaoğlu Yapım Yılı : 1995/96 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 3,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır bantlarla ve ritmik pencerelerle yataylıgın vurgulanması(M) Silindirik formla köşe vurgusu(PM)

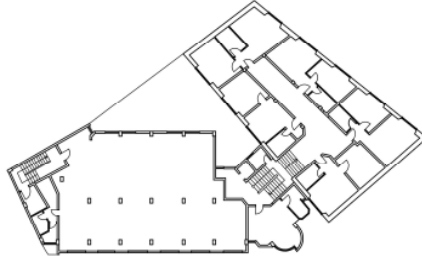
YAPI PLANLARI : (85)

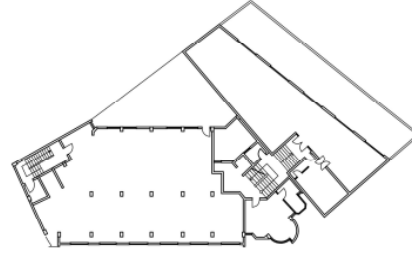
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1-2. Kat Planı

3. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

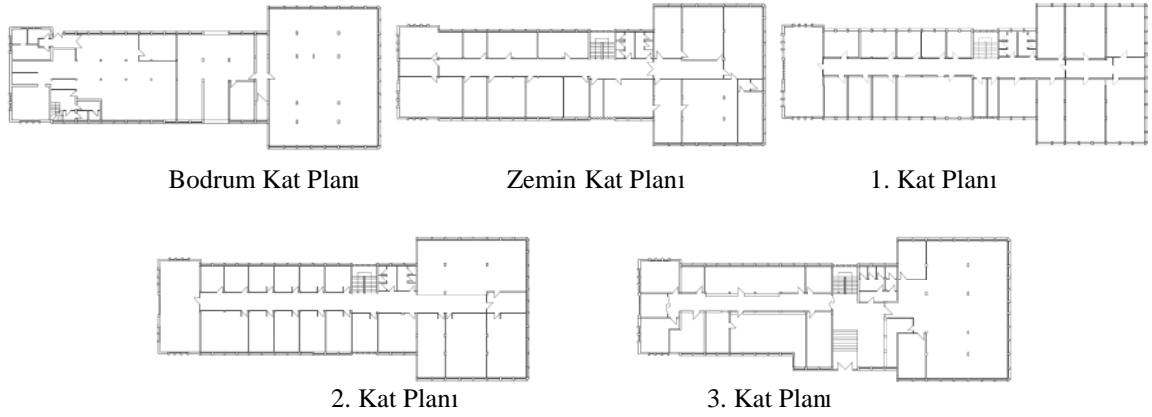
Tablo 97. Giresun ili 10-15 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 10 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufağaoğlu Yapım Yılı :1990 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,50	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 15 Yapı Mimarı : Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 1997 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 4,07
YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay bantlar arkasına gizlenmiş açık çıkma (M)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheden sarkan kalın çatı parapeti (PM) Japon mimarisi anımsatması(eklektik) Atipik pencere boyutları (P)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 99. Giresun ili yapı 17 nolu analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 17 Yapı Mimarı : Zeyyad Hakyemez Yapım Yılı : 1950-1960 Yapının Türü : Fiskobirlik Binası Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Düşey güneş kırıcılarla sağlanan topyekûn cephe örüntüsü (M) Aralık ve pencere boşluklarının vurgusu (K) Parapet ve düşey elemanların kesintisiz birleşiminin masif ve monumental etkisi (K+M) Edulputz sıva (V)

YAPI PLANLARI: (85)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

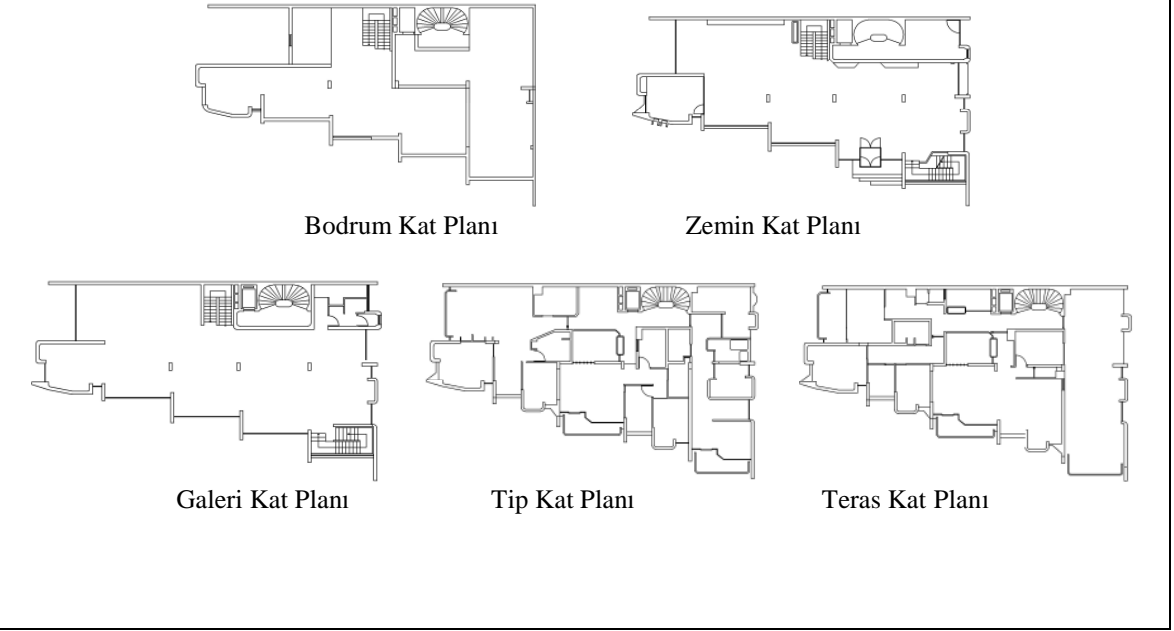
Tablo 100. Giresun ili 19-21 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Keşap-Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 19 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1940/50 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 21 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1970 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 3,50
YAPI ÖZELLİKLERİ: Yöresel pencere boyutu(V) Giriş üstü açık çıkma (V) Metal korkuluk (M) Çıkma altı süs kolonları (PM) Geniş saçaklı beşik çatı (V) Yatay kat kornişleri (M) (LM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yatay bantlar (M+US)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 101. Giresun ili 20 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 20 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1979 (yapı mevcut değil) Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat aynımı (K) Zemin katta kendi içinde farklılaşan pencere dokusu (K) Sağır ve cam çıkmalı bantlar (M) Sağır köşe vurgusu (K+M)

YAPI PLANLARI: (72)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

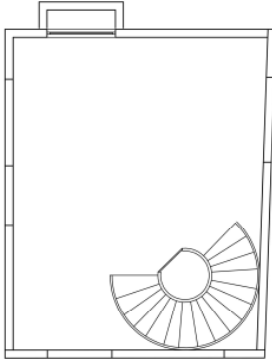
Tablo 102. Giresun ili 22-44 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez-Bulancak
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 22 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufağaoğlu Yapım Yılı : 1994 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu :3,79</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 44 Yapı Mimarı : Nevzat Keküllüoğlu Yapım Yılı : 2003-2004 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 4,43</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı (K) Söveli katlar arası yatay kornişli, denizlikli (K) (eklektik)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Yalın geometrik pencere sövesi (M+PM) Geleneksel çatı (V) Simetrik kurgu (V) (YM/LM)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

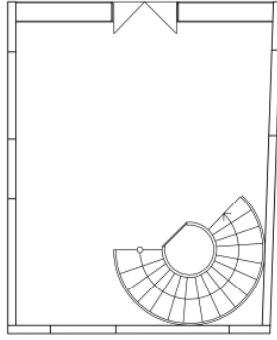
Tablo 103. Giresun ili 25 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 25 Yapı Mimarı : Hasan Yeşilkaya Yapım Yılı : 1970 Yapımın Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Metal giydirme cephe örüntüsü (US) Zemin kat üst kat ayrımı (K)

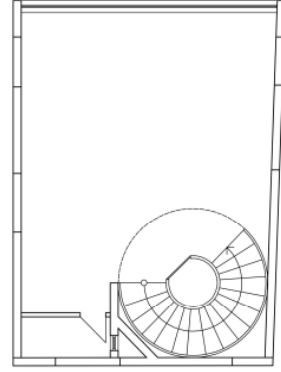
YAPI PLANLARI: (85)

Bodrum Kat

Zemin Kat Planı

4. Kat planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 104. Giresun ili 27 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 27 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufaoğlu Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrı (K) Köşe pencereleri (PM) Kuş gagası saçak altı biçimlenmesi (PM-eklektik) Rossi anımsatması

YAPI PLANLARI: (87)

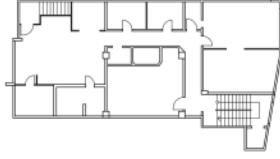
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

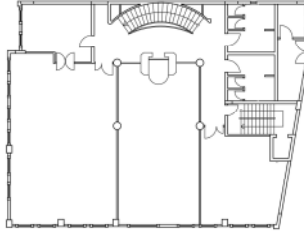
Tablo 105. Giresun ili 31 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 31 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufağaoğlu Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : Otel Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin katta simetrik pencere düzeni (K+PM) Ayrıcıkatta kendi içinde pencere düzeni ile sağlanmış örüntü (PM) Farklılaşan çatı formu (PM)

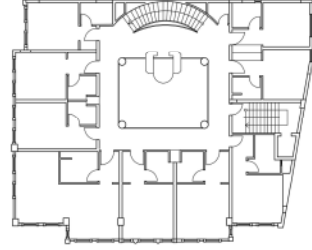
YAPI PLANLARI : (85)

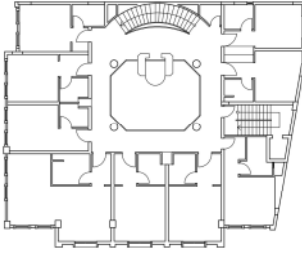
Bodrum Kat Planı

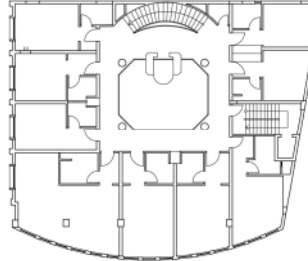
Zemin Kat Planı

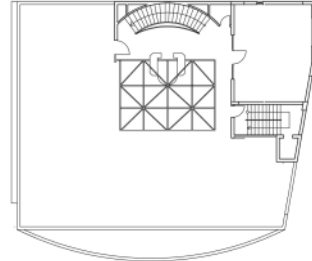
1. Kat Planı

2-3-4-5. Kat Planları

6. Kat Planı

Teras Kat Planı

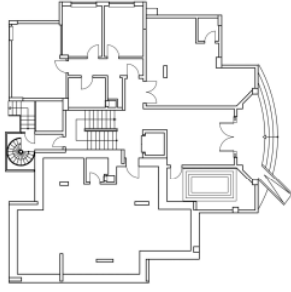
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

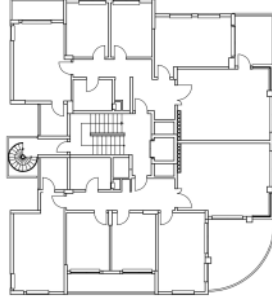
Tablo 106. Giresun ili 32 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 32 Yapı Mimarı : Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 2002 Yapının Türü : Konut/Apartman Yapı Değ. Notu : 3,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Eğrisel köşe vurgusu (EM+PM+Behrens/Poelzig anımsatması) Uyumlu renklerle sağlanan cephe örüntüsü (PM) Yan cephede renkle sağlanan süs bölgesi (PM)

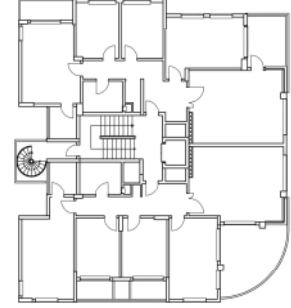
YAPI PLANLARI: (88)

Bodrum Kat

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

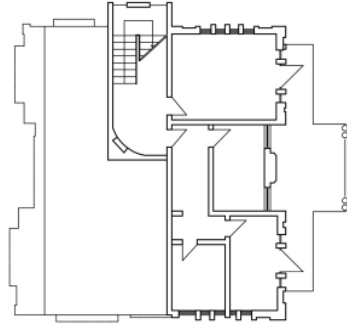
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

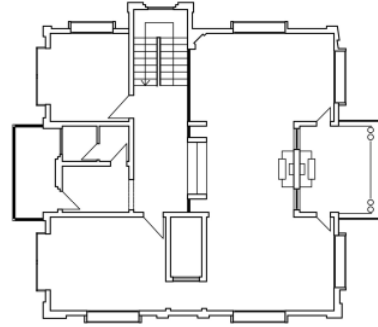
Tablo 107. Giresun ili 33 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 33 Yapı Mimarı : Nevzat Keküllüoğlu Yapım Yılı : 1980 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 3.57	YAPI ÖZELLİKLERİ: Geniş saçaklar (V) Yalancı üçgen alınlık (PM) Süs kolonlarıyla bezelenen giriş üstü açık çıkma (V+PM) Geleneksel boyutta bitştirilmiş, sadeleştirilmiş Fransız balkonları (PM-eklektik)

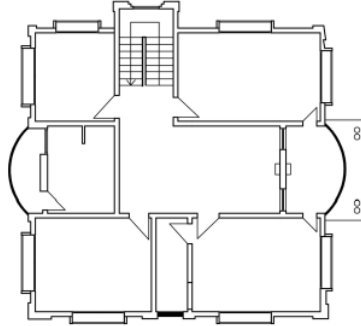
YAPI PLANLARI : (85)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 108. Giresun ili 45-57 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez-Bulancak
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 45 Yapı Mimarı : Nevzat Keküllüoğlu/ Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 2002 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 3,71</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 57 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1930-1940 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 3,93</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Neoklasik yorumlarla sağlanan pencere düzeni (PM) Kemer açıklık (PM) Monimental parapet (K)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Geleneksel boyutlu pencereler(V) Pencere ve büyük cam sathlar (M) Katlar arası yatay korniş (ikinci milli mimari dönemi anımsatma)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

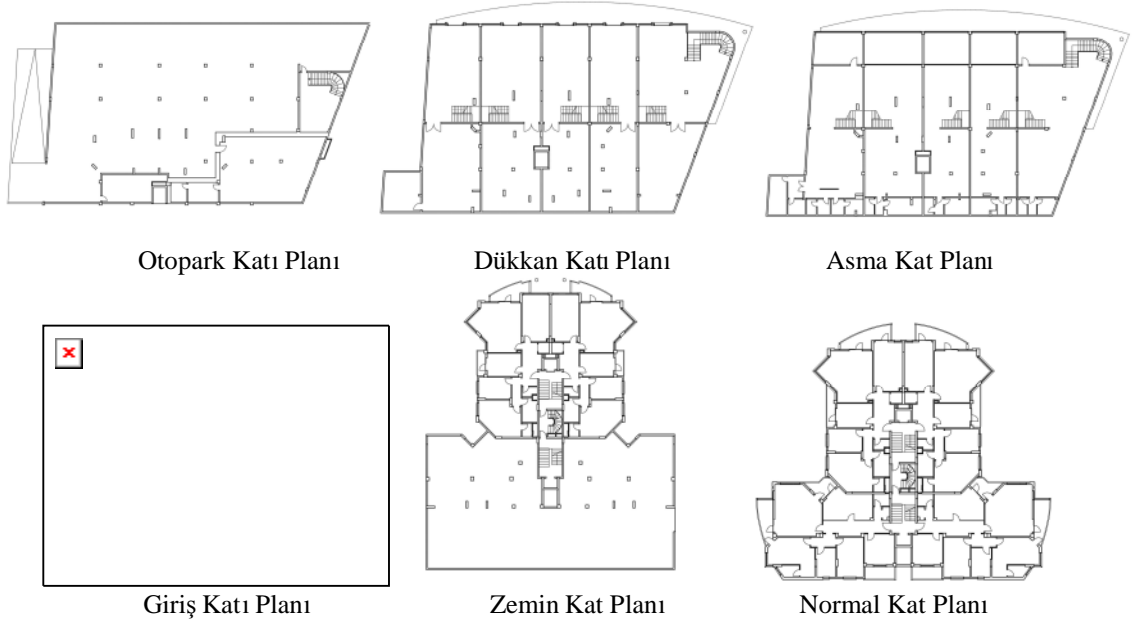
Tablo 109. Giresun ili 59-71 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 59 Yapı Mimarı : Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : Konut/Apartman Yapı Değ. Notu : 3,57	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 71 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1977 Yapının Türü : Emniyet Müdürlüğü Yapı Değ. Notu : 4
YAPI ÖZELLİKLERİ: Yoğun renk kullanımı Balkona dönüşen yatay bantlar (PM) Kısılmış pencere boyutları (PM) (LPM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Modern hatlara sahip, elemanter süreklilik arzeden yatay bantlı örüntülü cephe (M+US) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 110. Giresun ili 69 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 69 Yapı Mimarı : Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 2002 Yapımın Türü : Apartman-İşyeri Yapı Değ. Notu : 3.79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Balkon tekrarlarıyla elde edilen topyekün cephe örüntüsü (PM) Ritmik kısaltılmış pencereler Zemin kat üst kat ayrımı (K) Düz çatı, geri çekilen parapet (M)

YAPI PLANLARI: (88)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

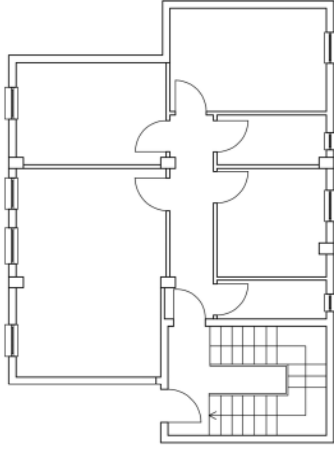
Tablo 111. Giresun ili 72-56* nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez-Tirebolu
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 72 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 2005 Yapının Türü : Defterdarlık Yapı Değ. Notu : 3,86</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapının Yeri : Tirebolu Yapı Nosu : 56* Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1944 Yapının Türü : Terminal Binası Yapı Değ. Notu : 5,43</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Düşey hakimiyetin olduğu örüntü (PM) Cephe üzerine sarkan çatı parapeti (PM) Düşey izlenimi veren renk seçimi Yabancı kökenli pencere boyutları Cepheden zayıf çıkmalar, üç kata yükselen kolonlu giriş (PM)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>İnce uzun prizmatik efektleri eğrisellikle biten kütle konfigürasyonu Eğrilerde yer alan yatay bant pencereler ve düşey yırtıklar (EM+Poelzig+Behren+ S.Arkan anımsatması)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

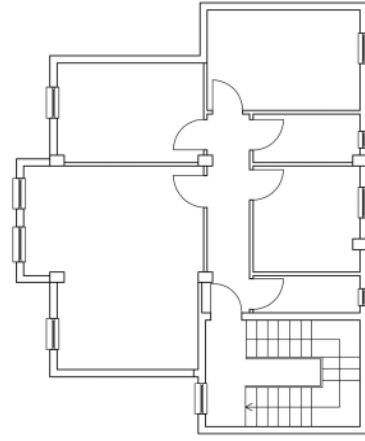
Tablo 112. Giresun ili 77 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 77 Yapı Mimarı : (İller Bankası Mimarı) Yapım Yılı : 1985 Yapının Türü : Konut/Apartman Yapı Değ. Notu : 3,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağırılığın egemen olduğu, yöre pencere boyutlarının ve çatının birebir alındığı (V), betonarme kurgu

YAPI PLANLARI: (85)

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

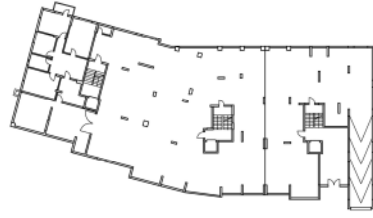
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

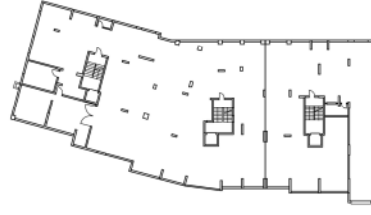
Tablo 113. Giresun ili 88 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 88 Yapı Mimarı : Hüseyin Karabörk Yapım Yılı : 2003/04 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 4,07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve boşluk yatay bantlar (US) Pastel renk kullanımı (PM)

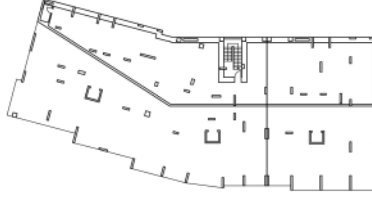
YAPI PLANLARI : (88)

3. Bodrum Kat Planı

2. Bodrum Kat Planı

1. Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

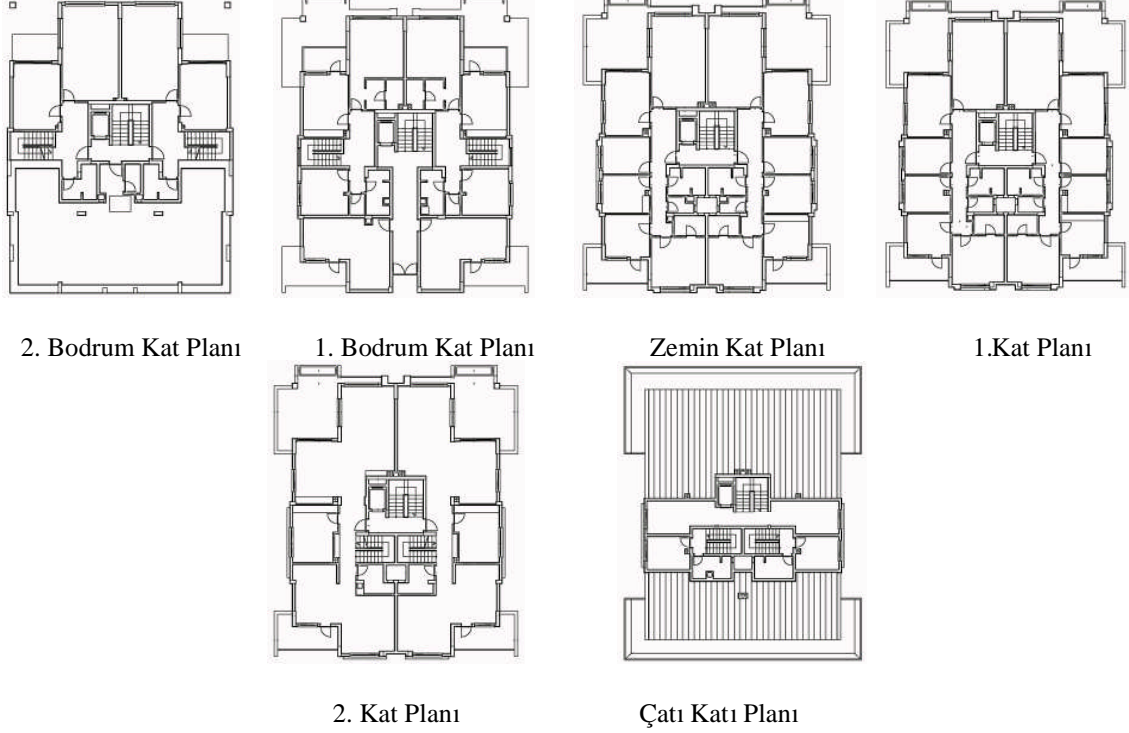
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 114. Giresun ili 148* nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 148 Yapı Mimarı : Ahmet Raif Yusufağaoğlu Yapım Yılı : 2004 Yapının Türü : Konut(Toplu Konut) Yapı Değ. Notu : 4,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM) Simetrik kurgu(V) Kalın ve gösterişli söve (V+PM) Balkon ögesinin süs elemanı olarak kullanılması (M)

YAPI PLANLARI: (87)

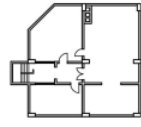
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

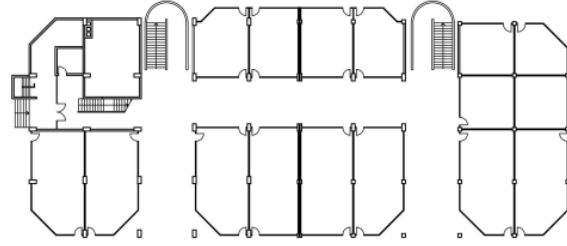
Tablo 115. Ordu ili 1 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 1 Yapı Mimarı : Şevki Vanlı/Can Aynagöz Yapım Yılı : 1986 Yapının Türü : Belediye Binası Yapı Değ. Notu : 4,29	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yatay bantlar (M) Yatay elemanter sağır bantlar (US)

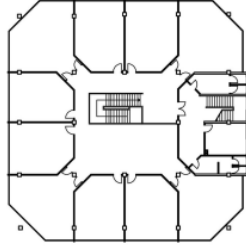
YAPI PLANLARI : (89)

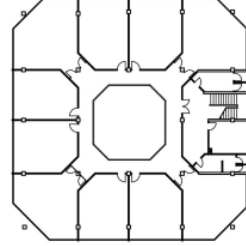
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

2. Kat Planı

3. 4 Kat Planı

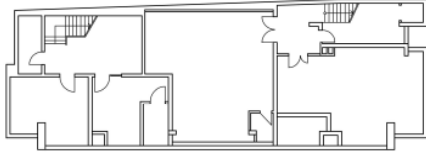
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

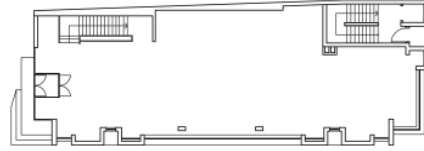
Tablo 116. Ordu ili yapı 4(34) nolu analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 4-34 Yapı Mimarı : Bülent Çuvalcıoğlu Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : Banka Yapısı Yapı Değ. Notu : 4,07/4,64	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yatay ve düşey bantlar (M) (Bölge klasiğinden alıntı)

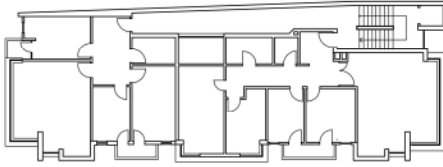
YAPI PLANLARI : (89)

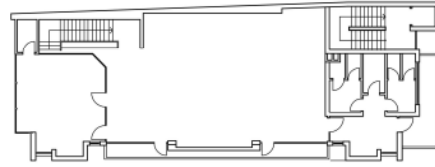
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

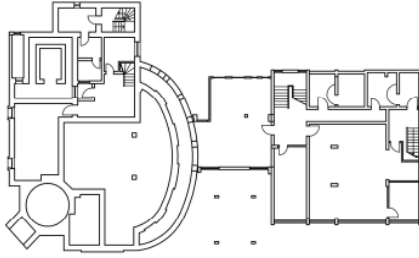
Tablo 117. Ordu ili 7-20 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 7 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1986 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 3,5	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 20 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1925 Yapının Türü : İş Merkezi Yapı Değ. Notu : 4,79
YAPI ÖZELLİKLERİ Yatay bantların egemen olduğu örüntü (M) Kübik dikdörtgen prizma formu (M)	YAPI ÖZELLİKLERİ Dönemin yöresel mimarisi (K) Balkon üstü saçağı (YG)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

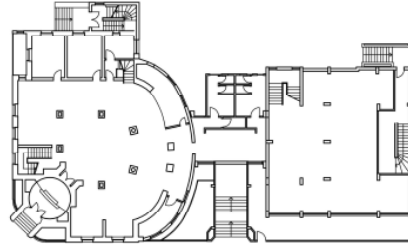
Tablo 118. Ordu ili 9 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 9 Yapı Mimarı : Zehra Türkcan Aksu Yapım Yılı : 1930 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Geleneksel pencere boyutu (V) Geniş saçak ve çatı örtüsü (V) Eğrisel cephe(M) Balkon ögesinin yatay vurgulanması (M) (YM/LM)

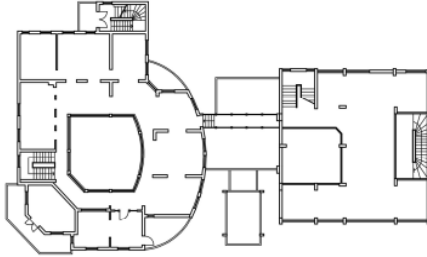
YAPI PLANLARI : (89)

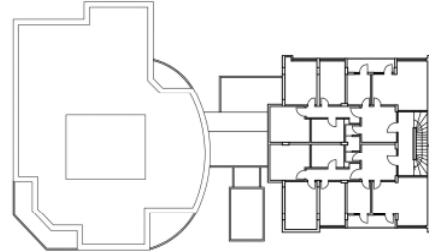
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

Normal Kat Planı

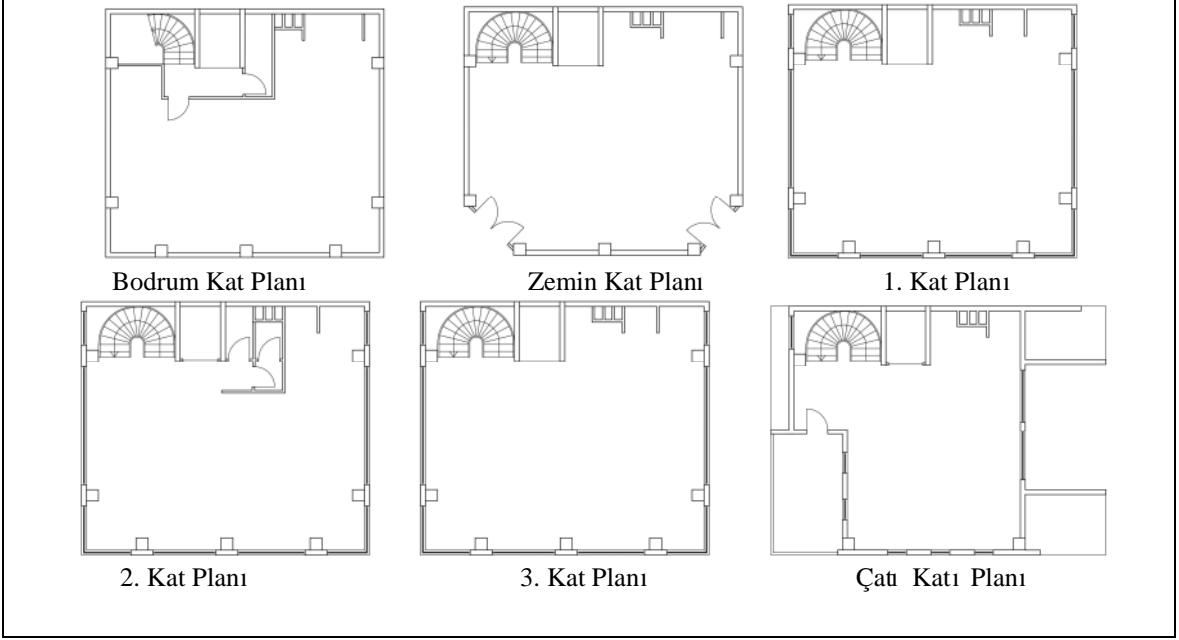
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 119. Ordu ili 11 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 11 Yapı Mimarı : Yalı Tasarım Mimarlık Ltd.Şti. Yapım Yılı : 2000 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 4.07	YAPI ÖZELLİKLERİ: Pür geometrik form, kare prizma (M) Geleneksele atıfta bulunan çatı (PM) Reflektif cam (PM)

YAPI PLANLARI : (89)

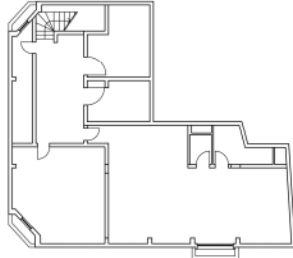
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

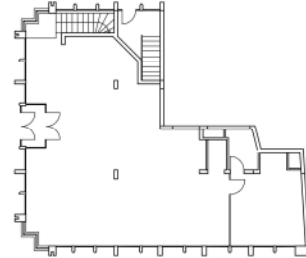
Tablo 120. Ordu ili 12 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 12 Yapı Mimarı : Yakup Hazan Yapım Yılı : 1989 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheden ayrı olarak sarkan kalın çatı parapeti (P+PM) İki kat yüksekliğinde düşey vurgu (PM) Yeni malzeme ve doku denemeleri (PM) Sağır ve cam yatay bantlar (M)

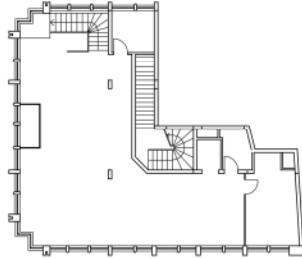
YAPI PLANLARI: (89)

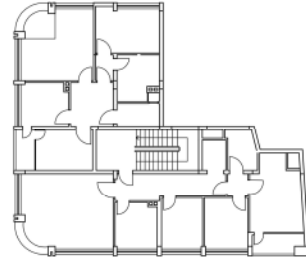
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Asma Kat Planı

Normal Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

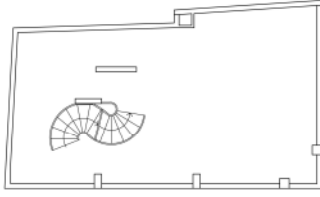

Tablo 121. Ordu ili 25-36 nolu yapı analiz tablosu

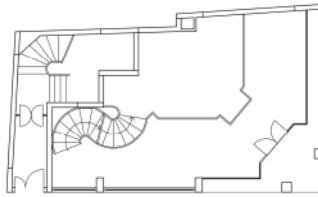
YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 25 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1974(giydirme cephe) Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 36 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1954(restore edilmiş) Yapının Türü : İş Merkezi Yapı Değ. Notu : 3,71
YAPI ÖZELLİKLERİ: Giydirme cephe (PM-eklektik) Metal, zeminden taşan üst kat biçimlenmesi (PM) Cepheden sarkan kalın çatı parapeti (PM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Cepheden sarkan kalın çatı parapeti (PM) Köşe balkon vurgusu (M) Tipik kapalı çıkma (P+V) Farklılaşan pencere boyutları Zemin kat üst kat ayrımı (K) Zayıf ince söveler (PM-eklektik)
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 122. Ordu ili 26 nolu yapı analiz tablosu

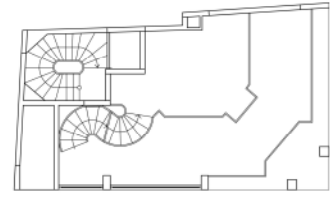
YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 26 Yapı Mimarı : İsa Şenol Yapım Yılı : 1994 Yapının Türü : İş Merkezi Yapı Değ. Notu : 4,21	YAPI ÖZELLİKLERİ: Karma pencere ve yırtıklarla oluşturulmuş serbest düzende cephe örüntüsü (PM) Reflektif geniş datlı cam (PM) Uyumlu, çelişkili, çoklu renk kullanımı (PM) Dairesel ve dikdörtgen cephe motiflerinin bir arada kullanımı (PM) Farklı malzemelerin bir arada kullanımı (M+PM)

YAPI PLANLARI: (89)

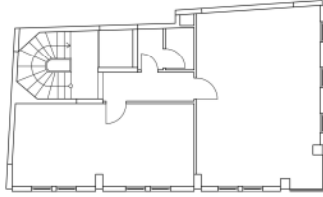
Bodrum Kat Planı

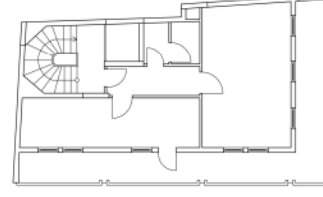
Zemin Kat Planı

Asma Kat Planı

Normal Kat Planı

Çatı Arası Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 123. Ordu ili 40-59 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez-Ünye
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 40 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1930 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,57	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 59 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 12960 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,64
YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay körişlerle ayrılmış kat bölmeleri (EM) Sağır ağırlıklı klasik yöre pencere düzeni (K) Cephede atipik yerlerde pencere düzeni (PM)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Merdiven evi yırtıkları (US) Demir balkon korkulukları (US) Gelenekseli geçen büyük pencereler (YM/LM) Edulputz sıva
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

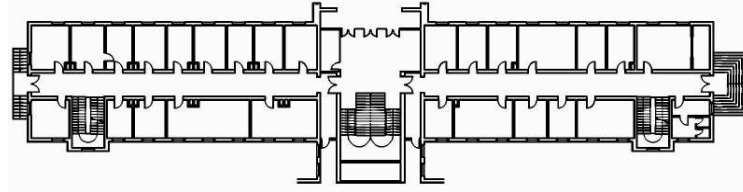
Tablo 124. Ordu ili 50 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 50 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1930- 1940 Yapının Türü : Valilik Binası Yapı Değ. Notu : 4,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sadeleşmiş cephe (EM) Pencere boyutları ve aralıklarıyla sağlanmış cephe örüntüsü (PM-A.Rossi anımsatması) Tarihsel göndermeler (zafer takı K) Giriş üstü açık çıkma (V+K+EM)

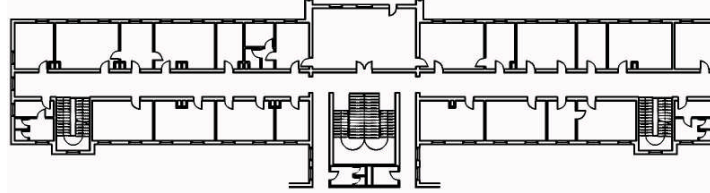
YAPI PLANLARI: (90)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

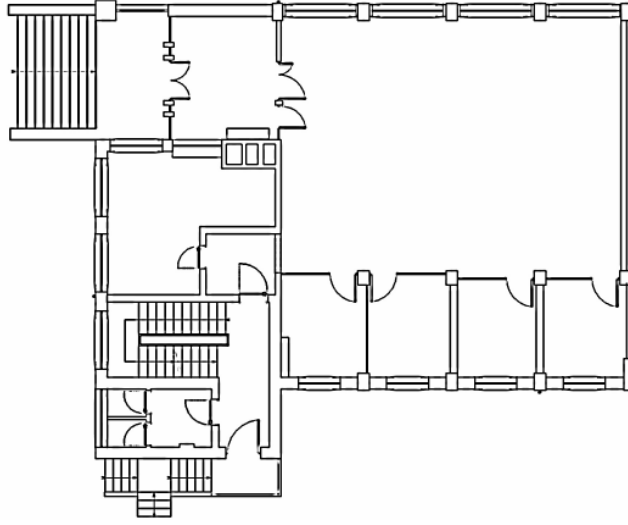
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 125. Ordu ili 51 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 51 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1958 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,93	YAPI ÖZELLİKLERİ: Geniş saçaklı Güneş kırıcılarla elde edilen dar pencereler (I.milli mimari dönem izlenimi)

YAPI PLANLARI: (91)

Zemin Kat Planı

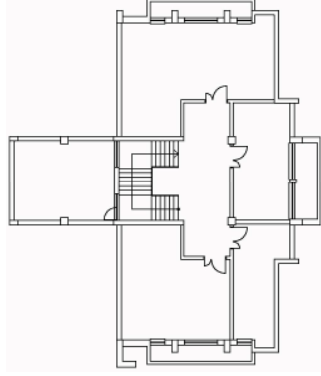
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

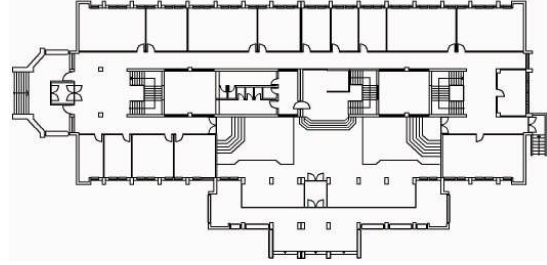
Tablo 126. Ordu ili 55 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 55 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 2005 Yapının Türü : Özel İdare Binası Yapı Değ. Notu : 2004	YAPI ÖZELLİKLERİ: Batı kaynaklı pencere düzeni aralıklarıyla ve süs düşey vurgularla cephe örüntüsü (PM+K) Cepheden sarkan kalın çatı parapet (PM)

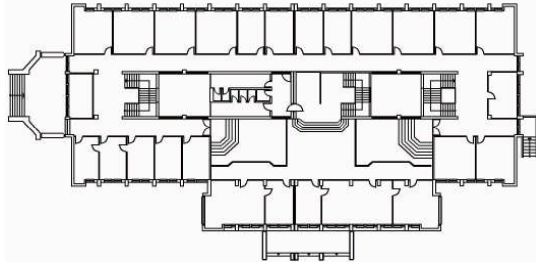
YAPI PLANLARI: (92)

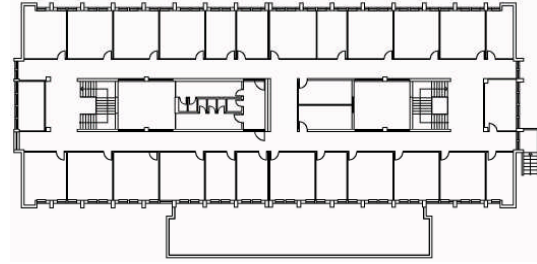
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

2. Kat Planı

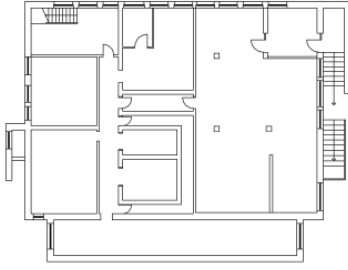
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

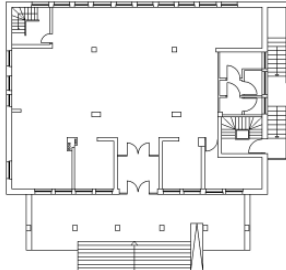
Tablo 127. Ordu ili 57 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Ünye
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 57 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1940-1950 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Arkatlı merdiven (EM) İki katlı kolonatl giriş cephesi (EM) Ritmik geleneksel boyutlu pencere Geniş saçak (V) EM+ S:Arkan/Halkevleri anımsatması

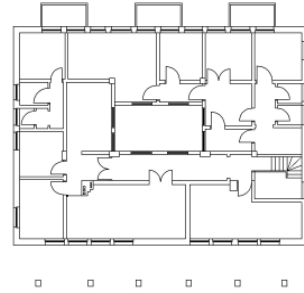
YAPI PLANLARI: (64)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

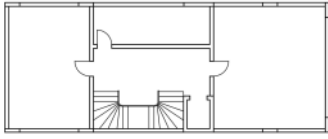
Lojman Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

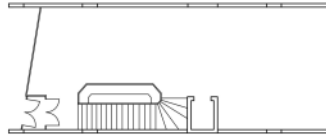

Tablo 128. Ordu ili 67 nolu yapı analiz tablosu

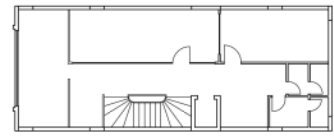
YAPI ANALİZİ	ORDU /Ünye
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 67 Yapı Mimarı : Melek Ertuğrul Yapım Yılı : 1998 Yapının Türü : Yönetim Yapısı Yapı Değ. Notu : 3,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Monimental etki yaratan klasik çerçeve (PM) Cepheye sarkan alınlıklı kalın çatı parapeti (PM) Süs pencereleri (PM) Çelişkili renk kullanımı (PM) Metalik etki (PM) Eğrisel yüzeyli bant çıkımlar (PM)

YAPI PLANLARI: (93)

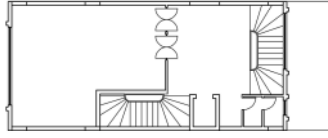
Bodrum Kat

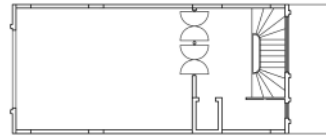
Zemin kat planı

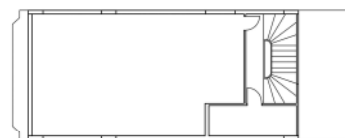
1. Kat Planı

3. Kat Planı

4. Kat Planı

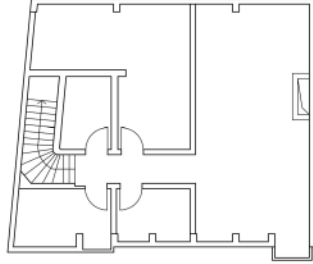
Çatı Arası Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

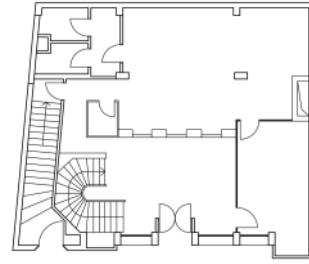
Tablo 129. Ordu ili 68 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Ünye
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 68 Yapı Mimarı : Yakup Hazan Yapım Yılı : 1989 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 4	YAPI ÖZELLİKLERİ: Serbest örüntü cephe düzeni (PM) Ters L çatı ve yanda formlanan cephenin pencere boyutlarıyla sardığı yatay-düşey vurgulu cephe örüntüsü (PM)

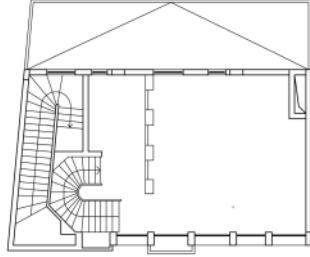
YAPI PLANLARI : (93)

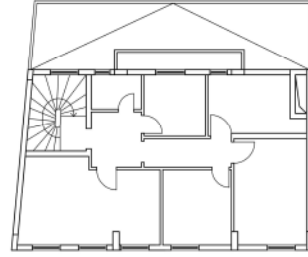
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

Normal Kat Planı

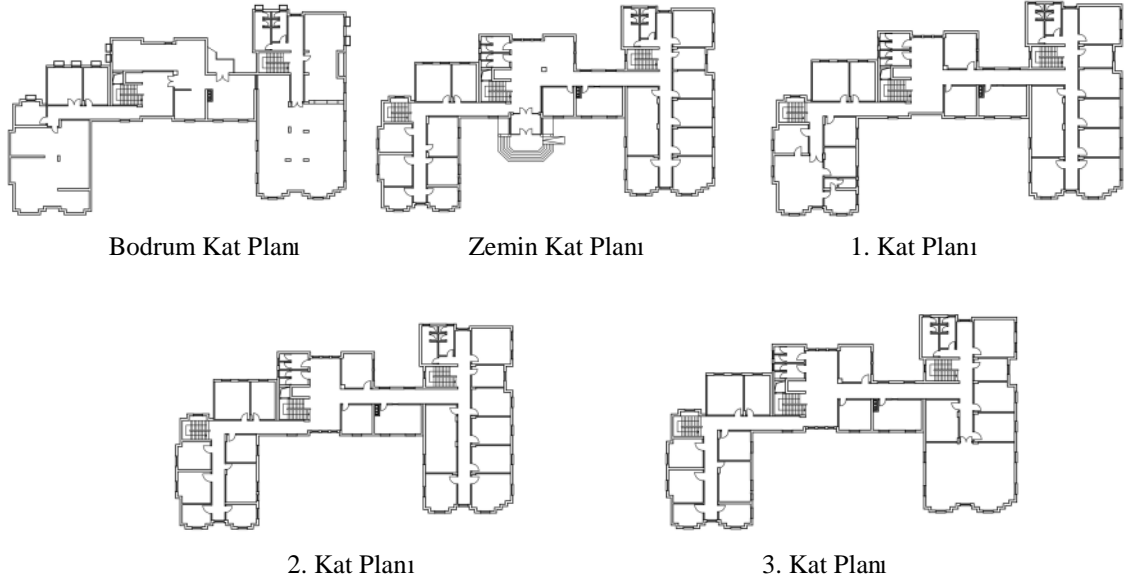
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 130. Ordu ili 71 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Ünye
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 71 Yapı Mimarı : S. Kalpaklıoğlu Yapım Yılı : 2001 Yapının Türü : Kaymakamlık Yapı Değ. Notu : 3,5	YAPI ÖZELLİKLERİ: Geniş saçaklar (V) Tam tekrarlı pencere düzeni (A.Rossi anımsatması) (PM)

YAPI PLANLARI: (93)

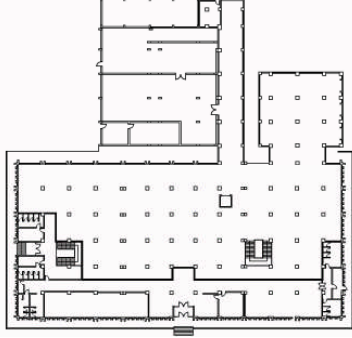
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

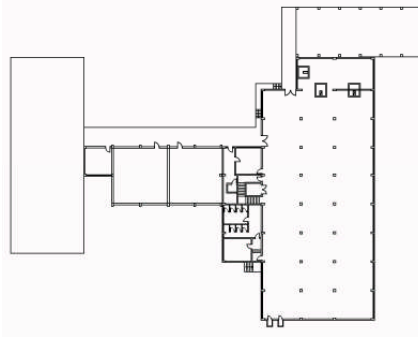
Tablo 131. Ordu ili 73 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 73 Yapı Mimarı : Mehmet Konuralp Yapım Yılı : 1982-1984 Yapının Türü : Fabrika (Mamül Madde Deposu) Yapı Değ. Notu : 4,36	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve cam yatay bantlar(M) Pür geometri, dikdörtgen prizma formu (M)

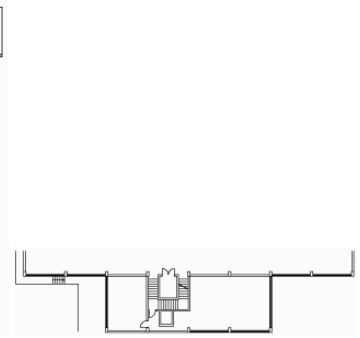
YAPI PLANLARI: (89)

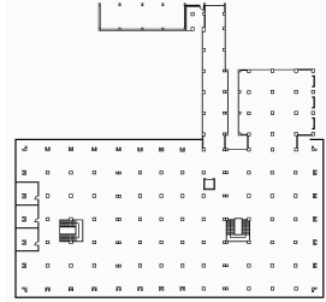
Zemin Kat Planı

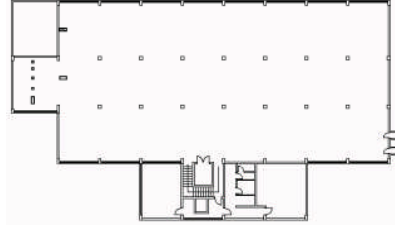
1.20 Kodu Planı

4.20 Kodu Planı

5.70 Kodu Planı

7.20 Kodu Planı

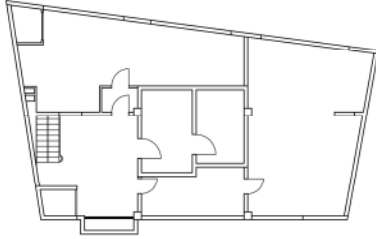
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

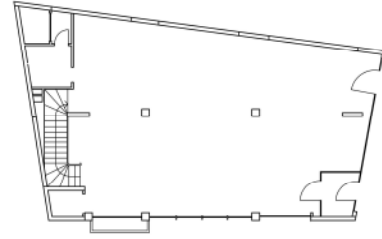
Tablo 132. Ordu ili 77 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 77 Yapı Mimarı : Nedret Tuncel Yapım Yılı : 1992 Yapının Türü : Banka Yapı Değ. Notu : 3,86	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve Cam yatay bantlar (M) Sağır köşe vurguları (K) Cepheye sarkan kalın çatı parapeti (PM)

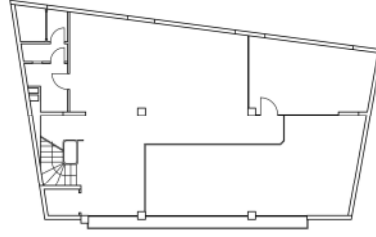
YAPI PLANLARI: (89)

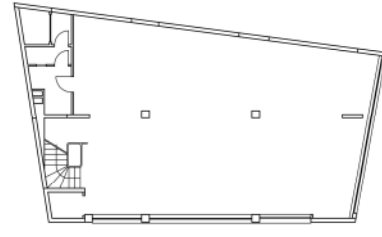
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Asma Kat Planı

Normal Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

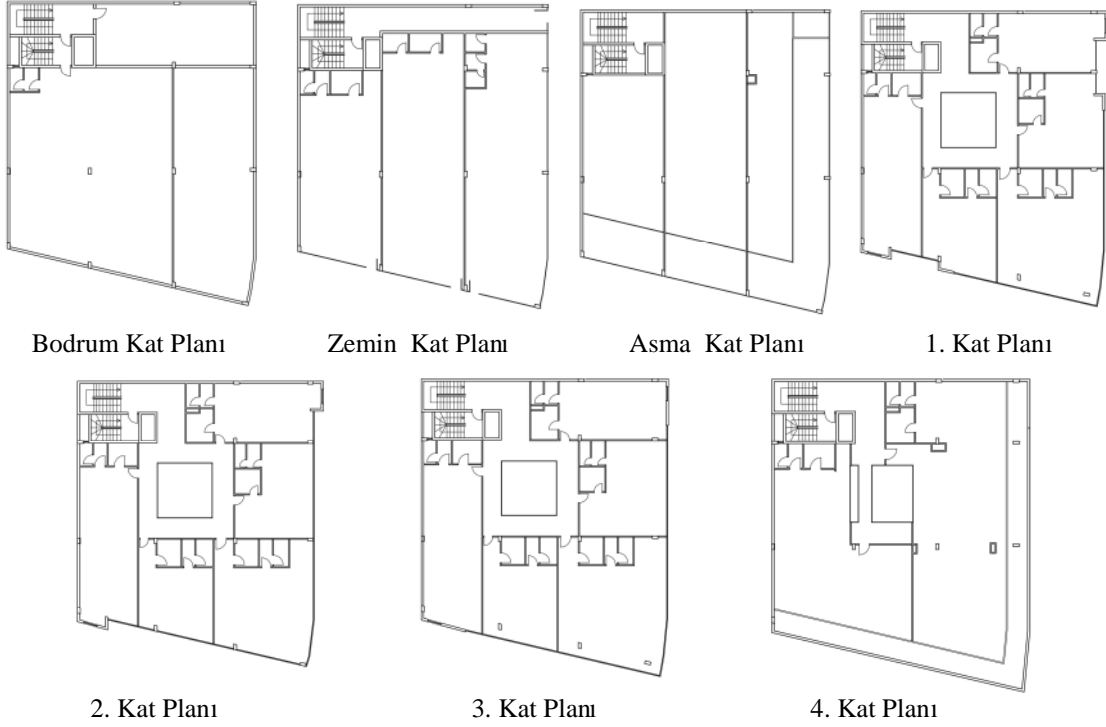
Tablo 133. Ordu ili 80-83 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 80 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1956 Yapının Türü : İşhanı Yapı Değ. Notu : 4</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 83 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1936 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu : 3,5</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Monimental etki(PM) Kat boyunca yükselen köşeleri yuvarlatılmış çıkma Kat yüksekliğinde pencereler (PM)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Yatay cephelerle cephenin bölümlenmesi (I.Milli Mimari dönem anımsatması) Geniş saçak (V) Edulputz sıva (V) Yataylık hissi veren elemanter pencere düzeni (M) Köşe balkonlarını tutan korkuluklar (A)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

Tablo 134. Ordu ili 86 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 86 Yapı Mimarı : Dr. Ümit Kalpaklı Yapım Yılı : 2005 Yapının Türü : İşyeri Yapı Değ. Notu : 3,5	YAPI ÖZELLİKLERİ: Reflektif büyük cam sathlar (PM) Çerçevesiz sağır ve cam yatay bantlar (M) Geleneksel çatının modern elemanlarla yorumu(PM) Zemin kat üst kat ayrımı(K)

YAPI PLANLARI: (94)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

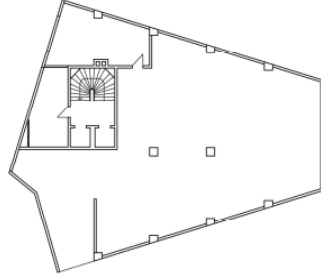
Tablo 135. Ordu ili 87-95 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 87 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1951 Yapının Türü : Konut(Apartman)+Dükkan Yapı Değ. Notu: : 3,57</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 95 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1988 Yapının Türü : İşhanı Yapı Değ. Notu : 3,71</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Açık çıkımlar (A) Katları ayıran yatay korniş (I.Millî mimari dönem) Güneş kırıcı elemanların kullanımı (V) Edulputz sıva (V)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Zemin kat üst kat ayrımı(K) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Yatay denizlik bantları (YM/LM) Eğrisel köşe (PM) Brüt beton kullanımı (B)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

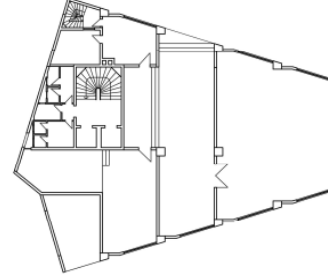
Tablo 136. Ordu ili yapı 88 nolu analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 88 Yapı Mimarı : Melek Ertuğrul Yapım Yılı : 1995 Yapımın Türü : Ticaret ve Sanayi Odası Yapı Değ. Notu : 3,71	YAPI ÖZELLİKLERİ: Monumental etki yaratan klasik cephe (PM) Sağır düşey duvarlar, onları yırtan köşe reflektif camları (PM)

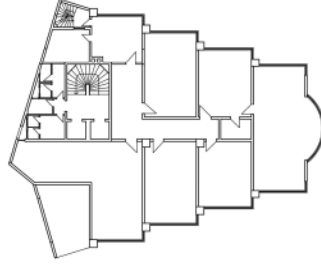
YAPI PLANLARI: (89)

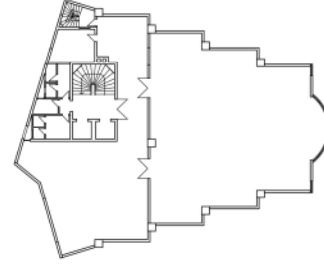
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

4.Normal Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

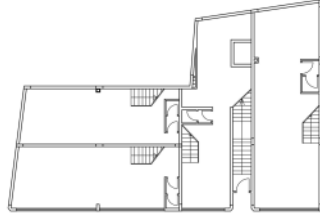
Tablo 137. Ordu ili 108-119 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 108 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1960 Yapının Türü : Konut(Apartman)+İDükkan Yapı Değ. Notu : 3,79</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Nosu : 119 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1975 Yapının Türü : Konut(Apartman) Yapı Değ. Notu : 3,5</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Zemin kat üst kat ayrımı (K) Balkonların estetik öge olarak kullanılması (M) Yatay ve düşey sağır bantların yarıştığı cephe (M)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ:</p> <p>Zemin kat üst kat ayrımı (K) Sağır ve cam yatay bantlar (M) Balkonların estetik öge olarak kullanılması (M) Cephede renk ve doku hareketliliği Fransız balkonları (K)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

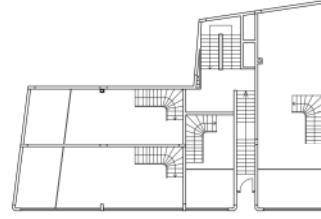
Tablo 138. Ordu ili 97 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 97 Yapı Mimarı : Sıtkı Aksu Yapım Yılı : 1993 Yapının Türü : İşhanı Yapı Değ. Notu : 3,5	YAPI ÖZELLİKLERİ: Zemin kat üst kat ayrımı Geniş açıklıklı düşey hatlar arasında giden yatay bantlar ve 70'li yılların pencere düzenleriyle oluşturulmuş cephe örüntüsü (M) Brüt beton ve çıplak tuğla kullanımı (B)

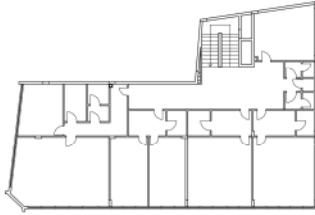
YAPI PLANLAR: (89)

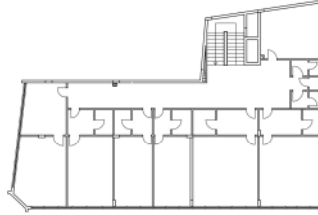
Zemin Kat Planı

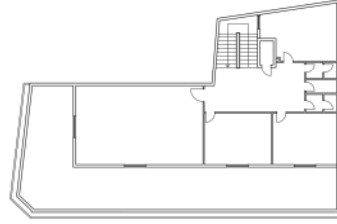
Asma Kat Planı

1-2. Kat Planı

3-4. Kat Planı

Çatı Katı Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 139. Ordu ili 127-130 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 127 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1974 Yapının Türü : Konut(Müstakil) Yapı Değ. Notu : 3,86</p>	<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 130 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1963 (var) Yapının Türü : Hastane Yapı Değ. Notu : 4,36</p>
<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Dik açılı beşik çatı, yöresel pencere boyutu (V) Giriş üzeri kapalı çıkma (V) Güvercinlik penceresi (V) Tabana yayılmış planlama (OM)</p>	<p>YAPI ÖZELLİKLERİ: Çatı, merdiven ve sövelerdeki kornişler, Osmanlı kemer pencerelerinin sürdürülmesi Yatay kornişler (I.Millî Mimari dönem anımsatması)</p>
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p>

Tablo 140. Ordu ili 131-139 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU/Merkez
---------------------	--------------------

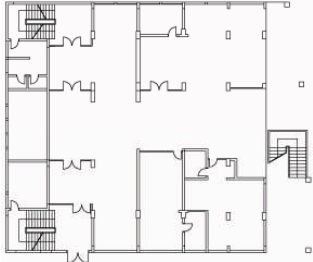
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 131 Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1976 Yapının Türü : Konut (Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,14	YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 139 Yapı Mimarı : Aynur Yüce Yapım Yılı : 1995 Yapının Türü : Apartman Yapı Değ. Notu : 3,5
---	---

YAPI ÖZELLİKLERİ: Geniş çatı, beşik çatı (V) Pencere düzeni (V) (Geleneksel taklit)	YAPI ÖZELLİKLERİ: Beşik çatı (V) Giriş üzeri kapalı çıkımlar (V) Balkonun süs öğesi olarak kullanılması (PM) (PM+eklektik+P)
---	---

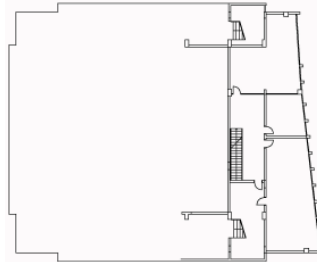
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:
--	---

Tablo 141. Ordu ili 135 nolu yapı analiz tablosu

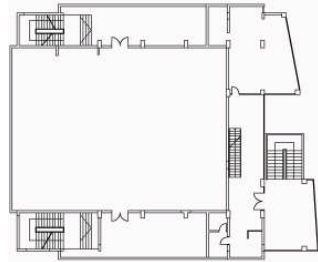
YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 135 Yapı Mimarı : Erdal Furtunzade Yapım Yılı : 1966 Yapımın Türü : Sinema Yapı Değ. Notu : 4,43	YAPI ÖZELLİKLERİ: Sağır ve beton egemen cephe (M) Kübik yalın form (M) Pencere örüntülü yatay ve düşey bant (M) (Paul Rudolph etkisi)

YAPI PLANLARI: (89)

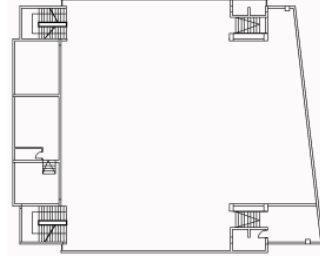
Zemin Kat Planı

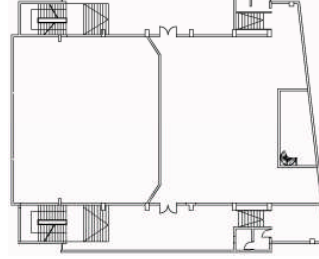
Galeri Kat Planı

1.Kat Planı

Ara Kat Planı

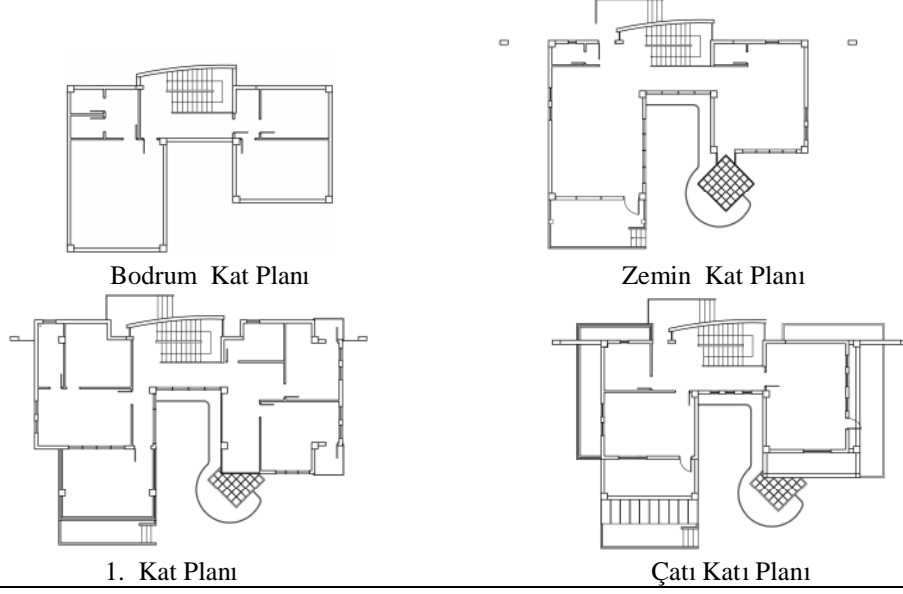
Balkon Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 142. Ordu ili 146 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 146 Yapı Mimarı : Dr. Ümit Kalpaklıoğlu Yapım Yılı : 1999 Yapının Türü : Konut (Müstakil) Yapı Değ. Notu : 4,29	YAPI ÖZELLİKLERİ: Giriş üstü çıkma ve saçak (V) Çatı ayırımı (V) Dolulukların boşluklara göre fazla olması Yöresel referanslı pencere boyutları Zarif renk seçimi (PM-eklektik)

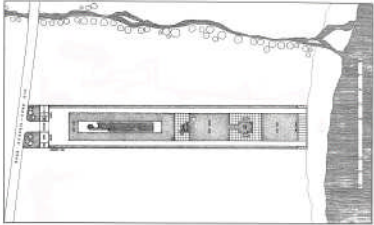
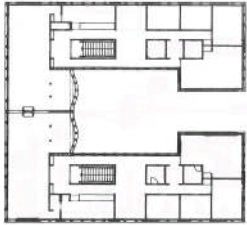
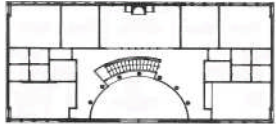

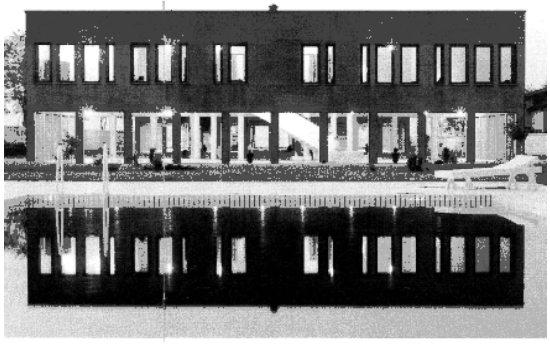

YAPI PLANLARI: (94)

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 143. Ordu ili 150 nolu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	ORDU /Merkez	
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Nosu : 150 Yapı Mimarı : Mehmet Konuralp/S.Sağlamer Yapım Yılı : 1978-1979 Yapının Türü : Konut (Müstakil)+Misafirhane Yapı Değ. Notu : 4,79	YAPI ÖZELLİKLERİ: Plotisler, düz çatı formu (M +PM) Yalın geometrik formlar (M) Kolonlarla yerden yükseltilmiş kütle (M) Gül pencere (K) (Mario Botta, Aldo Rossi anımsatması) (M+K+PM)	
YAPI PLANLARI: (95)		
		
Vaziyet Planı	Zemin Kat Planı	1.Kat Planı
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:		
		
		

3.4. Anket Dışı Yapıların Tanıtılması

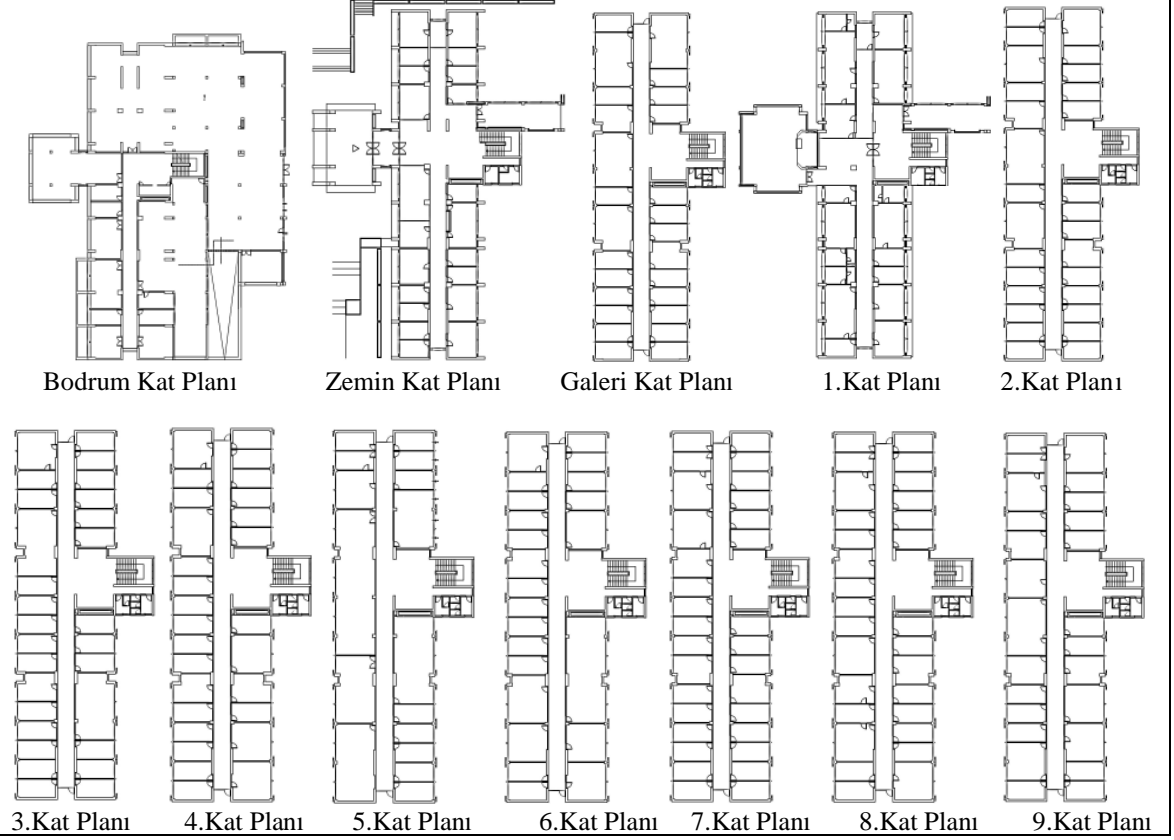
Anket çalışması dışında tanıtılması düşünülen yapılar (devlet eliyle yapılan yapılar(kamu binaları), yarışma projeleri, kentin ikonu haline gelen yapılar ve anket çalışmasında ortalama değerin (3,5) altında kalan yapılar konunun müellifi tarafından cephe ve kitleye ait özellikleri nedeniyle belgelenmişlerdir. Tablolarda bu ayırım değerlendirme türü bilgisi adı altında verilmiştir (Tablo 144-188).

Tablo 144. Rize ili Çaykur Genel Müdürlük Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Uçkun Atay
Yapım Yılı	: 1975
Yapının Türü	: Çaykur Genel Müdürlük Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Yarışma Projesi

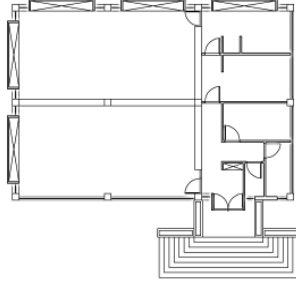
YAPI PLANLARI: (67)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 144'ün devamı

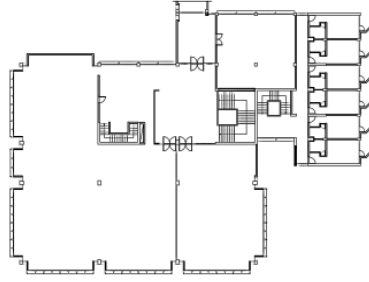
YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Uçkun Atay
 Yapım Yılı : 1976
 Yapının Türü : Çaykur Genel Müdürlüğü/Sosyal Tesis Binası
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (67)

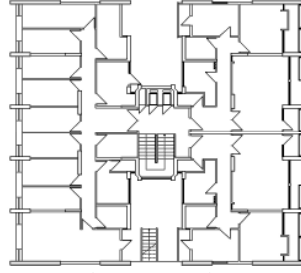
Çaykurspor Kulüp Binası

E Blok Sosyal Tesisler
Bodrum Kat PlanıE Blok Sosyal Tesisler
Yemekhane PlanıE Blok Sosyal Tesisler
Gazino Planı**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

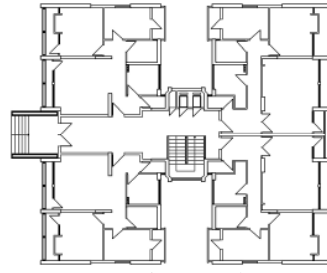
Tablo 144'ün devamı

YAPI ANALİZİ**RİZE/Merkez****YAPI BİLGİLERİ:**

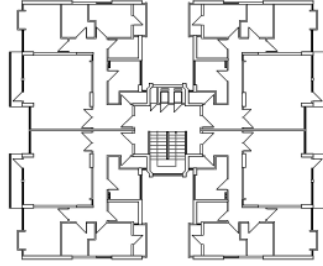
Yapı Mimarı : Uçkun Atay
 Yapım Yılı : 1975
 Yapının Türü : Çaykur Genel Müdürlüğü/Lojman Binası)
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (67)

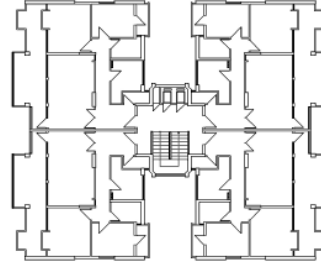
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

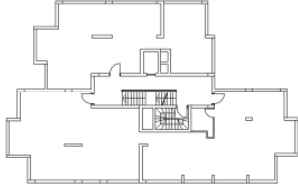
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 145. Rize ili Üniversite Yerleşkesi yapı analiz tablosu

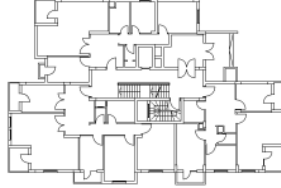
YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Selda Gümüşdoğan
 Yapım Yılı : 1995
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (65)

Bodrum Kat Planı

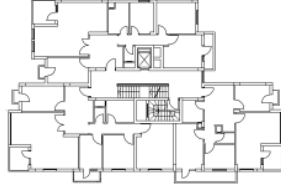
Zemin Kat Planı

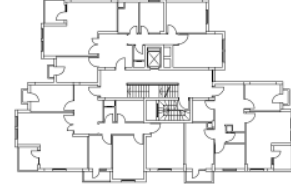
1.Kat Planı

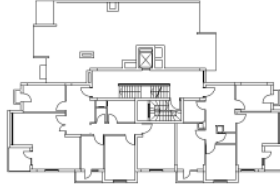
2.Kat Planı

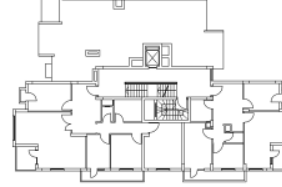
3.Kat Planı

5.Kat Planı

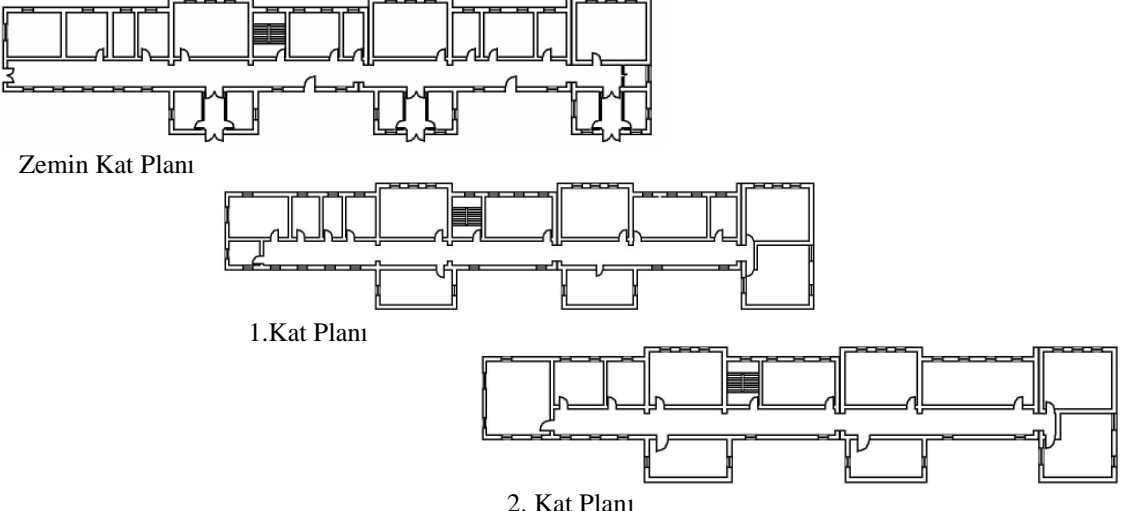

6.Kat Planı

7.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 146. Rize ili Tefvik İleri Meslek Lisesi yapı analiz tablosu

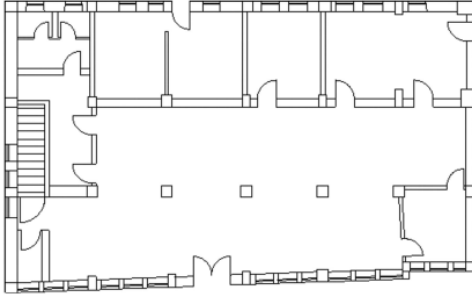
YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1945 Yapının Türü : Okul Yapının Değ.Nedeni : Kent İlkonu</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (96)</p> <p>Zemin Kat Planı</p> <p>1.Kat Planı</p> <p>2. Kat Planı</p>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	

Tablo 147. Rize ili PTT Binası yapı analiz tablosu

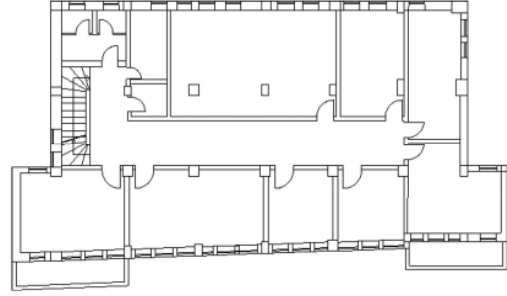
YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı :
 Yapım Yılı :
 Yapının Türü : PTT Binası
 Yapının Değ.Nedeni : Kent ikonu

YAPI PLANLARI:

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

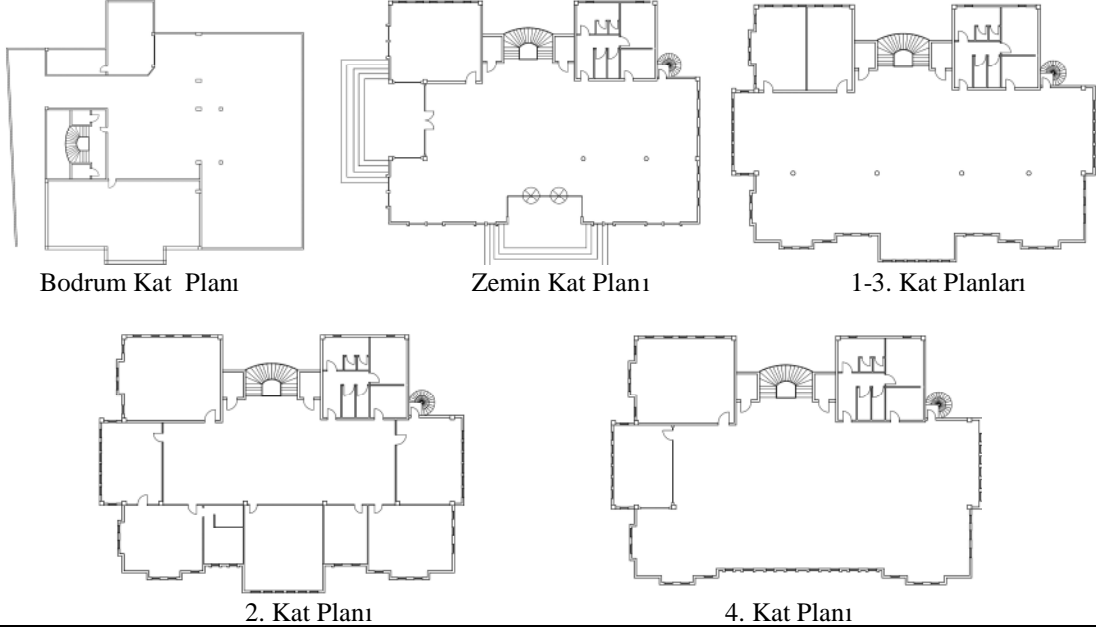
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: (97)

Tablo 148. Rize ili Ticaret ve Sanayi Oda Binası yapı analiz tablosu

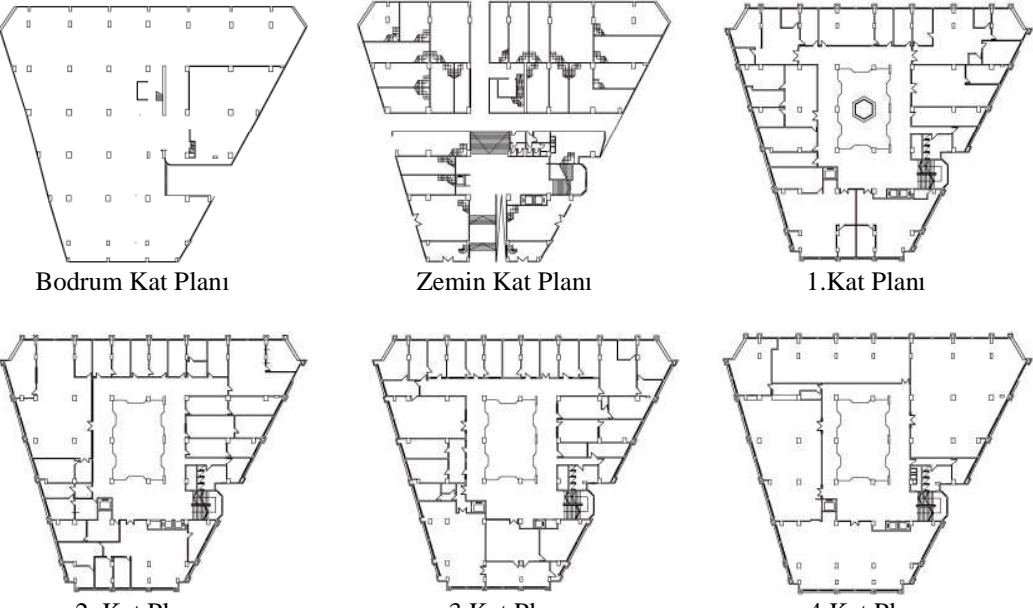

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Selim İhtiyar
Yapım Yılı	: 2000
Yapının Türü	: Ticaret ve Sanayi Oda Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Kent İkonu

YAPI PLANLARI: (65)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 149. Rize ili Belediye Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Yapım Yılı :1996 Yapının Türü : Belediye Binası Yapının Değ.Nedeni : Kamu Yapısı	
YAPI PLANLARI: (65) <p>Bodrum Kat Planı Zemin Kat Planı 1.Kat Planı</p> <p>2. Kat Planı 3.Kat Planı 4.Kat Planı</p>	
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	

Tablo 150. Rize ili Adliye Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Bilge Sezer
Yapım Yılı	: 2001
Yapının Türü	: Adliye Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Kamu Yapısı

YAPI PLANLARI: (65)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

2. Kat Planı

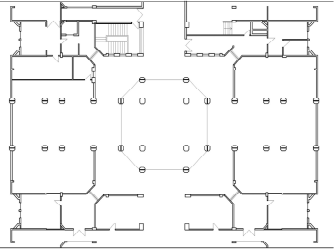
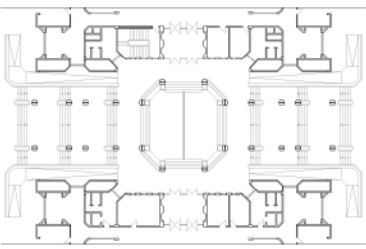
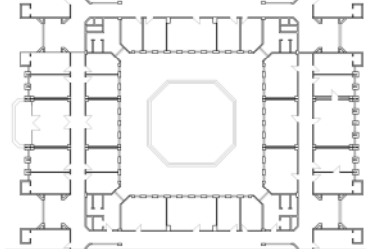
3. Kat Planı

4. Kat Planı

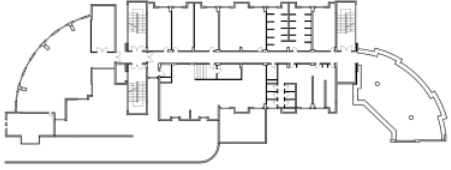
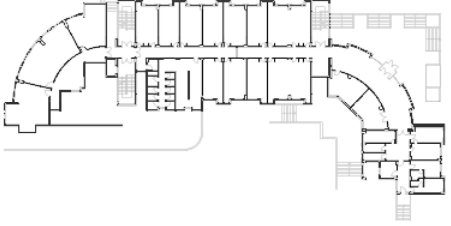
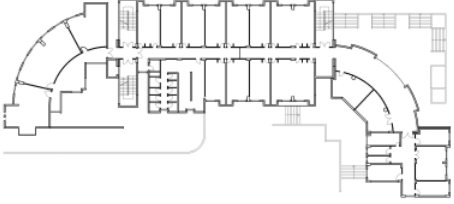

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 151. Rize ili Valilik Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Hanife Karagöl Yapım Yılı : 1992 Yapının Türü : Valilik Binası Yapının Değ.Nedeni : Kamu Yapısı	
YAPI PLANLARI: (65) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-end;"> <div style="text-align: center;"> <p>Bodrum Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>1.Kat Planı</p> </div> </div>	

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 152. Rize ili Öğrenci Yurdu yapı analiz tablosu

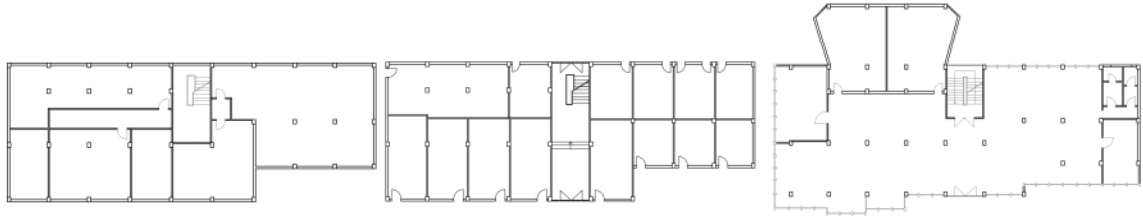
YAPI ANALİZİ	RİZE/Çayeli
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Yapım Yılı : Yapının Türü : Öğrenci Yurdu Yapının Değ.Nedeni : Kamu Yapısı	
YAPI PLANLARI: (68) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>Bodrum Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>2. Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>4. Kat Planı</p> </div> </div>	
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> </div>	

Tablo 153. Rize ili Çayeli Belediye Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	RİZE/Çayeli
---------------------	--------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Mehmet Tüysüz
Yapım Yılı	: 1983
Yapının Türü	: Belediye Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Kamu Yapısı

YAPI PLANLARI: (68)

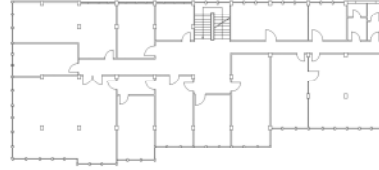
Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

2. Kat Planı

3-4. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 154. Trabzon ili Müstakil/Konut yapı analiz tablosu

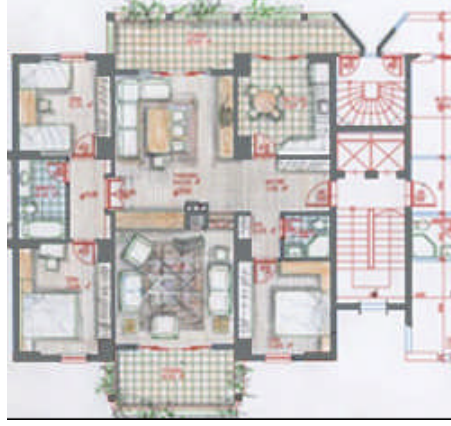
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Şana
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Mimarı : Gürol Ustaömeroğlu Yapım Yılı : 2004 Yapının Türü : Konut/Müstakil Yapı Değ. Notu : 3,14 Yapı Değ.Nedeni : Müellif tercihi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (83)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>1.Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Çatı Katı Planı</p> </div> </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: grid; grid-template-columns: 1fr 1fr; gap: 10px;"> </div>	

Tablo 155. Trabzon ili Toplu Konut yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapının Nosu : 27
Yapı Mimarı : Necdet Kırhan Yazıcı
Yapım Yılı : 1984
Yapının Türü : Konut(Toplu Konut)
Yapı Değ.Notu : 3,36
Yapı Değ.Nedeni : Müellif tercihi

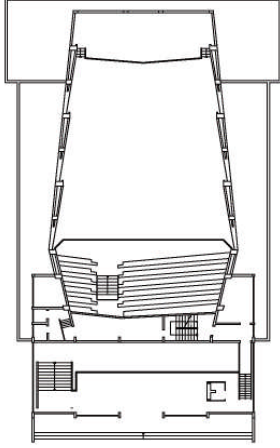
YAPI PLANLARI: (70)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 156. Trabzon ili Tiyatro Binası yapı analiz tablosu

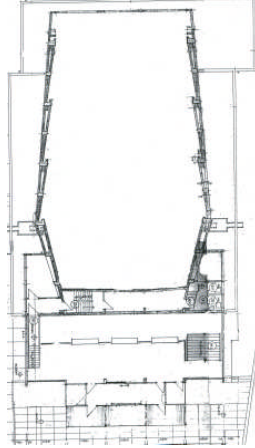
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

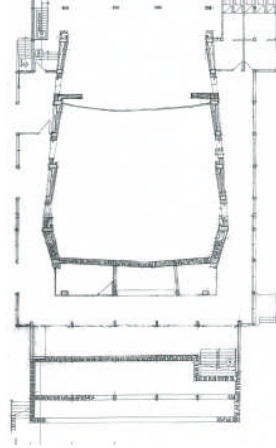
Yapı Mimarı :
 Yapım Yılı : 1972-1973
 Yapının Türü : Tiyatro Binası
 Yapımı Değ.Nedeni : Kent İkonu

YAPI PLANLARI: (98)

Zemin Katı Planı

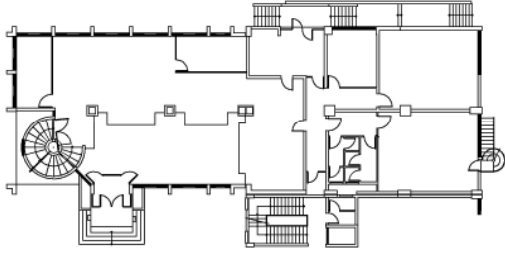
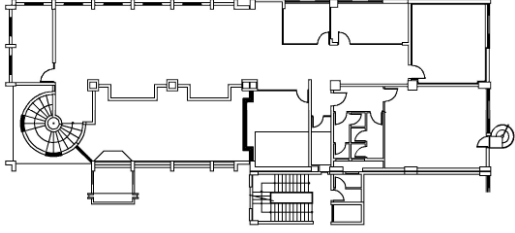
1.Kat Planı

2.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 157. Trabzon ili PTT Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1975 Yapının Türü : PTT Binası Yapının Değ.Nedeni : Kurum Mimarı Projesi	
YAPI PLANLARI: (97) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Galeri Kat Planı</p> </div> </div>	

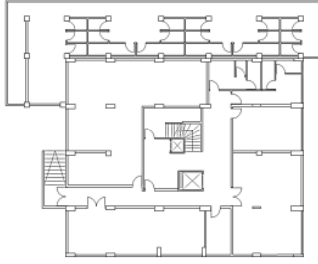
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 158. Trabzon ili Turan Otel yapı analiz tablosu

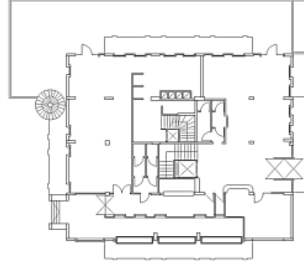
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Vakfikebir
---------------------	---------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

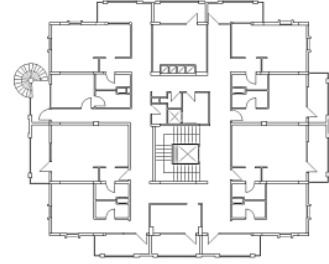
Yapı Nosu	: 77
Yapı Mimarı	: Lütfü Altun
Yapım Yılı	: 1982
Yapının Türü	: Otel(Turan Oteli)
Yapı Değ. Notu	: 3,07
Yapımı Değ.Nedeni	: 76 No'lu Yapı Kompleksi

YAPI PLANLARI: (81)

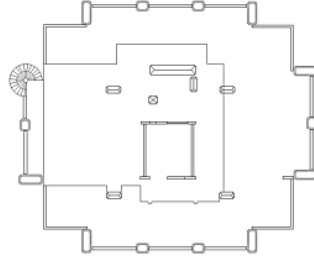
Bodrum Kat Planı

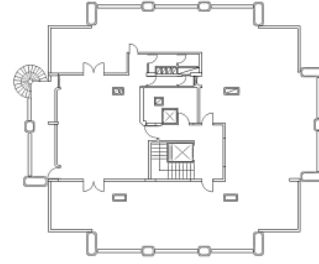
Giriş Kat Planı

Normal Kat Planı

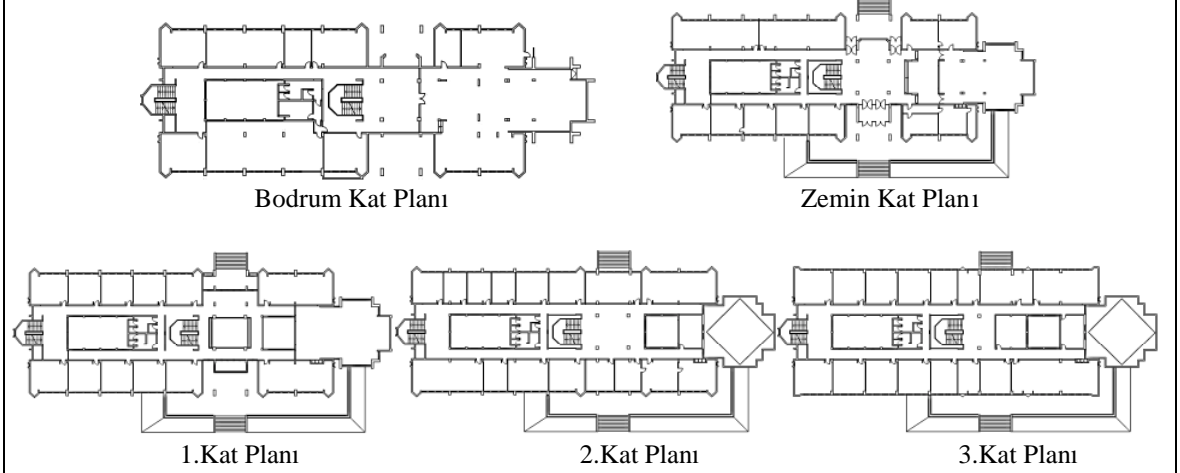

Kule Kat Planı

Teras Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 159. Trabzon ili İller Bankası-İdari Bina yapı analiz tablosu

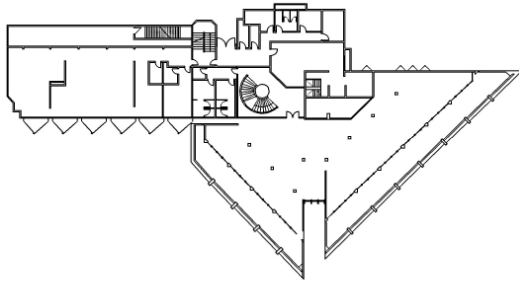
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncak
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Affan Yatman Yapım Yılı : 1988 Yapının Türü : İller Bankası-İdari Bina Yapının Değ.Nedeni : Davetli Mimar Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (99)</p> <p>Bodrum Kat Planı</p> <p>Zemin Kat Planı</p> <p>1.Kat Planı</p> <p>2.Kat Planı</p> <p>3.Kat Planı</p>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> 	

Tablo 159'un devamı

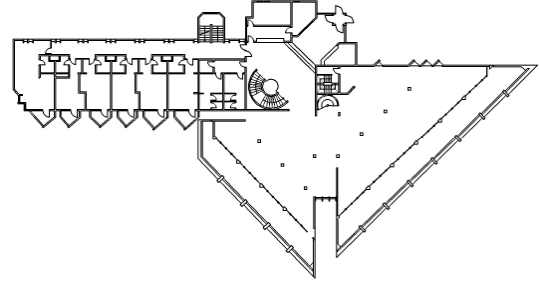
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
---------------------	-------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

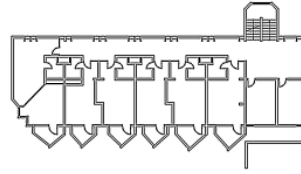
Yapı Mimarı : Affan Yatman
 Yapım Yılı : 1987
 Yapının Türü : İller Bankası -Sosyal Tesisi
 Yapının Değ.Nedeni : Davetli Mimar Projesi

YAPI PLANLARI: (99)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Normal Kat Planı

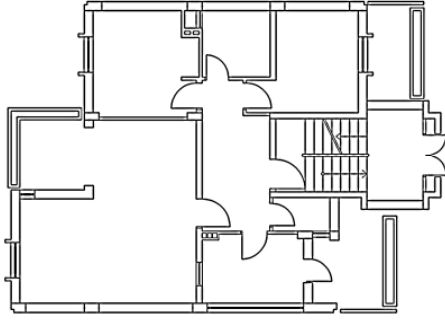
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 159'un devamı

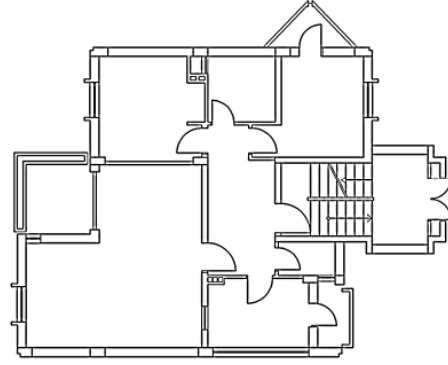
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
---------------------	-------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Affan Yatman
 Yapım Yılı : 1988
 Yapının Türü : İller Bankası- Lojman Binası
 Yapının Değ.Nedeni : Davetli Mimar Projesi

YAPI PLANLARI: (99)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

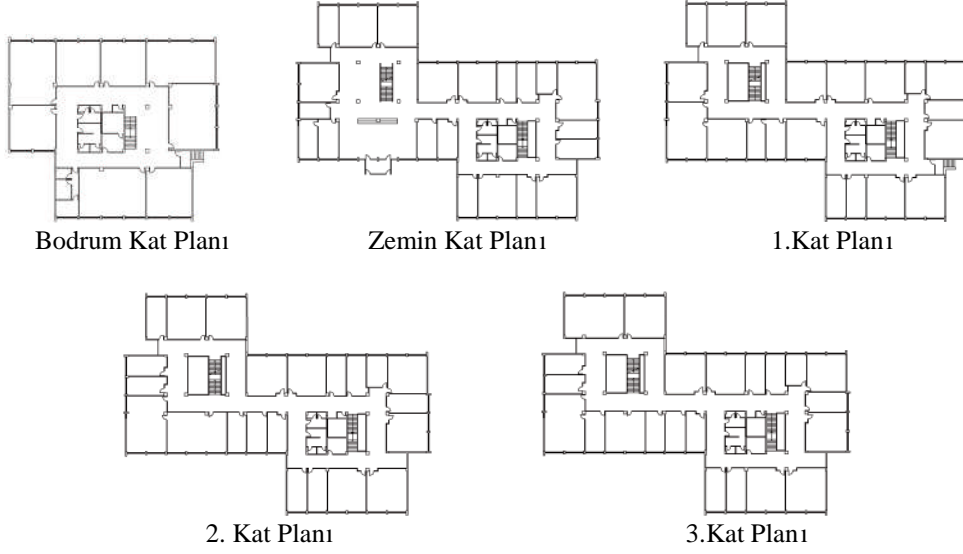
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 160. Trabzon ili Devlet Su İşleri-İdari Bina yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
---------------------	-------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Dursun Taşdemir
Yapım Yılı	: 1977
Yapının Türü	: Devlet Su İşleri-İdari Bina
Yapının Değ.Nedeni	: Kurum Mimarı Projesi

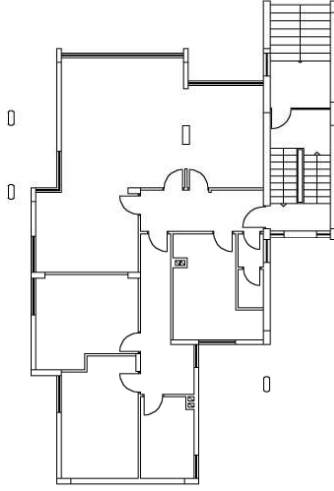
YAPI PLANLARI: (100)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 160'ın devamı

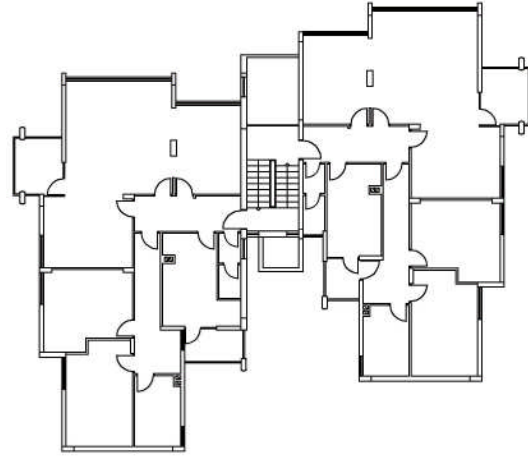
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Yalıncağ
---------------------	-------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Dursun Taşdemir
Yapım Yılı	: 1977
Yapının Türü	: Devlet Su İşleri-Lojman Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Kurum Mimarı Projesi

YAPI PLANLARI: (100)

Bodrum Kat Planı

1.2.3. Kat Planı

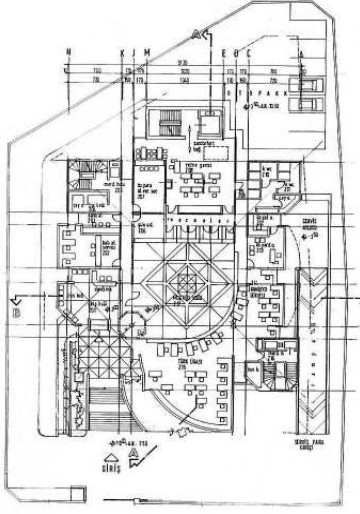
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 161. Trabzon ili Banka-Merkez Bankası yapı analiz tablosu

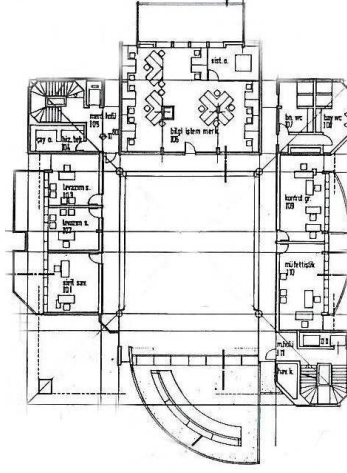
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

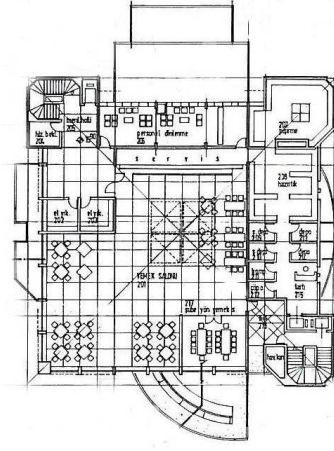
Yapı Mimarı : Affan Yatman/Nesrin Yatman
 Yapım Yılı : 1990
 Yapının Türü : Banka-Merkez Bankası
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (101)

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

2. Kat Planı

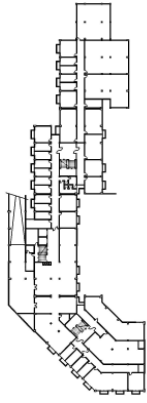
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 162. Trabzon ili Hükümet Konağı yapı analiz tablosu

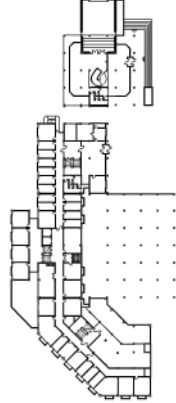
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

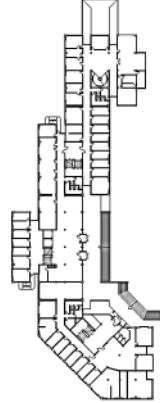
Yapı Mimarı : Mahmut Tuna
 Yapım Yılı : 1984
 Yapının Türü : Hükümet Konağı
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (102)

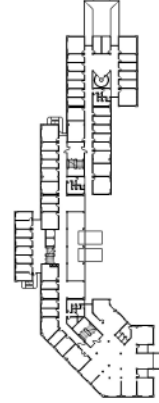
2.Bodrum Kat P.

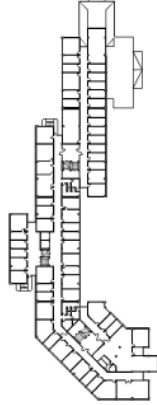
1.Bodrum Kat P.

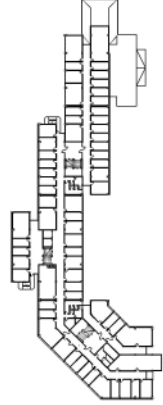
Zemin Kat P.

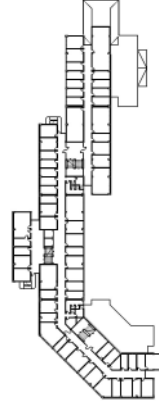
1.Kat Planı

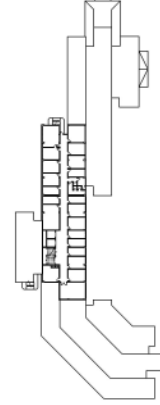
2.Kat Planı

3.Kat Planı

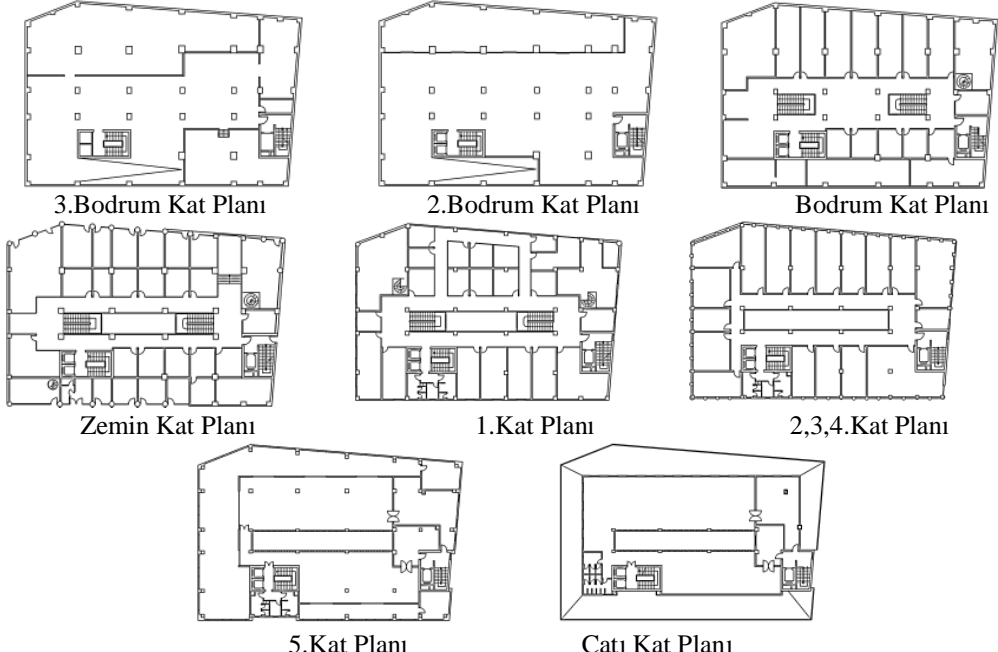
4.Kat Planı

5.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 163. Trabzon ili Suluhan yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Doruk Pamir Yapım Yılı : 1990 Yapının Türü : İşhanı(Suluhan) Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi	
YAPI PLANLARI: (71) <p>3.Bodrum Kat Planı 2.Bodrum Kat Planı Bodrum Kat Planı</p> <p>Zemin Kat Planı 1.Kat Planı 2,3,4.Kat Planı</p> <p>5.Kat Planı Çatı Kat Planı</p>	

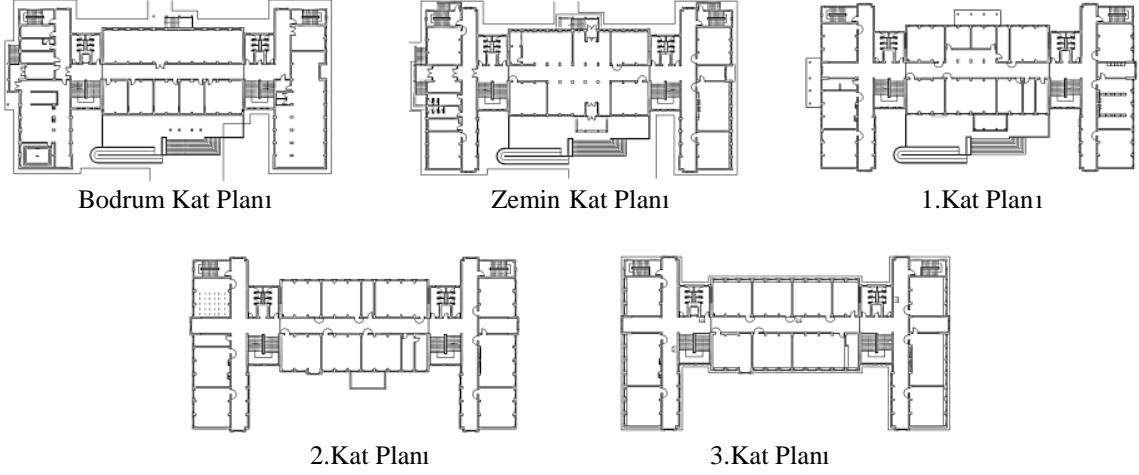
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 164. Trabzon ili Yol-İş Sendikası İlköğretim Okulu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Tuba Altansunar
 Yapım Yılı : 2005
 Yapının Türü : Okul
 Yapının Değ.Nedeni : Kurum Yapısı

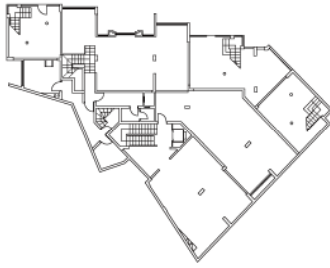
YAPI PLANLARI: (66)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 165. Trabzon ili Konut/Apartman yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Doç.Dr.Gülsün Sağlamer
 Yapım Yılı : 1985
 Yapının Türü : Konut(Apartman)
 Yapının Değ.Nedeni : Davetli Mimar Projesi

YAPI PLANLARI: (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

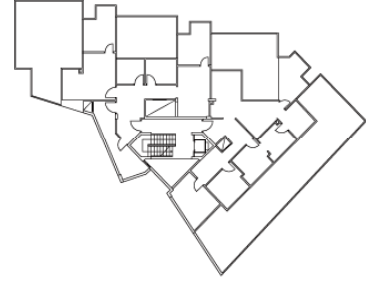
1.Kat Planı

2.ve 4. Kat Planı

3.Kat Planı

Çatı Kat Planı

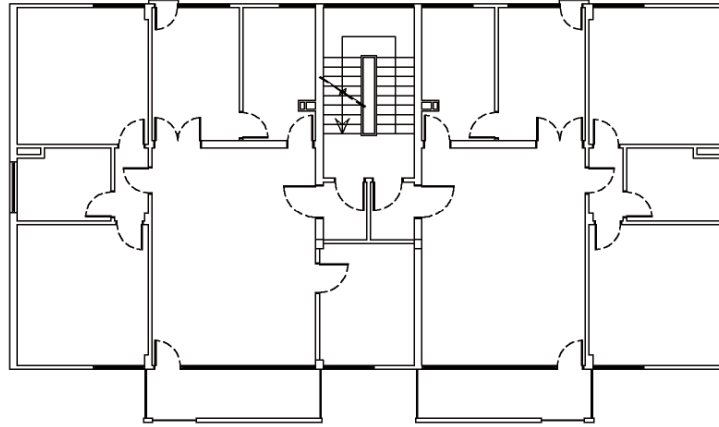
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 166. Trabzon ili KTÜ/ Lojman Bloğu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Nihat Güner/Mustafa Polatoğlu
Yapım Yılı : 1963
Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Lojman Bloğu
Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Normal Kat Planı

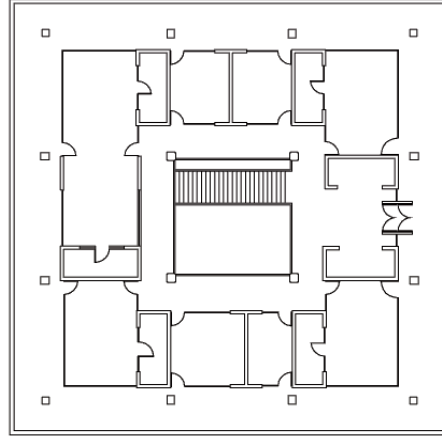
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 167. Trabzon ili KTÜ/Çarşı yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

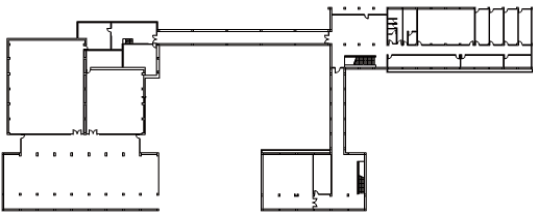

Yapı Mimarı	:
Yapım Yılı	:
Yapının Türü	: Üniversite Yerleşkesi/Çarşı
Yapının Değ.Nedeni	: Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Zemin Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 168. Trabzon ili KTÜ/Fizik Böl. yapı analiz tablosu

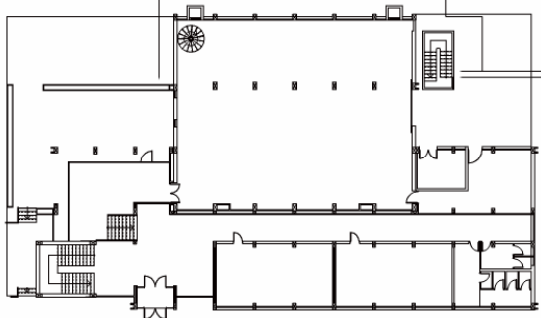
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Nihat Güner/ Mustafa Polatoğlu Yapım Yılı : 1963 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi / Fizik Böl. Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (103)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>70.75 Kodu Planı</p> </div> </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	

Tablo 169. Trabzon ili KTÜ/Kimya Böl. yapı analiz tablosu

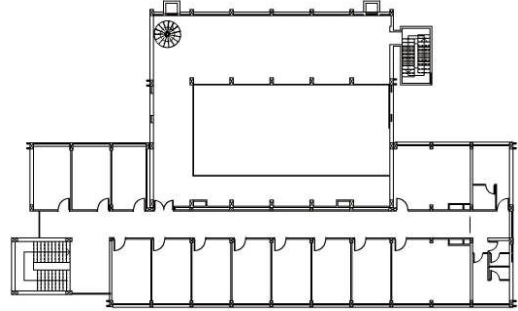
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Nihat Güner /Mustafa Polatoğlu
 Yapım Yılı :1963
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/ Kimya Bölümü
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

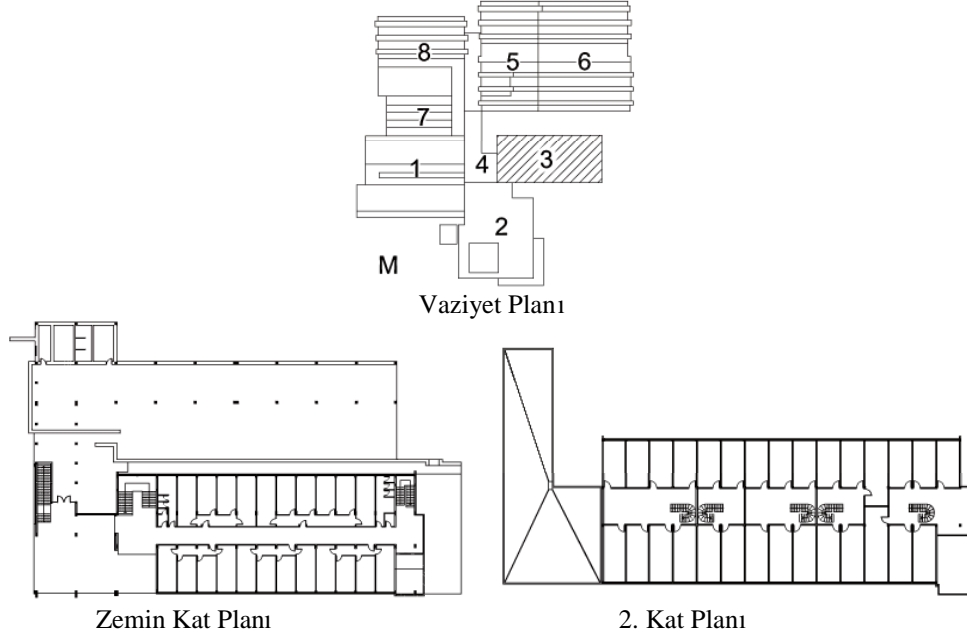
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 170. Trabzon ili KTÜ/Makine Fakültesi yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
Yapım Yılı : 1968
Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Makine Fakültesi M3 Bloğu
Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

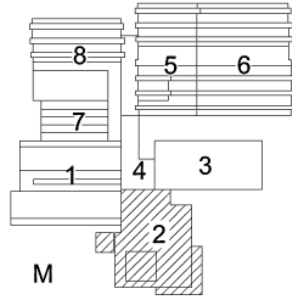
YAPI PLANLARI: (103)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 170'in devamı

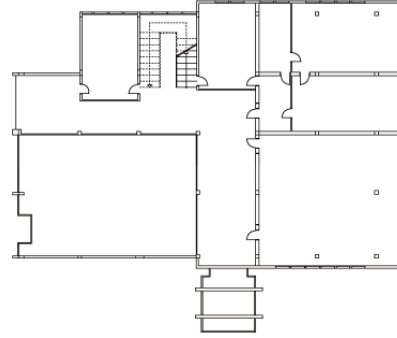
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
Yapım Yılı : 1968
Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Makine Fakültesi M2 Bloğu
Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Vaziyet Planı

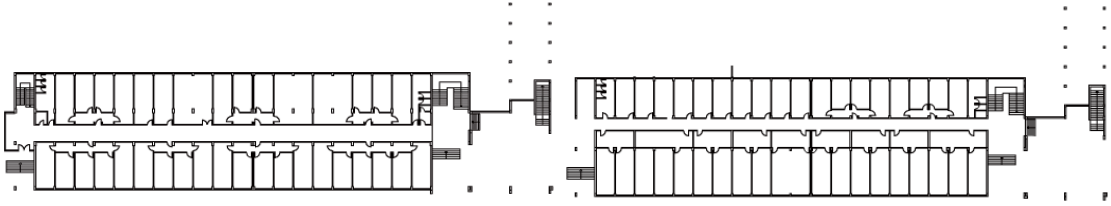
1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 170'in devamı

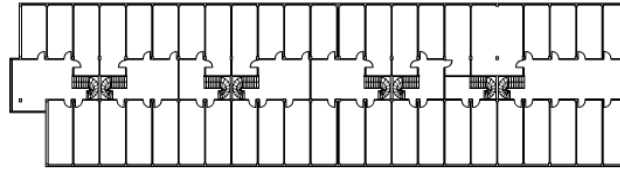
YAPI ANALİZİ**TRABZON/Merkez****YAPI BİLGİLERİ:**

Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
 Yapım Yılı :1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi /Makine Fakültesi 3-4-5 Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

2.Kat Planı

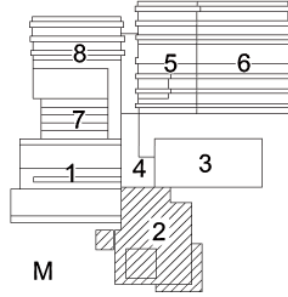
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 170'in devamı

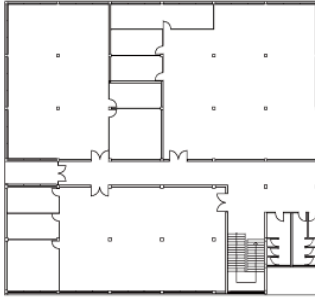
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

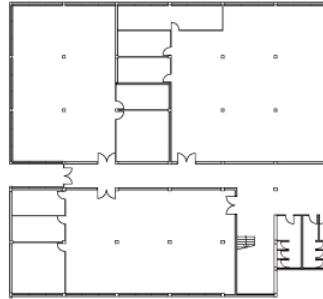
Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
 Yapım Yılı : 1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Makine Fakültesi M-8Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

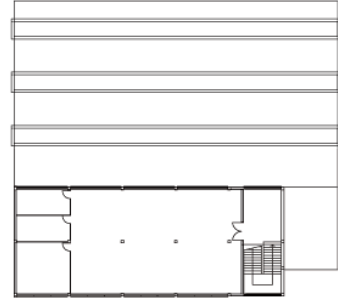
Vaziyet Planı

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

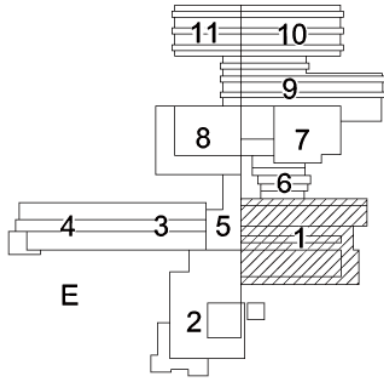
YAPI GÖRÜNÜŞLER:

Tablo 171. Trabzon ili KTÜ/Elektrik Fakültesi yapı analiz tablosu

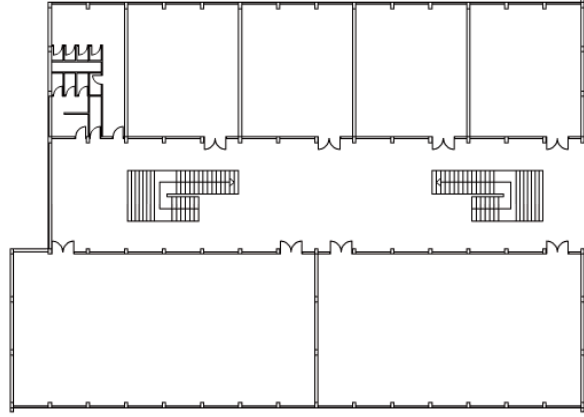
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
 Yapım Yılı : 1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi /Elektrik Fak. 1-7 Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Vaziyet Planı

1.Kat Planı

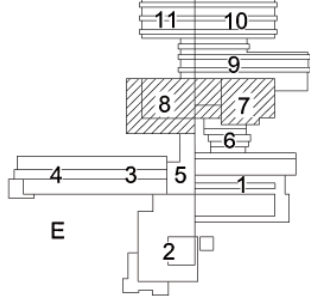
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 171'in devamı

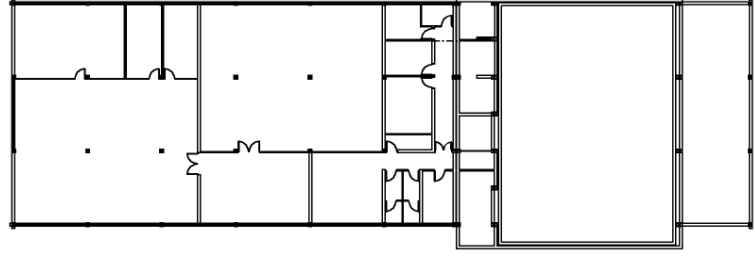
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

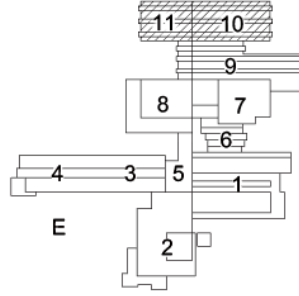
Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
 Yapım Yılı : 1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Elektrik Fak.7-8-10-11 Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

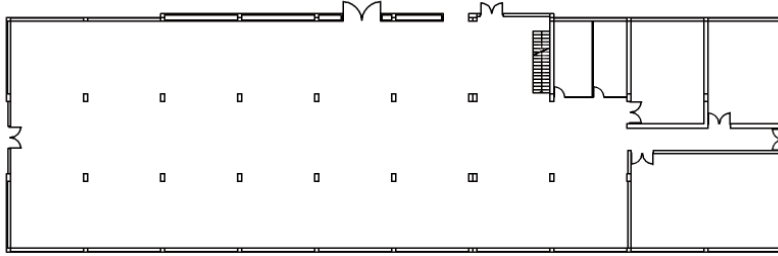
Vaziyet Planı

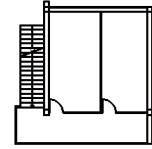
Zemin Kat Planı

YAPI PLANLARI:

Vaziyet Planı

Bodrum Kat Planı

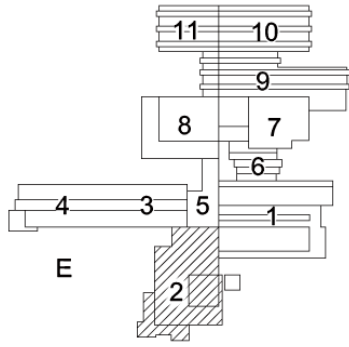
Galeri Kat Planı

Tablo 171'in devamı

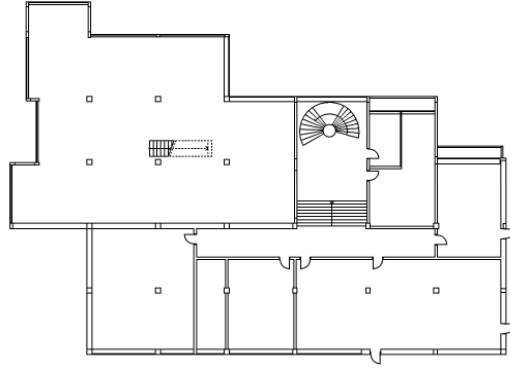
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa
 Yapım Yılı : 1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Elektrik Fakültesi E-2 Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

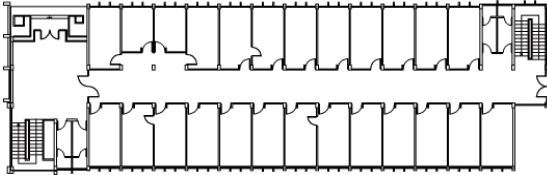
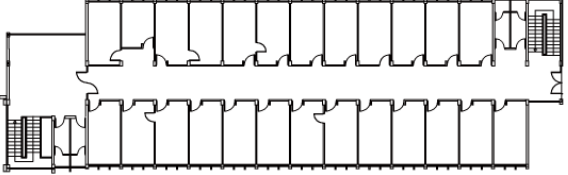
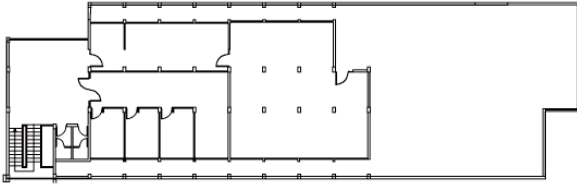

Vaziyet Planı

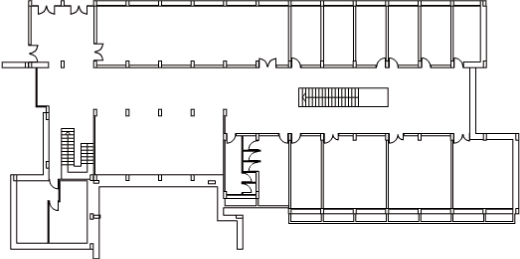
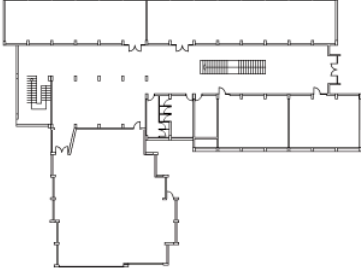
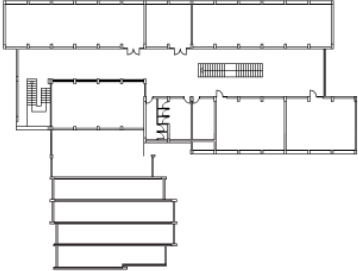
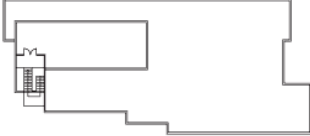

Bodrum Kat Planı

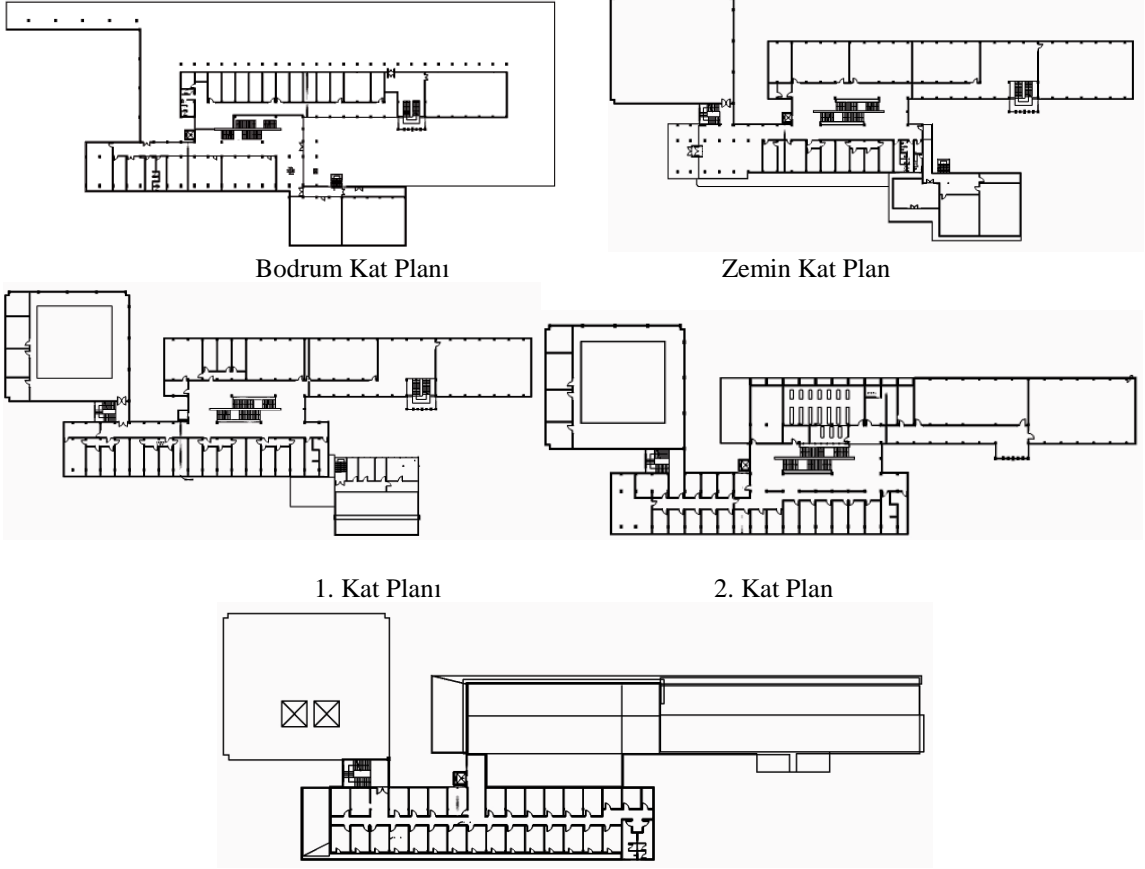

Tablo 172. Trabzon ili KTÜ/Jeodezi Bölümü yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Uçkun Atay/Atilla Atay Yapım Yılı : 1968 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Jeodezi Bölümü Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (103)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>1. Kat Planı</p> </div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>Teras Kat Planı</p> </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: grid; grid-template-columns: 1fr 1fr; gap: 10px;"> </div>	

Tablo 173. Trabzon ili KTÜ/Jeoloji Bölümü yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Mimarı : Uçkun Atay/Atilla Atay Yapım Yılı : 1968 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Jeoloji Talebe Bloğu Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (103)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>1. Kat Planı</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>1.Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Çatı Katı Planı</p> </div> </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	

Tablo 174. Trabzon ili KTÜ/Mimarlık Bölümü yapı analiz tablosu

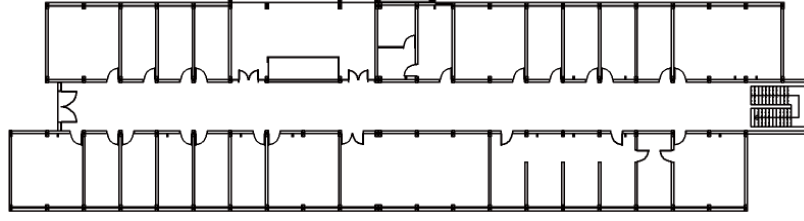
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Mustafa Polatoğlu/ Nihat Güner Yapım Yılı : 1965 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Mimarlık Bölümü Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi	
YAPI PLANLARI: (104) <p>Bodrum Kat Planı</p> <p>Zemin Kat Plan</p> <p>1. Kat Planı</p> <p>2. Kat Plan</p> <p>Çatı Kat Plan</p>	
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	

Tablo 175. Trabzon ili KTÜ/Orman Fakültesi yapı analiz tablosu

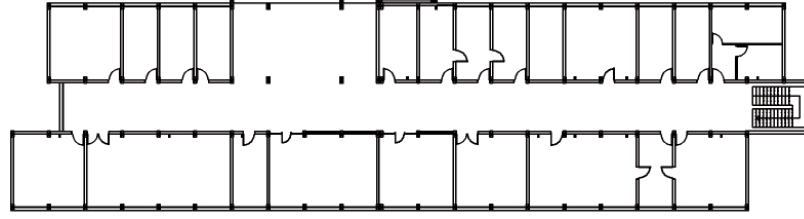
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Uçkun Atay/Atilla Atay
Yapım Yılı	: 1968
Yapının Türü	: Üniversite Yerleşkesi / Orman Fak. Laboratuar Bloğu
Yapının Değ.Nedeni	: Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

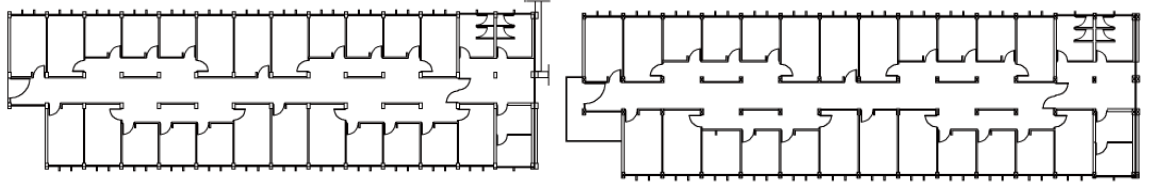
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 175'in devamı

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

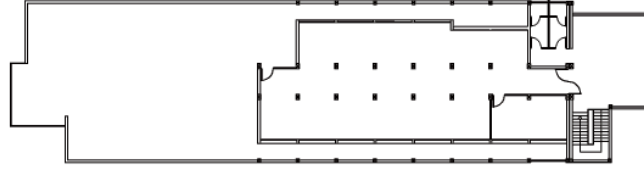
YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Uçkun Atay/Atilla Atay
 Yapım Yılı : 1968
 Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi / Orman Fak. Hoca Bloğu
 Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Zemin Kat Planı

1.ve 2.Kat Planı

Teras Kat Planı

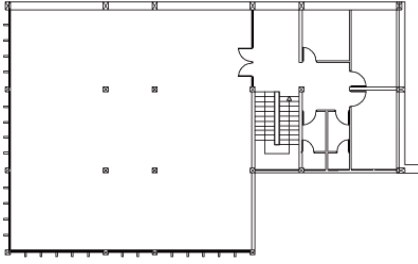
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 175'in devamı

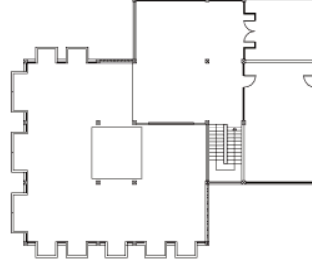
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

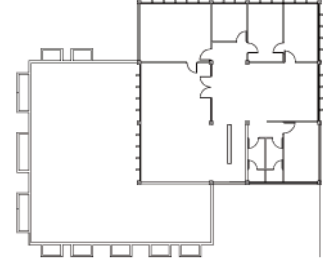
Yapı Mimarı : Uçkun Atay/Atilla Atay
Yapım Yılı : 1968
Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi / Orman Fak. Dekanlık Bloğu
Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (103)

Bodrum Kat Planı

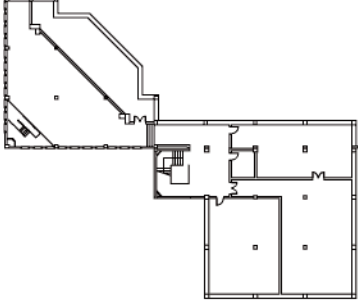
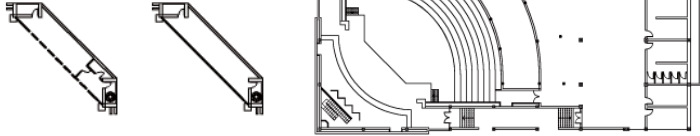
Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

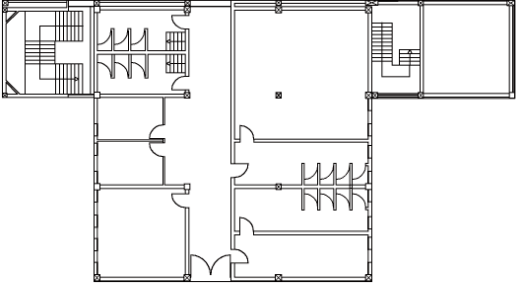
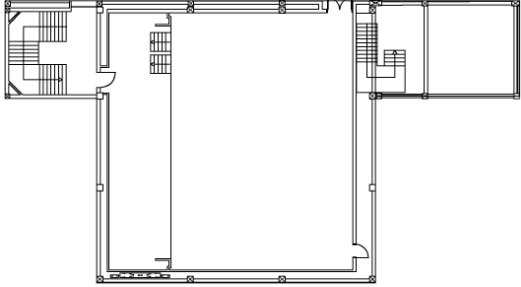

Tablo 176. Trabzon ili KTÜ/Rektörlük Oditoryum yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa Yapım Yılı : Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Rektörlük Oditoryum Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (103)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>2. Bodrum Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>1. Bodrum Kat Planı</p> </div> </div>	

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 177. Trabzon ili KTÜ/Rektörlük Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
<p>YAPI BİLGİLERİ:</p> <p>Yapı Mimarı : Doğan Tekeli/Sami Sisa Yapım Yılı : Yapının Türü : Üniversite Yerleşkesi/Rektörlük Binası Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi</p>	
<p>YAPI PLANLARI: (103)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Bodrum Kat Planı</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Zemin Kat Planı</p> </div> </div>	
<p>YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:</p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> </div>	

Tablo 178. Trabzon ili KTÜ/Kapalı Spor Salonu yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı : Erkut Şahinbaş
Yapım Yılı :
Yapının Türü : Kapalı Spor Salonu
Yapının Değ.Nedeni : Yarışma Projesi

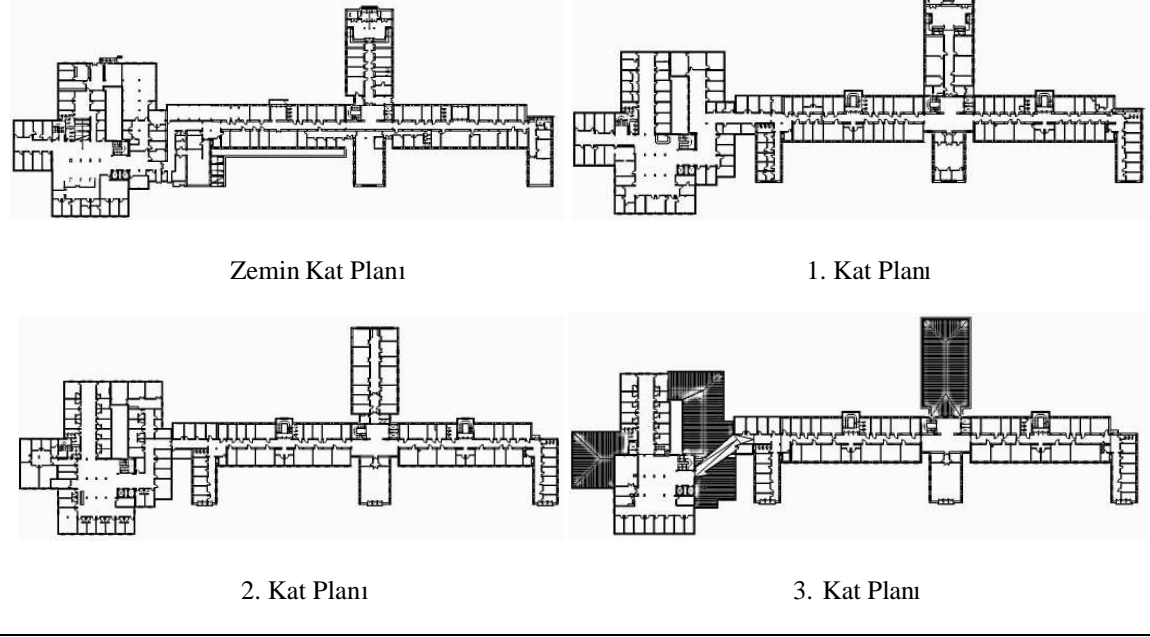
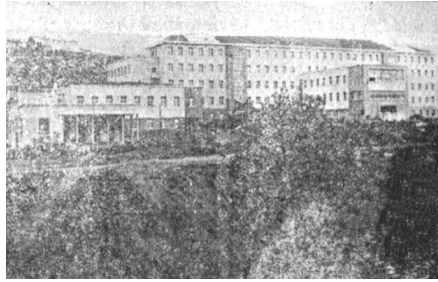
YAPI PLANLARI: (103)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:**

Tablo 179. Trabzon ili Numüne Hastanesi yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Erip Erbilen
Yapım Yılı	: 1937
Yapının Türü	: Hastane/Numüne Hastanesi
Yapının Değ.Nedeni	: Kent İkonu

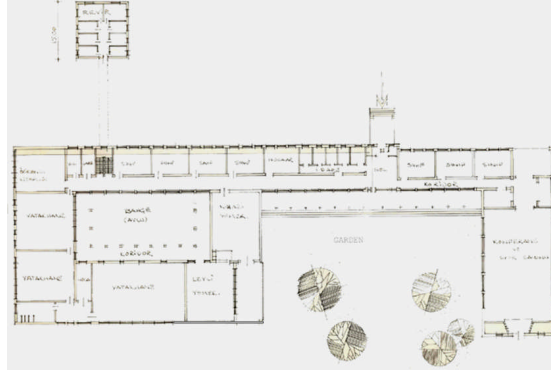
YAPI PLANLARI: (105), (106)**YAPI GÖRÜNÜŞLERİ**

Tablo 180. Trabzon ili Trabzon Lisesi yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Bruno Taut
Yapım Yılı	: 1938
Yapının Türü	: Okul/Trabzon Lisesi
Yapının Değ.Nedeni	: Kent İkonu

YAPI PLANLARI : (107)

Giriş Kat Planı

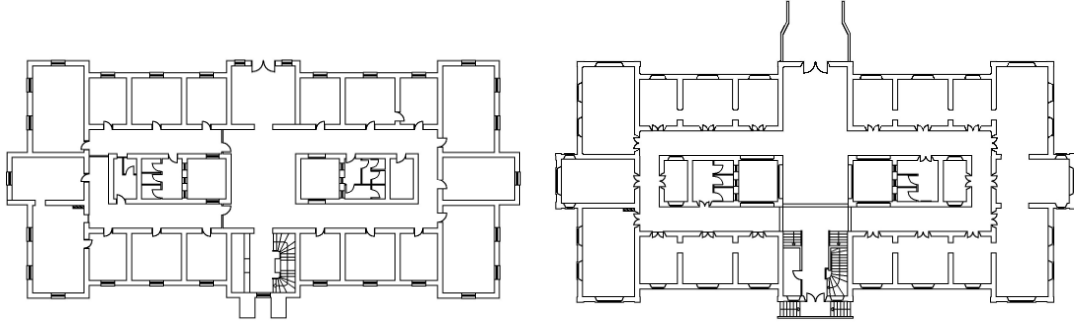
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 181. Trabzon ili Eski Valilik Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

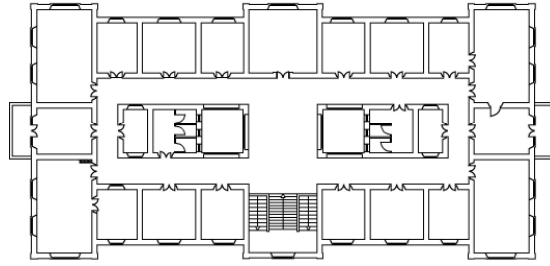
YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	: Vedat Tek, Mimar Kemalettin
Yapım Yılı	: 1926
Yapının Türü	: Valilik Binası
Yapının Değ.Nedeni	: Kent İkonu

YAPI PLANLARI : (71)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1.Kat Planı

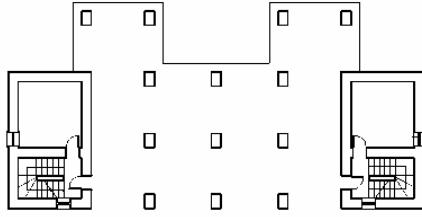
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 182. Trabzon ili Köy Enstitüsü yapı analiz tablosu

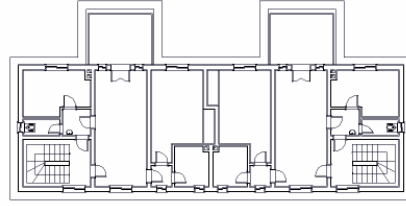
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Beşikdüzü
---------------------	--------------------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı	:
Yapım Yılı	: 1940
Yapının Türü	: Köy Enstitüsü (Tip 1)
Yapının Değ.Nedeni	: Kent İkonu

YAPI PLANLARI : (108)

A Tipi Zemin Kat

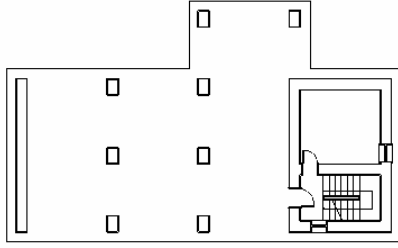
A Tipi 1. Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

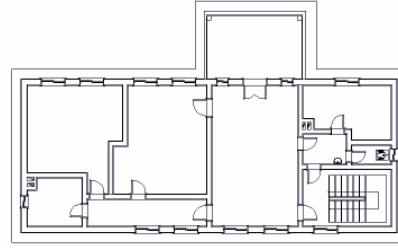
Tablo 182'nin devamı

YAPI ANALİZİ**TRABZON/Beşikdüzü****YAPI BİLGİLERİ:**

Yapı Mimarı :
 Yapım Yılı : 1940
 Yapının Türü : Köy Enstitüsü (Tip 2)
 Yapının Değ.Nedeni : Kent İkonu

YAPI PLANLARI : (108)

B Tipi Zemin Kat

B Tipi 1. Kat Planı

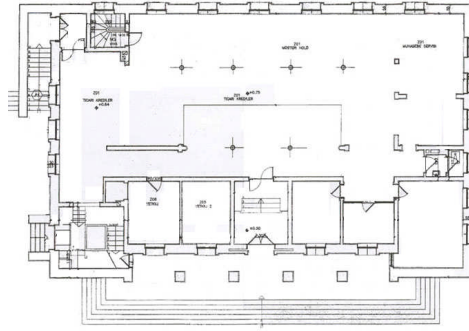
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 183. Trabzon ili Ziraat Bankası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

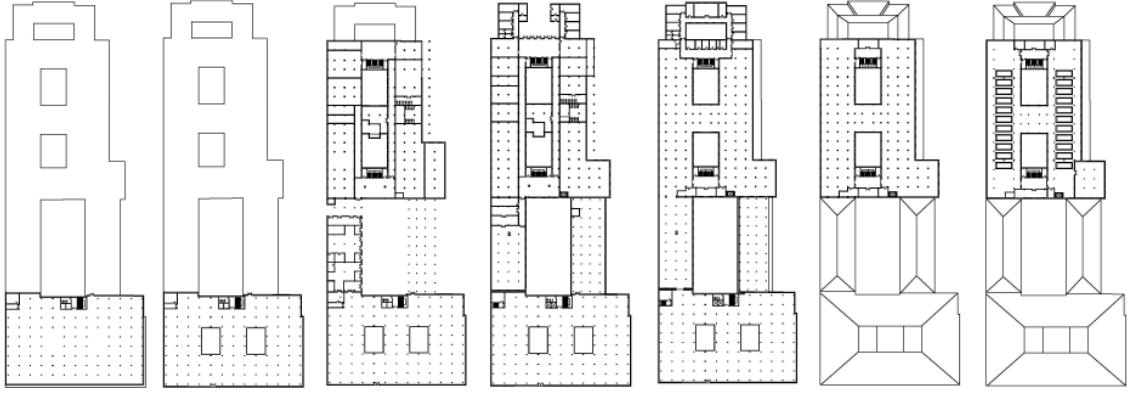

Yapı Mimarı	:	
Yapım Yılı	:	1950
Yapının Türü	:	Banka
Yapının Değ.Nedeni	:	Kent İkonu

YAPI PLANLARI : (107)

Zemin Kat Planı

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ

Tablo 184. Trabzon ili Eski Tekel Binası yapı analiz tablosu

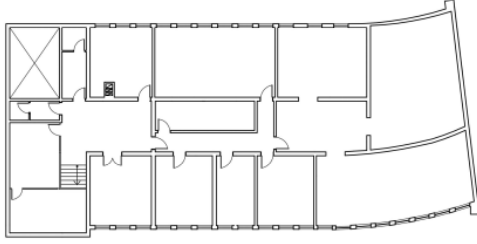
YAPI ANALİZİ	TRABZON/Merkez
YAPI BİLGİLERİ: Yapı Mimarı : Yapım Yılı : 1951-1965 Yapının Türü : Tekel Binası Yapının Değ.Nedeni : Kent İkonu	
YAPI PLANLARI: (71) <p>3.Bodrum, 2.Bodrum, 1.Bodrum, Zemin, 1.Kat, 2.Kat, 3.Kat ve Çatı Katı Planları</p>	
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ: 	

Tablo 185. Giresun ili Adliye Binası yapı analiz tablosu

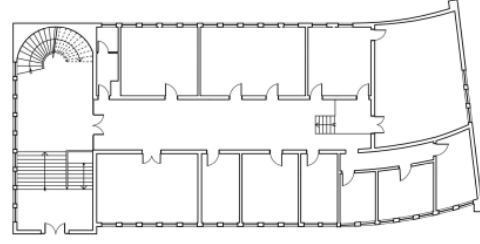
YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

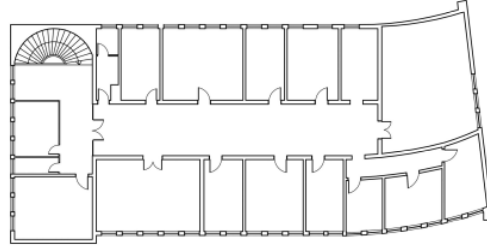
Yapı Mimarı :
 Yapım Yılı : 1950-1960
 Yapının Türü : Adliye Binası
 Yapının Değ. Türü : Kent İkonu

YAPI PLANLARI: (84)

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

1. Kat Planı

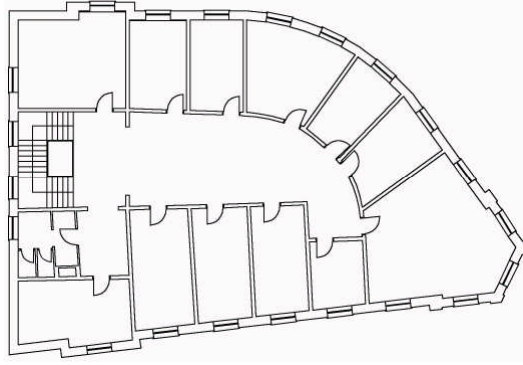
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 186. Giresun ili Belediye Binası yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN
---------------------	----------------

YAPI BİLGİLERİ:

Yapı Mimarı :
Yapım Yılı : 1950-1960
Yapının Türü : Belediye Binası
Yap.Değ.Türü : Kent İkonu

YAPI PLANLARI: (84)

2.Kat Planı

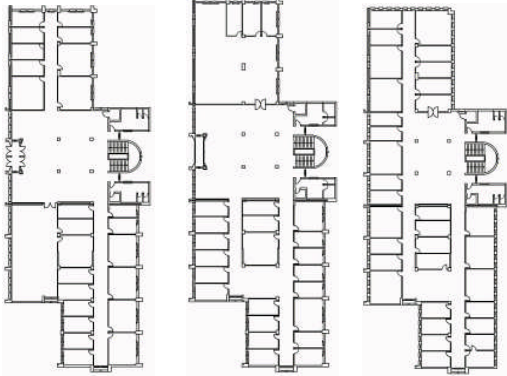
YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 187. Giresun ili Hükümet Konağı yapı analiz tablosu

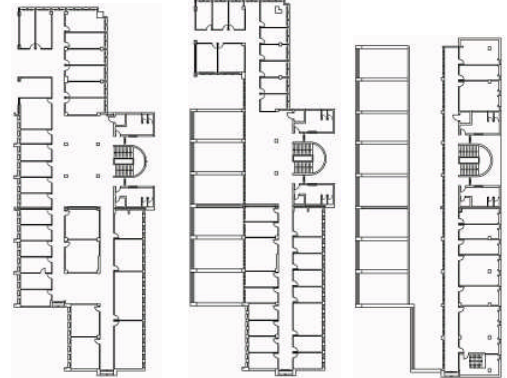
YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

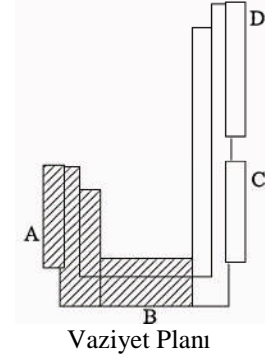
Yapı Mimarı : Semra/Özcan Uygur
 Yapım Yılı : 1986
 Yapının Türü : Hükümet Konağı
 Yapının Değ.Türü : Yarışma Projesi

YAPI PLANLARI: (84)

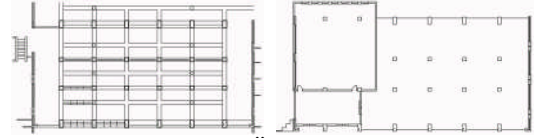
A Blok Zemin, Üst Zemin, 1. Kat Planları

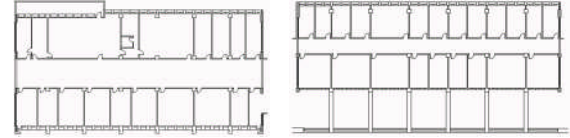
A Blok 2., 3., 4. Kat Planları

Vaziyet Planı

B Blok Zemin ve Üst Zemin, 1. Kat Planları

B Blok 2., 3. Kat Planları

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

Tablo 188. Giresun ili Fabrika yapı analiz tablosu

YAPI ANALİZİ	GİRESUN/Merkez
---------------------	-----------------------

YAPI BİLGİLERİ:

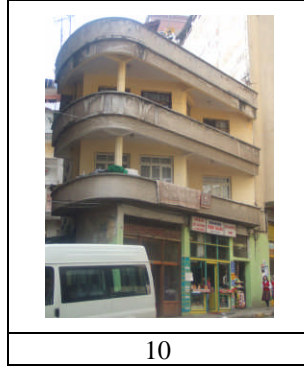
Yapı Mimarı :
Yapım Yılı : 1940-1950
Yapının Türü : Fabrika
Yapının Değ. Türü : Kent İkonu

YAPI GÖRÜNÜŞLERİ:

4. SONUÇLAR VE YORUMLAR

1923-2005 yıllarını kapsayan, bölgesel tarih çalışmasında incelenen Doğu Karadeniz Bölgesi'nde dünyada örneğine rastlanan bütün mimari tarzların örneklerine rastlandığı gibi bölgenin kendi ürettiği Klasik (Erken) Modern, Modern ve Postmodern yorumlara rastlanmıştır:

Rize ilinde klasik (erken) Modern yapı tarzına 1950-1960 yılları arasına tarihlendirilen 10 nolu apartman yapısında örneklendiği görülmektedir (Şekil 8).

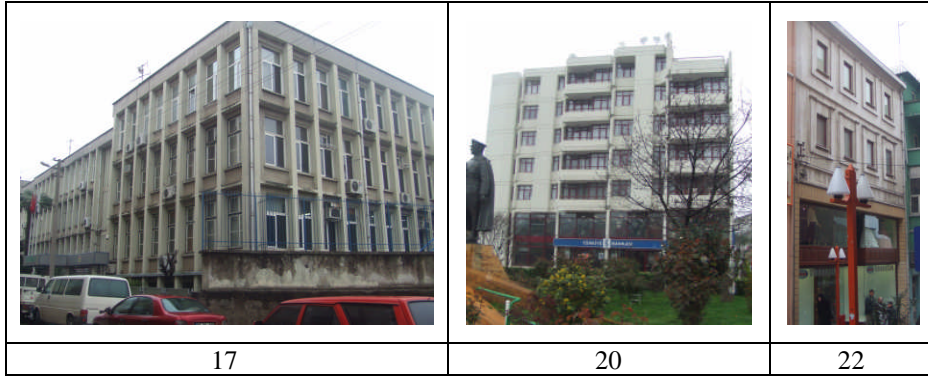
Şekil 8. Rize ili Klasik (Erken) Modern yapı örneği

Yapı örneğinin fazla olduğu Trabzon ilinde ise seçilen yapı örneklerinden Erken Modern üslubun; ilk olarak 1930'lu yıllara tarihlenen 64 nolu işyeri yapısında ve 1950-1960 yılları arasında tarihlenen 33 nolu apartman yapısında örneklendiği gözlenmektedir (Şekil 9).

Şekil 9. Trabzon ili Klasik ve Erken Modern yapı örnekleri

Tüm illerde olduğu gibi işlevsel ayrımı belirten zemin kat üst kat farklılaşmasıyla yaratılan klasik etki Giresun ilinde de, genel bir ayrıntı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında, klasik tarzdaki yapılara daha geç dönemlerde rastlanmaktadır. Bu anlamda 1950-1960 yılları arasında tarihlenen 17 nolu yapı ve 1970-1980 yıllarına tarihlenen 20 nolu yapı, Modern etkiyle vurgulanan bu örneklerden farklı olarak 1990-2000 tarih aralığında yalnızca Klasik etkinin görüldüğü birebir eskinin tekrarı olan 22 nolu yapı örneği gözlemlenmiştir (Şekil 10).

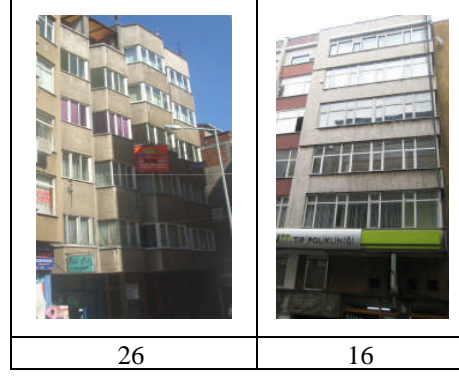
Şekil 10. Giresun ili Klasik Modern ve Klasik yapı örnekleri

Ordu ilinde ise, Klasik etki; diğer illere göre çok daha erken 1923-1930 döneminde 20 nolu yapıda rastlanırken, Erken Modern etkinin ise 1930-1940 yılları arasında 50 nolu yapıda ve 1940-1950 yılları arasında da 57 nolu yapıda örneklediği görülmektedir (Şekil 11).

Şekil 11. Ordu ili Klasik ve Erken Modern yapı örnekleri

26 ve 16 nolu apartman yapıları da 1960-1970 ve 1970-1980 yılları arasında tarihlenen modern örnekler arasında yer almaktadır (Şekil 12).

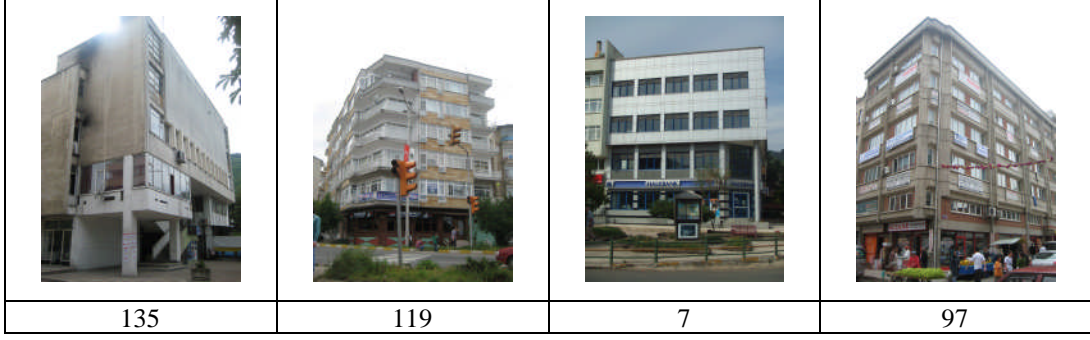
Şekil 12. Trabzon ili Modern yapı örnekleri

Erken Modern olarak adlandırılan stile sadece 56* nolu yapıda ve 1940-1950'li yıllarda rastlanırken, yalnızca Modern etkinin farklı dönem aralıklarında görüldüğü saptanmıştır: 1930-1940 dönem aralığında 57 nolu yapı, 1970'li yıllarda 8 nolu yapı ve 1990'lı yıllarda 10 nolu yapı (Şekil 13).

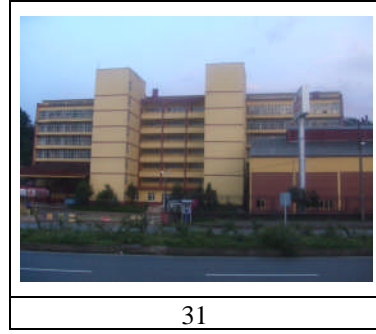
Şekil 13. Giresun ili Erken Modern ve Modern yapı örnekleri

Diğer illerden farklı olarak Ordu ilinde; Modern etkinin 1960'lı yıllardan sonra tüm dönem aralıklarında kendini gösterdiği anlaşılmaktadır: 1960-1970 tarih aralığında 135, 1970-1980 tarih aralığında 119, 1980-1990 tarih aralığında 7 ve 1990-2000 tarih aralığında 97 nolu yapı (Şekil 14).

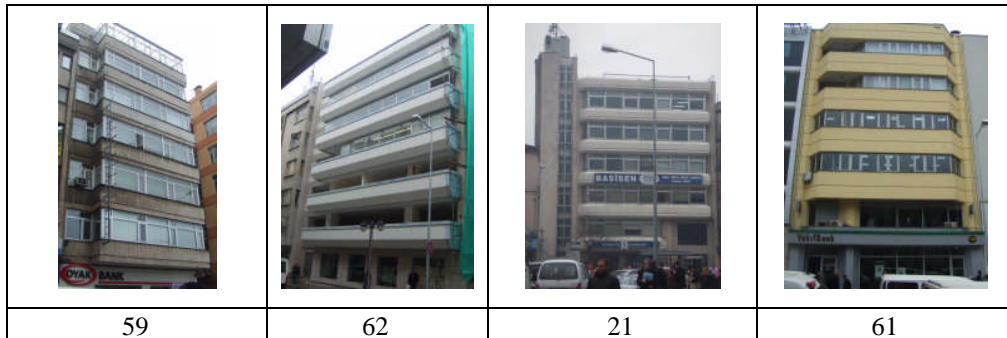
Şekil 14. Ordu ili Modern yapı örnekleri

Uluslararası stil olarak adlandırılan döneme; Rize ilinde 1960–1970 yılları arasında tek bir yapıda–31 nolu fabrika yapısında örneklendiği görülmektedir (Şekil 15).

Şekil 15. Rize ili Uluslararası Stil yapı örneği

Trabzon ilinde; Modern mimarinin uluslararası stil düzeyinde uygulandığı örneklerle de rastlanmaktadır: 1960–1970 yılları arasında 59 nolu yapı, 1970–1980 yılları arasında 62 nolu yapı, 1980–1990 yılları arasında 21 ve 61 nolu yapılar (Şekil 16).

Şekil 16. Trabzon ili Uluslararası Stilde Modern yapı örnekleri

Trabzon ilinde olduğu gibi, Giresun ilinde de Modern mimarinin Uluslararası stil düzeyinde uygulandığı örnekler az sayıda olsa da rastlanmaktadır. Bu örneklerin çoğu 1970–1980 yılları aralığında 21, 25, 71 yer alırken 88 nolu örnek 2000’li yıllarda görölmektedir (Şekil 17).

Şekil 17. Giresun ili Uluslararası Stilde yapı örnekleri

Bu ilde Modernin Uluslararası stildeki yansımasına yalnızca tek bir örnekte 1980-1990 yılları aralığında 1 nolu yapı örneğinde rastlanmaktadır (Şekil 18).

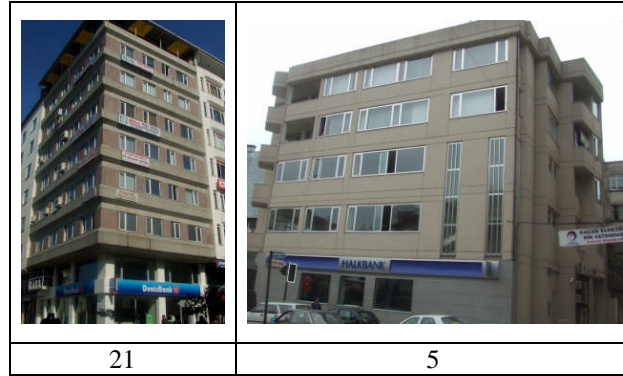
Şekil 18. Ordu ili Uluslararası stil yapı örneği

Trabzon ilinde 2000'i yıllarda 2 ve 20 nolu yapılarda olduğu gibi plan tipolojisi ve cephe düzeni ile geç modernizmin izleri olduğu görülmektedir (Şekil 19).

Şekil 19. Trabzon ili Geç Modern yapı örnekleri

İllerin tümünde Brütalist etkinin de görüldüğü örneklerle de rastlanmaktadır. 1980'li yıllarda başlayan bu etkinin 1990'lı yılların başlarına kadar etkisini sürdürdüğü görülmektedir. Rize ilinde 1990-2000 tarih aralığının başlangıcında 21 nolu apartman-işyeri yapısı ve Giresun ilinde 1980'li yılların sonunda 5 nolu işyeri yapısı olarak birer örnekle yer almaktadır (Şekil 20).

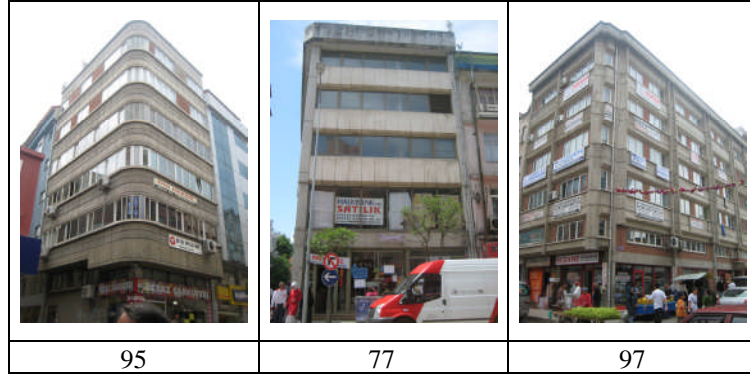
Şekil 20. Rize ve Ordu ili Brütalist yapı örnekleri

Trabzon ilindeki Brütalist etkinin yalnızca 1980-1990 dönem aralığında 40-42-46 nolu işyeri ve 52 nolu apartman yapılarında görüldüğü anlaşılmaktadır (Şekil 21).

Şekil 21. Trabzon ili Brütalist yapı örnekleri

Ordu ilinde ise 1980’li yılların sonları ve 1990’lı yılların başlangıç dönemlerine tarihlenen sırasıyla 95 ve 77, 97 nolu işyeri yapılarında rastlanmaktadır (Şekil 22).

Şekil 22. Ordu ili Brütalist yapı örnekleri

Postmodern etki Rize ilinde 1980–1990 aralığında yer alan 7 nolu banka yapısında örneklenmektedir (Şekil 23).

Şekil 23. Rize ili Postmodern yapı örneği

Trabzon ilinde Postmodern etki ilk olarak 1960–1970 yılları arasında tarihlenen 63 nolu işyeri yapısında görülmektedir. 1980’li yıllardan sonra yapı örneklerinin çoğunda bu etkinin görüldüğü izlenmektedir: 1980-1990’lı yıllarda 6, 19, 76 (Şekil 24), 1990–2000 yıllarında 23, 29, 66-A (Şekil 25).

Şekil 24. 1980–1990 yılı Postmodern yapı örnekleri

Şekil 25. 1990-2000 ve sonrasında Postmodern yapı örnekleri

Giresun ilinde; Postmodern örnekleme ilk olarak 1980’li yılların başında 33 nolu yapıda görülürken, 1990 ve sonrasında 4, 31 ve 148* nolu yapılarda olduğu gibi yaygınlaştığı görülmektedir (Şekil 26).

Şekil 26. Giresun ili Postmodern yapı örnekleri

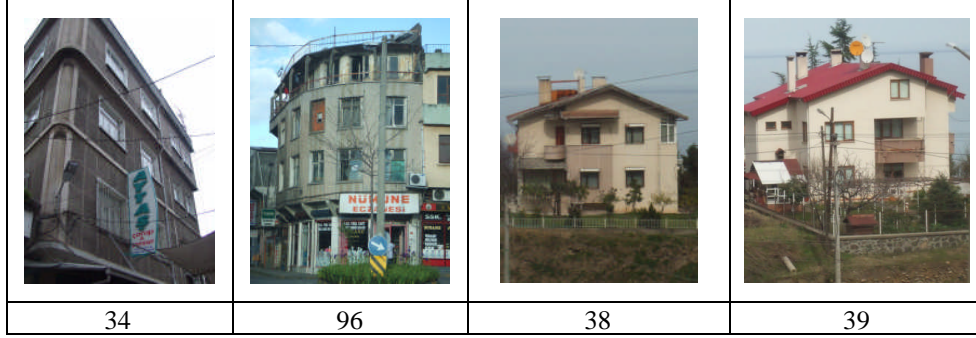
Ordu ilinde ise; Postmodern örnekleme 1950-1960 tarih aralığında 80 nolu tek bir yapıda rastlanırken 1980 yılından sonraki dönem aralıklarında çeşitlilik gösterdiği görülmektedir: 1980-1990 tarih aralığında 12, 1990-2000 tarih aralığında 11-26-67 nolu yapılar (Şekil 27).

Şekil 27. Ordu ili Postmodern yapı örnekleri

Çalışmada; Modern mimari çizgileri taşraya taşınırken ‘Lokal Modern’ diye tabir edilebilecek, ilgi çekici bir türün varlığı belirlenmiştir.

Bir başka deyişle Yerel Modern olarak adlandırılan bu tür; Trabzon ilinde 1950-1960 tarih aralığında görülmeye başlamaktadır. 34 v3 96 nolu yapılarda ve sonraki dönemlerde 1980-1990 aralığında 38-39 nolu yapı örneklerinde karşımıza çıkmaktadır (Şekil 28).

Şekil 28. Trabzon ili Lokal Modern yapı örnekleri

Söz konusu tür Giresun ilinde 2000 yılından sonraki dönemde 44 nolu yapı ile örneklendirilmektedir. Aynı kabulün Postmodern anlayışta yapıldığı ve benzer yaklaşımla Lokal Postmodern olarak adlandırılan tarz 1990’lı yılların son dönemlerine doğru yalnızca 59 nolu yapıda görülmektedir (Şekil 29).

Şekil 29. Giresun ili Lokal Modern ve Lokal Postmodern yapı örnekleri

Ordu ilinde ise Lokal Modern tür; daha eski dönemlere tarihlenmekte ilk olarak 1930’lu yıllara tarihlenen 9 nolu yapıda, 1960’lı dönem aralığında 59 nolu yapıda ve 1990’un son dönemlerine denk gelen tarih aralığında 95 nolu yapıda örneklerini vermektedir (Şekil 30).

Şekil 30. Ordu ili Lokal Modern yapı örnekleri

Postmodern dönemlerde ise; bölgenin müstakil ve kırsal evlerinin yapımında üç tür belirginleşmiştir:

1. Az rastlanan doğrudan tekrarlar: Rize ilinde 1940-1950 yıllarına tarihlenen 15 nolu yapıda F.L.Right etkisi, Trabzon ilinde 1980-1990 tarih aralığında 38 nolu yapıda Venturi anımsatması, Giresun ilinde 1930-1940 döneminde 57 nolu yapıda II.Milli Mimari etkisi ve Ordu ilinde 1970-1980 yılları arasına tarihlenen 150 nolu yapıda M.Botta-A.Rossi etkisi örnek olarak gösterilebilir (Şekil 31).

Şekil 31. Doğrudan tekrarlara referans veren yapı örnekleri

2. Çok rastlanan çeşitli dünya formatlarından seçilen elemanların kompozisyonlarından oluşan çoktan seçmeli Eklektik-Popülist Postmodern tarzlar: Trabzon ilinde bu türden yapıların 87 nolu örnekte olduğu gibi 1990'lı yıllarda başladığı, 102 ve 105 nolu yapılarda olduğu gibi 2000'li yıllardan sonra da sıkça tercih edildiği söylenebilir (Şekil 32).

Şekil 32. Trabzon ili Eklektik-Popülist Postmodern yapı örnekleri

Aynı anlayışın Giresun ilinde 1990'lı yıllar arasında tarihlenen 33 nolu yapıda ve Ordu ilinde de aynı dönemlerden başlayarak 139, 146 nolu yapılarda örneklediği görülmektedir (Şekil 33).

Şekil 33. Giresun, Ordu ili Eklektik-Popülist Postmodern yapı örnekleri

3. Az sayıda seçkin Vernaküler yorumlar: Trabzon ilinde 70, Giresun ilinde 1980'li yıllarda yer alan 77 ve Ordu ilinde 1970'li yıllara tarihlenen 127 nolu yapılarda örneklendirilmektedir (Şekil 34).

Şekil 34. Vernaküler yapı örnekleri

Ayrıca, Postmodern dönemde ortaya konan resmi yapılarda, çarşı ve işyerlerinde anıtsal tercihlerin ağır bastığı görülmüştür: Trabzon ilinde 1980’li yıllarda 46, 47 ve 1990’lı yıllarda 41, 65 nolu yapı örnekleri verilebilir. Aynı etki Ordu ilinde 1990’lı yıllarda 67, 88 nolu yapılarda örneklendirilirken, Rize ilinde Postmodern dönem öncesine dek gelen 1960’lı yıllara tarihlenen 31 nolu yapıda görülmektedir (Şekil 35).

Şekil 35. Monimental etkideki yapı örnekleri

Bölgenin müstakil ve kırsal evlerinin yapımında rastlanan doğrudan tekrarların; apartman, resmi yapılar, çarşı, ve işyeri yapılarında da olduğu görülmektedir. Trabzon

ilinde bu tür yapı örnekleri daha çok 1990'lı yılların sonlarından itibaren görülmektedir. İlk olarak 2000 yılı sonrasına tarihlenen apartman yapılarından 31 nolu yapıda genel cephe düzeniyle Merih Karaaslan, 107 nolu yapıda cephe oluşturulan Rönesans boşlukları ile Aldo Rossi göndermeleri dikkat çekmektedir (Şekil 36).

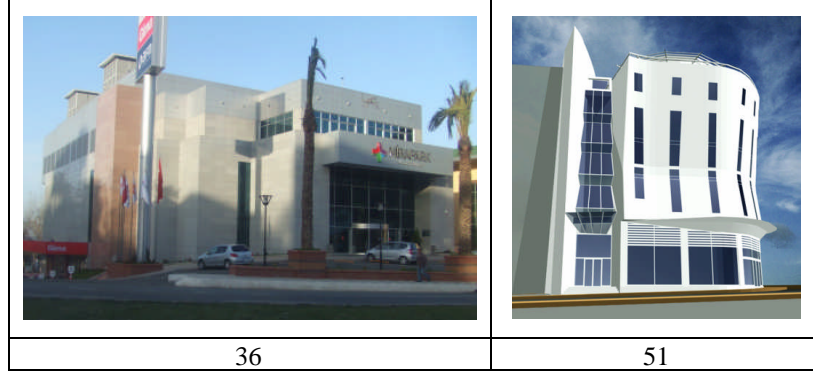
Şekil 36. Trabzon ili apartman yapılarında doğrudan tekrarlar

Resmi yapılarda ise sağır ağırlıklı düz cephe düzeniyle Alvar Aalto'ya atıfta bulunan 85 nolu yapı ve pür geometrik kübik form ve pencere düzeniyle Aldo Rossi anımsatması yapan 92 nolu yapı örneklendirilmektedir. Bu yapılardan yalnızca 85 nolu yapı 1960–1970 dönem aralığında yer alırken, 92 nolu yapı diğer örneklerde olduğu gibi 1990'lı yılların sonlarına tarihlenmektedir (Resim 37).

Şekil 37. Trabzon ili resmi yapılarda görülen doğrudan tekrarlar

Çarşı ve işyerlerinde ise 2000 sonrası dönemde 36 nolu yapıda hareketli kübik form düzeniyle Seyfi Arkan anımsatması ve 51 nolu yapıda formun bozulmasıyla elde edilen kütle düzeni ile Frank Gehry etkisi görülmektedir (Şekil 38).

Şekil 38. Trabzon ili çarşı ve işyeri yapılarında görülen doğrudan tekrarlar

Aynı etkinin görüldüğü Ordu ilinde tarih aralıkları diğer illere göre daha geniş bir zamana yayılmaktadır. 1930-1940'lı döneme tarihlenen 50 nolu resmi yapıda pencere tekrarlarıyla yaratılan Aldo Rossi etkisi ve 1960-1970 yılına tarihlenen 135 nolu resmi yapıda ise genel cephe düzeniyle Paul Rudolph anımsatması örneklendirilmektedir (Şekil 39).

Şekil 39. Ordu ili resmi yapılarında görülen doğrudan tekrarlar

İşyeri yapılarında ise; 1940-1950 dönem aralığındaki 57 nolu yapıda kolonathı cephe düzeniyle Seyfi Arkan etkisi, 1950-1960 tarih aralığında yer alan 51 nolu yapıda geniş saçak ve dar pencere düzeniyle I. Milli Mimarlık dönemi anımsatması görülmektedir. Bir

sonraki on yıllık dönemde (1960-1970) yer alan 130 nolu yapıda da pencere düzeni ve cephe süslemesi nedeniyle yine I Milli Mimari etkilerinin olduğu izlenmektedir (Şekil 40).

Şekil 40. Ordu ili işyeri yapılarında görülen doğrudan tekrarlar

Ülkemizde mimarlık tarihi araştırmalarında, tarihi tartışmalarda geniş bir coğrafi bölge yerine Ankara, İstanbul gibi merkezler ve bunların yanı sıra Bursa ve Adana gibi büyük kentlerde olup da merkezlerde yetişmiş ünlü mimarların yapıları referans verilerek tartışmalar sürdürülür. Bu doğrultuda dönemselleştirmeler yapılır ve tarihin tüm Anadolu'yu ve hatta neredeyse eski Osmanlı sınırlarına varan bölgeyi kapsadığı varsayılır. Oysa önemli tarih kuramcılarının önerdiği şekliyle tarih her zaman ideolojik ve keyfi bir öyküdür. Ancak ülkemiz için bu öykünün biraz daha ciddi olarak kaleme alınması gerekiyorsa Anadolu'daki mimarlığın göz ardı edilmemesi pozitivist bilim ahlakı açısından en doğrusudur. Bu tez bu anlamda ele alınmış ve hiç olmazsa bir bölge bazında yöresel mimarlık tarihinin ülkenin genel mimarı akışına gösterdiği paralellikler, gecikmeler, sorgular, distorsiyonlar gibi kavramlar gözler önüne serilerek mimarlık tarihi yazısına ciddi bir referans kaynak şeklinde bir katkı yapılmıştır.

Bu tez bir merkez üniversitede ele alınmadığından bu kuramsal ve ampirik düzeltme girişiminin de göz ardı edileceği kuşku götürmez. Bu nedenle iyi duyurulması için tezin en kısa sürede ulusal bir yayına dönüşmesi de hedeflerimiz arasındadır.

5. KAYNAKLAR

1. Sey, Y., Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de Mimarlık ve Yapı Üretimi, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998, 25-39.
2. Aslıskender, B., Cumhuriyetin İlk Yıllarında Mimaride 'Modern' Kimlik Arayışı: Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2002.
3. TRT, Saltanat Vagonu, TRT 2 Belgeseli, 2005.
4. Atay, M., Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne Modernleşme Çabaları, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/143/4.htm> 12.12.2005.
5. Tekeli, İ., Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Kentsel Gelişme ve Kent Planlaması, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998, 1-24.
6. Sakaoğlu, N., Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihi, İletişim Yayınları, İstanbul, 1993.
7. Yeşilkaya, G.N., Halkevleri:İdeoloji ve Mimarlık, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999.
8. Altunya, N. ve Başaran, İ.E., Köy Enstitülerinin Tarihçesi, Kuruluşunun 50. Yılında Köy Enstitüleri, Eğit-Der Yayınları 2, Ankara,1990.
9. Filiztekin, A., Türkiye'de Bölgesel Farklar ve Politikalar, TÜSİAD-T/2008-09/471,
10. <http://ekutup.dpt.gov.tr> 25.08.2008
11. <http://www.cumhuriyetdonemi-planlikalkinmacabalarimiz> 06.11.2008
12. Mutlu, S., Türkiye'de Bölge Planlama Deneyimleri Eleştirel Bir Yaklaşım, 3. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu, Kasım 2008, Mersin, Bildiri Kitabı, 227-255.
13. Poroy, H., Bölgesel Gelişme Stratejileri Çerçevesinde Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi, İzmir İktisat Kongresi, 2004.
www.yesilirmak.org.tr/download/bolgesel_gelisim_yhp.doc 05.10.2008.
14. DPT, www.ektup.dpt.gov.tr/plan/vii/plan8.pdf Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2001-2005 02.12.2008.
15. <http://osbuk.org/doc/OSBUygulamalar.doc> 04.06.2008
16. <http://turksanayi.com/html/osb.php> 25.12.2008
17. Çapa, M. ve Çiçek, R., Yirminci Yüzyıl Başlarında Trabzon'da Yaşam, Birinci Baskı, Serander Yayıncılık, Trabzon, 2004.

18. Akbaş, T., Gün Gün Cumhuriyet Tarihi: Türkiye'nin 77 yılı 1923-2000, Tempo Yayıncılık, İstanbul, 2000.
19. Tanyeli, U., Üç Kuşak Cumhuriyet, Birinci Baskı, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998.
20. Koçak, C, Özdemir, H., Boratav, K., Hilav, S., Katoğlu, M. ve Ödekan, A., Yakınçağ Türkiye Tarihi, Cilt 1-2, Doğan Yayın, İstanbul.
21. İnceoğlu, M. ve İnceoğlu, N., Mimarlıkta Söylem Kuram ve Uygulama, Birinci Baskı, Tasarım Yayın Grubu, İstanbul, 2004.
22. Alsaç, Ü., Türkiye'deki Mimarlık Düşüncesinin Cumhuriyet Dönemindeki Evrimi, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1976.
23. Sözen, M., Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı, Birinci Baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1984.
24. Bozdoğan, S., Modernizm ve Ulusun İnşası Erken Cumhuriyet Türkiye'sinde Mimari Kültür, Birinci Baskı, Metis Yayınları, İstanbul, 2001.
25. Balamir, A., Mimarlık ve Kimlik Temrinleri-I: Türkiye'de Modern Yapı Kültürünün Bir Profili, Mimarlık, 313 (2003) 18-23.
26. <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=49959> 10.03.2010.
27. Batur, A., Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, Cilt 5, İletişim Yayınları, (1983) 1380-1424.
28. Kortan, E., Türkiye'de Mimarlık Hareketleri ve Eleştirisi: 1950-60, Birinci Baskı, ODTÜ Yayınları, Ankara, 1971.
29. Cordan, Ö., Mimari Formun Kavramsal Analizi, Doktora Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 2002.
30. Ünügür, M. ve Ünlü, A., Türkiyede Turizm Planlamasında Uygulanan Yaklaşımlar, Türkiye'de Son On Yılda Turizm Yapıları Uygulamaları Sempozyumu, Nisan 1989, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 352-360.
31. Battalgazi, A., Günümüz Türkiye'sinde Çağdaşlık Tartışmaları ve Uygulamaları, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1989.
32. Anonim, Türk Mimarları 2000, Birinci Baskı, Türk Serbest Mimarlar Derneği Yayınları, Ankara, 1999.
33. Çağlar, N., Uludağ, Z. ve Dinç, P., 1980 Sonrası Türkiye'sinde İdeolojik, Toplumsal, Mimari Yapı Etkileşiminin Ankara Kenti Bağlamında İrdelenmesi, İdeoloji, Erk ve Mimarlık Sempozyumu, 1996, İzmir, Bildiriler Kitabı, 50-57.

34. Balamir, A., Mimarlık ve Kimlik Temrinleri-II: Türkiye’de Modern Yapı Kültürünün Bir Profili, Mimarlık, 314 (2003) 24-29.
35. Kortan, E., 1950’ler Kuşağı Mimarlık Antolojisi, Birinci Baskı, Yem Yayınları, İstanbul, 1997.
36. <http://www.ecografya.com/turkey/bolge/karadeniz/bolumler> 27.07.2009.
37. <http://wowturkey.com/iller/iller/html> 03.09.2008.
38. Akkurt, H., Eyüce, Ö., Güner, D., Kayın, E., Özkut, D., Gültekin, R.E. ve Sayar, Y., İzmir Mimarlık Rehberi, Birinci Baskı, Mimarlar Odası İzmir Şubesi, İzmir, 2005.
39. Öymen Gür, Ş., Mekan Örgütlenmesi, Birinci Basım, Gür Yayıncılık, Trabzon, 1996.
40. <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/21424.html>. 12.01.2010.
41. <http://arkiv.arkitera.com/ülkeler/türkiye>. 12.01.2010.
42. Steven H., Çağdaş Dünya Mimarları Dizisi, Çev:Şener, A., Üçüncü Baskı, Boyut Yayın Grubu, 2, İstanbul, 2000.
43. Hasol, D., Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, YEM Yayınları, İstanbul, 1988.
44. Şentürer, A., Estetik Kuramları ile Mimarlık Kuramları Arasındaki Etkileşim, Kuram, Kitap 2 (1993b) 86-93,
45. Şentürer, A., Mimaride Estetik Olgusu, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul, 1995.
46. tr.wikipedia.org. 27.07.2009.
47. Kocagil, L., 20. yy. Mimarlık Ortamına Eleştirel Bir Yaklaşım, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1999.
48. Nalkaya, S., Çevresel Tasarımda Simgesellik, Yapı, 233 (2001) 41-48.
49. Dostoğlu, N. T., Modern Sonrası Mimarlık Anlayışları, Mimarlık, 263 (1995) 46-50.
50. Kortan, E., 20.yy. Mimarlığına Estetik Açından Bakış, Birinci Baskı, Yaprak Yayınları, Ankara, 1986.
51. Jenks, C., The Language Of Post-Modern Architecture, Sixth Edition, Academy Editions, London, 1981.
52. Yıldırım, S., Modern ve Post Modernizm’de Kent Mimarlık İlişkisi, Mimarlık, 249 (1992) 25-28.
53. Gür, Ş. Ö., Mimarlık Tarihi Dersi, Basılmamış Ders Notları, KTÜ, Mimarlık Bölümü, Trabzon, 2001.

54. Tanyeli, U. ve Kazmaoğlu, M., 1980'li Yılların Türk Mimarlık Dünyasına Bir Bakış, Mimarlık, 1, (1986), 31-48.
55. Gür, Ş. Ö., Yöre Mimarlığı, Mimarlık, 2 (1984) 3-5.
56. Kortan, E., Modern ve Post Modern Mimarlığa Eleştirel Bir Bakış, Yapı, 111 (1991) 34-42.
57. Jenks, C., What is Post Modernism?, Academy Press, Fourth Edition, New York, 1996.
58. Zeka, N., Postmodernism, Jameson, Lyotart, Habermas, Birinci Baskı, K1yı Yayınları, İstanbul, 1990.
59. Yücel A., Mimarlıkta Biçim ve Mekanın Dilsel Yorumu Üzerine, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1981.
60. Sümerkan, M.R., Biçimlendiren Etkenler Açısından Doğu Karadeniz Kırsal Kesiminde Geleneksel Evlerin Yapı Özellikleri, Doktora Tezi, KTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 1990.
61. Sözen, M. ve Tanyeli, U., Sanat Kavramı ve Terimleri Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1986.
62. Germen, A., Yöre Mimarisi, Mimarlık, 127 (1974) 5-9.
63. Sezgin, H., Vernaküler Mimari ve Günümüz Koşullarındaki Durumu, Mimarlık, 201 (1984) 3-4.
64. Ziraat Bankası Trabzon Bölge Müdürlüğü Arşivi
65. Rize Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
66. Trabzon İl Milli Eğitim Müdürlüğü Arşivi
67. Çaykur Rize Genel Müdürlüğü Arşivi
68. Rize Çayeli Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
69. Trabzon Akçaabat Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
70. Necdet Kırhan Yazıcı Özel Arşivi
71. Trabzon Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
72. İş Bankası Trabzon Bölge Müdürlüğü Arşivi
73. Hatice Öztürk Özel Arşivi
74. Ziya Canbazoğlu Özel Arşivi
75. Bekir Gerçek Özel Arşivi

76. Taşkın Özer Özel Arşivi
77. Serbürent Vural Özel Arşivi
78. Ali Kemal Gün Özel Arşivi
79. Trabzon Şana Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
80. Sezgin Atasoy Özel Arşivi
81. Trabzon Vakfikebir Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
82. Trabzon Söğütlü Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
83. Gürol Ustaömeroğlu Özel Arşivi
84. Sinan Gurbetçi Özel Arşivi
85. Giresun Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
86. Güzer, A.C., Adam Olmayacak Öğrenciler İçin Bir Okul Yapısı, Mimarlık, 280 (1998) 35-40.
87. Ahmet R. Yusufaoğlu Özel Arşivi
88. Hüseyin Karabörk Özel Arşivi
89. Ordu Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
90. Ordu Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü Arşivi
91. Samsun PTT Baş Müdürlüğü Yapı İşleri Müdürlüğü Arşivi
92. Ordu İl Özel İdare Müdürlüğü Yapı İşleri Arşivi
93. Ordu Ünye Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Arşivi
94. Ümit Kalpaklıoğlu Özel Arşivi
95. Batur, A., 'An Essay In Reading:Sagra House', Doğu Karadeniz'de Kırsal Mimari, Milli Teasürans T.A.Ş., 2005.
96. Rize Tevfik İleri Lisesi Müdürlüğü Arşivi
97. Trabzon PTT Baş Müdürlüğü Yapı İşleri Müdürlüğü Arşivi
98. Devlet Tiyatroları Trabzon Bölge Müdürlüğü Arşivi
99. İller Bankası 17. Bölge Müdürlüğü Yapı İşleri Müdürlüğü Arşivi
100. Trabzon DSİ 22. Bölge Müdürlüğü Yapı İşleri Müdürlüğü

101. Anonim, Yarışmalar T.C. Merkez Bankası Trabzon Şube Binası Sınırlı Proje Yarışması, Mimar, 4, (1995) 15-18.
102. Trabzon Valiliği Milli Emlak Müdürlüğü Arşivi
103. KTÜ Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı Arşivi
104. Saffet Lülecioğlu Özel Arşivi
105. <http://www.trabzonnumune.gov.tr> 10.03.2010
106. Yıldırım, N., Tanzimattan Cumhuriyete Koruyucu Sağlık Uygulamaları, Archi Scope, 5, (1999) 96-97.
107. Özen, H. ve Birlik, S., Reusing Of The Early Twentieth Century Architecture Heritage: Case in Trabzon, Livenarch Congress KTÜ Faculty Of Engineering and Architecture Department Of Architecture, Trabzon, 2003.
108. Mukaddes Ataman Özel Arşivi

6. EKLER

EK-1: 77 YILLIK KRONOLOJİ

1923

13 Ekim	İstanbul'da ilk Verem Savaş Dispanseri açıldı.
29 Ekim	Ankara Başkent oldu.
30 Ekim	Cumhuriyet ilan edildi.
	I. İnönü hükümeti kuruldu.

1924

2 Şubat	TBMM yeni bir meclis binası yapılması kararını verdi.(İlk inşa kararı)
23 Mart	Samsun-Sivas-Ankara demiryollarının inşası kanunu kabul edildi.
21 Nisan	Ziraat Bankası tarafından köylüye kredi açılması hakkında kanun kabul edildi.
22 Nisan	Demir Yolları Genel Müdürlüğü kuruldu.
	Anadolu-Bağdat demiryolunun satın alınması ve tamir edilmesi hakkında kanun kabul edildi.
26 Ağustos	İş Bankası kuruldu.
16 Eylül	Trabzon'da M. Kemal Atatürk ziyareti ve halkla temas sağlandı.
21 Eylül	Samsun-Çarşamba demiryolu hattının temeli atıldı.
22 Eylül	Atatürk eşi Latife Hanım ile birlikte Samsun'u ziyaret etti.
10 Ekim	Ankara-Sivas demiryolu hattının döşenmesine başlandı.
22 Kasım	Ankara'da bakanlık binaları yapımı için beş milyon ayrılması hakkındaki kanun kabul edildi.
27 Kasım	Fethi Okyar kabinesi oybirliğiyle güvenoyu aldı.
11 Aralık	İmar Vekâletinin kaldırılmasına dair kanun kabul edildi.
19 Aralık	Denize dökülen düşman askerinin İzmir'i yakmasıyla ilgili sigorta davası, Londra'da görüldüğü mahkemede karar bağlandı.
29 Aralık	Bahriye Bakanlığı kurulmasına dair kanun kabul edildi.

İstanbul'da İmam Hatip Lisesi açıldı.
Gölcük'te ilk tersane ünitesi kuruldu.
Erzurum Numune Hastanesi açıldı.
Ankara için ilk plan, M. Nauser tarafından hazırlandı.
İzmir'de Lisan ve Ticaret Mektebi açıldı.
Şişli Etfal Hastanesi'ne bağlı bir Ebe Öğrenci Yurdu açıldı.
İlk sigorta şirketi olan Anadolu Sigorta Ziraat ve İş Bankası ortaklığıyla kuruldu.

1925

3 Ocak	Türkiye-Letonya dostluk antlaşması imzalandı.
19 Ocak	Bakanlar Kurulu gümrük vergisinin Amerikan ürünlerine de uygulanacağına dair kanun kabul edildi.
26 Ocak	Türkiye-Danimarka dostluk antlaşması imzalandı.
16 Şubat	Teyyare Cemiyeti (THY) kuruldu.
17 Şubat	Aşar Vergisi kaldırıldı.
19 Şubat	Ankara'da kurulacak Telsiz İstasyonu kanunu kabul edildi.
25 Şubat	Güney'de bir ay süre ile sıkıyönetim ilan edildi.
26 Şubat	Bir Fransız şirketinin yönettiği Tütün Rejisi'nin 1.3.1925'ten itibaren lağvına ve sigara kağıdı fabrikası kurulmasına dair kanun kabul edildi.
2 Mart	Fethi Okyar kabinesine güvensizlik oyu verildi, kabine çekildi.İsmet İnönü ikinci kabinesini kurdu.
4 Mart	Takrir-i Sükun ile hükümete 2 yıl için olağanüstü yetki verildi.
	III: İnönü hükümeti kuruldu.

5 Nisan	Şeker Fabrikalarının kurulmasına dair kanun kabul edildi.
16 Nisan	Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği'nin kurulması çalışmalarına başlandı
17 Nisan	Kütahya-Tavşanlı demiryolunun yapılmasına dair kanun kabul edildi.
19 Nisan	I.Dünya Savaşı'nda dar hat olarak yapılan Ankara-Yahşihan hattı genişletilerek hizmete açıldı.
20 Nisan	Sanayi ve Maadin Bankası'nın Sümerbank'ın kurulması hakkındaki kanun kabul edildi.
22 Nisan	Sıkı yönetim 7 ay, İstiklal Mahkemeleri'nin çalışması 6 ay daha uzatıldı.
	Harita Genel Müdürlüğü Kanunu kabul edildi.
	Yüksek Askeri Şura Kanun kabul edildi.
5 Mayıs	Ticaret ve Sanayi Odaları Kanun kabul edildi.
	Ankara'da M. Kemal Paşa tarafından Gazi Çiftliği adı verilen çiftliğin kurulmasına başlandı.
14 Haziran	Alpulu Şeker Fabrikası açıldı.
5 Ağustos	Adana Mensucat Fabrikası üretime başladı.
15 Ağustos	Kayseri Tayyare ve Motor Fabrikaları için Junkers Firması ile anlaşma yapıldı.
4 Eylül	İstanbul'da yapılan bir baloya ilk defa Müslüman kadınlar katıldı.
13 Eylül	Bakanlar Kurulu, Avrupa'ya öğrenci gönderilmesine karar verdi.
25 Eylül	Ankara Etnografya Müzesi'nin temeli atıldı.
5 Ekim	İstanbul Darphanesinde ilk Cumhuriyet altını basıldı.
11 Ekim	Resmi merasimde giyilecek elbise ve teferruatı hakkında kanun kabul edildi.
14 Ekim	Türkiye'de ilk betonarme köprü , Menderes Nehri üzerinde yapıldı(3 gözlü, 75m. Uzunluğunda).
19 Ekim	Ankara Tıp Fakültesi açıldı.
21 Ekim	1926 yılı bütçesinde gelir 218 milyon Türk Lirası olarak hesaplandı.
5 Kasım	Ankara Hukuk Mektebi açıldı.
9 Kasım	İsmet Paşa Kabinesi güvenoyu aldı.
16 Kasım	Samsun-Sivas ve Ankara-Sivas demiryollarının inşasına dair kanun kabul edildi.
20 Kasım	Ankara-Sivas hattı hizmete açıldı.
21 Kasım	Sıkıyönetim 1 yıl süre ile uzatıldı.
22 Kasım	İstanbul Darülfünun'da bir İnkılap Tarihi Kürsüsü kurulması için karar alındı.
23 Kasım	Danıştay'ın yeniden kurulmasına dair kanun kabul edildi.
25 Kasım	Şapka iktisabı hakkında kabul edildi.
26 Kasım	İstanbul Belediye Başkanı Op. Emin Bey ile Mario Serra arasında Yıldız Sarayında bir milletlerarası oyun yeri işletmeye açılması hakkında antlaşma imzalandı.
12 Aralık	Ankara-Ereğli demiryolunun inşasına dair kanun kabul edildi.
26 Aralık	Günün 24 saate taksimine ilişkin kanun kabul edildi.
1926	
1 Ocak	Gece yarısından itibaren milletlerarası takvim ve saate yapılan değişiklik uygulanmaya başlandı.
17 Mart	Kayseri-Ulukışla demiryolunun inşasına ilişkin kanun kabul edildi.
18 Mart	Antalya'da deprem.
24 Mart	Fevzi Paşa-Diyarbakır demiryolunun yapılmasına dair kanun kabul edildi.
4 Nisan	Heykeltraş İhsan Özsoy Kadıköy Süreyya Paşa Sineması-Tiyatrosu'nun ön cephe alçak kabartmalarını yaptı.
19 Nisan	Türkiye sahillerinde nakliyat-ı bahriye ve limanlarla karasuları dâhilinde icra-yı sanat ve ticaret hakkındaki kanun kabul edildi.
19 Nisan	Adli Tıp kanunu kabul edildi.
30 Nisan	Samsun-Kavak demiryolu hizmete açıldı.
23 Mayıs	Emlak ve Eytam Bankası kanunu kabul edildi.
28 Mayıs	Ödemiş ilçesi Hacı İlyas Köyü Tepesi'ne İlk Kurşun Anıtı dikildi.
29 Mayıs	Ticaret Hukuku Kanunu kabul edildi.
30 Mayıs	Ankara'da otomatik telefon şebekesi kurulması hakkında kanun kabul edildi.
13 Haziran	Ankara telsiz istasyonunu temeli atıldı.
11 Eylül	Ankara'da otomatik telefon işletmeye açıldı.
26 Eylül	İstanbul'da Yıldız Gazinosu açıldı.

4 Ekim	Medeni Kanun, Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu yürürlüğe girdi. İstanbul'da Sarayburnu'nda heykeltıraş Kriepel tarafından yapılan Gazi heykeli törenle açıldı.
6 Ekim	Kayseri Uçak Montaj Fabrikası açıldı.
26 Kasım	İlk şeker fabrikası olan Alpulu Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
17 Aralık	Türkiye'nin ikinci ve özel ilk şeker fabrikası olan Uşak Şeker Fabrikası hizmete açıldı. İstanbul Bomonti'de Yenen-Şark Çikolata faaliyete geçti.Cumhuriyet döneminin ilk orta öğretmen okulu Konya'da açıldı. İstanbul'da inşaat demiri üreten ilk haddehane açıldı Yeni inşaatlara kredi sağlayacak Emlak ve Eytam Bankası kuruldu. Kartal'da Çimento Fabrikası kuruldu.
1927	
28 Ocak	Eczacılar Kanunu kabul edildi.
7 Mart	İstiklal Mahkemeleri kaldırıldı.
10 Nisan	Binaların numaralandırılmasına ve sokakların adlandırılmasına dair kanun kabul edildi.
29 Mayıs	İsmet Paşa tarafından Ankara-Kayseri demiryolu hizmete açıldı.
20 Haziran	Ziraat ve Baytar Enstitüleri'yle yüksek okulların kurulmasına ve ziraat eğitiminin yeniden düzenlenmesine dair kanun kabul edildi.
9 Eylül	Samsun-Havza demiryolu hizmete açıldı.
4 Kasım	Ankara'da Çankaya Caddesi üzerinde ve müze önünde heykeltıraş Pietro Canonica tarafından yapılan Atatürk heykelli törenle açıldı.
18 Kasım	Ankara Telsizi hizmete açıldı.
21 Kasım	Samsun-Amasya demiryolu hattı hizmete açıldı.
24 Kasım	Ankara Taşhan'da heykeltıraş Kriepel tarafından yapılan Zafer Anıtı törenle açıldı.
1 Ocak	Anadolu demiryolu satın alındı.
15 Ocak	Kayseri-Sivas hattının devletçe yapılmasına karar verildi.
9 Mayıs	Ankara Numune Hastanesi yapılmasına dair kanun kabul edildi.
20 Haziran	Ziraat ve Veteriner Enstitüleri'yle yüksek mektepler kurulmasına ve ziraat eğitiminin düzeltilmesine dair kanun TBMM'de kabul edildi.
15 Temmuz	Malatya Elektrik Santrali açıldı.
14 Ekim	Ankara Ziraat Enstitüsü'nün temeli atıldı.
Kasım	Heykeltıraş Kenan Yontuç Denizcilik Bankası Yolcu Salonu önündeki Atatürk büstünü ilk Türk Sanatçı olarak yaptı.
2 Kasım	IV: İnönü Hükümeti kuruldu.
1 Aralık	Gazete ve sokak levhalarının yeni harflerle yazılması mecburiyeti kabul edildi.
5 Aralık	İlk kağıt para tedavüle çıkarıldı.
10 Aralık	Anadolu hattının satın alınmasına dair antlaşma Ankara'da imzalandı.
31 Aralık	Haydarpaşa-Eskişehir-Konya ve Yenice-Mersin demiryolu hattı satın alındı. Samsun elektrik şebekesi hizmete girdi. Gaziantep Belediye Hastanesi açıldı. Tasarımını Arif Hizmet (Koyunoğlu)'in yaptığı Ankara Vakıf Örnek Konutları Yenişehir'de tamamlandı. Avusturyalı Mimar Clemens Holmeister ve İsviçreli Ernst Egli Ankara'ya geldiler. Türk Yüksek Mimarlar Derneği kuruldu. Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun kabul edildi. Kayseri'de ilk köy öğretmen okulu açıldı.
1929	
24 Mart	İcra ve İflas Kanunu kabul edildi.
1 Temmuz	Ankara-İstanbul şehirlerarası telefon konuşması başladı.
5 Temmuz	Mersin-Adana demiryolları, Devlet Demiryolları'na devredildi.
9 Eylül	Fevzi Paşa-Gölbaşı demiryolu hizmete açıldı.
25 Kasım	Ankara'da Ziraat Bankası hizmete açıldı. İstanbul Bomonti'de Yeni Türk Mensucat Fabrikası ve Nestle Çikolata Fabrikası

faaliyete geçti.
 Dünya Ekonomik Bunalımı patlak verdi.
 Trabzon'da Vizera Hidroelektrik Santrali hizmete girdi.
 Ayancık Kereste Fabrikası işletmeye açıldı.
 Çorum Meteoroloji İstasyonu kuruldu.
 Tasarımını mimar Guilio Mongeri'nin yaptığı Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü binası hizmete açıldı.
 Paşabahçe Rakı ve İspirto Fabrikası üretime başladı.

1930

3 Nisan Belediyeler Kanunu kabul edildi.
 23 Nisan Tasarımını Mimar Arif Hikmet Koyunoğlu'nun yaptığı, I. Ulusal Mimari döneminin en ünlü yapılarından Türk Ocakları Genel Merkez Binası Ankara'da açıldı.
 8 Mayıs Kırklareli'nde Gazi heykeli açıldı.
 11 Haziran Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu kabul edildi.
 30 Ağustos Ankara-Kayseri demiryolu Sivas'a ulaştı.
 Mecidiyeköy Likör ve Kanyak Fabrikası açıldı.
 Mudurnu Kereste Fabrikası üretime başladı.
 Tasarımını Mimar Kemalettin Bey'in yaptığı Gazi Eğitim Enstitüsü binasının yapımı tamamlandı.
 29 Eylül V. İnönü hükümeti kuruldu.

1931

26 Mart Ölçüler Kanunu kabul edildi.
 23 Nisan Fevzi Paşa-Malatya demiryolu hattı işletmeye açıldı.
 Çankırı Tren Garı işletmeye açıldı.
 VI. İnönü hükümeti kuruldu.
 1 Haziran Mudanya-Bursa demiryolu satın alındı.
 Temmuz İlk yüzme havuzu İstanbul'da Büyükdere'de açıldı.
 3 Ekim TC Merkez Bankası kuruldu.
 1 Aralık Gölbaşı-Malatya demiryolu açıldı.
 29 Aralık Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığı kanunu kabul edildi.
 30 Aralık Tarım Bakanlığı kuruldu.
 İlk Türk mimarlık dergisi olan Mimar yayınlanmaya başladı.
 Kenan Yontuç'un Çorum ve Edirne'deki Atatürk Heykelleri açıldı.

1932

1 Ocak Merkez Bankası faaliyete geçti.
 15 Ocak Samsun'a heykeltıraş Krippel tarafından yapılan Atatürk Heykeli açıldı.
 19 Şubat Halkevleri 14 vilayet merkezinde kuruldu.
 23 Nisan Kütahya-Balıkesir demiryolu hattı hizmete açıldı.
 24 Haziran Türkiye'nin 20 yerinde daha halkevleri açılarak hizmete girdi.
 1 Aralık Demiryolu Malatya'ya ulaştı.
 15 Aralık Samsun-Sivas demiryolu hizmete açıldı.
 Vehbi Koç Ankara Numune Hastanesi'nin yapımını üstlendi.
 İtalyan heykeltıraş Pietro Canonica'nın yaptığı İzmir'deki Atatürk Anıtı açıldı.
 Malatya-Fırat, Kütahya-Balıkesir, Ulukışla-Niğde demiryolları açıldı.

1933

8 Ocak Birinci beş yıllık plan kabul edildi.
 15 Nisan Samsun-Çarşamba demiryolu satın alındı.
 27 Nisan Adana-Fevzi Paşa demiryolu hizmete açıldı.
 8 Mayıs Türkiye-Yunanistan Ticaret Antlaşması imzalandı.
 20 Mayıs Hava Yolları Devlet İşletmesi İdaresi kuruldu.

23 Mayıs	PTT Genel Müdürlüğü kuruldu.
24 Mayıs	Hususi Hastaneler Kanunu çıkarıldı.
3 Haziran	Sümerbank Kanunu kabul edildi.
8 Haziran	Halk Bankası ve Halk Sandıkları Kanunu kabul edildi.
24 Haziran	İller Bankası Kanunu kabul edildi.
29 Haziran	Sivas-Erzurum demiryolu hizmete açıldı.
1 Temmuz	Deniz Yolları İşletmesi kuruldu.
6 Ekim	Turhal'da Türkiye'nin 4. şeker fabrikasının temeli atıldı.
5 Kasım	Eskişehir Şeker Fabrikası hizmete girdi.
7 Kasım	Turhal Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
	İmar planlaması çalışmalarını yönlendiren 2290 sayılı Belediye Yapı ve Yollar Kanunu çıkarıldı.
	Türkiye Halk Bankası kuruldu.

1934

26 Şubat	İstanbul Belediyesi evlerinin bazılarında görülen kafeslerin kaldırılmasına karar verdi.
31 Mart	İzmir, Kasaba ve temdidü demiryolu satın alındı.
9 Nisan	Türk Hukuk Kurumu kuruldu.
27 Nisan	Menemen-Bandırma-Manisa demiryolu satın alındı.
1 Mayıs	Bünyan Fabrikası Sümerbank tesisleri arasına girdi.
14 Mayıs	İzmir Şehir Meclisi bugünkü Enternasyonel Fuar'ın yerinde 460 bin metrekairelik bir Kültürpark kurulmasına karar verildi.
20 Mayıs	Kayseri Bez Fabrikası'nın ilk üniteleri kuruldu.
27 Mayıs	Basmahane-Afyon demiryolu satın alındı.
31 Mayıs	İzmir-Kasaba demiryolu satın alındı.
30 Haziran	Demiryolu Elazığ'a ulaştı.
14 Ağustos	İzmit Kağıt Fabrikası'nın temeli atıldı.
	Paşabahçe Cam Fabrikası'nın temeli atıldı.
15 Ağustos	Zonguldak Kok Fabrikası'nın temeli atıldı.
	Kilimli Kömür Yıkama Fabrikası hizmete açıldı.
27 Ağustos	Küçük Menderes Ovası'nın ıslahına başlanıldı.
28 Ağustos	Karşıyaka'da Yamanlar Suyu açıldı.
2 Eylül	Kadıköy-Üsküdar ve havalisi tramvayları işletmeye açıldı.
29 Eylül	Isparta Gül Yağı Fabrikası'nın bir kısım üniteleri hizmete açıldı.
1 Ekim	Keçiborlu Kükürt Fabrikası'nın temeli atıldı.
19 Ekim	Turhal Şeker Fabrikası işletmeye açıldı.
20 Kasım	Ereğli Bez Fabrikası'nın temeli atıldı.
26 Aralık	Menemen'de Yıldıztepe'de Devrim Şehitleri içilen dikilen Kubilay Anıtı büyük törenle açıldı.
	I.Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanmasına geçildi.

1935

17 Ocak	Ankara'da Türk Kuşu Kurumu kuruldu.
1 Şubat	İstanbul'da Ayasofya tarihi binası müze olarak hizmete açıldı.
14 Şubat	Manisa Memleket Hastanesi'nin temeli atıldı.
21 Şubat	İzmir Havagazı Şirketi hükümet tarafından satın alındı.
1 Mart	VII. İnönü hükümeti kuruldu.
25 Mart	Keçiborlu Kükürt Fabrikası İşletmeye açıldı.
14 Haziran	Ankara'da Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin kurulması hakkında kanun kabul edildi.
	Elektrik İşleri Etüt İdaresi Kanunu kabul edildi.
	MTA Enstitüsü Kanunu kabul edildi.
	Etibank Genel Müdürlüğü kuruldu.
	Diyanet İşleri Reisliği Teşkilat ve Vazifelerine Dair Kanun kabul edildi.
17 Haziran	Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü kuruldu.
20 Haziran	Aydın demiryolları satın alındı.

30 Temmuz	İstanbul Telefon Şebekesi'nin hükümet tarafından satın alınmasına dair sözleşme imzalandı.
31 Temmuz	Menemen'de Gediz Köprüsü hizmete açıldı.
6 Ağustos	Diyarbakır-Maden Bakır Demiryolu hizmete açıldı.
20 Ağustos	Keçiborlu Kükürt Fabrikası hizmete açıldı.
23 Ağustos	Nazilli Basma Fabrikası'nın temelleri atıldı.
9 Eylül	Ankara-Zonguldak telefon hattı işletmeye açıldı.
16 Eylül	Kayseri Bez Fabrikası'nın bazı üniteleri hizmete açıldı.
16 Ekim	Tekel Genel Müdürlüğü Kanunu kabul edildi.
23 Ekim	Etibank hizmete girdi.
22 Kasım	Ergani Mardin-Diyarbakır demiryolu hizmete açıldı.
26 Kasım	Fevzipaşa-Diyarbakır demiryolu hizmete açıldı.
28 Kasım	Demiryolu Isparta'ya vardı.
	Bursa Merinos Fabrikası'nın temeli atıldı.
	Gemlik Suni İpek Fabrikası'nın temeli atıldı.
29 Kasım	Paşabahçe Cam Fabrikası hizmete girdi.
10 Aralık	Zonguldak Antrasit Fabrikası çalışmaya başladı.
	Cumhuriyet döneminin yerli sermayeli ilk sigorta kuruluşu Güven Sigorta faaliyete geçti.
	Anton Hanak ve Josef Torak'ın gerçekleştirdikleri Güven Anıtı Ankara'da açıldı.
	Sinop elektrik işletmesi hizmete girdi.
	Tasarımını mimar Şevki Balmumcu'nun yaptığı Sergi Evi, Ankara'da açıldı.
	Heinrick Krippel Afyonkarahisar'daki Atatürk Anıtı'nı gerçekleştirdi.
	Kent Planlama çalışmalarını yürütecek ilk merkezi yönetim örgütü olan Bayındırlık Bakanlığı Fen Heyeti kuruldu.
	İlk yapı kooperatifi olan Bahçelievler Yapı Kooperatifi Ankara'da kuruldu.

1936

1 Ocak	İzmir'de Kültür Park'ın temeli atıldı.
9 Ocak	Ankara'da Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi açıldı.
24 Mart	Afyon'da Atatürk Zafer Anıtı açıldı.
25 Mart	Afyon-Karakuyu demiryolu hizmete açıldı.
26 Mart	Bozanözü-Isparta demiryolu hizmete açıldı.
Nisan	İzmit'te ilk ray döşenmeye başladı.
9 Nisan	İstanbul Telefon Şirketi devlet tarafından satın alındı.
6 Mayıs	Ankara'da Devlet Konservatuvarı kuruldu.
18 Mayıs	Erzurum-Sivas demiryolunun yapımına başlandı.
29 Mayıs	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kuruldu.
30 Mayıs	Demir İşletmeleri Genel Müdürlüğü kuruldu.
20 Ağustos	İzmir Fuarı uluslararası nitelik kazandı.
29 Ağustos	İstanbul'da Atatürk Köprüsü'nün temelleri atıldı.
26 Eylül	Malatya İplik ve Bez Fabrikası A.Ş. kuruldu.
3 Kasım	Cumhuriyet döneminin ilk barajı olan Çubuk Barajı açıldı.
6 Kasım	İzmit Kağıt ve Karton Fabrikası hizmete girdi.
18 Kasım	Filyos-Çatalağzı demiryolu hizmete girdi.
14 Aralık	İstanbul Üniversitesi'ne bağlı olarak İktisat Fakültesi kuruldu.
15 Aralık	Ankara stadyumu hizmete girdi.
	Eskişehir Mahmudiye'de Köy Öğretmen Okulu açıldı.
	Hakkâri'de ilk yatılı bölge okulu açıldı.
	Erzurum Akşam Sanat Okulu açıldı.
	Elazığ'da Şark Kromları İşletmesi kuruldu.
	Edirne Kız Sanat Enstitüsü açıldı.
	Henri Prost'un İstanbul'daki kent planlama çalışmaları başladı.
	Bankalar Kanunu kabul edildi.

1937

1 Ocak	Sirkeci-Edirne demiryolu satın alındı.
--------	--

10 Şubat	Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü kanunu kabul edildi.
12 Şubat	Urfa'da Ceylanpınar Devlet Üretim Çiftliği açıldı.
3 Nisan	Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarının temeli atıldı.
4 Nisan	Ereğli Mensucat Fabrikası hizmete açıldı.
14 Nisan	İzmir Konak Vapur İskelesi hizmete girdi.
25 Mayıs	Malatya Bez Fabrikası'nın temeli atıldı.
4 Haziran	Ziraat Bankası Kanunu kabul edildi.
12 Haziran	TC Ziraat Bankası kuruluş kanunu çıkarıldı.
14 Haziran	Tarım Bakanlığı Kanunu kabul edildi. Orman Genel Müdürlüğü kuruldu.
20 Haziran	Sakarya Köprüsü hizmete girdi.
1 Temmuz	Fevzipaşa-Meydan Ekbezi demiryolu hizmete girdi.
20 Temmuz	Erzurum İstasyonu'nun temeli atıldı.
12 Ağustos	Demiryolu Zonguldak'a ulaştı.
27 Ağustos	Kozlu Kömür İşletmesi hizmete açıldı.
1 Ekim	Çatalağzı-Zonguldak demiryolu hizmete girdi.
9 Ekim	Nazilli Bez Fabrikası Atatürk eliyle hizmete açıldı.
28 Ekim	Türkkuşu paraşüt kulesi hizmete açıldı.
30 Ekim	Ş. Akalın tarafından yapılan Ankara İstasyonu Yeni Gar Binası hizmete açıldı. Denizbank kuruldu.
1 Kasım	Celal Bayar hükümeti kuruldu.
4 Kasım	Kızılırmak Nehri üzerinde Çetinkaya Köprüsü hizmete açıldı.
16 Kasım	Diyarbakır-Cizre demiryolu hizmete açıldı.
20 Kasım	Çetinkaya-Divriği demiryolu işletmeye açıldı. Kızıllı Köy Öğretmen Okulu açıldı. Köy Eğitimcileri Kanunu çıkarıldı. Yozgat Termal-Elektrik Santrali hizmete girdi. Türkiye'de ilk ıslahevi Edirne'de açıldı. Alman heykeltıraş Rudolf Belling, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nin heykel bölümünü yönetmek üzere İstanbul'a çağrıldı. Ankara'da ilk Bira Fabrikası kuruldu Yabancı sanatçıların da katıldığı Erzurum Anıtı yarışmasında Ali Hadi Bara birincilik, Zühtü Müridoğlu ikincilik ödülünü aldı.Manisa Anıtı yarışmasını Nejat Sirel kazandı. Hadi Baran'ın İstanbul Harbiye'deki Atatürk Anıtı açıldı.

1938

1 Ocak	Türkiye Halk Bankası faaliyete geçti. Gemlik Suni İpek Fabrikası hizmete girdi.
2 Ocak	Bursa Merinos Fabrikası hizmete girdi.
7 Ocak	Halk Bankası ve Halk Sandıkları Kanunu kabul edildi.
22 Ocak	Yalova'da Termal Otel açıldı.
24 Ocak	İzmir Elektrik Şirketi satın alındı.
14 Nisan	İzmir Konak Vapur İskelesi hizmete açıldı.
3 Mayıs	Hava Yolları Genel Müdürlüğü Teşkilat Kanunu kabul edildi.
23 Mayıs	İstanbul Elektrik Şirketi satın alındı. Türkiye Halk Sandığı A.Ş. kuruldu.
30 Mayıs	Devlet Hava Yolları Genel Müdürlüğü kuruldu.
17 Haziran	Mühendislik Mimarlık Kanunu kabul edildi.
29 Haziran	Beden Terbiyesi Kanunu kabul edildi.
13 Temmuz	Toprak Mahsulleri Ofisi kuruldu.
15 Temmuz	Türkiye-İliç Demiryolu İşletmesi hizmete açıldı.
26 Temmuz	Giresun'da Fiskobirlik kuruldu.
24 Ağustos	Tren Kemah'a ulaştı.
5 Eylül	Halk Bankası ve Ankara Halk Sandığı kuruldu.
8 Ekim	Sivas-Erzurum hattı Erzincan'a ulaştı.
10 Ekim	Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi öğretime açıldı.
29 Ekim	İliç-Erzincan demiryolu işletmeye açıldı.

- 12 Aralık Sivas-Erzincan demiryolu hizmete açıldı.
Yeni Erzincan İstasyonu hizmete açıldı.
Diyarbakır-Cizre-Van demiryolu yapımına başlandı.
- 21 Aralık Devlet Şurası Kanunu kabul edildi.
Trabzon içme suyu tesisleri hizmete girdi.
Atatürk Hava Limanı'ndaki ilk seferler İstanbul-Ankara arasında başladı.
Eskişehir İspirto Fabrikası işletmeye açıldı.

1939

- 25 Ocak I. Refik Saydam hükümeti kuruldu.
- 19 Şubat Yurdun 158 yerinde 158 halkevi açıldı.
- 28 Şubat İstanbul Tramvay ve Tünel İdaresi satın alındı.
- 1 Nisan Türk-Amerikan Ticaret Antlaşması yapıldı.
- 3 Nisan II. Refik Saydam hükümeti kuruldu.
- 8 Temmuz Alışam ve Kuluşkur Köprüleri hizmete açıldı.
- 20 Temmuz Avişki Köprüsü'nün (Diyarbakır-Cizre arası) temeli atıldı.
Afyonkarahisar Gar'ı hizmete açıldı.
- 28 Temmuz Tren Aşkale'ye ulaştı.
- 1 Ağustos Çıp Köprüsü hizmete açıldı.
- 1 Eylül II. Dünya Savaşı başladı.
- 6 Eylül Tren Erzurum'a ulaştı.
- 10 Eylül Karabük Demir Çelik Fabrikaları üretime başladı.
- 23 Eylül Tekirdağ Şarap Fabrikası hizmete girdi.
- Eylül Askeri Mızıka Astsubay Okulu açıldı.
- 22 Ekim Sivas Lokomotif Vagon Atölyesi açıldı.
- 25 Ekim C.Holmeister, TBMM'nin yeni binasının inşaatına başladı.
- 29 Ekim Unkapanı Atatürk Köprüsü ve Ayazpaşa-Taksim yolu açıldı.
- 11 Kasım Milli Piyango Genel Müdürlüğü kuruldu.
- 7 Aralık Kastamonu Hastanesi açıldı.
Erzurum'da ilk Dizel Santrali kuruldu.
İstanbul-Kars demiryolu tamamlandı.
Ergani Bakır İşletmeleri kuruldu.
Türkiye Uluslararası New York Sergisi'nde tasarımını Sedat Hakkı Eldem'in yaptığı pavyonu açtı.

1940

- 1 Ocak Garp Linyitleri İşletmesi kuruldu.
- 23 Mart Ankara'da Umumi Halk Kütüphanesi açıldı.
- 31 Mart Bursa çevresinde Göl Barajı hizmete açıldı.
- 17 Nisan Köy Enstitüleri Kanunu kabul edildi.
- 19 Mayıs İstanbul'da Dolmabahçe Stadı'nın temeli atıldı.
- 25 Mayıs Ankara'da bir devlet konservatuvarı kurulmasına dair yasa TBMM'de kabul edildi.
İhracat mallarına ilişkin kanun kabul edildi.
- 15 Ağustos İstanbul Radyo İstasyonu hizmete açıldı.
- 2 Eylül Tren Bismil'e ulaştı.
- 2 Kasım Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu kuruldu.
- 4 Kasım Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin yeni ek binası hizmete girdi.
- 1 Aralık Ereğli Kömür İşletmesi kuruldu.
İstanbul'da inşa edilen Nuri Demirağ Gök Okulu'nda ilk sivil pilotlar yetişmeye başladı.
Van-Hakkari yolu açıldı.
Alman heykeltarihi Rudolf Belling'in yaptığı Ziraat Fakültesi bahçesindeki İnönü Heykeli açıldı.

1941

- 18 Şubat Petrol Ofisi kuruldu.

24 Nisan	Elazığ'da Cüzam Hastanesi kuruldu.
22 Haziran	T.C. Hükümeti, Almanya-Sovyetler Birliği savaşıyla ortaya çıkan durum karşısında yansızlığını ilana karar verdi.
5 Kasım	Ankara Hukuk Fakültesi'nin yeni binası törenle açıldı. Gebere Barajı açıldı. THY uçuş düzenlediği yurtiçi merkezlerinin sayısı on bire yükseldi.

1942

13 Ocak	Ekmeğin karneyle verilmesine ilişkin kanun kabul edildi.
17 Mart	Türk Coğrafya Kurumu kuruldu.
9 Haziran	Anıt-Kabir projeleri arasında Prof. Emin Onat ve Orhan Arda'nın projeleri birinci oldu.
19 Haziran	Köy Okulları ve Teşkilatı Kanunu kabul edildi.
9 Temmuz	I. Rüştü Saraçoğlu hükümeti kuruldu. Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü kuruldu. İlk büyük Türk ilaç fabrikası olan Eczacıbaşı İlaç Fabrikası Levent'te açıldı. Zonguldak Ticaret Lisesi açıldı. Urfa Kız Sanat Enstitüsü hizmete açıldı. Trabzon Lisesi öğretime başladı. Dalaman Devlet Üretme Çiftliği kuruldu. İlköğretim seferberliği başladı. Mersin Kız Enstitüsü açıldı. Denizli Kız Sanat Enstitüsü ve Erkek Sanat Enstitüsü öğretime açıldı. Çorum Kız Sanat Enstitüsü açıldı. Doğan Sigorta Şirketi kuruldu.

1943

2 Mayıs	Kozlu-Zonguldak demiryolu işletmeye açıldı.
19 Mayıs	Ankara'da Gençlik Parkı açıldı.
6 Haziran	Sivas Çimento Fabrikası işletmeye açıldı.
28 Haziran	Diyarbakır-Batman demiryolu hizmete açıldı.
3 Temmuz	İstanbul Fen Fakültesi'nin yeni binasının temeli atıldı.
20 Temmuz	Ankara Erkek Sanat Enstitüsü'nün temeli atıldı.
22 Eylül	Ankara Fen Fakültesi kuruldu.
8 Kasım	E. Onat, Anıtkabir'in düzeltilmiş taslağını teslim etti.
20 Kasım	İstanbul Teknik Üniversitesi kuruldu.
25 Kasım	Ankara Kauçuk İstasyonu'nun temeli atıldı. Tekirdağ Zübeyde Hanım Kız Enstitüsü açıldı. Edirne Ticaret Lisesi açıldı. Bolu Devlet Hastanesi açıldı. İstanbul Erenköy'de Verem Savaş Hemşire ve Ebe Laborant Okulu açıldı.

1944

19 Haziran	İstanbul'da Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesi açıldı.
24 Temmuz	İzmit'te selüloz, gazete ve sigara kağıdı fabrikası açıldı.
1 Ağustos	Göksu Barajı'nın temeli atıldı.
22 Ağustos	Halkapınar Dokuma Fabrikası'nın temeli atıldı.
9 Eylül	Yapı ve Kredi Bankası kuruldu.
9 Ekim	İzmir Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu açıldı. Ankara'da Anıtkabir'in temeli atıldı.
8 Ekim	İzmit'te klor fabrikası açıldı.
9 Ekim	Anıtkabir'in temeli atıldı.
16 Ekim	Balıkesir Terbiye Enstitüsü'nün temeli atıldı.
25 Ekim	Mersin İskelesi hizmete açıldı.
29 Ekim	Fevzipaşa-Malatya-Diyarbakır-Kurtalan demiryolu hizmete açıldı.
30 Ekim	Ankara'da Memur Evleri'nin (Saraçoğlu Mah.)temeli atıldı.

4 Kasım	Ankara'da Maliye Okulu açıldı.
19 Kasım	Elazığ- Van demiryolunun yapılmasına başlandı.
22 Kasım	Sakarya'da Ziraat Alet ve Makineleri Fabrikası üretime başladı.
	Tekirdağ Erkek Sanat Enstitüsü açıldı.
	Hakkâri'de Ziraat Bankası'nın ilk şubesi açıldı.
	Gaziantep Havaalanı işletmeye açıldı.
	Elazığ Devlet Hastanesi açıldı.
	Barbaros Anıtı İstanbul Beşiktaş'ta açıldı.
	Diyarbakır Kız Enstitüsü açıldı.
	Mimarlık Dergisi yayınlanmaya başladı.
	Samsun ve Denizli'de Verem Savaş Dernekleri kuruldu.

1945

8 Ocak	Yeni İskenderun İskelesi açıldı.
15 Nisan	Mahalle Teşkilat Kanunu kabul edildi.
8 Mayıs	II. Dünya Savaşı
2 Haziran	Sümerbank'a bağlı olarak Kastamonu-Taşköprü ilçesinde Sulukise Kendir Fabrikası'nın temeli atıldı.
13 Haziran	İller Bankası Kanunu kabul edildi.
7 Temmuz	İstanbul-Londra uçak seferleri başladı.
8 Temmuz	İstanbul-Paris uçak hattı açıldı.
9 Temmuz	İşçi (Sosyal) Sigortaları Kurumu Kanunu kabul edildi.
17 Temmuz	Türk Belediyecilik Derneği kuruldu.
29 Temmuz	Ereğli Limanı'nın temeli atıldı.
5 Eylül	Çok partili yaşama geçiş başladı.
23 Eylül	Çankırı Piyade Okulu açıldı.
5 Ekim	Ankara Tıp Fakültesi'nin temeli atıldı.
17 Ekim	Ankara Tıp Fakültesi açıldı.
30 Ekim	Ankara Saraçoğlu Mahallesi hizmete açıldı.
4 Aralık	Kilyos Hisarönü ateş tuğlası fabrikasının temeli atıldı.
	İstanbul ve Balıkesir'de Eğitim Enstitüsü kuruldu.
	Van Erkek Sanat Enstitüsü açıldı.
	Rize Kız Meslek ve Endüstri Meslek Liseleri açıldı.
	Hakkâri'de ilk ortaokul açıldı.
	Erzurum Ticaret Lisesi açıldı.
	Erzincan Erkek Sanat Enstitüsü açıldı.
	Çankırı Kız Sanat Enstitüsü öğretime başladı.

1946

1 Ocak	İşçi Sigortaları Kanunu kabul edildi.
21 Ocak	İş ve İşçi Bulma Kurumu Kanunu kabul edildi.
25 Ocak	İş ve İşçi Bulma Kurumu kuruldu.
29 Ocak	Çalışma Bakanlığı Kanunu kabul edildi.
25 Nisan	Esnaf Dernekleri Birliği kuruldu.
29 Nisan	Belediyeler Kanunu değiştirildi.
3 Mayıs	Maraş-Köprübaşı bağlantı temeli atıldı.
29 Mayıs	İstanbul Şehir Tiyatrosu'nun temelleri atıldı.
13 Haziran	Üniversitelere muhtariyet veren kanun kabul edildi.
14 Haziran	Türkiye Emlak Kredi Bankası kanunu kabul edildi.
21 Haziran	Rize Çay Fabrikası'nın temeli atıldı.
1 Temmuz	Yurt, Konak, Murat, Kuluşkür, ve Palu istasyonları hizmete açıldı.
8 Temmuz	Trabzon Limanı'nın temeli atıldı.
10 Temmuz	Çatalağzı Santrali açıldı.
14 Temmuz	Türk Jeoloji Kurumu kuruldu.
7 Ağustos	Recep Peker hükümeti kuruldu.
9 Ağustos	İnebolu Limanı inşaatına başlandı.
7 Eylül	İlk önemli devalüasyon gerçekleşti.

20 Eylül	Basın Kanunu kabul edildi.
4 Aralık	Erzurum Ticaret Borsası kuruldu. Van Lisesi öğretime başladı. Ankara Üniversitesi kuruldu. Urfa Lisesi öğretime başladı. Erzincan Akşam Kız Sanat Okulu açıldı. Elazığ Tekel Fabrikası üretime başladı. Şişli Etfal Hastanesi ile Haydarpaşa Hastanesi'ne bağlı Hemşire-Ebe-Laborant okulları açıldı. Türkiye Garanti Bankası kuruldu. İstanbul'da ilk gecekondulu yoğunlaşması Kazlıçeşme-Zeytinburnu'nda başladı. İstanbul'da dört bin kişilik Açık hava tiyatrosunun yapımına başlandı. Bütün ilçe merkezlerinde onar yataklı sağlık merkezlerinin kurulması kararlaştırıldı.

1947

3 Ocak	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yılın ilk haftasını veremle savaş haftası olarak kabul etti.
18 Şubat	Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu kuruldu.
19 Şubat	İstanbul'da Atlas Sineması hizmete girdi.
22 Nisan	Yabancı sermaye girişine izin veren kanun kabul edildi.
19 Mayıs	İstanbul'da İnönü Stadyumu açıldı.
20 Mayıs	Rize Çay Fabrikası ilk ürünü verdi.
29 Mayıs	İlk parti Rize çayı ihraç edildi.
3 Temmuz	İstanbul'da Açık Hava Tiyatrosu açıldı.
7 Temmuz	Gaziantep Şarap Fabrikası açıldı.
16 Aralık	Palu-Genç demiryolu hizmete açıldı.
10 Ekim	I. Hasan Saka hükümeti kuruldu. Erzincan Lisesi açıldı. Trabzon Numune Hastanesi hizmete açıldı. Levent konut yerleşmesi yapımına başlandı.

1948

19 Ocak	Eskişehir Hükümet Konağı hizmete açıldı.
30 Ocak	Akbank T.A.Ş. Adana'da kuruldu. İstanbul Kapalı Spor ve Sergi Salonu'nun temeli atıldı.
25 Mayıs	CHP meclis grubunda İslam İlahiyat Fakültesi kurulması kararlaştırıldı.
10 Haziran	II. Hasan Saka hükümeti kuruldu.
30 Haziran	Üniversiteler Kanunu'na ek olarak Ankara Üniversitesi bünyesinde Ziraat ve Veteriner Fakülteleri kuruldu.
7 Temmuz	İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kanunu kabul edildi.
15 Ağustos	Milli Kütüphane Ankara'da hizmete açıldı.
16 Ağustos	Türkiye Genel Sigorta Anonim Ortaklığı kuruldu. Milli Kütüphane, Saraçoğlu Mahallesi'ndeki binasında resmen hizmete girdi. Tunceli elektriğe kavuştu. Uşak Erkek Sanat Enstitüsü açıldı. Le Corbusier İzmir İmar Planı'nı hazırlayıp belediyeye sundu.

1949

16 Ocak	Şemsettin Günaltay hükümeti kuruldu.
4 Nisan	NATO imzalandı.
11 Nisan	Veremle Savaş Kanunu kabul edildi.
1 Haziran	Sümerbank Nazilli Basma Sanayi Müessesesi kuruldu.
4 Haziran	Ankara'da İlahiyat Fakültesi kurulmasına ilişkin kanun kabul edildi.
8 Haziran	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kabul edildi.
10 Haziran	İl İdaresi Kanunu kabul edildi.

17 Haziran	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Kanunu kabul edildi.
1 Temmuz	Emekli Sandığı Kanunu kabul edildi.
12 Temmuz	Bursa Lisesi'nin temeli atıldı.
8 Ağustos	Muş Devlet Çiftliği hizmete girdi.
16 Ağustos	Türkiye Avrupa Konseyi'ne kabul edildi.
22 Ağustos	Erzurum Et Kombinasyonunun temeli atıldı.
31 Ekim	Bandırma Hastanesi'nin temeli atıldı.
19 Kasım	İlahiyat Fakültesi Ankara'da açıldı.
	İstanbul Radyosu açıldı.
	Sümerbank Ateş Tuğla Fabrikası Filyos'ta açıldı.
	Zonguldak Çatalağzı Elektrik Santrali hizmete girdi.
	Tokat Gaziosmanpaşa Lisesi açıldı.
	Niğde Lisesi açıldı.
	Porsuk Barajı hizmete girdi.
	Diyarbakır Erkek İlköğretim Okulu açıldı.
	Çanakkale Kız Enstitüsü öğretime başladı.
	Bursa Verem Hastanesi açıldı.
	Murgul Bakır İşletmeleri üretime başladı.
1950	
7 Ocak	Karabük Demir ve Çelik İşletmesi'nde Zeynep fırını hizmete girdi.
1 Mart	Karayolları Genel Müdürlüğü kuruldu.
8 Mart	Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanunu kabul edildi.
	Türkiye Ticaret Odaları Borsaları Birliği Kanunu kabul edildi.
23 Mart	Milli Kütüphane kuruluşu hakkında kanun kabul edildi.
28 Nisan	Nightingale Hemşire Koleji İstanbul'da açıldı.
22 Mayıs	I. Adnan Menderes hükümeti kuruldu.
30 Mayıs	Toprak İskan İşleri Genel Müdürlüğü kuruldu.
8 Temmuz	Balıkesir-İzmir-İstanbul uçak seferleri başladı.
16 Eylül	Türkiye Milletlerarası Ana Trafik Yollarının İnşası Antlaşması'na katıldı.
19 Eylül	Avrupa Tediye Birliği Antlaşması imzalandı.
	İskenderun Gübre Fabrikası açıldı.
	Makine Kimya Enstitüsü Kurumu kuruldu.
1951	
9 Mart	II. Adnan Menderes hükümeti kuruldu.
8 Ağustos	Halkevleri kapatıldı.
10 Ağustos	Denizcilik Bankası Kuruluş Kanunu kabul edildi.
1 Ekim	Hava Harp Okulu kuruldu.
17 Ekim	Türkiye'nin NATO'ya katılımıyla ilgili anlaşma imzalandı.
25 Ekim	Sakarya Vagon Fabrikası açıldı.
	Erzincan Kız Sanat Enstitüsü açıldı
	Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu kuruldu.
1952	
14 Ocak	Kütahya Verem Hastanesi açıldı.
8 Mart	Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları Kanunu kabul edildi.
2 Mayıs	Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları ikinci yüksek fırını hizmete girdi.
23 Ağustos	Sinop Devlet Hastanesi'nin temeli atıldı.
24 Ağustos	Karadeniz Sendikalar Konfederasyonu kuruldu.
28 Ağustos	Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü kuruldu
12 Eylül	Adapazarı Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
4 Ekim	Elazığ İplik Fabrikası'nın temeli atıldı.
15 Ekim	İstanbul'da Tanzimat Müzesi açıldı.
28 Ekim	Adana Devlet Hastanesi'nin temeli atıldı.
	Trabzon Tuğla ve Kiremit Fabrikası hizmete girdi.

Erzurum Hemşire Okulu açıldı.
 Elazığ Etibank Krom İşletmesi kuruldu.
 Diyarbakır'da Sümerbank Yünlü Fabrikası işletmeye açıldı.
 Çanakkale limanı genişletildi.
 Pirin Santrali ile Adıyaman'a elektrik geldi.
 Denizcilik Bankası kuruldu.
 Erzurum, Sivas ve İzmir'de Hemşire Ebe Laborant Okulları açıldı.

1953

5 Ocak Yabancı ortaklı kurulan Yemeklik Yağ Fabrikası hizmete açıldı.
 31 Ocak Türk Tabipler Birliği Kanunu yürürlüğe girdi.
 1 Mart Çumra Sulu Ziraat İstasyonu açıldı.
 11 Mayıs Karayolları Trafik Kanunu kabul edildi.
 19 Haziran Eskişehir Yeni Gar Binası'nın temeli atıldı.
 8 Temmuz Adli Tıp Müessesesi kurulması hakkındaki kanun kabul edildi.
 13 Temmuz PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü Kanunu kabul edildi.
 17 Temmuz Seyhan Barajı ihale edildi.
 22 Temmuz T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Kanunu kabul edildi.
 31 Temmuz Samsun Limanı ihale edildi.
 1 Ağustos Yeşilköy Havaalanı hizmete açıldı.
 9 Ağustos Isparta Hava Limanı hizmete açıldı.
 14 Ağustos Bursa Orhangazi Elektrik Santrali hizmete girdi.
 6 Eylül Balıkesir İplik Dokuma Fabrikası'nın temeli atıldı.
 Balıkesir Gaziosmanpaşa Göçmen hizmete açıldı.
 12 Eylül Ağrı Hava Limanı hizmete açıldı.
 16 Eylül Pendik içme suyu tesisleri açıldı.
 19 Eylül Çanakkale Hava Limanı hizmete girdi.
 11 Ekim Adapazarı Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
 25 Ekim Seyhan Barajı'nın temeli atıldı.
 26 Ekim Gaziantep-Narlı Demiryolu hatı hizmete açıldı.
 Adana Santrali hizmete açıldı.
 2 Kasım Bursa Göçmen Evleri sahiplerine dağıtıldı.
 Ankara Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.
 6 Kasım Aydın Verem Hastanesi hizmete açıldı.
 Bafra içme suyu hizmete açıldı.
 Kasım Denizli'de Sümerbank Bez Fabrikası açıldı.
 8 Aralık Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü hakkındaki kanun kabul edildi.
 Profilo Demir Çekme Fabrikası kuruldu.
 Zonguldak Limanı hizmete girdi.
 Uşak Lisesi öğretime açıldı.
 Sivas Numune Hastanesi hizmete girdi.
 Samsun SSK Hastanesi hizmete girdi.
 Iğdır Devlet Üretim Çiftliği kuruldu.
 Tarsus Lisesi açıldı.
 Eskişehir Çimento Fabrikası üretime geçti.
 Aşkale Linyit Ocakları işletilmeye başlandı.
 Demirbank kuruldu.
 Turizm Endüstrisini teşvik kanunu çıkarıldı.
 Anıtkabir'in yapımı tamamlandı.
 Yeni bir yasayla bugüne kadar yapılan tüm gecekondular yasallaştırıldı.

1954

15 Ocak Türkiye Vakıflar Bankası kuruldu.
 18 Ocak Yabancı sermayeyi Teşvik Kanunu kabul edildi.
 27 Ocak Köy Enstitüleri kaldırıldı.
 4 Şubat Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Kanunu yürürlüğe girdi.
 Köy Enstitüleriyle ilköğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki kanun

	yürürlüğe girdi. Bu suretle enstitüler öğretmen okulu haline geldi.
28 Şubat	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü kuruldu.
9 Mart	Türk Veteriner Hekimler Birliği kanunu kabul edildi.
11 Mart	Devlet Malzeme Ofisi kuruluş kanunu çıkarıldı.
31 Mart	Türkiye Demir Çelik Fabrikalarının haddehane, çelikhane ek binalarının temeli atıldı.
4 Nisan	Mersin Limanı ihale edildi. Samsun Limanı inşaatı başladı.
17 Nisan	Çanakkale Abidesi'nin temeli atıldı.
18 Nisan	Haydarpaşa ve Salıpazarı limanlarının temeli atıldı.
19 Nisan	Susurluk Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
20 Nisan	Bursa Merinos Fabrikası ek inşaatı açıldı.
21 Nisan	İzmit'te 3. Kağıt Fabrikası işletmeye açıldı.
24 Nisan	İskenderun Suni Gübre Fabrikası'nın temeli atıldı.
25 Nisan	Mersin Limanı'nın temeli atıldı.
26 Nisan	Burdur Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
17 Mayıs	III. Adnan Menderes hükümeti kuruldu.
23 Haziran	Türkiye'de bir Amerikan stratejik havca üssü kurulmasını öngören Askeri Kolaylıklar Antlaşması ve Vergi Muafiyet Antlaşması imzalandı.
22 Ağustos	Çorum Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.
6 Eylül	Meriç Nehri üzerinde yeni köprüünün yapılmasına başlandı.
16 Eylül	Afyon Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.
17 Eylül	Tunçbilek Termik Santrali'nin temeli atıldı.
18 Eylül	Eskişehir Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.
19 Eylül	Konya Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
20 Eylül	Ayrancı Barajı'nın temeli atıldı.
21 Eylül	Amasya Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
26 Eylül	Gökpınar Santrali hizmete açıldı. Denizli Elektrik Santrali hizmete açıldı.
3 Ekim	Darende Hidroelektrik Santrali Hizmete açıldı.
8 Ekim	Giresun Limanı'nın temeli atıldı.
14 Kasım	Bursa'da 304 göçmen evi sahiplerine dağıtıldı.
24 Kasım	Kütahya Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
15 Aralık	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kuruldu.
25 Aralık	Kütahya Şeker Fabrikası hizmete açıldı. Trabzon Limanı hizmete girdi. Trabzon otomatik telefon santrali hizmete girdi. Siirt Lisesi öğretime başladı. Rize Devlet Hastanesi hizmete açıldı. Muğla Lisesi açıldı. Muğla Devlet Hastanesi kuruldu. Isparta Gülbirlik kuruldu. Erzincan'da Sümerbank İplik Fabrikası açıldı. Şekerbank kuruldu. Akşam Ticaret Liseleri açıldı. Türk Demir Döküm Fabrikası A.Ş. kuruldu. ÇBS'nin ilk fabrikası işletmeye açıldı. Ege Tıp Fakültesi kuruldu.

1955

10 Ocak	Seyhan Verem Dispanseri hizmete açıldı.
12 Ocak	İnegöl'de yapılan göçmen evleri sahipleri dağıtıldı.
14 Şubat	İzmir Alsancak Limanı'nın temeli atıldı.
14 Mart	Kütahya Verem Dispanseri hizmete açıldı.
23 Mart	Demirköprü Baraj ve Hidroelektrik Santrali'nin temeli atıldı.
24 Mart	Ulus İş Ham sözleşmesi imzalandı.
2 Nisan	Antalya Dokuma Sanayi T.A.Ş. kuruldu.
14 Nisan	I. İmar Kongresi Ankara'da çalışmalarına başladı.

17 Nisan	Sakarya Telefon Santrali hizmete açıldı.
24 Nisan	Hirfanlı Baraj ve Hidroelektrik Santrali'nin temeli atıldı.
28 Nisan	Ankara'da ilk kan merkezinin temeli atıldı.
30 Nisan	Nusaybin Sağlık Merkezi açıldı. Karaköse Askeri Hastanesi açıldı.
13 Mayıs	Türkiye Selüloz ve Kağıt FAabrikaları İşletmesi Kanunu kabul edildi. Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Kanunu kabul edildi.
20 Mayıs	Ege Üniversitesi Kanunu kabul edildi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kanunu kabul edildi.
21 Mayıs	Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı kanunu kabul edildi.
10 Haziran	İstanbul'da Hilton Oteli açıldı.
20 Haziran	Adana'da Verem Hastanesi açıldı.
23 Haziran	T.C. Turizm Bankaları(TURBAN) kuruldu.
Haziran	Türkiye Selüloz Kağıt Fabrikaları(SEKA) kuruldu.
25 Temmuz	İzmit Dikişli Boru Fabrikası'nın temeli atıldı.
4 Eylül	Ege Üniversitesi temeli atıldı.
7 Eylül	Burdur Şeker Fabrikası hizmete girdi.
23 Eylül	Burdur Şeker Fabrikası hizmete girdi.
5 Ekim	Soma Termik Santrali'nin temeli atıldı.
6 Ekim	Söke Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı. Aydın Dokuma Fabrikası'nın temeli atıldı.
7 Ekim	Kemer Barajı Hidro-Elektrik Santrali'nin temeli atıldı.
25 Ekim	Elazığ Çimento Fabrikası hizmete girdi.
26 Ekim	Genç-Muş demiryolu hizmete girdi.
6 Kasım	Kayseri Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
29 Kasım	Türkiye Yapağı ve Tiftik Fabrikası hizmete girdi.
9 Aralık	IV. Adnan Menderes hükümeti kuruldu. Kamyon montajı yapan Türk Otomotiv Endüstrisi Fabrikası İstanbul Tuzla'da açıldı. İstanbul Üniversitesi merkez binası önündeki Atatürk ve Gençlik Anıtı Yavuz Görey ve Hakkı Atamulu tarafından gerçekleştirildi. Sivas SSK Hastanesi hizmete açıldı. Sakarya Lisesi öğretime açıldı. Muş'ta ilk lise açıldı. Arçelik kuruldu. Erzincan Ticaret Lisesi açıldı. Çorum'da ilköğretmen Okulu açıldı. Türkiye Turizm Bankası kuruldu. Pamukbank kuruldu. Yüksekökol düzeyinde ilk hemşire okulu Ankara'da açıldı. İzmir'de Ege Üniversitesi kuruldu. Etibank'ın girişimi ile Etiler Yapı Kooperatifi kuruldu.

1956

2 Ocak	Akşehir İlköğretmen Okulu açıldı. Ankara İlköğretmen Okulu açıldı.
7 Ocak	Konya Et Kombinası açıldı. Konya Kiremit ve Tuğla Fabrikası açıldı.
8 Ocak	Konya Hububat Silosu'nun temeli atıldı.
14 Ocak	İstanbul'da Divan Oteli açıldı.
6 Şubat	Şekerbank kuruldu.
28 Şubat	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Kanunu kabul edildi.
31 Mart	Çataloğlu Santrali İkinci Kısım Tesisleri hizmete girdi.
6 Nisan	Tunçbilek Tesisleri hizmete açıldı.
8 Nisan	Seyhan Barajı hizmete açıldı.
9 Nisan	Adana Çırçır Prese ve Bez Fabrikası hizmete açıldı.
10 Nisan	Birecik Köprüsü hizmete açıldı.
12 Nisan	Darıca Çimento Fabrikası'nın 120 ton kapasiteli ikinci kısmı hizmete açıldı.

25 Nisan	Tuzla Jeep Montaj Fabrikası açıldı.
8 Temmuz	Eskişehir işçi evleri sahiplerine dağıtıldı.
18 Eylül	GİMA Ankara'da açıldı.
27 Eylül	İstanbul İstinye'de Türkay Kibrit Fabrikası açıldı.
30 Eylül	Erzurum Telefon Santrali hizmete girdi. Erzincan Şeker Fabrikası hizmete girdi.
20 Ekim	Balıkesir Göğüs Hastalıkları Hastanesi açıldı. Yozgat Kız Sanat Okulu öğretime başladı. Seyhan Barajı hizmete girdi. Akdeniz Gübre Fabrikaları hizmete girdi. Siirt Devlet Hastanesi hizmete girdi. Bossa hizmete girdi. Eskişehir Basma Fabrikası üretime başladı. Erzurum Şeker Fabrikası üretime başladı. Erzincan Şeker Fabrikası üretime başladı. İmar Kanunu çıkarıldı. Ordu Dil Okulu açıldı. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. kuruldu.

1957

1 Ocak	Yeni Ticaret Kanunu yürürlüğe girdi.
21 Nisan	İzmit Kağıt Fabrikası üçüncü ünitesi hizmete girdi.
22 Mayıs	Türkiye Kömür İşletmeleri Kanunu kabul edildi.
5 Haziran	Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu kabul edildi.
7 Haziran	Erzurum Atatürk Üniversitesi kuruluş kanunu yürürlüğe girdi.
30 Haziran	Sanayi Bakanlığı kuruldu.
6 Ağustos	Zonguldak Liman Tesisleri törenle hizmete açıldı.
1 Eylül	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kuruldu.
6 Eylül	Eskişehir Sanayi Sitesi hizmete açıldı.
16 Eylül	İstanbul'da on iki bin meskenli Ataköy Sitesi'nin temeli atıldı.
21 Eylül	Ankara Güvencüler'de yapımı biten altmış ev sahiplerine dağıtıldı. Ankara Hastanesi Ebe ve Hemşire Okulu açıldı.
2 Ekim	Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin temeli atıldı.
3 Ekim	Ankara'da İstatistik Genel Müdürlüğü binasının temeli atıldı.
4 Ekim	Nevşehir Mensucat Fabrikası'nın temeli atıldı.
6 Ekim	Oleyis işçilerine yapımı biten yüz seksen sekiz ev dağıtıldı.
7 Ekim	Gazi Fişek Fabrikası hizmete girdi.
8 Ekim	Mudanya jüt ipliği, çuval ve kanaviçe fabrikasının temeli atıldı.
9 Ekim	Bursa Mensucat Fabrikası'nın yünlü dokuma tesisleri hizmete girdi.
11 Ekim	Afyon Çimento Fabrikası hizmete girdi.
25 Kasım	V. Adnan Menderes hükümeti kuruldu.
28 Aralık	Kızılay'ın ikinci Kan Merkezi İstanbul'da açıldı. İstanbul'da Divan Oteli açıldı. İlk Migros mağazası açıldı. Çanakkale Seramik A.Ş. kuruldu. Uşak Verem Savaş Dispanseri açıldı. Siirt'te Botan Hidroelektrik Santrali açıldı. Samsun Havaalanı hizmete girdi. Damsa Barajı hizmete girdi. Kırşehir Devlet Hastanesi açıldı. Hakkâri'de ilk lise açıldı. Acıpayam Devlet Üretim Çiftliği açıldı. Çorum Çimento Fabrikası üretime başladı. Tatvan Yatılı Bölge Okulu açıldı. Bingöl'de ilk lise öğretime başladı.

1958

1 Ocak	Nazilli SSK Hastanesi açıldı.
--------	-------------------------------

9 Mayıs	İmar ve İskan Bakanlığı Kanunu kabul edildi.
22 Mayıs	Ankara Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.
31 Mayıs	Haydarpaşa Limanı'nın birinci kısmı hizmete açıldı.
23 Temmuz	Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nda ikinci çelik ocağı hizmete girdi.
15 Ağustos	Gerze yangınında zarar görenlere yapımı biten yüz altmış altı konut ve işyeri sahiplerine dağıtıldı.
21 Ağustos	Ankara'da Atatürk Bulvarı üzerinde yapımı biten demiryolu köprüsü hizmete açıldı.
30 Ağustos	Mersin Limanı Ticaret Rıhtımı hizmete girdi.
3 Eylül	İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nin Mecidiyeköy Esentepe'de yaptırdığı yüz kırk yedi ev sahiplerine dağıtıldı.
4 Eylül	İstanbul'da Zeynep Kamil Hastanesi'ne yeni pavyon eklenerek hastanenin yatak sayısı bir misli artırıldı.
6 Eylül	Balıkesir Hal Binası ve soğuk Hava Deposu hizmete açıldı.
7 Eylül	Soma Termik Santrali hizmete açıldı.
8 Eylül	Bursa Çarşısı'nın temeli atıldı.
21 Eylül	Manisa Tekstil Fabrikası hizmete açıldı. Denizli Tekstil Fabrikası hizmete açıldı.
22 Eylül	İzmir Hava Harp Okulu Binası hizmete girdi. İzmir Alsancak Limanı hizmete girdi. İzmir'de yirmi bin tonluk filo hizmete girdi.
23 Eylül	Aydın Tekstil Fabrikası hizmete açıldı.
25 Eylül	Kemer Barajı ve Hidro-Elektrik Santrali hizmete girdi.
17 Kasım	Erzurum Atatürk Üniversitesi açıldı.
27 Kasım	Pınarhisar Çimento Fabrikası açıldı.
28 Kasım	İstanbul'da Çemberlitaş semtinde Darüşşafaka Sitesi inşaatı bitirildi.
31 Aralık	Demirköprü Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı. Trabzon SSK Hastanesi açıldı. Tekirdağ'ın ilk lisesi olan Namık Kemal Lisesi açıldı. Türkiye Öğretmenler Bankası (TÖBANK) kuruldu. Güneş Sigorta Şirketi kuruldu. Adıyaman Lisesi öğretime başladı. Eskişehir'de İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi açıldı. Gorbon Işıl Seramik Fabrikası Levent'te üretime başladı.

1959

19 Ocak	Türkiye Öğretmenler Bankası T.A.Ş. kuruldu.
25 Mart	Ankara Siteler'de Türk basın teknisyenleri için iki yüz kırk konutluk blok inşaatın temeli atıldı.
21 Mayıs	Dünya Sağlık Teşkilatı Türkiye Temsilciliği kuruldu.
26 Haziran	Eskişehir Beton Traves Fabrikası'nın temeli atıldı.
10 Eylül	Turistik Ankara Otelinin temeli atıldı.
12 Eylül	Bakırköy Çocuk Sitesi'nin temeli atıldı. Ankara Doğumevi Hemşire-Ebe-Laborant Okulu açıldı. Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi kuruldu. Yüksek Öğretmen Okulları'nın yeniden açılması kararlaştırıldı. Ankara Yüksek Öğretmen Okulu açıldı. Uşak Kız Sanat Ortaokulu açıldı. Sakarya SSK Hastanesi hizmete girdi. Giresun Tirebolu'da Çay Fabrikası üretime başladı. Erzurum Yem Fabrikası üretime başladı. Diyarbakır SSK Hastanesi açıldı. Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı açıldı. Petrol İşleri sendikası Yapı Kooperatifi kuruldu.

1960

6 Ocak	Mersin Petrol Tasfiyehanesi'nin temeli atıldı.
--------	--

8 Ocak	Hirfanlı Barajı hizmete girdi.
16 Ocak	Kesikköprü Barajı'nın temeli atıldı.
3 Şubat	İstanbul Sigorta Hastanesi açıldı.
10 Mart	Kırşehir Trafo Merkezi'nin temeli atıldı.
16 Mart	İstanbul'da köprü'nün Kadıköy İskelesi yüzer halde yapılarak rıhtıma bağlandı.
19 Mart	Karaköy'deki Haydarpaşa-Kadıköy İskelesi hizmete açıldı.
23 Nisan	Kırkkale Devlet Hastanesi'nin temeli atıldı.
25 Nisan	Balıkesir İşçi Sitesi'nin temeli atıldı.
27 Nisan	İzmir Kan Merkezi açıldı.
16 Mayıs	Mersin Limanı hizmete açıldı.
18 Mayıs	İzmir Trafo Merkezi açıldı.
27 Mayıs	Demirköprü Baraj ve Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı.
30 Mayıs	Ordu yönetime el koydu.
	I. Cemal Gürsel hükümeti kuruldu.
	Samsun Limanı işletmeye açıldı.
	Tortum Hidroelektrik Santrali üretime başladı.
	Gerede Devlet Hastanesi açıldı.
	İlk elektronik hesap makinesi Karayolları tarafından kullanıldı.

1961

Ocak	İlköğretim ve Eğitim Kanunu çıkarıldı.
1 Ocak	1174 Halk Dershanesi açıldı.
3 Ocak	Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu kabul edildi.
5 Ocak	Dumlupınar Zafer Abidesi'nin inşası hakkında kanun kabul edildi.
6 Ocak	Sivil yönetime geçildi.
16 Ağustos	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü kuruluş kanunu çıkarıldı.
Ekim	Türk-Alman İşçi Mübadele Antlaşması imzalandı.
20 Ekim	Türk Kültürü'nü Araştırma Enstitüsü kuruldu.
	Antalya ve Havalisi Elektrik Santralleri T.A.Ş. işletmeye açıldı.
	Türkiye'nin ilk Pireli Lastik Fabrikası Kocaeli'nde kuruldu.
	Trabzon Sağlık Koleji açıldı.
	ODTÜ Kampusu yarışmasını Behruz ve Altuğ Çinici kazandı.
	Organize Sanayi Bölgesi uygulaması ilk defa Bursa'da başladı.
	Devlet Planlama Teşkilatı kuruldu.
	Türkiye Şişe Cam Fabrikası A.Ş.'ye bağlı Çayırova Fabrikası'nda levha cam üretildi.
	Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu açıldı.
	Florence Nightingale Yüksek Hemşire Okulu açıldı.

1962

25 Nisan	Anayasa Mahkemesi kuruldu.
25 Haziran	II. Koalisyon-9. İnönü hükümeti kuruldu.
16 Temmuz	Yüksek Planlama Kurulu kuruldu.
8 Eylül	Beş Yıllık Plan açıklandı.
22 Eylül	Karabük Kok Fabrikası hizmete açıldı.
29 Ekim	Ankara Şeker Fabrikası hizmete girdi.
1 Kasım	Diyarbakır Eğitim Enstitüsü açıldı.
21 Kasım	Beş Yıllık Plan onaylandı.

1963

7 Şubat	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Kuruluş Kanunu çıkarıldı.
19 Mart	İlk Ordu Pazarı hizmete girdi.
30 Nisan	Türkiye Süt Endüstrisi Kanunu kabul edildi.
1 Temmuz	Samsun Fuarı açıldı.
2 Temmuz	Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanunu kabul edildi.
17 Temmuz	Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulmasına dair kanun kabul

	edildi.
27 Temmuz	Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kuruldu.
29 Eylül	Sürgü Barajı'nın temeli atıldı.
29 Ekim	Uludağ teleferiği işletmeye açıldı.
20 Kasım	Kastamonu Şeker Fabrikası hizmete girdi.
2 Aralık	Karadeniz Teknik Üniversitesi açıldı, yeni binasının temeli atıldı.
11 Aralık	Milli Güvenlik Kurulu kuruldu.
19 Aralık	İstatistik Eğitim Merkezi kuruldu.
24 Aralık	Türkiye Radyo Televizyon Kanunu kabul edildi.
	İstanbul Porselen Sanayi kuruldu.
	Uşak Devlet Hastanesi açıldı.
	Trabzon Balıkyağı ve Balık Unu Fabrikası üretime başladı.
	Tekirdağ Ticaret Lisesi öğretime üretime başladı.
	Sivas içme suyu şebekesi hizmete girdi.
	Çankırı Sağlık Koleji öğretime başladı.
	Bingöl Çocuk Esirgeme Kurumu ve Verem Savaş Dispanseri açıldı.
	Haydarpaşa-Pendik Hattı'nda elektrikli banliyö treni uygulaması başladı.
	Vehbi Koç Türkiye'nin ilk holdingi Koç Holding A.Ş.'yi kurdu.

1964

4 Ocak	İnönü'nü III. Koalisyon hükümeti güvenoyu aldı.
12 Mart	Devlet Yatırım Bankası Kuruluş Kanunu kuruldu.
27 Nisan	Ankara'da ikinci Çubuk Barajı hizmete açıldı.
1 Mayıs	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu kuruldu.
3 Mayıs	Hemşit Çayı üzerinde kurulacak olan hidroelektrik santralinin temeli atıldı.
25 Haziran	İşçi Sigortalarının 435 yataklı Ankara Hastanesi hizmete açıldı.
14 Temmuz	Türkiye Milletlerarası Kalkınma Kredi Antlaşması'na katıldı.
17 Temmuz	Türkiye Sosyal Sigortalar Kanununun kabul edildi.
3 Ekim	Antalya Limanı'nın temeli atıldı.
4 Ekim	Burdur Barajı'nın temeli atıldı.
10 Ekim	Trabzon Çimento Fabrikası'nın temeli atıldı.
25 Ekim	Tatvan-Muş demiryolu hizmete açıldı.
1 Aralık	Türkiye Ortak Pazar üyesi oldu.
16 Aralık	Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali'nin temeli atıldı.
20 Aralık	İstanbul'da Ali Sami Yen Stadyumu'nun temeli atıldı.
30 Aralık	İstanbul'da Karaköy yer altı geçidi hizmete açıldı.
	Kıbrıs olaylarının devam ettiği yıllar.
	Van Sağlık Koleji açıldı.
	Van İL Radyosu yayına başladı.
	Sinop Lisesi öğretime başladı.
	Niğde Çimento Fabrikası açıldı.
	İmar ve İskân Bakanlığı halk tipi konut standartlarını belirledi.
	TRT Kanunu yürürlüğe girdi.

1965

20 Şubat	IV. Koalisyon-Suat Hayri Ürgüplü hükümeti kuruldu.
8 Mart	Milli Prodüktivite Merkezi kuruldu.
13 Mart	Balıkesir Fuarı açıldı.
31 Mart	Sağlık Eğitim Enstitüleri Kanunu kabul edildi.
15 Mayıs	Ereğli Demir Çelik Fabrikaları Tesisleri hizmete açıldı.
8 Haziran	Özel Eğitim Kurumları Kanunu kabul edildi.
12 Haziran	Ordu Soya Fabrikası hizmete açıldı.
22 Haziran	Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkında kanun kabul edildi.
23 Haziran	Kat Mülkiyeti Kanunu kabul edildi.
6 Temmuz	Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu kabul edildi.
23 Temmuz	Erzurum'da Atatürk ve Erzurum Kongresi Anıtı açıldı.
27 Ekim	I. Süleyman Demirel hükümeti kuruldu.
	Özel Öğretim Kurumları Kanunu yürürlüğe girdi.
	Ankara Üniversitesi'ne bağlı Eğitim Fakültesi açıldı.

Keban Gölü altında kalacak köylerin halkı Elazığ'a göç etti.
 Muş'ta Trafo Merkezi açıldı.
 Adana-İskenderun enerji nakil hattı kuruldu.
 Giresun'da Devlet Hastanesi açıldı.
 Uzunköprü Lisesi açıldı.
 Bursa Organize Sanayi Bölgesi kuruldu.
 Burdur Ticaret Lisesi öğretime başladı.
 Antalya'da Kepez Verem Savaş Hastanesi açıldı.

1966

1 Ocak Kat Mülkiyeti Kanunu yürürlüğe girdi.
 4 Ocak Batman-İskenderun petrol hattı açıldı.
 12 Haziran Keban Barajı'nın temeli atıldı.
 28 Haziran Kocaeli Fuarı hizmete açıldı.
 28 Temmuz İstanbul'da Saraçhane Geçidi hizmete açıldı.
 5 Ekim Almus Barajı hizmete açıldı.
 28 Aralık İstanbul'da Ambarlı Termik Santrali'nin birinci ünitesi hizmete açıldı.
 Yunanistan'da darbe ve Kıbrıs bunalımlarının yaşandığı yıllar.
 Büyük İstanbul Nazım Plan Bürosu kuruldu.
 Sivas havaalanı hizmete girdi.
 Kırşehir Ticaret Lisesi ve Kaman Lisesi öğretime açıldı.
 İnebolu ve Tosya Liseleri açıldı.
 Silifke ve Anamur Hidroelektrik Santrali açıldı.
 Erzurum Kız Lisesi öğretime açıldı.
 Ergani Lisesi ve Et Kombinası işletmeye açıldı.
 Bingöl Dağı'nda ilk tesis olan Kayakevi açıldı.
 İlk kez gecekondular kavramını kullanan yasa çıkarıldı. Bu yasa ile o güne kadar yapılan tüm gecekondular yasallaştırıldı.

1967

1 Ocak Anadol marka ilk otomobil piyasaya çıktı.
 4 Ocak Batman-İskenderun petrol hattı hizmete açıldı.
 31 Ocak İlk resmi televizyon yayını Ankara'da yapıldı.
 29 Nisan Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü kuruldu.
 3 Temmuz İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı TBMM'de kabul edildi.
 27 Temmuz Cerrahpaşa Tıp Fakültesi kuruldu.
 28 Temmuz Kalkınma Planının uygulanması esaslarına dair kanun kabul edildi.
 12 Ağustos Giresun Kağıt Fabrikası'nın temeli atıldı.
 20 Ağustos İzmir'de Yüksek İslam Enstitüsü'nün temeli atıldı.
 2 Ekim Uşak Ticaret Lisesi öğretime başladı.
 Kıbrıs'ta geçici Türk yönetimi ilan edildi.
 Yunanistan bunalımlarının yaşandığı yıllar.
 Adana'da Ticari ve İktisadi İlimler Akademisi açıldı.
 Urfa'ya elektrik bağlandı.
 Trabzon Çimento Fabrikası üretime başladı.
 Samsun Kapalı Spor Salonu hizmete girdi.
 Akaya Barajı hizmete açıldı.
 Elazığ'da Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi açıldı.
 Vakıflar Kanunu çıktı.
 Sabancı Holding A.Ş. kuruldu.

1968

Nisan Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu'nun ilk fabrikaları Ankara, İzmir, İstanbul ve Kars'ta açıldı.
 28 Mayıs Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. kuruldu.
 3 Temmuz Boğaz Köprüsü projesi bir İngiliz firmasına ihale edildi.
 25 Ağustos Doğu Karadeniz Fuarı açıldı.

- 27 Ağustos Anadolu'dan sonra ikinci Türk otomobil fabrikası 'Volvo Otomobil Fabrikası'nın temeli Bursa'da atıldı.
- 13 Ekim İlk Türk işçi kafilesi Avustralya'ya uğurlandı.
- 18 Ekim Türkiye'de inşa edilenlerin en büyüğü Altıncan şilebi denize indirildi. Öğrenci olaylarının başladığı yıllar.
- 1 Aralık Trabzon İl Radyosu yayına başlandı. Muş Sümerbank Dokuma Fabrikası işletmeye açıldı. Rize SSK Hastanesi hizmete girdi. Kırklareli SSK Hastanesi açıldı. Çukurova Bölge Radyosu Mersin'e yayın yapmaya başladı. Erzincan SSK Hastanesi açıldı. Yarımca Porselen, Seramik ve Çini Fabrikası kuruldu. Balıkesir'de Etibank Boraks ve Asitborik Fabrikası üretime geçti. Topkapı Şişe Cam Fabrikası üretime başladı. Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Yüksekokulu açıldı.
- 1969**
- 1 Ocak Sağlıkçılar Cezaevi inşaatı tamamlandı.
- 31 Ocak Bursa'da Çimento Fabrikası üretime başladı.
- 12 Nisan İstanbul'da 29 Ekim 1946'da 'Büyük Tiyatro' olarak temeli atılan Opera Binası 'Kültür Sarayı' olarak hizmete açıldı.
- 24 Nisan Kooperatif Kanunu kabul edildi.
- 29 Nisan Arsa Ofisi Kanunu kabul edildi.
- 22 Mayıs Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri Kanunu kabul edildi.
- 8 Ağustos Orman Bakanlığı kuruldu.
- 10 Temmuz İstanbul'da Efes Pilsen Bira Fabrikası kuruldu.
- 3 Kasım II: Süleyman Demirel hükümeti kuruldu.
- 28 Aksım Azakkapı alt-üst geçidi hizmete girdi. Öğrenci olayları ve grevlerin yoğun olarak devam ettiği yıllar. Yozgat Sağlık Koleji açıldı. Uşak SSK Hastanesi hizmete açıldı. Samsun Arkeoloji Müzesi açıldı. Gaziantep'te Başpınar Organize Sanayi Merkezi kuruldu. Edirne Eğitim Enstitüsü öğretime başladı. Bitlis'te Tatvan Lisesi ve Akşam Kız Sanat Okulu açıldı. İstanbul'da Pendik-Gebze Hattı'nda elektrik banliyö treni uygulaması başladı.
- 1970**
- 12 Şubat Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (TOFAŞ) Bursa'da açıldı.
- 2 Mart Denizli Fuarı açıldı.
- 26 Mart I. Nihat Erim hükümeti kuruldu.
- 22 Nisan İhlas Holding kuruldu.
- 10 Haziran Toplu Konut Kanunu çıkarıldı.
- 13 Temmuz Kültür Bakanlığı kuruldu.
- 14 Temmuz Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü kuruluşu hakkında kanun kabul edildi.
- 15 Temmuz Türkiye Elektrik Kurumu kanunu kabul edildi.
- 9 Ağustos Türk parası devalüe edildi. Öğrenci olaylarının yoğun olarak devam ettiği ve üniversitelerin kapatıldığı yıllar. Çay Kurumu
- 6 Aralık Bursa'da Tıp Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Akademisi açıldı. İstanbul'un ilk otogarı Harem kuruldu. Samsun Azot Fabrikası üretime geçti. Karamürsel Kağıt Fabrikası açıldı. Yarımca Petrokimya Kompleksi kuruldu. Kayseri Gevher Nesibe Tıp Fakültesi açıldı. Isparta Yem Fabrikası açıldı. Giresun'da Fındık İşletme Tesisleri kuruldu. Giresun'da SEKA Aksu Kağıt Fabrikası üretime başladı. Elazığ Veteriner Fakültesi öğretime başladı. Diyarbakır Spor Salonu hizmete açıldı.

Burdur Süt Fabrikası üretime başladı.

1971

10 Eylül

Boğaziçi Üniversitesi açıldı.
Öğrenci olaylarının ve sıkıyönetimin yoğun olarak devam ettiği yıllar.
İstanbul Gübre Sanayi Kocaeli'nde kuruldu.
Özel Heybeliada Rum Erkek Lisesi açıldı.
İstanbul'da tünel elektrik gücüyle çalışmaya başladı.
Van-İskele-İran demiryolu hizmete girdi.
Dalaman Kâğıt Fabrikası üretime geçti.
Kovada II. Hidroelektrik Tesisleri üretime başladı.
İskenderun limanı hizmete girdi.
Köy Kalkınma Kooperatifleri Merkez Birliği dokuz ilin bir araya gelmesiyle kuruldu.
Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı Endüstri Sanat Yüksek Okulu'nun Grafik Bölümü kuruldu.

1972

11 Ocak
18 Haziran
14 Ekim
25 Kasım

Boğaz Köprüsü'nü taşıyacak olan kabloların yerleştirilmesine başlandı.
Hacı Ömer Sabancı Kültür Merkezi'nin temeli Adana'da törenle atıldı.
Üçüncü beş yıllık kalkınma planı senatoda kabul edildi.
Kayseri Çinko İzabe Fabrikası'nın temeli atıldı.
Sabotaj ve sıkıyönetimin yoğun olarak devam ettiği yıllar.

1973

26 Mart
27 Ekim
30 Ekim

İstanbul'un iki yakasını birleştiren Boğaz Köprüsü karşılıklı bağlandı.
Sakarya Şehitler Anıtı açıldı.
Boğaz Köprüsü törenle açıldı.

1974

30 Haziran
21 Temmuz
14 Ağustos
9 Eylül
10 Eylül

Memurlara iki günlük hafta tatili uygulaması başladı.
Kıbrıs Savaşı başladı.
İkinci Kıbrıs Harekâtı başladı.
Keban Barajı törenle açıldı.
Haliç Köprüsü törenle açıldı.

1975

Öğrenci ve halk olaylarının devam ettiği yıllar

1976

8 Mart

İstanbul'un ilk çok katlı otoparkı Karaköy'de törenle açıldı.
İçer ve halk olaylarının devam ettiği yıllar

1977

3 Ağustos

Devalüasyon oldu.
Anarşi olaylarının yoğun yaşandığı yıllar.

1978

Devalüasyon, anarşi olayları ve sıkıyönetimin yaşandığı yılları

1979

20 Ağustos İzmir Fuarı açıldı.
Anarşi olaylarının yoğun yaşandığı yıllar.

1980

12 Eylül Anarşi olayları, dava ve tutuklamaların devam ettiği yıllar.
Darbe.

1981

8 Temmuz Toplu Konut Yasası kabul edildi.
6 Kasım Üniversiteler Kanunu yürürlükten kalktı yerine YÖK devreye girdi.

1982

23 Nisan TRT resmen renkli yayına geçti.
Dava ve tutuklamaların devam ettiği yıllar.

1983

28 Ocak İkinci Boğaz Köprüsü'nün ayak yerleri tespit edildi.
4 Ekim Türkiye sekiz bölge valiliğine ayrıldı.Böylece idari sistemde köklü değişime gidilmiş oldu.
7 Ekim Yeşilköy Yeni Terminal Binası açıldı.
3 Kasım Atatürk Barajı'nın temeli atıldı.
12 Kasım Antalya ve Mersin serbest liman ilan edildi.
6 Aralık Üç yıl görev yapan MGK Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ne dönüştü.
Sivil yönetim başladı.

1984

19 Ocak Yerel Yönetimler Yasası onaylandı.
8 Mayıs Türkiye Avrupa Konseyi'ne kabul edildi.
11 Temmuz Özel dershanelerin çalışmalarına yeniden izin verildi.
4 Aralık Otuz iki ülkenin katıldığı Turizm Altın Elma yarışmasını Türkiye 'Antalya Kaleiçi ve Eski Liman' projesiyle kazandı.

1985

5 Mayıs İkinci Boğaz Köprüsü ihalesini Japonlar kazandı.
29 Mayıs İkinci Boğaz Köprüsü'nün temeli atıldı.

1986

17 Şubat İstanbul'da Bebek Gazinosu yeşil alan açmak için yıktırıldı.

1987

25 Haziran 12 Eylül'de kapatılan halkevleri yeniden açıldı.
17 Kasım Adnan Menderes Havalimanı açıldı.

1988

26 Şubat Şehir Tiyatroları'nın elli beş kişilik Cep Tiyatrosu' açıldı.
15 Nisan Kısa İnşaat vergi rekortmeni oldu.
3 Temmuz Fatih Sultan Mehmet Köprüsü hizmete açıldı.
1 Eylül Türkiye ile Sovyetler Birliği'ni bağlayan karayolunun Sarp kapısı açıldı.

1989

15 Aralık Gökova'da Termik Santral yapan ENKA, otel yapımının imkansız olduğunu açıkladı. TEK inşaatı devam edildiğini bildirdi.

1990

17 Mayıs Uyum Yapı Kooperatifi villalarının yıkımına başlandı.
25 Mayıs Belpa isimli hipermarket hizmete girdi.
30 Ekim Yapımı süren İstanbul Aksaray Emniyet Binası'na bomba konuldu.

1991

29 Eylül İstanbul Metrosu'nun ön tünel inşaatı başladı.

1992

17 Haziran Yeni Galata Köprüsü hizmete açıldı.
24 Haziran Karadeniz Bölgesi'nde ekonomik işbirliğinin başlatılmasına ilişkin bildirge imzalandı.
14 Ekim İstanbul Metrosu'nun ikinci aşaması olan Şişli-4. Levent Bölümü'nün temeli atıldı.
16 Aralık Sabancı Holding ile Philip Morris'in ortaklaşa kurdukları Philsa Sigara Fabrikası üretime başladı.

1993**1994**

26 Ocak 1980'den sonra Türk Lirası ilk kez resmen devalüe edilmiş oldu.
9 Şubat Urfa Tüneli'ni yarıda bırakan müteahhit, Akdeniz kıyısında iki süper tatil köyü yaptırdı. Paranın başka yöne kaydırılması üzerine Güneydoğu'ya hayat verecek olan proje yarım kalmış olacak.
5 Nisan Hükümet krizden çıkmak için en büyük kemer sıkma programı hazırlandı.
5 Mayıs Özelleştirme Yasası meclisten geçti.
15 Ekim TOFAŞ, Renault, Otosan ve Opel'den sonra beşinci yerli üretici olan Toyotasa törenle açıldı.

1995

30 Ocak ABD sürpriz bir kararla Hazar Denizi petrol boru hattı projesinin Türkiye'den geçmesine destek verdi.
25 Şubat Kuşadası'nda 90 dönümlük bir arsaya ikinci Başbakanlık Konutu inşa edildi.
11 Nisan GAP Projesi'nin bir parçası olan Şanlıurfa-Harran kanallarına ilk kez törenle su verildi.

1996**1997**

2 Ekim Antalya'daki Cam Piramit hizmete açıldı.

1998

3 Ocak Çeşme Alaçatı'da rüzgar santrali kurulması onaylandı.

EK-3: UZMAN GRUBU İSİM LİSTESİ

- Şengül ÖYMEN GÜR (Akademisyen Mimar)
M. Reşat SÜMERKAN (Akademisyen Mimar)
A. Melih ÖKSÜZ (Akademisyen Mimar)
Ö.İskender TULUK (akademisyen mimar)
Asiye PEHLEVAN (Akademisyen Mimar)
Hamiyet ÖZEN (Akademisyen Mimar)
Mehmet Murat GÜR (Uygulamacı Mimar)
Bekir GERÇEK (Uygulamacı Mimar)
Taşkın ÖZER (Uygulamacı Mimar)
İbrahim OKMAN (Uygulamacı Mimar)
Necdet Kırhan YAZICI (Uygulamacı Mimar)
Sezgin ATASOY (Uygulamacı Mimar)
Erkan Dereli (Uygulamacı Mimar)
Ayşe SEVİM (Sanat Tarihi Uzmanı)
Denetim Grubu olarak anket çalışmasına katılan genç mimarlar:
H.İbrahim DÜZENLİ (Akademisyen Mimar)
Servet KELEŞ (Araştırma görevlisi)

ÖZGEÇMİŞ

1973 yılında Trabzon'da doğdu. 1990 yılında Trabzon Affan Kitapçıoğlu Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl girdiği KTÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden 1994 yılında bölüm birincisi, fakülte ikincisi olarak mezun olduktan sonra KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını tamamladı. 1995-1997 yıllarını kapsayan bu süreçte Fen Bilimler Enstitüsü Araştırma Görevlisi kadrosunda yer aldı.2005 yılında Fen Bilimleri Enstitüsü'nde doktora programına başladı. Aynı zamandan beri serbest piyasada mimarlık ve eski eser alanında restorasyon çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve bir çocuk annesi olup, iyi derecede İngilizce bilmektedir.